

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΚΖ'

Δευτέρα 23 Νοεμβρίου 1998

Αθήνα, σήμερα στις 23 Νοεμβρίου 1998, ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.44', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια, για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από το Γραμματέα της Βουλής κ. Δημήτριο Κατσικόπουλο, Βουλευτή Αχαΐας, τα ακόλουθα:

"Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μ. Καρχιμάκης, πρώην Βουλευτής Λασιθίου, ζητεί να ενταχθούν στην Π.Ε. κατηγορία οι πτυχιούχοι υπομηχανικοί του Δημόσιου Τομέα.

2) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μ. Καρχιμάκης, πρώην Βουλευτής Λασιθίου, ζητεί να καταβληθούν αποζημιώσεις σε δικαιούχους από αναγκαστικές απαλλοτριώσεις αρχαιολογικών χώρων στο Νομό Λασιθίου.

3) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μ. Καρχιμάκης, πρώην Βουλευτής Λασιθίου, ζητεί την κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων στο Νομό Λασιθίου.

4) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μ. Καρχιμάκης, πρώην Βουλευτής Λασιθίου, ζητεί να καλυφθεί η θέση γιατρού στο αγροτικό ιατρείο Σταυροχωρίου Λασιθίου από οπλίτη γιατρό.

5) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μ. Καρχιμάκης, πρώην Βουλευτής Λασιθίου, ζητεί την καταβολή δεδουλευμένων αποδοχών στους εργαζόμενους στο πρόγραμμα δακοκτονίας του Νομού Λασιθίου.

6) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μ. Καρχιμάκης, πρώην Βουλευτής Λασιθίου, ζητεί να δοθούν διευκρινήσεις σχετικά με το σχέδιο "Ι. Καποδίστριας" στους εργαζόμενους στους οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Νομού Λασιθίου.

7) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μ. Καρχιμάκης, πρώην Βουλευτής Λασιθίου, ζητεί να μην καταργηθεί η Χημική Υπηρεσία του Νομού Λασιθίου.

8) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μ. Καρχιμάκης, πρώην Βουλευτής Λασιθίου, ζητεί να συνεχίσει τη λειτουργία του το πρακτορείο της Ολυμπιακής Αεροπορίας στον Αγ. Νικόλαο Κρήτης.

9) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μ. Καρχιμάκης, πρώην Βουλευτής Λασιθίου, ζητεί την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό της Σχολής Αστυφυλάκων Σητείας.

10) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μ. Καρχιμάκης, πρώην Βουλευτής Λασιθίου, ζητεί την τοποθέτηση τερματικού ON-LINE στον Αγροτικό Συνεταιρισμό Ζήρου για εξυπηρέτηση των μελών του.

11) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΑΡΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Μ. Καρχιμάκης, πρώην Βουλευτής Λασιθίου, ζητεί να επιχορηγηθεί η Ιερά Μονή Βιδιανής Λασιθίου για τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.

12) Ο Βουλευτής Εύβοιας κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δασικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Ροβίων Εύβοιας ζητεί να ενταχθεί στη νέα κατανομή αλυσσοπρίονων και μηχανημάτων του καν. 867/90.

13) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΣΠΥΡΟΣ ΔΑΝΕΛΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Ξενοδοχοϋπαλλήλων Νομού Ηρακλείου ζητεί την επίλυση εργασιακών και ασφαλιστικών προβλημάτων που απασχολούν τον κλάδο του.

14) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ και ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Μορφωτικός Εξωραϊστικός Σύλλογος Νεοχωρόπουλου Ιωαννίνων "ΔΟΥΡΟΥΤΗ" ζητεί να μη διέλθουν ηλεκτροφόρα καλώδια ρεύματος υψηλής τάσεως μέσα από το χωριό και το δίκτυο υψηλής τάσεως να μεταφερθεί σε χώρο κοινόχρηστο έξω από τον οικισμό.

15) Οι Βουλευτές κύριοι ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ και ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Κτηνιάτρων Δημοσίων Υπαλλήλων, ο Πανελλήνιος Κτηνιατρικός Σύλλογος και η Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία,

διαμαρτύρονται επειδή στην επιτροπή σχεδιασμού της Ε.Φ.Ε.Τ. δε μετέχει κτηνίατρος.

16) Οι Βουλευτές κύριοι ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Δημοτικό Συμβούλιο Πετρούπολης Αττικής ζητεί την αξιοποίηση του χώρου του αεροδρομίου του Ελληνικού μετά την λειτουργία του αεροδρομίου των Σπάτων.

17) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Συνδικάτο Οικοδόμων και Συναφών Επαγγελματιών Νομού Ηλείας ζητεί να δημιουργηθεί βρεφονηπιακός σταθμός της Εργατικής Εστίας στον Πύργο Ηλείας.

18) Οι Βουλευτές κύριοι ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ και ΜΑΡΙΑ ΜΠΟΣΚΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Γεωπόνων αναφέρεται στη σύσταση Σώματος Ελεγκτών Περιβάλλοντος που θα εποπτεύεται από το ΥΠΕΧΩΔΕ.

19) Οι Βουλευτές κύριοι ΟΡΕΣΤΗΣ ΚΟΛΟΖΩΦ και ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία Κάτοικοι περιοχής Κουντουριώτικων Αμπελοκήπων του Δήμου Αθήνας ζητούν να χαρακτηριστεί ολόκληρη η περιοχή των Κουντουριώτικων ως χώρος πρασίνου εκτός από τους προβλεπόμενους χώρους για σχολεία, αθλητικές εγκαταστάσεις και παιδικές χαρές.

20) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ και ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Αγροτική Κίνηση Εργαζομένων και η Ένωση Εργαζομένων στην Α.Μ.Ε. Δελφοί - Δίστομο, καταγγέλλουν την Εταιρεία Α.Μ.Ε. Δελφοί - Δίστομο που προχωρεί σε μείωση προσωπικού με "οικειοθελές πρόγραμμα θελουσίας εξόδου" ή με απολύσεις του 2%.

21) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ και ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΟΥΤΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Αγροτικός Σύλλογος Παραμυθιάς "ΤΟ ΑΛΕΤΡΙ" ζητεί να αποπερατωθούν άμεσα οι εργασίες εκτέλεσης του αρδευτικού έργου του Κάμπου Παραμυθιάς.

22) Ο Βουλευτής Αρκαδίας κ. ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΟΥΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ε.Ε.ΤΕ.Μ. υποβάλλει πρόταση σχετικά με τις νέες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις.

23) Ο Βουλευτής Καβάλας κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του 6/θέσιου Δ.Σ. Ελευθερών ζητεί τη λήψη μέτρων της εύρυθμης λειτουργίας του σχολείου Ελευθερών Καβάλας.

24) Οι Βουλευτές κύριοι ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΟΚΟΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία οι Οικολογικές Οργανώσεις της Βορειοανατολικής Ελλάδας ζητούν την αποκατάσταση της ροής του ποταμού Νέστου.

25) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΑΣΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Δραμινό Σωματείο Εργατοϋπαλληλικού Προσωπικού Εργοστασίου Δράμας ζητεί να μην πωληθεί η Αθηναϊκή Χαρτοποιία στο Consortium Lochridge.

26) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ένωση Αξιωματικών Αστυνομίας ζητεί νέες νομοθετικές ρυθμίσεις ασφάλισης.

27) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΑΣΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Αρτοποιών Πειραιά "Η Δήμητρα" ζητεί την κατάργηση των αντικειμενικών κριτηρίων.

28) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΑΣΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο αρχιπλοίαρχος του Π.Ν. Νικόλαος Δαμβέργης, υποβάλλει προτάσεις για τις χαριστικές απονομές ηθικών και υλικών αμοιβών.

29) Οι Βουλευτές κύριοι ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΓΓΙΝΑΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ και ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Λαογραφικός Πολιτιστικός Σύλλογος Αιτωλίας ζητεί την αξιοποίηση των αρχαιολογικών χώρων του Νομού.

30) Ο Βουλευτής Αιτωλίας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΓΓΙΝΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος της 8ης Εδαφικής Περιφέρειας του Νομού Αιτωλίας υποβάλλει προτάσεις σχετικά με την ανάπτυξη στο Πλατυγιάλι.

31) Οι Βουλευτές κύριοι ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Βόλου Μαγνησίας ζητεί τη λειτουργία αυτόνομης Διεύθυνσης Εργασίας στο Νομό Μαγνησίας.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 255/15-7-98 ερώτηση ΑΚΕ 10 δόθηκε με το υπ' αριθμ. 25/8-10-98 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 255/15-7-98 και ΑΚΕ που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Π. Τατούλη σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τις ισχύουσες νόμιμες διαδικασίες κατά το χρονικό διάστημα από 1.1.94 μέχρι 30.6.98 πραγματοποιήθηκαν στην επιχείρηση συνολικά χίλιες επτακόσιες (1705) προσλήψεις προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου Ορισμένου ή Αορίστου Χρόνου και σχέση έμμισθης εντολής.

Οι προσλήψεις αυτές αναλυτικά έχουν ως εξής:

α) Νόμος 1648/86 και 1943/91	942
β) Νόμος 2190/94 άρθρο 28Α (Προκηρύξεις θέσεων για Φλώρινα, Κοζάνη, Αρκαδία)	275
γ) ΦΕΚ 2/22.12.95 όπως αντικαταστάθηκε με το ΦΕΚ 3/13.2.96 - Προκήρυξη ΑΣΕΠ	12
δ) Εγκριση αρ. 29/19.8.96 της Επιτροπής άρθρου 2 παρ. 2 της 236/94 ΠΥΣ	3
ε) Νόμος 2336/95 ο οποίος προσέθεσε παρ. 3 στο άρθρο 28Α του ν. 2190/94 (Απολυμένοι Βιομηχανικών και Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων Ν. Κοζάνης)	350
στ) Νόμος 2346/95 (Μεταφορά προσωπικού ΕΤΕΚΑ)	83
ζ) Νόμοι 2367/95, 2446/96, 2414/96 (Μεταφορά Προσωπικού Ναυπηγείων)	24
η) Εργατικά ατυχήματα (38/95 ΔΣ/ΔΕΗ)	16
Σύνολο	1705

* Προσλήψεις που αναφέρονται σε χρόνο προ της 1.1.94, αλλά η υλοποίησή τους έγινε σε χρόνο μεταγενέστερο αυτής:

Σύνολο 1841

Αναλυτικά:

1.1. Προσλήφθηκαν εννιάκόσια σαράντα δύο (942) άτομα προστατευόμενα από τις διατάξεις του ν. 1648/86 (άτομα με ειδικές ανάγκες, μέλη πολύτεκνων οικογενειών, συγγενείς μειονεκτούντων ατόμων, αγωνιστές Εθνικής Αντίστασης και τέκνα αυτών κλπ.) των οποίων οι προσλήψεις είναι υποχρεωτικές για την Επιχείρηση μέχρι ποσοστού 8% επί του υπηρετούντος προσωπικού σε κάθε Νομό, ανεξάρτητα αν υπάρχουν ή όχι κενές θέσεις, μέσω τοποθετήσεων από τις αρμόδιες επιτροπές του ΟΑΕΔ κάθε Νομού.

Στον αριθμό αυτό συμπεριλαμβάνονται επίσης και τα άτομα με ειδικές ανάγκες που προσλήφθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 66 του ν. 1943/91.

1.2 Μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου (πράξη 355/23.9.94) με τις Δ13/Β/Φ9.6.10/21694/18.10.94 και Δ13/Β/Φ9.6.10/21695/18.10.94 και τη συμπληρωματική αυτής Δ13/Β/Φ9.6.10/24940/6.12.94 Προκηρύξεις των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας, προκηρύχθηκε η κάλυψη 323 θέσεων προσωπικού Τεχνικών ειδικοτήτων, εκ των οποίων προσλήφθηκαν 275 άτομα, με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, για κάλυψη αναγκών της Επιχείρησης στις μονάδες που εδρεύουν στους Νομούς Φλώρινας, Κοζάνης και Αρκαδίας. Η επιλογή του προσωπικού αυτού έγινε με τις διατάξεις του άρθρου 28Α παρ. 2 του ν. 2190/94 και με τα κριτήρια του άρθρου 18 του ίδιου Νόμου, υπό τον έλεγχο του ΑΣΕΠ.

1.3 Μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου (355/23.9.94) με την από 22.12.95 Προκήρυξη που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ τεύχος Προκηρύξεων ΑΣΕΠ αριθ. φύλλου 2/22.12.95 και η οποία αντικαταστάθηκε με την Προκήρυξη που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ τεύχος προκηρύξεων ΑΣΕΠ αρ. φύλλου 3/13.2.96 προσλήφθηκαν δώδεκα (12) άτομα για κάλυψη θέσεων του Κλάδου Υγειονομικού της Διεύθυνσης Ασφάλισης Προσωπικού. Τη διαδικασία του διαγωνισμού διενήργησε εξ' ολοκλήρου το ΑΣΕΠ.

1.4 Προσλήφθηκαν τρεις (3) δικηγόροι βάσει της 29/19.8.96 Απόφασης της Επιτροπής του άρθρου 2 της παρ. 2 της 236/94 ΠΥΣ (άρθρο 14, παρ. 2 εδάφιο ιγ του ν. 2190/94).

1.5 Προσλήφθηκαν 350 άτομα διαφόρων ειδικοτήτων προερχόμενα από τους Ομαδικά απολυμένους Βιομηχανικών και Μεταλλευτικών Επιχειρήσεων του Νομού Κοζάνης σε μονάδες της Επιχείρησης που εδρεύουν στο Νομό αυτό υπό τον έλεγχο του ΑΣΕΠ σε εφαρμογή του άρθρου 13 παρ. 1 του ν. 2336/95 ο οποίος προσέθεσε παρ. 3 στο άρθρο 28Α του ν. 2190/94.

1.6 Ογδόντα τρία (83) άτομα που αφορούν προσωπικό της ΕΤΕΚΑ Α.Ε. το οποίο μεταφέρθηκε και εντάχθηκε στο προσωπικό της ΔΕΗ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 του ν. 2364/95.

1.7 Μετετάγησαν στην Επιχείρηση (24) άτομα εργαζόμενα στα Ελληνικά Ναυπηγεία Α.Ε. και Ναυπηγεία Ελευσίνας Α.Ε. σύμφωνα, με τις διατάξεις των νόμων 2367/95 και 2446/96 και του άρθρου 20 του ν. 2414/96.

1.8 Βάσει της υπ' αριθμ. 38/95 Απόφασης Δ./ΔΕΗ η οποία εκδόθηκε σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 6 του ν. 2244/94 προσλήφθηκαν 16 άτομα συγγενείς α' βαθμού πρώην μισθωτών της Επιχείρησης θανόντων σε εργατικό ατύχημα.

2. Επιπρόσθετα σας αναφέρουμε τις περιπτώσεις εκατόν τριάντα έξι (136) ατόμων οι προσλήψεις των οποίων υλοποιήθηκαν μετά την 1.1.94 αλλά οι διαδικασίες που οδήγησαν σ' αυτό έλαβαν χώρα πριν την ημερομηνία αυτή. Αναλυτικά:

2.1 Είκοσι οκτώ (28) άτομα των οποίων οι συμβάσεις είχαν καταγγελθεί εκ μέρους της Επιχείρησης (παρ. 1 άρθρο 1 ν. 1915/90) λόγω της στάσεως που είχαν τηρήσει κατά τη διάρκεια απεργιακών κινητοποιήσεων της ΓΕΝΟΠ/ΔΕΗ και επαναπροσλήφθηκαν.

2.2 Εξήντα τέσσερα (64) άτομα κατόπιν συμβιβαστικών επιλύσεων δικαστικών διαφορών και εξωδικαστικών συμβιβασμών.

2.3 Σαράντα τέσσερα (44) άτομα τα οποία υπηρετούσαν στην επιχείρηση την 14.9.93 και αν και είχαν τις προϋποθέσεις της απόφασης Δ.Σ./ΔΕΗ αρ. 295/93 δεν υπέγραψαν συμβάσεις μετατροπής για λόγους που δεν οφείλονταν σ' αυτά και επαναπροσλήφθηκαν στην Επιχείρηση με την με αρ. 82/97 Απόφαση του Γενικού Δ/ντή που εκδόθηκε κατ' εφαρμογή της υπ' αριθμ. 14/97 Απόφασης ΔΣ/ΔΕΗ.

3. Όσον αφορά την περίπτωση του κ. ΜΑΔΕΜΠΗ Νικολάου του Αζάρου σας αναφέρουμε ότι η πρόσληψή του έγινε σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των διατάξεων του ν. 1648/86. Συγκεκριμένα τοποθετήθηκαν στην Επιχείρηση με το πρακτικό 47/19.6.97 της Επιτροπής του άρθρου 8 του ν. 1648 του ΟΑΕΔ Ν. Αθήνας τριάντα τέσσερα (34) άτομα ως τέκνα Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης μεταξύ των οποίων και ο κ. ΜΑΔΕΜΠΗΣ (Πτυχιούχος ΤΕΙ - υπάλληλος).

Η Επιχείρηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1648/86, προσέλαβε υποχρεωτικά τα παραπάνω άτομα με σύμβαση εργασίας Αορίστου Χρόνου. Ο κ. ΜΑΔΕΜΠΗΣ Νικόλαος έχοντας τα απαραίτητα τυπικά προσόντα που ορίζει ο Κανονισμός Κατάστασης Προσωπικού ΔΕΗ (κάτοχος Πτυχίου της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των ΤΕΙ Αθήνας) προσλήφθηκε ως Διοικητικός Τεχνολόγος και τοποθετήθηκε στο Κέντρο Δοκιμών Ερευνών και προτύπων στην Παλλήνη στο οποίο ανέλαβε υπηρεσία από 24-2-98 και έκτοτε απασχολείται ανελλιπώς στην Επιχείρηση.

4. Επισυνάπτονται σε φωτοαντίγραφα τα ζητούμενα έγγραφα.

Η Υπουργός

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

2. Στην με αριθμό 343/20-7-98 ερώτηση και ΑΚΕ 23 δόθηκε με το υπ' αριθμ. 33650/2-10-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης/ΑΚΕ 343/23/20-7-98 που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Β. Κεδίκογλου, που αναφέρεται στο πιο πάνω θέμα, σας πληροφορούμε ότι:

1. Το ΕΑΠΤΑ είναι πρόγραμμα που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση 75%, το ΥΠΕΣΔΔΑ 15% (από το ΠΔΕ) και την Τοπική Αυτοδιοίκηση 10% (κατά μέσο όρο). Η συμμετοχή της Τ.Α. πραγματοποιείται ανάλογα με τον φορέα εκτέλεσης του έργου 15% για τους Δήμους, 10% για τις Κοινότητες και 5% για τους Αναπτυξιακούς Συνδέσμους και τα Συμβούλια Περιοχής. Μεταξύ των βασικών στόχων του προγράμματος τον οποίο απεδέχθη πλήρως η Ε.Ε. ήταν η προώθηση της διαδημοτικής και διακοινοτικής συνεργασίας με την εκτέλεση έργων αυτού του χαρακτήρα. Για τον παραπάνω λόγο αφ' ενός μεν απαγορεύτηκε με σχετική εγκύκλιο του Υπουργείου μας να ενταχθούν έργα Κοινοτήτων με πληθυσμό κάτω των 3.000 κατοίκων, αφ' ετέρου δε περιορίστηκε η συμμετοχή των Αναπτυξιακών Συνδέσμων αρχικά και των Συμβουλίων Περιοχής στη συνέχεια (ν. 2218/94) στο 5%, σαν κίνητρο προς τα όργανα του Δημοκρατικού Προγραμματισμού να προτείνουν έργα διακοινοτικής συνεργασίας με φορείς τους Α.Σ. και Σ.Π.

2. Ως προς το έργο Εσωτερική Οδοποιία Ο.Τ.Α., του Συνδέσμου 11ης Ε.Π. δεν έγινε κατανομή χρημάτων αλλά σε συνεργασία των επί μέρους Ο.Τ.Α. με τα Συμβούλια Περιοχής, από το ενιαίο έργο που κατασκευάσθηκε, ασφαλτοστρώθηκαν διάφορα τμήματα κοινοτικών δρόμων.

3. Σε ό,τι αφορά τα αιτούμενα στοιχεία μελέτης και εκτέλεσης των έργων σας γνωρίζουμε ότι όλα τα απαραίτητα έγγραφα βρίσκονται στη διάθεση του κ. Βουλευτή στους αρμόδιους φορείς υλοποίησης.

Τέλος σας στέλλουμε πίνακες χρηματοδοτήσεων από το Υπουργείο μας (ΣΑΤΑ-ΕΑΠΤΑ-Ατοκα Δάνεια), προς τους εν λόγω αναφερόμενους Συνδέσμους καθώς και πίνακες με τα πάσης φύσεως έσοδά τους και τους τομείς στους οποίους διετεθήσαν από αυτούς.

Ο Υφυπουργός

Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

3. Στην με αριθμό 752/5-8-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 336/2-10-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 752/5-8-98, που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Ν. Κατσαρό και αναφέρεται στο πιο πάνω θέμα, σας πληροφορούμε ότι όπως μας γνώρισε η Περιφέρεια Θεσσαλίας ορισμένα από τα αναφερόμενα στην ερώτηση οδικά τμήματα έχουν ήδη ενταχθεί στο Νομαρχιακό Πρόγραμμα και εκτελούνται. Τα υπόλοιπα έχουν προταθεί για ένταξη στο Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΠΤΑ).

Ο Υφυπουργός

Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ"

4. Στην με αριθμό 759/5-8-98 ερώτηση ΑΚΕ 48 δόθηκε με το υπ' αριθμ. 15104/6-10-98 έγγραφο από την Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων 759/48/5-8-98 η οποία κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τους Βουλευτές κυρίους Ε. Μπασιάκο και Σ. Τσιτουρίδη, σας γνωστοποιούμε τα εξής, όσον αφορά αρμοδιότητές μας:

1. Η ΔΕΗ, ανταποκρίνεται πλήρως στις υποχρεώσεις της έναντι του νόμου 1892/90 για την ηλεκτροδότηση κτισμάτων σε δασικές περιοχές, με το να απαιτεί για κάθε ηλεκτροδότηση την υποβολή των νομίμων παραστατικών που προβλέπονται από το ν. 1512/85 όπως τροποποιήθηκε με το ν. 2242/94 και τις σχετικές ρυθμίσεις του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Από το συνδυασμό των διατάξεων της παρ.1 του άρθρου 114 του ν. 1892/90 και του εδαφίου ια' της παρ. 1 του άρθρου 3 του Διατάγματος της 13.7.93 (ΦΕΚ Δ' 795/13.7.93), προκύπτει ότι, οι κατά τόπους Πολεοδομικές Αρχές έχουν την αποκλειστική αρμοδιότητα και βασική ευθύνη, πριν εκδώσουν το απαιτούμενο πολεοδομικό παραστατικό (Άδεια Οικοδομής κτλ) να απαιτήσουν από τον πολίτη την κατάθεση όλων των νομίμων δικαιολογητικών, μεταξύ των οποίων βεβαίως και αυτών που προβλέπονται από τη δασική νομοθεσία.

2. Η ΔΕΗ συνεπώς δεν είναι σε θέση να γνωρίζει οτιδήποτε αφορά τη συγκέντρωση και κατάθεση στην Πολεοδομία των νομίμων δικαιολογητικών και γενικότερα το θέμα της έκδοσης των πολεοδομικών παραστατικών. Εφόσον όμως της γνωστοποιηθούν τα στοιχεία συγκεκριμένων οικοδομημάτων που τελεσίδικα έχουν κριθεί παράνομα από πλευράς δασικής νομοθεσίας, θα είναι σε θέση, μετά από σύντομη έρευνα, να σας ενημερώσει αναλυτικά για τα παραστατικά και τη διαδικασία ηλεκτροδότησης κάθε συγκεκριμένης παροχής.

Η Υπουργός

ΒΑΣΩ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ"

5. Στην με αριθμό 995/11-8-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 20701/1-10-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 995/11-8-98 που μας διαβιβάσθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών με το υπ' αρ. 70426/750/0092/8.98 έγγραφό του και κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Γεώργιο Κаланτζή σχετικά με τη μη καταβολή στους συνταξιούχους του Εθνικού Οργανισμού Καπνού των αναδρομικών της ΑΤΑ του Α' εξαμήνου 1998, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Με τις διατάξεις της παρ. ΙΙ του άρθρου 4 του ν. 2592/1998 καταργήθηκε η ΑΤΑ καθώς και οι αυξήσεις που έχουν χορηγηθεί μετά την κατάργησή της.

Με τις διατάξεις του ίδιου, ως άνω νόμου, οι συντάξεις των δημοσίων υπαλλήλων, υπαλλήλων ΝΠΔΔ και ΟΤΑ, αναπροσαρμόστηκαν αναδρομικά από 1-8-1997 με βάση τις διατάξεις του νέου μισθολογίου (ν. 2470/1997), από δε την 1-1-1998 αυξήθηκαν οι βασικοί μισθοί όλων των μισθολογικών κλιμακίων, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ 1 του άρθρου 10 του ν. 2606/1998.

Επομένως, η αύξηση των συντάξεων της πιο πάνω κατηγορίας συνταξιούχων για το 1998, προέρχεται από την αύξηση των βασικών μισθών των μισθολογικών κλιμακίων.

2. Η αναπροσαρμογή των συντάξεων των συνταξιούχων πρώην υπαλλήλων ΝΠΔΔ από 1/8/1997, οι οποίοι ανέρχονται σε 25.000 περίπου, η χορήγηση από 1/1/1997 της οικογενειακής παροχής, καθώς και η αύξηση των συντάξεων από 1/1/98 με βάση τις πιο πάνω διατάξεις, γίνεται από το Κέντρο Ηλεκτρονικού Υπολογιστή Υπουργείου Κοινωνικών Υπηρεσιών (ΚΗΥΚΥ), το οποίο εξυπηρετεί, πλέον του ΙΚΑ, το Υπουργείο Κοιν. Ασφαλίσεων και αρκετά μεγάλο αριθμό ασφαλιστικών οργανισμών.

Λόγω του ότι, το ΚΗΥΚΥ, δεν διαθέτει όλα τα απαιτούμενα για την εν λόγω αναπροσαρμογή, στοιχεία, έχει εκδόσει έπείτα από συνεννόηση με την αρμόδια υπηρεσία του ΙΚΑ, μηχανογραφικά

δελτία ανά συνταξιούχο, τα οποία η αρμόδια Δ/ση του ΙΚΑ από 1/7/98 άρχισε να συμπληρώνει με τα απαιτούμενα στοιχεία (ένταξη σε κλιμάκιο ν. 2470/97, συντάξιμα χρόνια κλπ) και αποστέλλει σταδιακά, κάθε μήνα, στο ΚΗΥΚΥ, αρμόδιο για την αναπροσαρμογή των συντάξεων και τον υπολογισμό των τυχόν αναδρομικών ποσών.

Με δεδομένο ότι η αρμόδια Υπηρεσία του ΙΚΑ δεν έχει μηχανογραφικό σύστημα, η συμπλήρωση των ατομικών μηχανογραφικών δελτίων γίνεται με συλλογή των απαιτούμενων στοιχείων από τους ατομικούς φακέλους των συνταξιούχων, κατ' απόλυτη σειρά προτεραιότητας, βάσει του αύξοντα αριθμού φακέλου κάθε συνταξιούχου, δηλ. από τους παλαιότερους προς τους νεώτερους συντάχους.

Το ΙΚΑ έχει συμπληρώσει, μέχρι σήμερα, 9.500 περίπου μηχ/κά δελτία από τα οποία, έχουν ήδη διαβιβασθεί στο ΚΗΥΚΥ, μέχρι 20-8-98, 6.200 περίπου και τέλος Σεπτεμβρίου θα σταλούν ακόμα, άλλα 4.500.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι με τη σύμβαση Ιουλίου 1998, δόθηκαν στους συνταξιούχους οι διαφορές της οικογενειακής παροχής (συζύγου και τέκνων), αναδρομικά από 1-1-97.

Ο Υφυπουργός

ΝΙΚΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ"

6. Στην με αριθμό 1091/12-8-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1450/1-10-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 1091/12-8-98 που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Κων/νος Ευμοιρίδης σχετικά με τη διανομή του ποσού του κλάδου πρόνοιας στους ασφαλισμένους του τέως Ταμείου Ασφάλισης Υπογράφων, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 2079/92 το Ταμείο Ασφάλισης Υπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών (ΤΑΤ και ΜΓΤ) καταργήθηκε και ο μεν κλάδος συντάξεων συγχωνεύθηκε στο ΙΚΑ, ο δε κλάδος πρόνοιας καταργήθηκε.

Συγκεκριμένα με τις διατάξεις των παρ. 1 και 4 του άρθρου 2 καθώς και του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, ορίσθηκε ότι το ΙΚΑ ως καθολικός διάδοχος του ταμείου, αναλαμβάνει να διανείμει το ποσό των 4.281.051.000 δρχ. στους δικαιούχους - ασφαλισμένους του καταργούμενου κλάδου πρόνοιας.

Δικαιούχοι του ποσού είναι όλοι οι ασφαλισμένοι με την προϋπόθεση ότι έχουν καταβάλει εισφορές για 300 τουλάχιστον ημέρες ασφάλισης στον κλάδο και εφόσον υποβάλλουν στο ΙΚΑ σχετική αίτηση εντός δύο (2) ετών από την ημερομηνία κατάργησης, η οποία προθεσμία παρατάθηκε για δύο ακόμη έτη ήτοι μέχρι 27-2-1996. Το ποσό δε που θα επιστρέφεται σε κάθε ασφαλισμένο είναι το ηπλίκον της διαίρεσης του υπολειπόμενου προς διανομή ποσού και των ημερών ασφάλισης του συνόλου των ασφαλισμένων, πολλαπλασιαζόμενο με τις ημέρες ασφάλισης κάθε ασφαλισμένου, δηλ. ηπλίκον της διαίρεσης ήταν το ποσό που (ως μέσος όρος) αντιστοιχούσε σε κάθε ημέρα ασφάλισης όλων των ασφαλισμένων. Επισημαίνεται ότι οι μετέχοντες στη διανομή ήταν, σύμφωνα με τα ανωτέρω, όσοι υπέβαλαν αίτηση εντός της προαναφερθείσας προθεσμίας δεδομένου ότι η αίτηση αυτή ήταν απαραίτητο στοιχείο για τη διαπίστωση των ημερών ασφάλισης και τον προσδιορισμό του ποσού που θα εδικαιούτο κάθε ασφαλισμένος. Η εργασία αυτή ήταν ιδιαιτέρως χρονοβόρα δεδομένου ότι από το 1962 που άρχισε η λειτουργία του κλάδου πρόνοιας και η συμμετοχή των ασφαλισμένων του τ. ΤΑΤ μέχρι και το 1992 που συγχωνεύθηκε στο ΙΚΑ, δεν είχε καταχωρηθεί από τις υπηρεσίες του ταμείου ο χρόνος ασφάλισης στις ατομικές πινακίδες των ασφαλισμένων και το έργο αυτό μεταφέρθηκε στο ΙΚΑ.

Στην παρούσα φάση το έργο της διανομής έχει ολοκληρωθεί (τον Οκτώβριο θα καταβληθούν τα ποσά και από τις τελευταίες εκατοντάδες ασφαλισμένων) και το προορισμένο από το νόμο ποσό για το σκοπό αυτό έχει ήδη διανεμηθεί στους εμπρόθεσμα έχοντες υποβάλει αίτηση (μέχρι 27-8-1996). Σε περίπτωση αποδοχής εκπροθέσμων αιτήσεων, θα πρέπει να

ακυρωθούν όλες οι εκδοθείσες αποφάσεις, να επιστραφούν στο ΙΚΑ τα εισπραχθέντα ποσά και στη συνέχεια να γίνει απανταπρόσδιορισμός του δικαιούμενου ποσού - με βάση το συνολικό χρόνο ασφάλισης και των ασφαλισμένων που υπέβαλαν εκπρόθεσμα αιτήσεις. Σημειώνεται ότι οι εκπρόθεσμες αιτήσεις είναι περίπου 20.000, οι εκπρόθεσμες ανέρχονται περίπου στις 6.000 (ερευνητέο είναι αν είναι όλοι δικαιούχοι δεδομένου ότι έχουν υποβάλει αιτήσεις και παλαιοί συνταξιούχοι του ΤΑΤ που δεν έλαβαν εφάπαξ επειδή δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις) και ότι η αναζήτηση και επιστροφή των καταβλητέων ποσών είναι αδύνατη και η αναδιανομή του ποσού αυτού είναι ανέφικτη.

Είναι κατανοητή η πικρία των ασφαλισμένων οι οποίοι απώλεσαν για διάφορους λόγους το δικαίωμά τους πλην όμως δεν είναι δυνατό να δοθεί και νέα παράταση των παραπάνω προθεσμιών δεδομένου ότι δεν υπάρχουν πλέον χρήματα για να διανεμηθούν και σε αυτούς. Εξάλλου το πρόβλημα δεν θεραπεύεται οριστικά αφού πάντα θα υπάρχουν κάποιοι οι οποίοι παρά το γεγονός ότι έχουν χάσει τις σχετικές προθεσμίες, θα ζητούν να λάβουν το ποσό των εισφορών που κατέβαλαν κατά τη διάρκεια του ασφαλιστικού τους βίου στον καταργηθέντα κλάδο πρόνοιας του τ. ΤΑΤ.

Ο Υφυπουργός

ΝΙΚ. ΦΑΡΜΑΚΗΣ"

7. Στις με αριθμό 1117/13-8-98, 2415/18-9-98 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ'αριθμ. 4354/30-9-98 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στις 1117/13-8-98 και 2415/18-9-98 ερωτήσεις, που κατατέθηκαν στη Βουλή από τους Βουλευτές κυρίους Δ. Πιπεργιά, Ν. Γκατζή και Μ. Κωστόπουλο, για τα θιγόμενα σ' αυτές θέματα σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) έχει καταβάλει σε όλους τους άνεργους της Βορειοκεντρικής Εύβοιας έκτακτη οικονομική ενίσχυση ανερχόμενη στο ποσό των 150.000 δρχ.

2. Όσον αφορά το αίτημα στελέχωσης της Υπηρεσίας του ΟΑΕΔ Χαλκίδας, σας γνωρίζουμε ότι με τις υπάρχουσες γενικότερες συνθήκες προσωπικού δεν παρέχεται δυνατότητα ενίσχυσης με μετάθεση υπαλλήλων, από άλλες Υπηρεσίες μας, επιπρόσθετα δε, δεν υπάρχει ευχέρεια στελέχωσής τους με τοποθέτηση σ' αυτές νέων υπαλλήλων, δεδομένου ότι με τον ν. 2469/1997 καθιερώνεται η βασική αρχή, ότι μέχρι και το έτος 1999, ο συνολικός αριθμός προσλήψεων σε ετήσια βάση, δεν θα υπερβαίνει με τις αποχωρήσεις την αναλογία ένα (1) προς πέντε (5), δηλ. για κάθε πέντε αποχωρήσεις μια μόνο πρόσληψη είναι επιτρεπτή.

Επιπλέον, σας ενημερώνουμε ότι σε περιόδους αιχμής και εφόσον η Διοίκηση του Οργανισμού εκτιμά ότι υπάρχει επιτακτική ανάγκη ενίσχυσης, προβαίνει σε αποσπάσεις υπαλλήλων από άλλες Υπηρεσίες, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο αυξημένος φόρτος εργασίας.

Ο Υπουργός

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ"

8. Στην με αριθμό 1425/21-8-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 4383/30-9-98 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση 1425/21-8-98, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Αθ. Χειμάρη, για τα θιγόμενα σ' αυτή θέματα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας είναι αρμόδια για τη διαχείριση, παρακολούθηση και υλοποίηση των ενεργειών που συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και εντάσσονται στο Επιχειρησιακό, Πρόγραμμά της.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μετά την αποστολή από την Περιφέρεια των απαραίτητων οικονομικών στοιχείων, που αφορούν την υλοποίηση των προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης κάθε έτους, ξεκινάει τις απαιτούμενες από το κανονιστικό πλαίσιο ενέργειες προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), για την εκταμίευση της συνδρομής

του ΕΚΤ.

Όσον αφορά τις ενέργειες κατάρτισης που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΠΕΠ) Στερεάς Ελλάδας το 1997, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Στην 5η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, που διεξήχθη στις 10-2-98 στη Λαμία, με τη συμμετοχή εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εντοπίστηκαν διαφοροποιήσεις δαπανών από αυτές που είχαν δηλωθεί στις αιτήσεις αποπληρωμής των ετών 1995-1996 και αποφασίστηκε η σύνταξη νέων αποπληρωμών με τις τελικές δαπάνες αυτών των ετών.

Επισημαίνεται, ότι η διαδικασία ακύρωσης αποπληρωμής είναι χρονοβόρα και απαιτείται ειδική διαδικασία (ξεκλείδωμα του συστήματος) από την αρμόδια Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η αλλαγή των αποπληρωμών δημιούργησε την ανάγκη τροποποίησης του χρηματοδοτικού πλάνου του προγράμματος, καθώς και αλλαγές στις πιστοποιήσεις εφαρμογής των ετών 1995-1996, που αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την εκταμίευση της συνδρομής ΕΚΤ.

Το Υπουργείο μας έχει ολοκληρώσει όλες τις απαραίτητες ενέργειες, προς τις αρμόδιες Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για την εκταμίευση της συνδρομής ΕΚΤ και είναι σε αναμονή αποστολής των κονδυλίων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σας γνωρίζουμε, ότι όλες οι διαδικασίες που απαιτούνται για τις εκταμιεύσεις της συνδρομής του ΕΚΤ, οι οποίες είναι αρκετά χρονοβόρες ενός έτους, είναι άμεσα συνδεδεμένες με τις διαδικασίες του προηγούμενου και του επόμενου έτους, κατά συνέπεια, εάν σε ένα έτος παρουσιασθεί κάποιο πρόβλημα δημιουργεί καθυστέρηση και στα επόμενα έτη.

Εκτιμάται, ότι το αργότερο εντός του Οκτωβρίου '98, θα πιστωθούν τα ποσά του ΕΚΤ στην Τράπεζα Ελλάδος.

Τέλος, επισημαίνουμε, ότι δεν πρόκειται για επίδομα ανεργίας, αλλά για καταβολή εκπαιδευτικού επιδόματος, για το χρονικό διάστημα που οι καταρτιζόμενοι εκπαιδεύονται.

Ο Υπουργός

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ"

9. Στην με αριθμό 1513/24.8.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 34743/2.10.98 έγγραφο από την Υφυπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 1513/24.8.98 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Μαρία Μπόσκου και Σ. Παναγιώτου, όσον αφορά θέματα αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

1. Στο Νομό Πιερίας δεν υπάρχει καμιά βιομηχανία που να έχει αποδέκτη λυμάτων των Αλιάκμονα.

2. Όλες οι βιομηχανίες του Ν. Ημαθίας λειτουργούν με επαρκή συστήματα βιολογικού, χημικού ή μικτού τύπου καθαρισμού των αποβλήτων τους, που τα εκσυγχρονίζουν και ελέγχονται συνεχώς από το ΚΕΠΠΕ.

3. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πέλλας στα πλαίσια της περιβαλλοντικής πολιτικής και ειδικότερα για την αναχαίτηση της χρόνιας ρύπανσης που προκαλείται στη Τ.66 - Αλιάκμονα από τις γεωργικές μεταποιητικές βιομηχανίες του νομού, ως γνωστόν, έθεσε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, σύμφωνα με την απόφαση 141/11.5.98 του Υπουργείου Μακεδονίας-Θράκης, για την εγκατάσταση καινούργιων συστημάτων επεξεργασίας υγρών αποβλήτων.

Σήμερα τρία (3) χρόνια μετά την έκδοση της παραπάνω απόφασης οι βιομηχανίες που έχουν αποδέκτες την Τ.66 - Αλιάκμονα στο σύνολο τους εκτός από μία (SALIGAR), έχουν νέα συστήματα επεξεργασίας υγρών αποβλήτων αναποκρινόμενες πλήρως στο μέγεθος της μεταποίησης και κατά συνέπεια στον όγκο των πραγματικών αποβλήτων.

Όσον αφορά την βιομηχανία "SALIGAR", διαθέτει σύστημα

φυσικοχημικής επεξεργασίας, αλλά μη ανταποκρινόμενο στον πραγματικό όγκο των αποβλήτων. Έχει όμως ξεκινήσει χωματουργικές εργασίες για την κατασκευή συστήματος βιολογικής επεξεργασίας και προβλέπεται το έργο να έχει περατωθεί ως τέλος του 1998.

Η Υφυπουργός

ANNA ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ"

10. Στην με αριθμό 1701/25.8.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 19804/5.10.98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 1701/25.8.1998 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Δημήτριος Σαρρής και αφορά τη νομοθετική ρύθμιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων τίτλων ΙΕΚ, σας πληροφορούμε τα εξής:

Κατ' αρχήν στον Υπαλληλικό Κώδικα που έχει κατατεθεί στη Βουλή δεν περιλαμβάνεται διάταξη καθορισμού των ειδικών τυπικών προσόντων διορισμού σε θέσεις κάθε κλάδου, αλλά παρέχεται η δυνατότητα καθορισμού τους με προεδρικά διατάγματα.

Εξάλλου, σε σχέδιο νόμου που προωθεί το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, περιλαμβάνεται διάταξη σύμφωνα με την οποία με τα προεδρικά διατάγματα που προβλέπεται να εκδίδονται για τον καθορισμό των κατά κλάδους και ειδικότητες προσόντων διορισμού, μπορεί να καθορίζεται ως προσόν διορισμού σε θέσεις κατηγορίας ΔΕ το δίπλωμα επαγγελματικής κατάρτισης των ΙΕΚ.

Ο Υφυπουργός

ΣΤ. ΜΠΕΝΟΣ

11. Στην με αριθμό 1795/27.8.98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2386/2.10.98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 1795/27.8.98 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ε. Πολύζος, σχετικά με την έλλειψη προσωπικού στο Κ.Τ.Ε.Ο. Πιερίας, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

Μετά την ισχύ των διατάξεων του ν. 2218/94 "Ίδρυση Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση, την περιφέρεια και άλλες διατάξεις", το Κ.Τ.Ε.Ο. Περιερίας δεν είναι πλέον Υπηρεσία του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών, αλλά υπάγεται στην οικεία Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Ο Υφυπουργός

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΟΥΚΑΚΗΣ"

12. Στην με αριθμό 1880/1.9.98 ερώτηση ΑΚΕ 64 δόθηκε με το υπ' αριθμ. 34/5.10.98 έγγραφο από τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης και αίτησης κατάθεσης εγγράφων, 1880/64/1.9.1998 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ε. Αποστόλου, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι οι Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας καταβάλλουν, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους και σε συνεργασία με τις συναρμόδιες αρχές των άλλων Υπουργείων, κάθε δυνατή προσπάθεια για την προστασία του περιβάλλοντος με συνεχείς ελέγχους, εφαρμόζοντας αυστηρά και χωρίς παρεκκλίσεις την ισχύουσα νομοθεσία.

Στα πλαίσια αυτά, η αρμόδια Υπηρεσία μας, βεβαίωσε σε βάρος του υπεύθυνου της εταιρείας ΛΑΡΚΟ ΑΕ παράβαση του άρθρου 166 του Ν.Δ. 210/73. "Περί Μεταλλευτικού Κώδικα" και συγκεκριμένα γιατί η εν λόγω εταιρεία προέβη σε ερευνητικές εξορυκτικές εργασίες σε ιδιόκτητες εκτάσεις στη θέση Πλατάνη της Κοινότητας Αγίας Σοφίας, χωρίς να έχει εφοδιασθεί με την τελική άδεια που απαιτείται για την εγκατάσταση στην υπό έρευνα περιοχή και την έναρξη των εργασιών. Για τις εργασίες αυτές έχει εκγριθεί η περιβαλλοντολογική μελέτη έρευνας της περιοχής με Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις των Υπουργών Ανάπτυξης και ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ.

Οι ανωτέρω εργασίες διεκόπησαν και μέχρι σήμερα δεν έχουν συνεχισθεί στη συγκεκριμένη περιοχή.

Σε ό,τι αφορά τις φθορές στο οδικό δίκτυο Ψαχνών-Αγίας Σοφίας-Λιμνών, έχει επιληφθεί η καθ' ύλην αρμόδια Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ευβοίας.

Τέλος, στην Αστυνομική Διεύθυνση Ευβοίας δόθηκαν εντολές για παρακολούθηση του θέματος, εντονότερους ελέγχους και αυστηρή εφαρμογή από ποινικής πλευράς των ισχυουσών διατάξεων προς κάθε κατεύθυνση.

Ο Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΩΜΑΙΟΣ"

13. Στην με αριθμό 1907/1-9-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 33900/5-10-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 1907/1-9-98 του Βουλευτή κ. Γεωργίου Κаланτζή που αφορά τις αναθέσεις πολεοδομικών μελετών σε ΟΤΑ του Νομού Καβάλας και κατόπιν του (2) και (3) σχετικών σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

1) Σχετικά με το πρώτο ερώτημα του βουλευτού

(α) Για τον οικισμό Φιλίππων εκπονείται μελέτη Γ.Π.Σ. με φορέα ανάθεσης τον Δήμο Φιλίππων και επίβλεψη από τη Διεύθυνση Πολεοδομίας Καβάλας, η οποία βρίσκεται στη Β φάση (πρόταση).

(β) Ο οικισμός Αμισιανών εμπίπτει εντός της εγκεκριμένης Ζ.Ο.Ε. Καβάλας.

(γ) Για τους άλλους δύο οικισμούς, κάτω των 2000 κατοίκων δηλ. την Ηρακλείτσα Καβάλας και τη Σκάλα Μαριών Θάσου δεν έχουν εγκριθεί μέχρι σήμερα Σ.Χ.Ο.Α.Π. ή Ζ.Ο.Ε. όπως απαιτείται για την επέκτασή τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2508/97 (ΦΕΚ 124Α').

2) Από τα σχετικά έγγραφα που μας απεστάλεις προκύπτει ότι οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν για την ανάθεση είναι σύμφωνες με τον νόμο.

Ο Υφυπουργός

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ"

14. Στην με αριθμό 2093/9-9-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 33653/2-10-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

"Σε απάντηση της ερώτησης 2093/9-9-98 που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Δ. Πιπεργιά και αναφέρεται στο πιο πάνω θέμα, σύμφωνα με στοιχεία που μας δόθηκαν από την Περιφέρεια Στ. Ελλάδας σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Η έναρξη των εργασιών του έργου "Εκτέλεση εργασιών βελτίωσης των οδών Πόθι - Γιαννίτσι - Καλλιανόι Άγιος Δημήτριος και κατασκευή γέφυρας σύνδεσης οδού προς Πόθι με οδό προς Ακταίο" έγινε στις 23-6-97 (υπογραφή συμφωνητικού) και η προθεσμία παράδοσης αυτού σύμφωνα με την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων είναι μέχρι 15-12-98.

Επειδή ο ανάδοχος καθυστερεί την εκτέλεση των εργασιών η ΔΕΚΕ Λαμίας εξέδωσε ειδική πρόσκληση (με αριθμ. πρωτ. 4970/27-8-98) και σε περίπτωση μη συμμορφώσεώς του θα προβεί στην έκπτωση του αναδόχου.

Ο Υφυπουργός

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ"

15. Στην με αριθμό 2103/9-9-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1605/1-10-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην 2103/9-9-98 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Γιάννη Κουράκη σχετικά με την καταβολή εισφοράς από τους συνταξιούχους του ΟΓΑ για παροχές υγειονομικής περίθαλψης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 2458/97 (Α' 15) οι συντάξεις του ειδικού λογαριασμού συνταξιοδότησης ανασφάλιστων υπερηλικών του ν. 1296/1982 (Α' 128), οι συντάξεις πρόσθετης ασφάλισης του ν. 1745/1987, οι συντάξεις του ν.δ/τος 4575/1966 και οι συντάξεις σύμφωνα με τον ν. 2458/97 υπόκεινται σε παρακράτηση 4% μηνιαίως επί του συνολικού ποσού που χορηγεί ο Ο.Γ.Α. από 1-1-98.

Από την ίδια ημερομηνία χορηγείται αύξηση 4% στο ποσό των συντάξεων του ΟΓΑ. Έτσι με την ισόποση αύξηση των συντάξεων του ΟΓΑ δεν έγινε καμμία μείωση στις συντάξεις.

Εξάλλου σας γνωρίζουμε ότι όλοι οι συνταξιούχοι των ασφαλιστικών οργανισμών καταβάλλουν εισφορά σε ποσοστό 4% επί των συντάξεων τους για παροχές υγειονομικής περιθαλψης.

Για λόγους ενιαίας ρύθμισης υιοθετήθηκε η διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 2458/97 χωρίς παράλληλα να θιγούν οικονομικά οι συνταξιούχοι του ΟΓΑ και επομένως δεν συντρέχει λόγος τροποποίησής της.

Ο Υφυπουργός
ΝΙΚΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ"

16. Στην με αριθμό 2115/10-9-98 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1435/6-10-98 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

"Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 2115/10-9-98 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Αθ. Κονταξής και αφορά τη συγγραφή Ιστορίας της Εθνικής Αντίστασης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

α) Το Υπουργείο Παιδείας δεν έχει αναθέσει στο Π.Ι. ειδικά τη συγγραφή Ιστορίας για την Εθνική Αντίσταση. Το Π.Ι. έχει αναλάβει να εκπονήσει το πλαίσιο και τα προγράμματα σπουδών για όλα τα μαθήματα της Α/θμιας και της Β/θμιας Εκπαίδευσης και έχει προκηρύξει τη συγγραφή όλων των βιβλίων όλων των τάξεων γυμνασίου και λυκείου. Στο πλαίσιο αυτά εντάσσεται και το πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος της Ιστορίας, με βάση τα οποία έχει προκηρυχθεί η συγγραφή βιβλίων Ιστορίας για όλες τις τάξεις γυμνασίου και λυκείου.

β) Με βάση την προκήρυξη συγγραφής των βιβλίων Ιστορίας μπορεί να συμμετάσχει στη συγγραφή των βιβλίων αυτών οποιοσδήποτε νομίζει ότι μπορεί να ανταποκριθεί σε όσα ορίζονται στα περιεχόμενα του προγράμματος σπουδών της Ιστορίας, χωρίς το Π.Ι. να κάνει καμιά διάκριση, σε πρόσωπα ή φορείς που επιθυμούν να συγγράψουν τα βιβλία που αφορούν τη διδασκαλία του μαθήματος στα σχολεία της Β/θμιας Εκπαίδευσης.

Από τα βιβλία που θα συγγραφούν και θα σταλούν στο Π.Ι. θα επιλεγούν, με εντελώς διαφανείς διαδικασίες, τα 3 καλύτερα τα οποία, ύστερα από κάποια πειραματική διδασκαλία και τυχόν διορθώσεις τους, θα δοθούν στους μαθητές.

γ) Θεωρούμε απαράδεκτους τους χαρακτηρισμούς που προσάπτονται στην Ερώτηση στον κ. Ρόσιο, τον οποίο, ειλικρινά, δεν γνωρίζουν ούτε καν στην όψη οι άνθρωποι του Π.Ι. που έχουν την ευθύνη για τα θέματα και τα προγράμματα της Ιστορίας, όπως μας έχουν γνωρίσει κατηγορηματικά. Το Π.Ι. δεν κάνει, και δεν επιτρέπεται να κάνει τέτοιες διακρίσεις σε πρόσωπα ή φορείς. Το ενδιαφέρει να συγγραφούν βιβλία Ιστορίας, όσο γίνεται αντικειμενικά που να καλύπτουν τις ανάγκες της εκπαίδευσης και να προξενούν το ενδιαφέρον των μαθητών μας, χωρίς ιστορικές ανακρίβειες και προσωπικές ιδεολογίες των συγγραφέων. Τα βιβλία αυτά, ως μην το ξεχνάμε, θα είναι σχολικά, και αν κάποιος από τους συγγραφείς δεν λάβει υπόψη του και τον παιδαγωγικό χαρακτήρα των βιβλίων αυτών, τότε, εφόσον τα βιβλία που θα συγγράψει δεν θα ανταποκρίνονται στη φιλοσοφία των προγραμμάτων σπουδών, δεν πρόκειται να εγκριθούν.

δ) Κανείς "παράγοντας" δεν κλήθηκε να δώσει οποιοσδήποτε πληροφορίες για οποιοδήποτε ιστορικό γεγονός, και φυσικά ούτε για την Εθνική Αντίσταση. Η επιλογή του υλικού (πηγές, μαρτυρίες κλπ.) και ο τρόπος συγγραφής των βιβλίων εναπόκειται στους συγγραφείς τους και σε κανέναν άλλον.

ε) Όσον αφορά το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η συγγραφή των βιβλίων και για το οποίο ενδιαφέρεται να πληροφορηθεί ο ερωτών συνάδελφος Βουλευτής, έχουμε να απαντήσουμε τα εξής με την αριθμ. πρωτ. 3657/24-7-98 απόφαση του Προέδρου του Π.Ι. έγινε η προκήρυξη συγγραφής των βιβλίων Ιστορίας όλων των τάξεων γυμνασίου και λυκείου. Η προκήρυξη αυτή δημοσιεύθηκε στις εφημερίδες ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΝΕΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ και ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, και κοινοποιήθηκε σε όλες τις Διευθύνσεις και τα Γραφεία Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης όλης της χώρας Το Π.Ι., σύμφωνα με την προκήρυξη, δέχεται αιτήσεις συμμετοχής στη συγγραφή των βιβλίων, μέχρι 25 Σεπτεμβρίου. Η διαδικασία παράδοσης των βιβλίων από τους συγγραφείς προβλέπεται να γίνει μέχρι 30 Ιουνίου 1999, και στη συνέχεια θα αρχίσει η διαδικασία κρίσης και επιλογής των 3 καλύτερων βιβλίων.

Στη συγγραφή των βιβλίων μπορεί να πάρει μέρος οποιοσδήποτε το επιθυμεί.

Τελειώνοντας, θέλουμε να τονίσουμε ότι οι νέοι μας δεν έχουν ανάγκη από εμφυλιοπολεμικές κραυγές του παρελθόντος, οι οποίες ελάχιστα τους αγγίζουν. Νοιάζονται να μάθουν την Ιστορία όσο γίνεται πιο αντικειμενικά, γι' αυτό και δεν πρέπει να τους αποκρύβουμε καμιά αλήθεια. Είναι γνωστή η χλιοειπωμένη φράση του Σολωμού "εθνικό είναι ό,τι είναι αληθινό". Προς αυτήν την κατεύθυνση εργάζεται το Υπουργείο Παιδείας και το Π.Ι., στο πως δηλ θα δώσει στους μαθητές της πατρίδας μας βιβλία έτσι γραμμένα, ώστε να εξυπηρετούν και τη γνώση και την κρίση του μαθητή. Αυτή είναι η αγωνία όλων μας και ιδιαίτερα του αρμόδιου και υπεύθυνου Π.Ι. και ευελπιστούμε ότι στο τέλος θα τα καταφέρει.

Μπορεί οποιοσδήποτε να παρακολουθήσει τις διαδικασίες που αναφέρθηκαν παραπάνω, με σκοπό να συμβάλουμε όλοι στο να δώσουμε κάτι καινούργιο και καλύτερο στους νέους της χώρας μας. Σ' αυτό, το δηλώνουμε, είμαστε σε όλα ανοιχτοί και πρόθυμοι.

Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ"

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο αναφορών και ερωτήσεων της Τρίτης 24 Νοεμβρίου 1998.

A. ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου ('Άρθρο 130 παρ. 5 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 1701/25.8.98 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Δημητρίου Σαρρή προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τη νομοθετική ρύθμιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των κατόχων τίτλων μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης.

2. Η με αριθμό 2175/11.9.98 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ελευθέριου Παπανικολάου προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τη λήψη μέτρων αύξησης της απορροφητικότητας των πόρων για την παιδεία από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Η με αριθμό 708/30.7.98 ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος κ. Απόστολου Τασούλα προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την άμεση ανέγερση νοσοκομείου στο Αγρίνιο.

4. Η με αριθμό 2390/17.9.98 ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Φώτη Κουβέλη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τη λήψη μέτρων προστασίας των νέων από παραπλανητικό διαφημιστικό υλικό των ιδιωτικών ινστιτούτων επαγγελματικής κατάρτισης (ΙΕΚ).

B. ΑΝΑΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου ('Άρθρο 130 παρ. 5 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 518/33/23.7.98 ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Βασιλείου Κεδίκογλου προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την αποκέντρωση

των λειτουργιών της Δικαιοσύνης, παράλληλα με την αποκέντρωση της Διοίκησης.

2. Η με αριθμό 3132/22.10.98 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Νικολάου Παπαφιλίππου προς τον Υπουργό

Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σχετικά με τις προθέσεις της Κυβέρνησης για την περικοπή των συντάξεων των συνταξιούχων που εργάζονται για την καταπολέμηση της ανεργίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Συζήτηση, σύμφωνα με τα άρθρα 45, 51 παράγραφος 4 και 137 του Κανονισμού της Βουλής, επί της Εκθέσεως της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, της συσταθείσας με ομόφωνη απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, για την εξέταση του Σωφρονιστικού Συστήματος της Χώρας και των συνθηκών διαβίωσης των κρατουμένων.

Η Διακομματική Επιτροπή, η οποία κατέληξε στην υπό συζήτηση έκθεση, είχε συσταθεί στις 18.1.94 στη διάρκεια των εργασιών της Α' Συνόδου της Η' Περιόδου της Βουλής και κατέθεσε την Έκθεσή της στις 28.7.1994. Η Έκθεση ανακοινώθηκε και καταχωρήθηκε στα Πρακτικά της συνεδρίασεως της 2ας Αυγούστου 1994.

Εν όψει της σημερινής συνεδρίασεως έχει διανεμηθεί η έκθεση στους κυρίους Βουλευτές. Είναι επίσης στη διάθεση των συναδέλφων ικανός αριθμός αντιτύπων στο Τμήμα Εντύπων της Βουλής. Η συζήτηση θα γίνει σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 137 για τη γενικευμένη συζήτηση επερωτήσεων.

Παρακαλώ να δεχθείτε την πρότασή μου να ακολουθήσουμε και σήμερα την πρακτική που έχουμε εφαρμόσει σε ανάλογες περιπτώσεις. Τελευταία είχαμε συζητήσει με τη διαδικασία αυτή την έκθεση της διακομματικής επιτροπής για τα προβλήματα των αγροτικών κινητοποιήσεων.

Στη σημερινή συζήτηση προτείνω, ο χρόνος των πέντε πρώτων ομιλητών, ένας από κάθε κόμμα να είναι είκοσι λεπτά της ώρας και ο χρόνος εκείνος που θα εγγραφούν θα είναι ο προβλεπόμενος από τον Κανονισμό χρόνος των πέντε λεπτών. Ο χρόνος των Υπουργών και των Προέδρων των Κοινοβουλευτικών Ομάδων είναι αυτός που ορίζει το άρθρο 97 παράγραφος 3, δηλαδή τριάντα λεπτά της ώρας. Ειδικώς για τη Γραμματέα - την Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας- τον Πρόεδρο του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου και τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος ο χρόνος θα είναι είκοσι λεπτά της ώρας, όπως ορίζει το άρθρο 97 παράγραφος 2 του Κανονισμού. Οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι θα λάβουν το λόγο, εφόσον το επιθυμούν, σύμφωνα με το άρθρο 97 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 167 παράγραφος 2 του Κανονισμού.

Δευτερολογίες δεν θα υπάρξουν, εκτός εάν από πλευράς Κυβερνήσεως υπάρξει δευτερολογία, οπότε οι εκπρόσωποι θα μπορούν να δευτερολογήσουν για πέντε λεπτά. Οι εγγραφές των ομιλητών θα γίνουν μέχρι το τέλος της ομιλίας του πέμπτου ομιλητού, ενός ομιλητού από κάθε κόμμα που σας προτείνω να συμφωνήσετε. Και μετά τις εγγραφές θα αναμορφωθεί ο κατάλογος των ομιλητών ώστε να έχουμε εναλλαγή ομιλητών.

Αν δεν υπάρχει αντίρρηση, προτείνω να προχωρήσουμε.

Συμφωνεί το Σώμα;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το Σώμα συμφωνεί.

Ως πρώτος ομιλητής από το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα έχει προταθεί ο κ. Δημήτριος Κατσικόπουλος, από τη Νέα Δημοκρατία η κ. Μαριέτα Γιαννάκου, από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας ο κ. Ευστράτιος Κόρακας, από το Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου ο κ. Φώτης Κουβέλης και από το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα ο κ. Ιωάννης Δημαράς.

Πριν δώσω το λόγο στον πρώτο ομιλητή, θα ήθελα να παρακαλέσω να γίνουν οι εγγραφές, αφού αρχίσει να ομιλεί ο πρώτος ομιλητής, διότι τότε ανοίγει το σύστημα στη Γραμματεία μας.

Από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας έχει οριστεί ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο Βουλευτής Επικρατείας κ. Προκόπης Παυλόπουλος και από το ΠΑΣΟΚ έχει οριστεί ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπός του ο κ. Λεωνίδας Τζανής.

Ο κ. Δημήτρης Κατσικόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι

συνάδελφοι, εισάγεται σήμερα ενώπιον της Εθνικής μας Αντιπροσωπείας η έκθεση της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την εξέταση του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας και των συνθηκών διαβίωσης των κρατουμένων.

Είχα την τιμή να συμμετέχω σ' αυτήν την επιτροπή που ασχολήθηκε με το θέμα των φυλακών, που κατά την κρίση μου αποτελεί ένα από τα πλέον επίκαιρα κοινωνικά προβλήματα της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας, ένα μείζον θέμα που κατά καιρούς απασχόλησε έντονα την κοινή γνώμη, η οποία το παρακολουθεί με μεγάλο ενδιαφέρον.

Το σωφρονιστικό σύστημα μιας χώρας απεικονίζει το πραγματικό πολιτιστικό επίπεδο της κοινωνίας της, αφού δείχνει με αλάνθαστο τρόπο το βαθμό ενδιαφέροντος αυτής της κοινωνίας προς όσους έχουν κατ' εξοχήν την ανάγκη και τη συμπαράστασή της. Αποτελεί έργο μεγάλης σημασίας για την εκπλήρωση μιας βασικής μας υποχρέωσης απέναντι στην πολιτιστική ιστορία της χώρας η εξύψωση του σωφρονιστικού μας συστήματος σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο. Γι' αυτό και επιβάλλεται, ανεξάρτητα από την εκάστοτε δημοσιονομική πολιτική, να γίνουν όλες οι απαραίτητες δαπάνες για τη βελτίωση του σωφρονιστικού μας συστήματος με την ευρύτερή του έννοια, αφού οι δαπάνες αυτές ασφαλώς αντισταθμίζονται με το παραπάνω από το όφελος που θα έχει η κοινωνία μας μακροπρόθεσμα με τη μείωση της εγκληματικότητας.

Η πολιτεία πρέπει συνεχώς να αναζητεί και να θεσμοθετεί μέτρα τα οποία τουλάχιστον για μικρής και μέσης βαρύτητας εγκλήματα θα μπορούσαν να αποτρέψουν τον εγκλεισμό ενός συμπολίτη μας στη φυλακή. Τα μέτρα αυτά έχουν μάλιστα, παράλληλα με τις θετικές τους επιπτώσεις στην κοινωνική επανένταξη ενός ανθρώπου, σαφώς μικρότερο κόστος από το θεσμό της φυλακής, αφού με αυτά εξοικονομούνται όλα εκείνα τα έξοδα που συνεπάγεται για το κράτος η διαμονή και διατροφή ενός κρατουμένου.

Παραδείγματος χάρη για το έτος 1994, όπου συνετάγη και το πόρισμα της επιτροπής, η δαπάνη του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης ως προς τις φυλακές, τα αναμορφωτικά καταστήματα και το νοσοκομείο κρατουμένων ανερχόταν σε εννιάμισι δισεκατομμύρια (9.500.000.000) δραχμές περίπου, χωρίς μάλιστα να ληφθούν εδώ υπόψη οι δαπάνες για τη λειτουργία των δικαστηρίων, τις μεταγωγές των συλλαμβανομένων και τη γενικότερη λειτουργία της δικαιοσύνης πριν από το στάδιο έκτισης των ποινών.

Αν ληφθεί ως βάση ο αριθμός των επτά χιλιάδων κρατουμένων στις ελληνικές φυλακές, το ετήσιο κόστος του κάθε κρατούμενου για τον Έλληνα φορολογούμενο κατά το έτος 1994 ήταν περίπου ένα εκατομμύριο τριακόσιες πενήντα επτά χιλιάδες (1.357.000) δραχμές. Σήμερα για τους επτά χιλιάδες περίπου κρατούμενους το κόστος είναι δύομισι εκατομμύρια (2.500.000) δραχμές ανά κρατούμενο. Το κόστος των φυλακών συνολικά αγγίζει τα δεκάξι δισεκατομμύρια (16.000.000.000) δραχμές ετησίως συν δύο δισεκατομμύρια (2.000.000.000) για το ΤΑΧΔΙΚ συν εκατό εκατομμύρια (100.000.000) δραχμές που προβλέπονται για την αύξηση του συσσίτιου.

Η διαπίστωση, λοιπόν, αυτή δημιουργεί μία πρόσθετη υποχρέωση προς την πολιτεία να οργανώσει τις φυλακές της χώρας σε μονάδες παραγωγικές μέσα στις οποίες θα μπορούν οπωσδήποτε να εργάζονται όσοι κρατούμενοι το επιθυμούν με τη βοήθεια συμβούλων εργασίας και προγραμμάτων επιχορήγησης του ΟΑΕΔ. Αυτό όχι μόνο θα οδηγήσει στη μείωση του κόστους των φυλακών σήμερα και στην εξοικονόμηση χρημάτων για την πρόληψη του εγκλήματος ή και για την πρόσληψη περισσότερων ψυχολόγων, γιατρών σε αυτές, αλλά και θα δώσει διέξοδο στον ατέλειωτο κενό χρόνο των κρατουμένων, ο οποίος τους καταντά να εθίζονται μόνο στην αδράνεια και την τεμπελιά, αντί να διδάσκονται κάτι χρήσιμο για τη μετέπειτα ελεύθερη ζωή τους ή να αξιοποιούν τις ήδη υπάρχουσες επαγγελματικές γνώσεις, ακόμα και για βιοποριστικούς λόγους.

Η κεφαλαιώδης προϋπόθεση για τη βελτίωση της λειτουργίας του σωφρονιστικού μας συστήματος είναι η αναβάθμιση

της υλικοτεχνικής του υποδομής και η κάλυψη τόσο η ποιοτική όσο και η ποσοτική των αναγκών σε προσωπικό.

Είναι επιτακτική ανάγκη όπως η πολιτεία εκπαιδεύσει το προσωπικό των φυλακών τόσο το παλαιό όσο και το νέο που πρόκειται να προσλάβει. Η άμεση πρόσληψη σωφρονιστικών υπαλλήλων είναι βεβαίως ένα θετικό μέτρο διότι σε αυτούς θα ανατεθεί και η φύλαξη των φυλακών και σιγά σιγά θα φύγει από αυτές η Ελληνική Αστυνομία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ**)

Κατά δεύτερο λόγο απαιτείται περαιτέρω η αποσυμφόρηση των φυλακών και ο περιορισμός του αριθμού των κρατουμένων στον αντίστοιχο που επιτρέπει η χωρητικότητα της κάθε φυλακής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσε το Υπουργείο Δικαιοσύνης το 1994 στη διάθεση της επιτροπής, η χωρητικότητα των ελληνικών φυλακών ήταν για τέσσερις χιλιάδες ογδόντα επτά κρατουμένους, ο δε αριθμός των κρατουμένων την ίδια εποχή έφθανε τους έξι χιλιάδες τετρακόσιους επτά. Δηλαδή υπήρχαν υπεράριθμοι κρατούμενοι δύο χιλιάδες τριακόσιοι είκοσι, ποσοστό 56,8% παραπάνω από τα οριζόμενα στις προδιαγραφές της κάθε φυλακής.

Στον Άγιο Στέφανο των Πατρών η χωρητικότητα είναι τριακόσιοι σαράντα κρατούμενοι και αυτήν τη στιγμή υπάρχουν εξακόσιοι έως εξακόσιοι σαράντα.

Είναι εμφανές ότι ο υπερπληθυσμός των φυλακών είναι διεθνές φαινόμενο. Και αυτό φάνηκε και στη Σύνοδο του Ελσίνκι το 1997 όπου προηγμένες χώρες όπως η Ισπανία, η Ιταλία και η Γαλλία έχουν υπερπληθυσμό στις φυλακές σε ποσοστά ίδια με τα δικά μας.

Είναι, λοιπόν, φαινόμενο σύνηθες, αλλά ο υπερπληθυσμός βραχυκυκλώνει οποιαδήποτε σοβαρή προσπάθεια για την αναβάθμιση των συνθηκών διαβίωσης στις φυλακές, αφού κατάληξη είναι να συμψύρονται στους ίδιους χώρους και στα ίδια προαύλια φυλακών κάθε κατηγορίας κρατούμενοι χωρίς κανένα διαχωρισμό μεταξύ τους, δηλαδή υπόδοικοι και κατάδοικοι, ισοβίτες και χρεοφειλέτες, τοξικομανείς, ψυχασθενείς και οτιδήποτε άλλο. Αποτέλεσμα αυτού είναι να διδάσκονται μεταξύ τους την "τέχνη του εγκλήματος" και να διαφθείρονται οι μιν από τους δε.

Απαιτείται, λοιπόν, να γίνει διαχωρισμός των κρατουμένων κατά αδίκημα και γιατί όχι και κατά συμπεριφορά. Γιατί θα έπρεπε να στερούνται δικαιωμάτων και προνομίων -αν μπορεί να λεχθεί ο όρος- κάποιοι κρατούμενοι που επιδεικνύουν καλή συμπεριφορά με το επιχείρημα, ότι υπάρχουν κρατούμενοι οι οποίοι είναι απείθαργοι; Με το διαχωρισμό δίνεται επίσης το κίνητρο σε κάποιο κρατούμενο να έχει καλή συμπεριφορά για να τύχει περισσότερων δικαιωμάτων.

Άλλη παρενέργεια του συνωστισμού των κρατουμένων είναι ότι καθίσταται αδύνατη η προώθηση και η πραγματοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης ή και στοιχειώδους απασχόλησης των κρατουμένων, αφού οι αίθουσες των φυλακών, που έχουν προβλεφθεί για εργαστήρια, χρησιμοποιούνται κατ' ανάγκη για τη διαμονή των κρατουμένων.

Επομένως ο υπερβολικός αριθμός κρατουμένων στις ελληνικές φυλακές, με τις σημερινές ασφυκτικές συνθήκες της υπάρχουσας υποδομής, υπονομεύει κατ' ουσίαν δύο από τους σωφρονιστικότερους όρους της σωφρονιστικής επιστήμης για την κοινωνική επανένταξη των εγκληματιών. Δηλαδή το διαχωρισμό των κρατουμένων κατά κατηγορίες και την απασχόληση αυτών των κρατουμένων στο πλαίσιο προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης.

Πιστεύω, ότι η εξαγγελία του Υπουργού Δικαιοσύνης για την κατασκευή νέων πτερυγών στις υπάρχουσες φυλακές, αλλά και την κατασκευή δέκα νέων φυλακών θα αποσυμφορήσει τους κρατούμενους και θα βοηθήσει σημαντικά.

Εδώ και πολλά χρόνια, παρατηρείται στη χώρα μας το φαινόμενο της άμετρης εγκληματοποίησης των πλέον ετερόκλητων μορφών συμπεριφοράς, έστω και αν αυτές εμφανίζουν ασήμαντη

κοινωνικοθητική απαξία και μπορούν, εξ ίσου αποτελεσματικά, να αντιμετωπιστούν με άλλα ηπιότερα μέσα διοικητικού, αστικού ή άλλου χαρακτήρα. Παραδείγματος χάρη: Αποκατάσταση της ζημιάς του θύματος, κατάσχεση της περιουσίας του οφειλέτη, πρόσθετες κυρώσεις από τραπεζικούς και λοιπούς οργανισμούς.

Είναι προφανές ότι η τακτική αυτή του νομοθέτη είναι κατακριτέα σε ένα σύγχρονο κράτος δικαίου για πολλούς λόγους:

Ο πρώτος είναι ότι ο πολίτης αντιμετωπίζεται από την επίσημη πολιτεία με συνεχείς παρεμβάσεις στην ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του. Παρεμβάσεις που τελικά βλάπτουν και την ίδια την πολιτεία, μια και οδηγούν πολλές φορές και χωρίς σοβαρό λόγο σε κάθετη αντιπαράθεση των σχέσεων της με τον πολίτη.

Ο δεύτερος λόγος είναι ότι το Ποινικό Δίκαιο, ως αυτόνομο συμπλήρωμα κάθε διοικητικού ή άλλου νόμου, ευτελίζεται και παύει να εκπληρώνει την αληθινή του αποστολή, που είναι η τελευταία γραμμή άμυνας της έννομης τάξης απέναντι σε προβληματικές μορφές συμπεριφοράς.

Επιπλέον καταλήγει να φυλακίζονται άνθρωποι απλώς και μόνο γιατί δεν έχουν να πληρώσουν τα χρέη της μετατρέψιμης ποινής τους. Και αυτοί είναι περίπου το 15,6%, δηλαδή χίλιοι κρατούμενοι αυτήν τη στιγμή, που εκτίουν ποινή φυλάκισης μέχρι δύο ετών, επί συνόλου έξι χιλιάδων τετρακοσίων επτά κρατουμένων το Μάιο 1994.

Παράλληλα εμπλέκονται σε ποινικές διαδικασίες και σιγματίζονται ως εγκληματίες νεαρά κυρίως άτομα, που, εφόσον δεν εμπλακούν με τους μηχανισμούς της ποινικής δίωξης, έχουν κατά κανόνα μία απολύτως ομαλή κοινωνική εξέλιξη.

Άλλος λόγος είναι, γιατί δημιουργείται συμφόρηση στο ήδη βεβαρυμένο έργο των ποινικών μας δικαστηρίων, τα οποία δυστυχώς καταγίνονται σήμερα σε μεγάλο βαθμό με τέτοιου είδους ασήμαντες υποθέσεις, όπως είναι οι υποθέσεις για ακάλυπτες επιταγές ακόμη και χιλίων δραχμών και αδυνατούν να ασχοληθούν βεβαίως, όπως θα έπρεπε, με πράγματι σοβαρές αξιόποινες πράξεις.

Πολλοί εμπειρογνώμονες, που εξετάστηκαν από την επιτροπή, εκφράστηκαν και αυτοί υπέρ της ανάγκης για απεγκληματοποίηση και για αντιμετώπιση με εξωποινικές διαδικασίες μορφών συμπεριφοράς, που δεν εμφανίζουν ιδιαίτερα κοινωνικοθητική απαξία, όπως για παράδειγμα η έκδοση ακάλυπτων επιταγών μέχρι ορισμένου ποσού, η προσωποκράτηση για χρέη προς ιδιώτες.

Υπογραμμίστηκαν επίσης οι αδικίες, που δημιουργούνται από τη λεγόμενη αντικειμενική ευθύνη της μη καταβολής ασφαλιστικών εισφορών προς το Ι.Κ.Α. ότι ευθύνεται δηλαδή ο ιδιοκτήτης της οικοδομής και όχι π εργολάβος.

Θα πρέπει να μελετηθούν το ταχύτερο τρόποι και διαδικασίες, που θα βοηθήσουν στην αποσυμφόρηση της ποινικής ύλης από δευτερεύοντα αδικήματα και ταυτόχρονα, στην αποσυμφόρηση των φυλακών από ακίνδυνους κρατουμένους. Θα πρέπει δηλαδή να μελετηθούν και να προωθηθούν διαδικασίες με τις οποίες θα εφαρμοστούν και στη χώρα μας εναλλακτικές ποινές, πέρα από τη φυλάκιση και τη χρηματική ποινή.

Σαν τέτοιο παράδειγμα από πολλούς εμπειρογνώμονες αναφέρεται ο θεσμός της κοινωφελούς εργασίας, μέσω της οποίας ο δράστης παραμένει εκτός φυλακής, ευαισθητοποιείται κοινωνικά και προσφέρει τις υπηρεσίες του στο κοινωνικό σύνολο ως δασοπροσβέστης, αναδασωτής ή νοσοκόμος σε άπορα άτομα. Άλλες εναλλακτικές κυρώσεις, που θα μπορούσαν να ισχύσουν και στη χώρα μας είναι η αποστέρηση διαβατηρίου, ο κατ' οίκον περιορισμός, για ορισμένα οικονομικά αδικήματα.

Επιβάλλεται να ληφθούν περαιτέρω μέτρα για τη σταδιακή ενσωμάτωση του κρατούμενου στο κοινωνικό σύνολο με θεσμούς όπως η ημιελεύθερη διαβίωση, οι άδειες εργασίας και επιμόρφωσης, σύμφωνα με όσα προβλέπει μεν ο ισχύων κώδικας μεταχείρισης κρατουμένων, αλλά χωρίς οι σχετικές διατάξεις να εφαρμόζονται.

Ένα άλλο θέμα είναι ότι πρέπει να οργανωθούν οι ειδικές

υπηρεσίες για την πρόληψη του εγκλήματος, προπάντων σε σχέση με την παραβατικότητα των ανηλίκων. Πρόκειται για ένα τομέα κυρίως κρατικής, αλλά και κοινωνικής δραστηριότητας που έχει παραμεληθεί εξαιρετικά στη χώρα μας, παρά τις αντίθετες συστάσεις της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Στο πλαίσιο αυτό ενδείκνυται να διαρθρωθεί σε νέες βάσεις το Συμβούλιο Πρόληψης Εγκληματικότητας, το οποίο έχει να συνεδριάζει πολλά χρόνια, λόγω της δυσλειτουργικής του συγκρότησης και να δημιουργηθεί ένα δίκτυο κέντρων πρόληψης σε όλη τη χώρα με κεντρική αποστολή την ενημέρωση του κοινού και την παροχή βοήθειας σε άτομα υψηλού κινδύνου.

Επίσης θα πρέπει να διερευνηθούν και τα γενικότερα κοινωνικά αίτια, εξαιτίας των οποίων ολοένα και περισσότεροι, νέοι κυρίως άνθρωποι, εξωθούνται στο έγκλημα. Και τέτοια αίτια είναι κύρια η ανεργία, η φθορά των αξιών, η προβολή από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας προτύπων βίας και άκρατου ατομικισμού, καταναλωτισμού, η ελλιπής κρατική στήριξη του θεσμού της οικογένειας, ο προβληματικός προσανατολισμός των στόχων της παιδείας που δεν κτίζει ολοκληρωμένες και σταθερές προσωπικότητες και να ληφθούν ουσιαστικά μέτρα για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.

Θα πρέπει επίσης, να περιοριστεί η αυτεπάγγελτη ποινική δίωξη και να υιοθετηθούν έπειτα από επεξεργασία ομάδας εργασίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης κατ' έγκληση διαδικασίες, εκεί όπου μία υπόθεση έχει προπάντων ιδιωτικό χαρακτήρα.

Δεύτερον, να υλοποιηθούν οι δυνατότητες που προβλέπονται από το νόμο περί κώδικος εισπράξεως δημοσίων εσόδων για την καταβολή των επιβαλλόμενων χρηματικών ποινών, προστίμων, δικαστικών εξόδων και τελών σε μηνιαίες δόσεις.

Τα βασικότερα ζητήματα τα οποία προέκυψαν από τις εργασίες της επιτροπής, σχετικά με τη δικαστική επιμέτρηση των ποινών τώρα, αφορούν τα κριτήρια επιβολής μιας ποινής, τη μείωση των μεγάλων ποινών και τις χρονοβόρες διαδικασίες εκδίκασης ποινικών υποθέσεων.

Ειδικότερα για το πρώτο θέμα διατυπώθηκε ο ισχυρισμός ότι παρατηρείται μεγάλη διαβάθμιση ποινών για το ίδιο αδίκημα. Το πρόβλημα αυτό έχει ήδη εντοπισθεί και στο διεθνή χώρο και είναι γνωστό ότι υπάρχει πράγματι διαφοροποίηση στην επιβολή των ποινών από το ένα δικαστήριο στο άλλο, αλλά και από τη μία χρονιά στην άλλη, παραδείγματος χάρη, κατά την εκδίκαση υποθέσεων για μικροεμπορία και μικροκατοχή ναρκωτικών.

Ως λύση προτείνεται η ορθή εκπαίδευση των δικαστών μέσω της Εθνικής Σχολής Δικαστών, ώστε να αποκτήσουν την απαραίτητη επιστημονική γνώση για την προσήκουσα επιμέτρηση της ποινής, καθώς και για το χειρισμό υποθέσεων που προϋποθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις σε συγκεκριμένα αντικείμενα.

Επίσης προτείνεται η άσκηση υπηρεσίας των δικαστών για ορισμένο χρονικό διάστημα μέσα στη φυλακή είτε μέσω του θεσμού του δικαστή εκτέλεσης ποινών είτε στο πλαίσιο της πρακτικής τους άσκησης, κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην Εθνική Σχολή Δικαστών.

Συναφές είναι και το πάντοτε καίριο πρόβλημα του μεγάλου αριθμού των υποδικών, οι οποίοι αποτελούν αυτήν τη στιγμή το 1/3 του συνολικού αριθμού των κρατουμένων και είναι κατά μεγάλο μέρος "υπεύθυνο" για τον υπερπληθυσμό των φυλακών. Τα ζητήματα που ανακύπτουν όμως από την προσωρινή κράτηση είναι πολύ περισσότερα, κυρίως εν όψει του τεκμηρίου αθωότητας που εδώ ισχύει.

Η κατά κόρον προσφυγή των δικαστών στην επιβολή αυτού του μέτρου δείχνει ότι οι τελευταίοι δεν έχουν συνειδητοποιήσει ότι η προσωρινή κράτηση δεν αποτελεί κανόνα αλλά εξαίρεση. Προς την κατεύθυνση αυτή φαίνεται ότι συνέβαλε, αφ' ενός ο θόρυβος που δημιουργήθηκε μετά τη δημοσιοποίηση του πορίσματος Φλούδα, σχετικά με τα κυκλώματα δικαστικών και αφ' ετέρου, τα Μέσα

Μαζικής Επικοινωνίας, τα οποία μέσα από την ευρύτατα ακολουθούμενη τακτική της δημοσιοποίησης πολλών περιπτώσεων συλλήψεως υπόπτων, δημιουργούν ψυχολογική πίεση στους δικαστικούς για αυστηρότερη αντιμετώπιση των ατόμων αυτών, συντελώντας έτσι στην παραβίαση του τεκμηρίου αθωότητας που ισχύει για κάθε κατηγορούμενο.

Πολλαπλώς ωφέλιμη κρίνεται η υφ' όρων απόλυση, επειδή συμβάλλει σημαντικά, αφ' ενός στη μείωση του πληθυσμού των φυλακών και αφ' ετέρου, στη βελτίωση του απολυθέντος κρατουμένου, ο οποίος εξαιτίας του φόβου, του ότι μπορεί να εκτίσει και το υπόλοιπο της ποινής του, πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός κατά το διάστημα της λεγόμενης δοκιμασίας.

Είναι γνωστό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι το σωφρονιστικό μας σύστημα παρουσιάζει πολλά λειτουργικά προβλήματα. Ο υπερπληθυσμός των φυλακών και η έλλειψη υποδομής είναι σε σημαντικό βαθμό υπεύθυνα για ένα μέρος αυτών των δυσλειτουργιών. Η παρουσίαση ορισμένων στατιστικών στοιχείων διαγράφει εμφανέστατα την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στις ελληνικές φυλακές.

Υπάρχουν σήμερα στη χώρα μας είκοσι πέντε φυλακές, εκ των οποίων οι είκοσι μία είναι κλειστού τύπου και οι τέσσερις είναι αγροτικές. Ο συνολικός αριθμός των κρατουμένων ανέφερα ότι είναι επτά χιλιάδες περίπου, ενώ η προβλεπόμενη χωρητικότητα αφορά τρεις χιλιάδες εννιακόσιους κρατουμένους. Ιδιαίτερα προβληματική από πλευράς διαβίωσης κρατουμένων είναι η δικαστική φυλακή του Κορυδαλλού. Είναι χωρητικότητας τετρακοσίων ογδόντα ατόμων και σήμερα διαβιούν εκεί χίλιοι τριακόσιοι τριάντα κρατούμενοι.

Το καίριο ερώτημα που τίθεται στο σημείο αυτό είναι το κατά πόσο υπάρχουν δυνατότητες για άσκηση σωφρονιστικής πολιτικής μέσα στις φυλακές.

Υπάρχουν πολλές απόψεις, αλλά πιστεύω ότι το σωφρονιστικό σύστημα υπάρχει μεν, αλλά δεν λειτουργεί και ότι στις φυλακές γίνεται μόνο η φύλαξη των κρατουμένων και όχι σωφρονισμός ή βελτίωσή τους.

Οι βασικότεροι λόγοι είναι η έλλειψη κατάλληλης κτιριακής υποδομής, η έλλειψη προσωπικού, αλλά κυρίως η ελλιπής κατάρτιση και εκπαίδευση των σωφρονιστικών υπαλλήλων, καθώς και το γενικότερο ζήτημα του μεγάλου οικονομικού κόστους εφαρμογής των σωφρονιστικών προγραμμάτων, το οποίο δεν μπορεί να καλυφθεί από τον εκάστοτε κρατικό προϋπολογισμό.

Βασικό εμπόδιο για την άσκηση οποιασδήποτε σωφρονιστικής πολιτικής μέσα στη φυλακή αποτελεί η αδυναμία διαχωρισμού των κρατουμένων. Η εγκατάσταση κρατουμένων στους θαλάμους και τα κελιά γίνεται αδιακρίτως της ηλικίας, του είδους αδικημάτων για τα οποία έχουν καταδικαστεί ή κατηγορούνται και των ιδιαίτερων καθεστώτων, όπως για παράδειγμα της υποδικίας, με το οποίο βρίσκονται μέσα στη φυλακή. Παρατηρείται έτσι, να συμβιούν ανήλικοι με ενήλικους, προσωρινά κρατούμενοι με ποινικά κατάδικους, βαρυποινίτες με άτομα που παραμένουν στη φυλακή επειδή δεν έχουν τη δυνατότητα να εξαγοράσουν την ποινή τους.

Από την έρευνα, επίσης, προέκυψε ότι υπάρχουν ομοφυλόφιλοι και εξαρτημένοι από ουσίες κρατούμενοι, οι οποίοι απέκτησαν τις παραπάνω ιδιότητες μέσα στη φυλακή. Αυτό επιβάρυνε από τον αρχιφύλακα των φυλακών του Κορυδαλλού Κ. Αραβανή.

Εκφράζονται ακόμα, φόβοι για τη μετάδοση ασθενειών, εφόσον στα ίδια κελιά κρατούνται τοξικομανείς, φορείς διαφόρων ασθενειών και ασθενείς, δοθέντος ότι στα νοσοκομεία είναι δύσκολο να εξασφαλιστεί ειδικός χώρος για ασθενείς κρατουμένους.

Ένα πολύ κρίσιμο θέμα είναι οι πειθαρχικές ποινές. Η επιτροπή κατέγραψε την άποψη περί αντικατάστασής τους από ένα εντελώς διαφορετικό σύστημα κυρώσεων, με βάση το σκεπτικό ότι οι πειθαρχικές ποινές δημιουργούν πολλά προβλήματα και οξύνουν τη βιαιότητα μέσα στις φυλακές.

Οι κυρώσεις θα μπορούσαν να είναι διοικητικές, όπως για παράδειγμα, η επιβολή προστίμου ή και η απαγόρευση άσκησης

ορισμένων δικαιωμάτων, όχι όμως ο περιορισμός στο κελί, η κατάργηση του επισκεπτηρίου ή ο έλεγχος της αλληλογραφίας.

Εκτός από τα προβλήματα της υγιεινής, που απορρέουν από κακές συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων, οξύ είναι και το πρόβλημα της ιατρικής περίθαλψης. Υπάρχει έλλειψη σε ιατρικό προσωπικό, αλλά πιστεύω ότι με τις νέες προσλήψεις ίσως ληφθεί μέριμνα και γι' αυτό.

Για τη βελτίωση της κατάστασης προτείνεται η πρόσληψη ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, καθώς και η επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων του νοσοκομείου και γενικότερα η δημιουργία στοιχειωδών ιατρικών μονάδων και αναρρωτηρίων μέσα στις κυριότερες φυλακές, με τις βασικές ειδικότητες παθολόγων, ψυχιάτρων, οδοντιάτρων επί μονίμου βάσεως.

Σημαντικό στοιχείο επίσης, το οποίο πρέπει να αναφερθεί, είναι η ειδική μέριμνα, που πρέπει να ληφθεί για το προσωπικό των φυλακών. Το προσωπικό αυτό υστερεί τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά. Συγκεκριμένα από τις τρεις χιλιάδες τριακόσιες σαράντα οκτώ οργανικές θέσεις έχουν καλυφθεί μόνο οι δύο χιλιάδες ογδόντα πέντε -υπάρχουν δηλαδή χίλια διακόσια εξήντα τρία κενά- ενώ δεν υπάρχουν πάρα πολλές ειδικότητες.

Είναι πολλά αυτά τα σημεία, στα οποία θέλω να αναφερθώ, αλλά θα πρέπει να σταθώ ιδιαίτερα τόσο στις νέες φυλακές, οι οποίες έχουν ήδη εξαγγελθεί, αλλά παράλληλα με την πιο πάνω λύση του κισίματος των σωφρονιστικών εγκαταστάσεων θα πρέπει να δούμε και άλλα ζητήματα, όπως είναι η εγκατάσταση κάποιων κατηγοριών κρατουμένων μειωμένης επικινδυνότητας σε στρατόπεδα εκτός πόλεων, σε εγκαταλελειμμένους μοναστηριακούς χώρους, σε παλαιά κτίρια του αναμορφωτηρίου Κορυδαλλού ή σε χώρους σε εγκαταλελειμμένα χωριά, που θα μπορούσαν να ανακαινιστούν από καταδίκους δράστες μέσης ή μικρής βαρύτητας αδικημάτων και επίσης σε χώρους υπερχρεωμένων ξενοδοχείων, που παραμένουν κλειστά και σταδιακά καταρρέουν, ενώ θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν με μικρό σχετικό κόστος.

Θέλω να πω, κύριε Υπουργέ -δεν έχουμε και δευτερολογία- ότι αυτήν τη φορά θα πρέπει να διαψεύσουμε όλους εκείνους, οι οποίοι λένε ότι τα πορίσματα της Βουλής για διάφορα θέματα παραμένουν στα συρτάρια. Νομίζω ότι έχετε την εμπειρία και τη βαθιά γνώση του προβλήματος και θα πρέπει αυτήν τη φορά, με τη βοήθεια και τη συμπαράσταση όλων των πτερύγων του Κοινοβουλίου -πιστεύω ότι συμφωνούμε σ' αυτά τα μείζονος σημασίας κοινωνικά προβλήματα- να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση των φυλακών και να δώσουμε λύση σε ένα πολύ μεγάλο και οξύ κοινωνικό πρόβλημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Εξωτερικών κατέθεσαν σχέδιο νόμου: "Κύρωση του Πέμπτου Πρωτοκόλλου της Γενικής Συμφωνίας για τις συναλλαγές στον τομέα των Υπηρεσιών".

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Η συνάδελφος κ. Παρθένα Φουντουκίδου ζητά ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Εγκρίνει η Βουλή;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Η κ. Μαριέτα Γιαννάκου Κουτσίκου έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΕΤΑ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ ΚΟΥΤΣΙΚΟΥ: Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, τέσσερα χρόνια μετά την εργασία της επιτροπής για την κατάσταση του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας και την κατάσταση στις φυλακές γίνεται αυτή η συζήτηση. Το επισημαίνω αυτό ως απόδειξη του τρόπου που λειτουργούμε. Μια ολόκληρη σειρά υπευθύνων Υπουργών, αρνήθηκε να συζητήσει στην ουσία το πρόβλημα της επιτροπής τα οποία είχε καταλήξει ομοφώνως σε πολύ σημαντικές προτάσεις.

Όπως γνωρίζετε η επιτροπή αυτή δημιουργήθηκε στις αρχές του 1994 μετά από πρόταση του τότε προέδρου της Νέας Δημοκρατίας κ. Έμπερτ, ο οποίος προκλήθηκε μετά από επίσκεψή του στις ελληνικές φυλακές, μετά από την κατάσταση που είδε εκεί με τα μάτια του. Χρειάστηκε νέα παρέμβαση του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας κ. Καραμανλή, πριν από μερικούς μήνες, ώστε να αρχίσουν να έρχονται στη Βουλή και να συζητούνται θέματα που έχουν σχέση με πορίσματα διακομματικών επιτροπών.

Είναι φανερό ότι στις διακομματικές επιτροπές στις οποίες ομοφώνως αποφασίζουμε, όλοι οι Βουλευτές αισθάνονται πιο ελεύθεροι να αναπτύξουν την προσωπική τους σκέψη και να μεταχειριστούν τα επιστημονικά δεδομένα. Φαίνεται ότι αυτό δεν αρέσει κάθε φορά στην Κυβέρνηση ή στις κυβερνήσεις. Φαίνεται πως ο συνολικός τρόπος με τον οποίο λειτουργεί το Κοινοβούλιο, έρχεται σε αντίθεση με τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι επιτροπές, οι οποίες στην ουσία καταλήγουν σε συμπεράσματα που συνθέτουν παρά αποδομούν.

Εν πάση περιπτώσει όσα έχουν σχέση με το σωφρονιστικό σύστημα της χώρας και με την κατάσταση στις φυλακές προβληματίσαν και θα προβληματίσουν και στο μέλλον. Είναι βέβαιο ότι στη χώρα μας υπάρχουν ελάχιστες από τις υποδομές που πρέπει να υπάρχουν. Γι' αυτό και το τελευταίο διάστημα μας σοκάρει η φοβερή εγκληματικότητα που υπάρχει σε σχέση με το παρελθόν, η μικροεγκληματικότητα που αυξάνεται, η άνοδος της χρήσης των ναρκωτικών, καθώς και οι πολλοί θάνατοι. Και εμείς, ενώ γνωρίζουμε, έχουμε τον τρόπο αντιμετώπισης, διότι ξέρουμε πώς αντιμετωπίσαν αυτά τα προβλήματα άλλες χώρες, περιοριζόμαστε σε συζητήσεις και πάντως πολλά πράγματα ουσιαστικά δεν γίνονται. Όσα επιχειρούνται να γίνουν είναι κυρίως σε νομοθετικό επίπεδο.

Δεν υπάρχει μεγαλύτερη ψευδαίσθηση, κύριοι συνάδελφοι, από το να νομίζουμε ότι μπορούμε διά της νομοθεσίας να δώσουμε αυτομάτως απάντηση στα προβλήματα. Γι' αυτό και η ελληνική Βουλή έχει καταστεί παραγωγός χιλιάδων νομοθετημάτων εκ των οποίων τα περισσότερα δεν εφαρμόζονται και πάντως είναι πολύ περισσότερο φιλόδοξα από τις δυνατότητες που υπάρχουν.

Η εργασία αυτής της επιτροπής βασίστηκε όχι μόνο στην ακρόαση πάρα πολλών ειδικών ανθρώπων που εργάζονται στους ιδιαίτερους τομείς που αναφέρονται εδώ, αλλά και επιστημόνων όπως των καθηγητών κ.κ. Κουράκη και Φαρσεδάκη που θέλω να μνημονεύσω, διότι βοήθησαν στο να υπάρξει ένα πόρισμα με πολύ συγκροτημένες προτάσεις. Θέλω επίσης να μνημονεύσω την εργασία του τότε προέδρου της επιτροπής κ. Κωνσταντίνου Παπαπαναγιώτου που δυστυχώς δεν είναι ανάμεσά μας σ' αυτήν τη Βουλή. Εργάστηκε πολύ και είχε στενή συνεργασία με τα μέλη της επιτροπής.

Σήμερα είναι φανερό ότι αποτελεί ερασιτεχνισμό το να ισχυριστούμε ότι είναι δυνατό με μέτρα καταστολής, με τη δίωξη μόνο, να ασκήσουμε μια πολιτική που να στοχεύει στον περιορισμό του εγκλήματος. Εάν ξεκινήσουμε από τις φυλακές, όπως τις είδε ο προτείνων κ. Έμπερτ, όπως τις είδαμε όλοι μας, δηλαδή σε ποια κατάσταση βρίσκονται, θα μπορούσαμε να οδηγηθούμε σε πολύ εύκολο συμπέρασμα: με νομοθετικά μέτρα να βρούμε τρόπο να αποσυμφορήσουμε τις φυλακές. Είναι κλασική η άποψη, "ας ψηφίσουμε νομοσχέδιο περί αποσυμφόρησης των φυλακών", δηλαδή, νομοσχέδιο που πρώτον δεν σέβεται τις αποφάσεις που έχουν ληφθεί από τη δικαστική αρχή όταν έχει επιβάλει ποινές στους συγκεκριμένους κατηγορούμενους. Δεύτερον, οδηγεί τους δικαστές ώστε να επιβάλλουν πιθανώς πολύ αυστηρότερες ποινές απ' αυτές που χρειάζονται, αφού γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι οι ποινές που επιβάλλουν θα μειωθούν κατά πολύ. Τρίτον, ανοίγει ο δρόμος για παρεμβάσεις που έχουν σχέση με τη νομική προστασία, με τους δικηγόρους και άρα με τα οικονομικά μέσα που έχει ο καθένας.

Η θεωρία "αντί να ανοίγουμε φυλακές πρέπει να ανοίγουμε σχολεία" ή "γιατί να ανοίξουμε φυλακές, αφού δεν έχουμε σχολεία", έχει πάψει να ισχύει. Είναι βέβαιο ότι πρέπει να ανοίξουμε φυλακές και είναι απολύτως βέβαιο ότι άνθρωποι

που καταδικάζονται σε στέρηση της ελευθερίας τους δεν καταδικάζονται σε καμία περίπτωση σε στέρηση της αξιοπρέπειάς τους.

Είναι, πάντως βέβαιο, ότι μόνο αναπαραγωγή του εγκλήματος θα γίνεται μέσα στις σημερινές φυλακές, ότι κανένας σωφρονιστικός στόχος δεν θα μπορεί να υπηρετηθεί, ακριβώς γιατί δεν υπάρχουν συνθήκες που να εξασφαλίζουν στοιχειώδη ποιότητα ζωής, χωρίς την οποία είναι αδύνατον να επιτευχθεί οποιοσδήποτε σωφρονισμός.

Τα τελευταία χρόνια λόγω της τεράστιας μετακίνησης πληθυσμών σε όλο τον κόσμο και της μετακίνησης των οικονομικών προσφύγων -μία υπόθεση που πλήττει τις διάφορες χώρες όπως και τη δική μας, αλλά στην οποία απάντηση δεν είναι το κλείσιμο των θυρών της χώρας ασφαλώς- παρατηρούμε και άλλης φύσεως εγκλήματα. Και εγκλήματα που τελούνται μέσα στο συγκεκριμένο χώρο αυτών των ατόμων και βέβαια, διάφορες στρεβλώσεις που δημιουργούνται και λόγω της διαφορετικής αντίληψης και κουλτούρας, αλλά και ηθικής τάξης που επικρατεί στο περιβάλλον αυτών των ανθρώπων.

Είναι, λοιπόν, ένα ζήτημα πολύπλοκο που πρέπει να αντιμετωπισθεί με μία προληπτική αντιεγκληματική πολιτική, γιατί το ένα πρόβλημα ανακυκλώνει το άλλο. Παραδείγματος χάριν, οι κακές συνθήκες στις φυλακές, οι δυσμενείς διακρίσεις εις βάρος ορισμένων φυλακισμένων, η ύπαρξη "νονών" και "προστατών" στις φυλακές, που διευθύνουν το οργανωμένο έγκλημα μέσα από τις φυλακές και που κάθε φορά, που το Υπουργείο Δικαιοσύνης επιχειρεί να δημιουργήσει καλύτερες νέες υποδομές, γίνεται και μία ανταρσία και ζημιές δισεκατομμυρίων, πρέπει να μας προβληματίσουν σοβαρά. Ιδιαίτερα στο χώρο των ανηλίκων κρατούμενων όπου εκεί είναι ό,τι τραγικότερο. Πάνω από το 70% των ανηλίκων κρατούμενων υποτροπιάζουν και τελικά καταφεύγουν σε παραβάσεις μείζονες και επομένως, αργότερα συμπράττουν και στο οργανωμένο έγκλημα. Αν σ' αυτό προσθέσετε τα παιδιά που τα εκμεταλλεύονται οι ίδιοι οι γονείς τους κατά μεγάλο ποσοστό, τα παιδιά στα φανάρια παραδείγματος χάριν -γιατί δεν πρέπει να κλείνουμε τα μάτια μας, οι γονείς κατά πλειοψηφία εκμεταλλεύονται τα παιδιά αυτά- θα συνειδητοποιήσουμε ότι αυτά ειδικώς τα παιδιά, τα οποία κερδίζουν πολλά χρήματα για την ηλικία τους αυτήν τη στιγμή στα φανάρια, δεν θα κερδίζουν τίποτα στα δεκαοχτώ τους, γιατί θα είναι ανεκπαίδευτα και θα είναι αδύνατον να βρουν δουλειά. Αυτό σημαίνει ότι θα είναι ένας κατάλληλος χώρος, μια μάζα, από την οποία θα μπορούν να αντλήσουν στελέχη όσοι διευθύνουν το οργανωμένο έγκλημα, που υπάρχει στην Ελλάδα όσο και αν ορισμένοι ισχυρίζονται ότι δεν υπάρχει. Δεν υπάρχει φυσικά υπό τη μορφή της μαφίας που υπάρχει στη Σικελία, όπου υπάρχει ο il Capo di Capì, ο αρχηγός των αρχηγών, ο αρχηγός όλων, αλλά δεν υπάρχει αμφιβολία ότι υπάρχει οργανωμένο έγκλημα.

Μία προληπτική αντιεγκληματική πολιτική πρέπει να μεταχειρισθεί μεθόδους και μέσα που είχαν αποτέλεσμα σε άλλες χώρες. Ενώ δηλαδή εμείς καλούμεθα, μέσω αυτού του πορίσματος παραδείγματος χάριν, να απεγκληματοποιήσουμε ορισμένες συμπεριφορές -ορισμένες προβληματικές συμπεριφορές καθημερινές να μπορούν να τιμωρηθούν με εναλλακτικούς τρόπους, με κοινωνική εργασία λόγω χάριν, με πρόστιμο κ.ο.κ.- την ίδια στιγμή υποστηρίζουμε την πολιτική της μηδενικής ανοχής- της zero tolerance, που εφαρμόστηκε σε μεγάλα αστικά κέντρα του εξωτερικού, στη Νέα Υόρκη, στο Μόντρεαλ, στο Τόροντο, στο Σικάγο, αλλά και σε πολλές πόλεις της Ευρώπης. Μία πολιτική που θέλει να μην επιχειρεί η δίωξη μόνη της δήθεν να ασκήσει προληπτική πολιτική -γιατί αυτό είναι αδύνατον- αλλά να χρησιμοποιηθούν όλα τα κοινωνικά μέτρα που θέλουν οι παραβατικές συμπεριφορές να σταματούν στο χαμηλότερο δυνατό σημείο και να δίνονται ευκαιρίες στους ανθρώπους ώστε να ενταχθούν στο σύστημα.

Θα σας αναφέρω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα, κύριοι συνάδελφοι. Αυτά τα παιδιά που είναι στα φανάρια, δεν πάνε στο σχολείο. Ο ελληνικός νόμος επιτάσσει ότι όλα τα παιδιά πρέπει να πηγαίνουν στο σχολείο και ότι οι γονείς τους έχουν ποινικές ευθύνες. Δεν εφαρμόζεται όμως. Αν το ελληνικό κράτος είχε τη

στοιχειώδη πρόνοια να εφαρμόσει αυτήν την πολιτική, να επιβάλει να πηγαίνουν τα παιδιά στο σχολείο, αυτό αμέσως, σημαίνει μία τελείως διαφορετικοποιημένη ζωή για τα παιδιά που ζητούν να πάνε σχολείο και φυσικά στοιχειωδώς άλλες προοπτικές.

Επομένως, ακόμα και με τα σημερινά μέσα που διαθέτουμε, έχουμε τρόπους να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση ασκώντας μία τέτοια πολιτική.

Στη Γερμανία παραδείγματος χάριν, υπάρχουν περίπου πέντε χιλιάδες σύλλογοι, μη κυβερνητικές οργανώσεις και φορείς, που είναι σε θέση να κάνουν δυο πράγματα, να παρέμβουν και να στηρίξουν μια πολιτική μηδενικής ανοχής, με κοινωνικές παρεμβάσεις, ιδιαίτερα σε ανηλίκους και ταυτόχρονα σ' αυτούς μπορούν να δεχθούν τους αποφυλακισμένους, προκειμένου να τους βοηθήσουν, με κάποιες ευκαιρίες για δουλειά και πάντως για να δημιουργήσουν μια ζωή καλύτερη απ' αυτήν που ζούσαν προηγουμένως, πριν μπουν στη φυλακή, αλλά και μέσα στη φυλακή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοθετικό πλαίσιο έχει τεράστια σημασία. Η ελληνική νομοθεσία είναι γενικώς αυστηρή, όπως π.χ. προβλέπει φυλάκιση για αδικήματα που δεν έπρεπε να υπάρχει φυλάκιση. Για ακάλυπτες επιταγές και όχι μεγάλων ποσών, προβλέπεται φυλάκιση. Φαίνεται ότι το 1/7 από τους φυλακισμένους σήμερα δεν είναι στη φυλακή, γιατί δεν μπόρεσαν να εξαγοράσουν και ποινή. Οι καταδικές τους αφορούν σε κάτω από δυο χρόνια φυλάκιση. Δεν είχαν τη δυνατότητα να πληρώσουν και γ' αυτό βρίσκονται εκεί.

Απ' την άλλη πλευρά, το νομοθετικό πλαίσιο "κοροϊδεύει" τον εαυτό του. Όπως είπα πριν, καλούνται οι δικαστές να είναι πάρα πολύ αυστηροί. Από την αυστηρότητα που θα επιβάλλουν, εξαρτάται πολλές φορές και η προαγωγή τους, αλλά η "δεύτερη" σκέψη τους είναι απλή. Υπάρχουν ήδη νόμοι για την αποσυμφόρηση των φυλακών, θα υπάρξουν ίσως και άλλοι και συνεπώς στην ουσία, οι ποινές δεν είναι αυστηρές. Απ' την άλλη όμως δεν είναι σεβαστή και δεν μπορεί να είναι σεβαστή η δικαιοσύνη, όταν έχει φαλκιδευτεί η απόφασή της εκ των προτέρων.

Το νομοθετικό πλαίσιο επίσης που ορίζει πώς θα λειτουργούν οι φυλακές, πρέπει να έχει αντίκρουσμα. Αν δηλαδή θα υπάρχει κάθε μέρα εισαγγελέας στη φυλακή και ανεξάρτητη διοικητική αρχή που θα δίνει το δικαίωμα στους φυλακισμένους να εκφράσουν τα παράπονά τους και να δείξουν τι πραγματικά συμβαίνει εκεί και ακόμα αν θα υπάρχει μηχανισμός, ώστε ανεξάρτητα οι άνθρωποι αυτοί να λένε τη γνώμη τους, αφού από την αρχή τονίσαμε ότι η στέρηση της ελευθερίας δεν συνιστά και στέρηση της αξιοπρέπειας, και της ποιότητας ζωής.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα, κύριοι συνάδελφοι, είναι ο νόμος για την κατάρτιση και εκπαίδευση στις φυλακές. Αφού ο νόμος ήθελε φιλόδοξα τους εργαζομένους στις φυλακές να αμείβονται σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία, όπως ισχύει έξω, εν συνεχεία υπήρξε αναστολή αυτών των παραγράφων, γιατί κάτι τέτοιο δεν ήταν εφικτό. Από την αναστολή, όμως, μέχρι του σημείου ένας φυλακισμένος που δουλεύει επί δυο χρόνια να βγαίνει από τη φυλακή και να παίρνει σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) αμοιβή για την εργασία που έχει πραγματοποιήσει, υπάρχει τεράστια απόσταση.

Πάντως, με βάση τα τελευταία μηνύματα, συνήθως η έξοδος του Σαββατοκύριακου από τις φυλακές, συνιστά και καλή ευκαιρία για να εξαφανιστεί ο κρατούμενος, αφού ούτε ελπίδες έχει να επανενταχθεί μια και όπως είπαμε πριν η κατάσταση στις φυλακές πολλές φορές δημιουργεί απειλή για τη σωματική του ακεραιότητα, αλλά και τη ζωή του.

Το νομοθετικό πλαίσιο, λοιπόν, για τη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος, πρέπει να ανταποκρίνεται στις δυνατότητες, αλλά και πρέπει να καλεί σε νέες επενδύσεις σε ανθρώπινο δυναμικό. Φαίνεται παρά τις προσπάθειες που έγιναν -αν έγιναν- μέσα στις φυλακές ώστε να υπάρξει καλύτερης ποιότητας δυναμικό ότι τα πράγματα είναι πάρα πολύ δύσκολα. Αν τα δούμε στην ουσία τους, θα αντιληφθούμε

ότι το να εργάζεται κανείς στις φυλακές, είναι ένα επαγγελματικό με πολλή απαξίωση. Είναι ένα επαγγελματικό που δεν αμειβεται καλά και όπως όλα τα κοινωνικά επαγγέλματα στις μέρες μας, δυστυχώς, δεν δημιουργούν κίνητρα στα άτομα, ώστε να ενταχθούν σ'ένα τέτοιο σύστημα.

Θα έπρεπε, λοιπόν, να προωθήσουμε μακροπρόθεσμα αυτήν την πολιτική που περιέγραψα στην αρχή την αντιεγκληματική, που θέλει τις κοινωνικές δομές τις ανεξάρτητες αρχές, τη δικαιοσύνη και τη δημόσια τάξη, να συνεργάζονται με στόχο όπως είπα πριν, τη μείωση κατ'αρχήν της μικρο-εγκληματικότητας, που θα αποτελέσει γενεσιουργό αίτιο της μεγάλης εγκληματικότητας.

Οι αποφυλακιστέοι, όπως, είπα πριν, υποτροπιάζουν. Συνήθως δικτυώνονται μέσα στη φυλακή και αν δεν το θέλουν υποχρεώνονται σ'αυτό. Οι ανήλικοι κρατούμενοι ακόμα περισσότερο, πιέζονται και εκβιάζονται, αφού δεν υπάρχει στοιχειώδης ιδιότητα μέσα στη φυλακή και μ' αυτήν την έννοια ευκολότερος δρόμος γι'αυτούς όταν βγουν, ιδιαίτερα όταν έχουν απορριφθεί από το οικογενειακό περιβάλλον, είναι να οδηγηθούν σε επανάληψη αυτών των πράξεων, αλλά με μεγαλύτερη ένταση, αφού έχουν πάρει ανάλογη "κατάρτιση" και "εκπαίδευση" μέσα στη φυλακή για το πώς θα πραγματοποιούν διάφορα εγκλήματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κατάρτιση και η εκπαίδευση, με βάση αυτά που ζητά η αγορά, δεν αρκούν για να βρει ένας αποφυλακιστέος δουλειά. Θα πρέπει να υπάρχουν μηχανισμοί. Ωστόσο μόνο τρεις μη κυβερνητικές οργανώσεις ασχολούνται μέχρι σήμερα με αυτό και μόνο εκατό περίπου άτομα έχουν υποστηριχθεί κατ' αυτόν τον τρόπο. Δεν πρέπει να μείνει κενό γράμμα η προσπάθεια για την εύρεση εργασίας στους πρώην χρήστες ναρκωτικών και στους αποφυλακιστέους.

Ένας αποφυλακιστέος, όσο καλές προθέσεις και αν έχει, δεν μπορεί να σταθεί στα πόδια του χωρίς στοιχειώδη ασφάλεια και βεβαιότητα ότι αντιμετωπίζεται όπως τα άλλα άτομα και ότι πραγματικά του δίδονται ευκαιρίες. Επομένως και εδώ δεν αρκεί το νομοθετικό πλαίσιο, ούτε τα χρήματα που πιθανόν μπορούν να εκταμιευθούν από το Κοινωνικό Ταμείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την επιδότηση της εργασίας τους σε επιχειρήσεις.

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα στις φυλακές είναι η διακίνηση ναρκωτικών. Είναι από τα ευκολότερα πράγματα το να διακινήσει κανείς τα ναρκωτικά ή να περιπέσει κανείς από τη χρήση ενός ναρκωτικού που θεωρείται πιο ανώδυνο σε ένα άλλο, αφού πραγματικά δεν υπάρχει ουσιαστική απασχόληση μέσα στις φυλακές και γνωρίζετε ότι "αργία είναι μήτηρ πάσης κακίας" ενώ ταυτόχρονα εμπλέκονται άτομα που έχουν ελαφρές ποινές να εκτίσουν με άτομα που έχουν σχέση με το οργανωμένο έγκλημα.

Η ύπαρξη ναρκωτικών και η κυκλοφορία τους, το πρόβλημα του AIDS και η υγειονομική προστασία των φυλακισμένων είναι από τα μεγαλύτερα προβλήματα. Το είδαμε σε όλη την έκταση και το μεγαλείο του στην υπόθεση Σορίν Ματέι.

Είναι σαφές ότι η ζωή των φυλακισμένων είναι πιο φθηνή. Εάν δεν απαλλαγούμε από αυτήν την αντίληψη και δεν δούμε ότι έχουμε απόλυτη ευθύνη για τους ανθρώπους αυτούς, πραγματικά δεν θα γίνει τίποτα. Είναι γνωστό ότι χρειάζονται εβδομάδες και μήνες συνεννόησης με νοσοκομεία, απαίτηση ειδικής φύλαξης για να μεταφερθεί για απλή σκληροειδίτηδα κάποιος σε ένα νοσοκομείο, ή για να μεταφερθεί για κάτι πιο σοβαρό που δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί στο νοσοκομείο των φυλακών.

Όλα αυτά έχουν σχέση με το κλίμα, κύριες και κύριοι συνάδελφοι. Το ότι δεν θέλουν οι γιατροί να δουλέψουν στις φυλακές, έχει σχέση με το ότι το οργανωμένο έγκλημα αφήνεται να ανθεί μέσα στις φυλακές. Ακόμα, ο Κορυδαλλός εξακολουθεί να υπάρχει μέσα σε αστικό κέντρο και ενώ είναι φυλακή δικαστική, έγινε φυλακή για βαρυντικούς, οι οποίοι όσο πιο πολλά χρήματα διαθέτουν τόσο πιο καλό δικηγόρο έχουν και έτσι μεταφέρονται όλο και πιο πολύ μέσα στην Αθήνα, για να εξακολουθούν να διακινούν ναρκωτικά και να κινούν τα νήματα του οργανωμένου εγκλήματος.

Είναι, λοιπόν, άμεση ανάγκη να διατεθούν κεφάλαια ανεξάρτητα από τις ανταρσίες και τις συνομιλίες στο χώρο των φυλακών. Είναι γνωστό ότι οι "φυλακές" θέλουν και φιλοδοξούν να διοικήσουν τη δικαιοσύνη της χώρας, αυτό όμως δεν είναι δυνατόν. Παρόμοια προβλήματα έχουν πάρα πολλές χώρες και τα αντιμετωπίσαν με απλά και συγκεκριμένα μέτρα.

Παραδείγματος χάρι, στη Γαλλία οι τρομοκράτες, οι βιαστές μικρών παιδιών και οι έμποροι ναρκωτικών -μιλώ για τους πραγματικούς εμπόρους- δεν παίρνουν άδεια από τις φυλακές και πάντως δεν υπάρχουν νόμοι για την αποσυμφόρηση των φυλακών, αλλά υπάρχουν αποφάσεις που παίρνει κάθε χρόνο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με εισήγηση του Υπουργού Δικαιοσύνης και οι απαλλαγές για καλή διαγωγή δίνονται κάθε χρόνο μέχρι τέσσερις μήνες. Δεν γνωρίζω, λοιπόν, ο κρατούμενος αν τον επόμενο χρόνο θα έχει προταθεί για μείωση ποινής.

Όταν εδώ εμείς του λέμε ότι στα τόσα χρόνια όσους και αν έχει δολοφονήσει θα μπορεί να κάνει αίτηση για να βγει έξω, μην περιμένετε να λειτουργήσει ούτε το σύστημα της δικαιοσύνης, όσο αυστηρές και αν είναι οι ποινές των δικαστών, ούτε τίποτα.

Χρειάζεται να γίνουν πολλά πράγματα από πολλούς ανθρώπους, επί πολύ χρόνο, με πιθανώς πενιχρά αποτελέσματα. Αλλά πρέπει να τα κάνουμε. Αυτά πάντως που πρέπει να κάνουμε δεν έχουν σχέση ούτε με τις επόμενες εκλογές ούτε με τη φιλοδοξία των κομμάτων να ξανακυβερνήσουν. Είναι πολιτικές μακροπρόθεσμες, που στοχεύουν στην ποιότητα ζωής και στην προοπτική, που θέλουν να εμποδίσουν την πλειοψηφία του συνόλου να περιπέσει σε τέτοιες συμπεριφορές και θέλουν να εξασφαλίσουν μία καλύτερη κοινωνία και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή, γιατί και η μικροεγκληματικότητα και το οργανωμένο έγκλημα στην ουσία πλήττουν ευθέως την κοινωνική συνοχή αλλά και την εθνική ασφάλεια της χώρας.

Αυτά όλα αλλά και άλλα ζητήματα όπως η ειδική μεταχείριση των γυναικών κρατουμένων όπως το να μη ζουν παιδιά στις φυλακές εξετάστηκαν απ' αυτή την επιτροπή.

Κύριε Υπουργέ, σας καλώ να πάρετε αποφάσεις σε σχέση με αυτά, όχι να φτιάξετε νέους νόμους. Και να συμφωνήσουμε όλοι μαζί ότι βήμα προς βήμα ανεξάρτητα από το ποιος είναι στην εξουσία πραγματικά θα ακολουθηθεί μια αντιεγκληματική πολιτική.

Επαναλαμβάνω δεν υπάρχει μεγαλύτερος ερασιτεχνισμός από το να θεωρούμε ότι η δίωξη και η δημόσια τάξη είναι δυνατόν να μας εξασφαλίσουν μία τέτοια πολιτική και να μειώσουν το έγκλημα στο μέλλον. Η υπόθεση αυτή αφορά τον κοινωνικό χώρο, είναι γενική κυβερνητική πολιτική, δεν είναι υπόθεση δύο υπουργείων και έχει σχέση φυσικά με τον τρόπο που αντιμετωπίζουμε τον άνθρωπο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Το λόγο έχει ο κ. Κόρακας εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριοι Βουλευτές, το πόρισμα που συζητάμε σήμερα είναι ένα πόρισμα που βγήκε πριν από τέσσερα χρόνια, κάτι παραπάνω από τέσσερα χρόνια, και βεβαίως τα στοιχεία που αναφέρονται στο αυτό είναι τα στοιχεία της εποχής εκείνης. Δεν έχουμε δυστυχώς νεότερα στοιχεία, εκτός από ένα, ότι το 1994 το σύνολο των φυλακισμένων ήταν περίπου έξι χιλιάδες τετρακόσιοι, ενώ τώρα είναι έξι χιλιάδες εξακόσιοι, παρά τα ορισμένα μέτρα για αποσυμφόρηση των φυλακών που πάρθηκαν και που αν μας πάρει ο χρόνος θα αναφερθούμε.

Η επιτροπή δούλεψε πράγματι σε εντατικούς ρυθμούς, έκανε επανειλημμένες συνεδριάσεις, είχε ακροάσεις δεκάδων παραγόντων, φορέων κλπ. Διετέλεσε πράγματι ένα αξιόλογο έργο με τεράστια βαρύτητα, τόσο ως προς τις εκτιμήσεις της υπάρχουσας κατάστασης όσο και ως προς τις προτάσεις για τη βελτίωση του σωφρονιστικού μας συστήματος.

Κατ' αρχήν, διαπιστώσεις ως προς την κατάσταση των

φυλακών:

Στην Ελλάδα έχουμε είκοσι πέντε φυλακές, από τις οποίες είκοσι μία είναι κλειστού τύπου και τέσσερις αγροτικές και, όπως είπαμε, ο συνολικός αριθμός σήμερα είναι περίπου έξι χιλιάδες εξακόσιοι κρατούμενοι για μία χωρητικότητα τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων τριάντα περίπου. Δηλαδή έχουμε υπερπληθυσμό.

Ιδιαίτερα προβληματική από πλευράς διαβίωσης κρατουμένων, αλλά και υπερπληθυσμού, είναι η δικαστική φυλακή Κορυδαλλού, όπου ο αριθμός των εγκλειστών ξεπερνά τους χίλιους διακόσιους ογδόντα για μία χωρητικότητα τετρακοσίων ογδόντα.

Δεν υπάρχει διαχωρισμός κρατουμένων. Η κράτηση γίνεται αδιακρίτως ηλικίας ή είδους των αδικημάτων για τα οποία έχουν καταδικαστεί ή κατηγορούνται, ανεξάρτητα αν είναι υπόδικοι ή κατάδικοι.

Δεν υπάρχει επίσης διαχωρισμός και ιδιαίτερη μεταχείριση των εξαρτημένων από ναρκωτικές ουσίες ατόμων. Έτσι, οι φυλακές λειτουργούν αντικειμενικά ως χώροι εκκόλαψης νέων πιο βαριά εγκληματούντων ατόμων.

Ως προς τα δικαιώματα των κρατουμένων:

Γενικότερα τα συνταγματικά δικαιώματα των κρατουμένων περιορίζονται σημαντικά, ενώ ο εγκλεισμός τους θα πρέπει να κατατείνει μόνο στη στέρηση της φυσικής τους ελευθερίας.

Οι συνθήκες επικοινωνίας με το οικογενειακό και φιλικό περιβάλλον δεν είναι καλές και υπάρχουν μια σειρά αρνητικές καταστάσεις.

Οι συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων στις φυλακές:

Έχουμε συγκέντρωση κρατουμένων σε ένα κελί, έλλειψη άθλησης και άσκησης, έλλειψη καθημερινής υγιεινής, λουτρά κλπ. δεν υπάρχουν συχνά, έλλειψη βιβλίων και γενικά δραστηριοτήτων που θα τους απέτρεπαν από το να αισθάνονται ως απόβλητοι. Ελλιπέστατη είναι η ιατρική περίθαλψη και είναι χαρακτηριστικό ότι το νοσοκομείο του Κορυδαλλού, το οποίο λειτουργεί περισσότερο ως ιατρικός σταθμός, δεν έχει παρά τρεις μονίμους γιατρούς, δύο γιατρούς γενικής ιατρικής ή παθολόγους, δεν θυμάμαι, και έναν οδοντογιατρό.

Το προσωπικό των φυλακών υστερεί τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά.

Στο πόρισμα αναφέρεται ότι προβλέπονται δύο χιλιάδες διακόσιες πενήντα οργανικές θέσεις με παλιό οργανισμό και έχουν καλυφθεί οι χίλιες επτακόσιες πενήντα μόνο. Δεν υπάρχουν ειδικότητες, όπως ψυχολόγοι, κοινωνιολόγοι, εγκληματολόγοι, τουλάχιστον για ορισμένους δεν υπάρχουν αρκετές, και υπάρχουν ελάχιστοι κοινωνικοί λειτουργοί. Οι υπάρχοντες υπάλληλοι δεν μπορούν στην ουσία να χαρακτηριστούν ως σωφρονιστικοί, αφού δεν έχουν τη σχετική παιδεία και κατάρτιση.

Σε ό,τι αφορά την επαγγελματική κατάρτιση και την εργασία των κρατουμένων:

Πρέπει να πούμε ότι ως προς την κατάρτιση είναι μάλλον μηδαμική. Υπάρχει ένα υποτυπώδες εργαστήριο βιβλιοδεσίας που απασχολούσε τότε τριάντα ανθρώπους, ένα μικρό ταπητουργείο και ένα μικρό κοσμηματοποιείο με μερικές μονάδες απασχολούμενων στις φυλακές των γυναικών και τίποτα παραπάνω.

Ως προς την εργασία έχουμε δύο χιλιάδες εργαζόμενους, από τους οποίους οι χίλιοι είναι στις αγροτικές φυλακές και οι άλλοι σε βοηθητικές εργασίες, μαγειρεία κλπ.

Ως προς τη μέριμνα για τους αποφυλακισμένους: διαπίστωση είναι ότι η βοήθεια και η μέριμνα προς τους αποφυλακισμένους είναι υποτυπώδης, ιδιαίτερα από την πλευρά της πολιτείας.

Όταν πρόκειται να αποφυλακισθεί κάποιος, του δίνουν απλώς κάποια χρήματα, που ενδεχομένως συγκέντρωσε ο ίδιος ως εργαζόμενος. Έαν έχει δυο χρόνια φυλακή, γύρω στις σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ή κάποια ψίχουλα από τον ΟΑΕΔ, περίπου είκοσι επτά χιλιάδες, δεν θυμάμαι ακριβώς πόσο.

Δεν γίνεται καμία προσπάθεια για εξεύρεση εργασίας στους αποφυλακισμένους, από κοινωνική υπηρεσία φυλακής, παρά το γεγονός ότι από το 1984 υπάρχουν προγράμματα του ΟΑΕΔ για

εργοδότες που απασχολούν αποφυλακισμένους.

Οι μόνες προσπάθειες για εξεύρεση εργασίας και περίθαλψης για αποφυλακισμένους, με περιορισμένη εμπέλεια, γίνονται από δύο-τρεις ιδιωτικούς φορείς, όπως ΟΝΙΣΙΜΟΣ από το 1982, ΑΡΣΙΣ από το 1992 και Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, που αφορά εκατό το πολύ άτομα.

Αποδιωγμένοι απ'όλους και χωρίς δουλειά κατακυλάνε οι αποφυλακισμένοι εκ νέου στο έγκλημα και μάλιστα στο οργανωμένο, αξιοποιώντας φυσικά τη συναναστροφή τους με εμπειρότερους εγκληματίες στις φυλακές.

Τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας λένε ότι 45% όσων καταδικάζονται ετησίως σε φυλάκιση άνω του ενός έτους είναι υπότροποι. Ορισμένοι μιλάνε και για 70%.

Σχετικά με τη μεταχείριση εξαρτημένων με ναρκωτικές ουσίες ατόμων, θέλουμε να υπενθυμίσουμε ότι η θέση του Κ.Κ.Ε. είναι ότι δεν επιτρέπεται να γίνει διαχωρισμός σε σκληρά και μαλακά ναρκωτικά, ούτε φυσικά και αποποινικοποίηση των λεγόμενων μαλακών ναρκωτικών ή τη χρησιμοποίηση των υποκατάστατων και κύρια της μεθαδόνης.

Από έξι χιλιάδες εξακόσιους κρατούμενους, το 1/3 περίπου είναι παραβάτες του νόμου περί ναρκωτικών. Πολλοί έχουν τελέσει αδικήματα υπό την επήρεια τοξικών ουσιών ή και εξαρτημένοι.

Η υπάρχουσα υποδομή δεν αφήνει περιθώρια για διαφορετική μεταχείριση των ατόμων αυτών που διαβιούν από κοινού με τους άλλους κρατούμενους ή με ψυχασθενείς στο ψυχιατρείο των φυλακών. Δεν υπάρχουν ειδικά θεραπευτήρια, όπως θα έπρεπε, για τους εξαρτημένους, για τη θεραπεία τους ούτε εφαρμόζεται κάποιο πρόγραμμα απεξάρτησης. Πολλοί κρατούμενοι γίνονται τοξικομανείς μέσα στις φυλακές.

Όσον αφορά την αντεγκληματική πολιτική και την πρόληψη, πρόκειται για έναν τομέα κρατικής κυρίως και κοινωνικής δραστηριότητας, που έχει παραμεληθεί εξαιρετικά στη χώρα μας. Για παράδειγμα, το Συμβούλιο Πρόληψης της Εγκληματικότητας, όπως θεσπίστηκε με το ν. 1738/1987, δεν έχει λειτουργήσει σχεδόν ποτέ ή καθόλου. Δεν υπάρχουν κέντρα πρόληψης με αποστολή την ενημέρωση του κοινού και την παροχή βοήθειας σε άτομα υψηλού κινδύνου.

Σε ό,τι αφορά την απονομή της δικαιοσύνης, υπάρχει μεγάλη διαφοροποίηση στην επιβολή των ποινών από το ένα δικαστήριο στο άλλο. Χρονοβόρες διαδικασίες εκδίκασης των ποινικών υποθέσεων, μεγάλος αριθμός υποδικών κρατουμένων, κατά κόρον προσφυγή των δικαστών στο μέτρο της προσωρινής κράτησης.

Τι προτείνει η επιτροπή; Κατ'αρχήν δίνει ένα πρώτο συμπέρασμα. Συμπεραίνει η επιτροπή ότι το σωφρονιστικό σύστημα υπάρχει μεν, αλλά δεν λειτουργεί. Στις φυλακές γίνεται μόνο φύλαξη κρατουμένων και όχι σωφρονισμός και βελτίωσή τους. Ως βασικοί λόγοι αναφέρονται η έλλειψη κατάλληλης κτιριακής υποδομής, η έλλειψη προσωπικού, αλλά κυρίως η ελλιπής κατάρτιση και εκπαίδευσή του, καθώς και το ζήτημα του μεγάλου οικονομικού κόστους εφαρμογής των σωφρονιστικών προγραμμάτων.

Η επιτροπή θεωρεί ως βασική υποχρέωση, απέναντι στην πολιτιστική ιστορία της χώρας μας, την εξύψωση του σωφρονιστικού μας συστήματος σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο και επισημαίνει -θα σας το διαβάσω- ότι:

"Επιβάλλεται, ανεξάρτητα από την εκάστοτε δημοσιονομική πολιτική, να γίνουν όλες οι απαραίτητες δαπάνες για τη βελτίωση του σωφρονιστικού συστήματος, αφού οι δαπάνες αυτές ασφαλώς αντισταθμίζονται και με το παραπάνω από το όφελος που θα έχει η κοινωνία μας μακροπρόθεσμα με τη μείωση της εγκληματικότητας". Άρα "δεν είναι χρήματα ..." για τη βελτίωση του σωφρονιστικού μας συστήματος. Πριν απ'όλα χρήματα.

Η επιτροπή θεωρεί ως κεφαλαιώδη προϋπόθεση για τη βελτίωση της λειτουργίας του σωφρονιστικού συστήματος, την αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής και την κάλυψη ποιοτικά και ποσοτικά των αναγκών σε προσωπικό.

Όσον αφορά την αναβάθμιση της υλικοτεχνικής υποδομής,

η επιτροπή προτείνει τη διάθεση των απαραίτητων κονδυλίων για την κτιριακή βελτίωση των υφισταμένων φυλακών και για την ανέγερση νέων και προτείνει μάλιστα, την αξιοποίηση και του έμψυχου δυναμικού τότε, της γνώσης και της ειδικότητας των ίδιων των φυλακισμένων, σε συνεργασία βεβαίως με τις υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης και τα αντίστοιχα τμήματα των Α.Ε.Ι.

Οι εγκαταστάσεις αυτές θα είναι κυρίως χώροι για εργαστήρια ή βιοτεχνικές μονάδες άθλησης και ψυχαγωγίας καθώς και χώροι για ημιελεύθερη διαβίωση των κρατουμένων. Το σχέδιο αυτό επέκτασης των αγροτικών φυλακών, όπως προτείνει η επιτροπή, πρέπει να στοχεύει και στην ύπαρξη μικρών μονάδων κράτησης από τις οποίες η καθεμιά να μην έχει χωρητικότητα μεγαλύτερη των εκατόν πενήντα με δικασίους κρατούμενους.

Όσον αφορά το ζήτημα της κάλυψης, ποιοτικής και ποσοτικής, των αναγκών σε προσωπικό, η επιτροπή έκανε συγκεκριμένες προτάσεις. Για παράδειγμα, για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ελλειπστάτης ιατρικής περίθαλψης των κρατουμένων, πρότεινε πρόσληψη επιπλέον ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, επέκταση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Νοσοκομείου Κορυδαλλού, τη δημιουργία στοιχειωδών ιατρικών μονάδων και αναρρωτηρίων μέσα στις κυριότερες φυλακές, με τις βασικές ειδικότητες επί μονίμου βάσεως με τον αναγκαίο εξοπλισμό, κάτι σαν εξωτερικά ιατρεία. Πρότεινε επίσης, στελέχωση με εξειδικευμένους επιστήμονες που λείπουν, όπως ψυχολόγους, κοινωνιολόγους, εγκληματολόγους και πρόσληψη περισσότερων κοινωνικών λειτουργών.

Όσον αφορά το φυλακτικό προσωπικό, η επιτροπή πρότεινε να παρέχεται στο προσωπικό των σωφρονιστικών καταστημάτων εξειδικευμένη μόρφωση, κατάρτιση μέσα από δημόσιες σχολές επιπέδου Τ.Ε.Ι. και ειδικότερα, ως προς τα διευθυντικά στελέχη, διαρκής επιμόρφωση από πανεπιστημιακούς τομείς και εργαστήρια εγκληματολογίας που λειτουργούν. Ιδιαίτερη σημασία δίνει η επιτροπή στη διαδικασία πρόσληψης αυτού του προσωπικού μέσω πανελληνίων εξετάσεων, όπως γίνεται για παράδειγμα, τώρα πια και στην Ελληνική Αστυνομία.

Η επιτροπή θεωρεί ότι η πολιτεία πρέπει να οργανώσει τις φυλακές της χώρας σε μονάδες παραγωγικές μέσα στις οποίες να μπορούν οπωσδήποτε να εργάζονται όσοι κρατούμενοι επιθυμούν, εκτιμώντας τη σημασία που έχει για τη ζωή των κρατουμένων, αλλά και στη σωφρονιστική τους εξέλιξη, η επαγγελματική τους απασχόληση και κατάρτιση.

Έτσι η επιτροπή προτείνει συγκεκριμένα: Πρέπει η εργασία των κρατουμένων να τους εξασφαλίζει μισθό και ασφάλιση. Η εργασία πρέπει να καλύπτει τομείς που λειτουργούν συμπληρωματικά προς την αγορά εργασίας, να υπάρχουν προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, σε συνδυασμό με προγράμματα επιμόρφωσης τύπου ανοικτού πανεπιστημίου. Να ληφθούν άμεσα μέτρα για την αντιμετώπιση του αναλφαριθμητισμού και όσοι θέλουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους μέσα από τη φυλακή. Για την αποτελεσματική οργάνωση της εργασίας στις φυλακές, πρότεινε να προβλεφθεί η θέση οικονομικού διευθυντή.

Κατά δεύτερο λόγο, η επιτροπή βλέπει το ζήτημα της αποσυμφόρησης των φυλακών. Γι'αυτήν προτείνει συγκεκριμένα και προσεκτικά βήματα τόσο σε νομοθετικό όσο και σε επίπεδο απονομής της δικαιοσύνης.

Σε νομοθετικό επίπεδο προτείνει τη λεγόμενη χρήση του θεσμού της υφ'όρου απόλυσης διαφόρων κατηγοριών κρατουμένων, όχι όμως με το δικαιολογητικό, αφού δεν έχουμε θέσεις στις φυλακές ας βγάλουμε και μερικούς, αλλά με βήματα προσεκτικά και έπειτα από εξέταση κάθε περίπτωσης ξεχωριστά.

Προτείνει επίσης, τον εγκλεισμό στη φυλακή μόνον εκείνων που οι πράξεις τους αποτελούν πραγματικά κίνδυνο για την κοινωνία. Χρειάζεται επομένως, απεγκληματοποίηση πολλών μορφών συμπεριφοράς που σήμερα είναι εγκληματοποιημένες, αν μπορούν να πω έτσι.

Να εφαρμοστούν στη χώρα μας εναλλακτικές ποινές πέρα από τη φυλάκιση και τη χρηματική ποινή.

Σε επίπεδο απονομής δικαιοσύνης, η επιτροπή προτείνει ταχεία εκδίκαση όλων των υποθέσεων και τη δημιουργία ειδικότερα τμημάτων ταχείας διαδικασίας για τις υποθέσεις εκείνες που έχει απαγγελθεί προσωρινή κράτηση ή εκκρεμεί έφεση του καταδικασθέντος. Αυτό προϋποθέτει την πρόσληψη φυσικά πρόσθετου αριθμού δικαστικών λειτουργών.

Επίσης να συνειδητοποιήσουν οι δικαστές ότι με βάση τις νομοθετικές ρυθμίσεις έχουν οριοθετηθεί με συγκεκριμένο τρόπο οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την επιβολή της προσωρινής κράτησης και προβλέπεται η επιβολή της ως εξαίρεση και όχι ως κανόνας, όπως συνηθίζεται σήμερα.

Ως προς τον εκδημοκρατισμό στη διοίκηση της φυλακής, η επιτροπή προτείνει να βρίσκεται στη φυλακή κάθε μέρα σε οκτάωρη βάση εισαγγελέας, ή καλύτερα δικαστής, ο οποίος θα επιλαμβάνεται των ζητημάτων. Προτείνεται επίσης να υπάρχει ένα συμβούλιο εποπτείας της φυλακής, που θα αποτελείται από τον διευθυντή της φυλακής, δικαστή εκτέλεσης ποινών, εκπρόσωπο σωφρονιστικών υπαλλήλων, ψυχολόγο ή ψυχίατρο, εκπρόσωπο του ΟΤΑ στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η φυλακή, εκπρόσωπο του τοπικού δικηγορικού συλλόγου και εκπρόσωπο του τοπικού ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος. Το συμβούλιο αυτό θα εξασφαλίζει την ενεργό επαφή του κρατούμενου με τους κοινωνικούς φορείς, αλλά και τον κοινωνικό έλεγχο και την εποπτεία της καλής λειτουργίας της φυλακής.

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ την ανοχή σας. Δεν θα υπάρξει άλλος ομιλητής από τη δική μας πλευρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Μικρή ανοχή, ευχαρίστη. Μεγάλη, όχι.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Και επειδή δεν υπάρχει δευτερολογία, κύριε Πρόεδρε, θέλω να τελειώσω.

Ως προς την εφαρμοζόμενη κυβερνητική πολιτική, είναι γεγονός ότι δεν διατίθενται τα απαραίτητα κονδύλια. Η λιτότητα που χαρακτηρίζει τις κοινωνικές δαπάνες γενικότερα των προϋπολογισμών όλων των προηγούμενων ετών, αλλά και του προϋπολογισμού που θα συζητήσουμε σε λίγο, πλήττει και τον τομέα της δικαιοσύνης.

Για παράδειγμα, στον προϋπολογισμό του 1998 οι δαπάνες του Υπουργείου Δικαιοσύνης προβλεπόταν να αυξηθούν κατά 4,7%, όταν ο πληθωρισμός στο τέλος του '97 έτρεχε με πάνω από 5%. Δηλαδή, ουσιαστικά είχαμε μείωση σε πραγματικές τιμές. Αλλά και για τον προϋπολογισμό του 1999 προβλέπεται για το Υπουργείο Δικαιοσύνης αύξηση των κονδυλίων κατά 2,6%, σε σχέση με τον προϋπολογισμό του προηγούμενου έτους, που όμως σε σχέση με τα διατεθέντα κονδύλια του 1998 θα έχουμε αύξηση λίγο πάνω από το 1,5%. Και τούτο, όταν ο πληθωρισμός στο τέλος του 1998 θα ξεπερνά το 4%. Έτσι πάλι θα έχουμε μείωση των κονδυλίων σε πραγματικές τιμές.

Όσον αφορά το ζήτημα της υλικοτεχνικής υποδομής. Χρειάστηκε να περάσουν είκοσι ένα χρόνια -αφού η τελευταία φυλακή, ο Κορυδαλλός, χτίστηκε το 1967- για να ξεκινήσει ένα μεγάλο πρόγραμμα ανέγερσης μεγάλων φυλακών, καθώς και ανάπλασης και βελτίωσης της ήδη υπάρχουσας υποδομής.

Προβλέπεται, λοιπόν, η κατασκευή οκτώ νέων φυλακών, συνολικού κόστους περίπου πενήντα δισεκατομμυρίων (50.000.000.000), όπως γράφτηκε στον Τύπο. Μάλιστα, το Υπουργείο Δικαιοσύνης υπερηφανεύεται ότι το πρόγραμμα θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι το 2000. Όμως, τα κονδύλια που διατίθενται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων καθιστούν ανέφικτο τον παραπάνω στόχο.

Είναι χαρακτηριστικό ότι στον προϋπολογισμό του 1997 προβλεπόταν κονδύλι τριακοσίων εκατομμυρίων (300.000.000), στον προϋπολογισμό του 1998 προβλεπόταν κονδύλι οκτώ δισεκατομμυρίων (8.000.000.000) από τα οποία διατέθηκαν μόλις δύο δισεκατομμύρια επτακόσια εκατομμύρια (2.700.000.000) και στον προϋπολογισμό του 1999 προβλέπεται κονδύλι πέντε δισεκατομμυρίων εννιακοσίων εκατομμυρίων (5.900.000.000). Καταλαβαίνετε ότι με τέτοιους ρυθμούς ούτε σε δέκα χρόνια δεν πρόκειται να εκτελεστεί αυτό το

πρόγραμμα.

Επίσης, όσον αφορά τις συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων στις φυλακές, αυτές δεν είναι καθόλου καλές και δεν προβλέπεται και σοβαρή βελτίωση. Αναφέρω για παράδειγμα: Προϋπολογισμός του 1998. Για προμήθεια αθλητικών ειδών και ειδών ψυχαγωγίας ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές. Προϋπολογισμός του 1999. Για τον ίδιο σκοπό ένα εκατομμύριο (1.000.000) δραχμές. Προϋπολογισμός του 1998. Για προμήθεια ειδών εργαστηρίου δεκαεπτά εκατομμύρια (17.000.000) δραχμές μόνο. Το 1999 πάλι δεκαεπτά εκατομμύρια (17.000.000) δραχμές, δηλαδή μείωση. Προϋπολογισμός του 1998. Για προμήθεια υγειονομικού, φαρμακευτικού εξοπλισμού τριακόσια επτά εκατομμύρια (307.000.000) δραχμές. Για το 1999, το ίδιο ποσό, δηλαδή μείωση.

Εξακολουθούν επίσης να είναι σε αναστολή εφαρμογής θεσμοί όπως ο θεσμός της ημιελεύθερης διαβίωσης κρατουμένων και η οργάνωση εργασίας των κρατουμένων, που προβλέπονται από το Σωφρονιστικό Κώδικα, αλλά εξακολουθούν να μην εφαρμόζονται, γιατί απαιτούν την ύπαρξη χώρων και κονδυλίων που δεν υπάρχουν. Έτσι όμως δεν μπορεί να λειτουργήσει το σωφρονιστικό σύστημα με την έννοια του σωφρονισμού και της προσπάθειας επανένταξης των κρατουμένων.

Η ιατροφαρμακευτική περίθαλψή τους παραμένει φυσικά υποτυπώδης.

Τέταρτον, από άποψη κάλυψης των αναγκών ποιοτικά και ποσοτικά σε προσωπικό, τόσο φυλακτικό όσο και εξειδικευμένο επιστημονικό, η κατάσταση δεν βελτιώνεται. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ προβλέπεται να λειτουργήσουν είκοσι εννέα νέα προγράμματα στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, προβλέπεται μηδενική αύξηση προσλήψεων. Έτσι τα κενά του φυλακτικού και επιστημονικού προσωπικού που χρειάζεται, δεν πρόκειται για μια ακόμη χρονιά να καλυφθούν.

Το αίτημα για αξιοκρατική πρόσληψη και ουσιαστική επιμόρφωση των σωφρονιστικών υπαλλήλων παραπέμπεται, επίσης, στις καλές. Και εδώ επιβάλλεται φυσικά η μόρφωση σε επίπεδο Τ.Ε.Ι., όπως ήδη είπαμε.

Από άποψη ταχύτητας στην απονομή δικαιοσύνης, υπάρχουν σοβαρότατα προβλήματα. Για την αντιμετώπισή τους, είναι αναγκαίοι τρεις παράγοντες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Σας ζήτησα μία ανοχή, κύριε Πρόεδρε.

Χρειάζεται αύξηση των προσλήψεων δικαστικών λειτουργιών, ολοκλήρωση του προγράμματος μηχανοργάνωσης των δικαστηρίων, βελτίωση της κτιριακής υποδομής των δικαστηρίων. Αλλά και σ' αυτούς τους τομείς δεν έχουμε ευίστινες προοπτικές. Παραδείγματος χάρη, για τη μηχανοργάνωση των δικαστηρίων, το κονδύλι του προϋπολογισμού του 1999 είναι μειωμένο σε σχέση με το αντίστοιχο σε πραγματικές τιμές του 1998. Είναι ένα δισεκατομμύριο εξήντα επτά εκατομμύρια (1.067.000.000) έναντι ενός δισεκατομμυρίου εκατόν τριάντα επτά εκατομμυρίων (1.137.000.000).

Από την άποψη της μέριμνας για τους αποφυλακισμένους, αντί να ενισχυθούν ουσιαστικά οι εταιρείες προστασίας αποφυλακισμένων, για να πάψει αυτή η μέριμνα να αποτελεί αντικείμενο της ιδιωτικής φιλανθρωπίας, τα σχετικά κονδύλια μειώνονται χρόνο με το χρόνο. Προϋπολογισμός 1997, επιχορήγηση εταιρειών προστασίας αποφυλακισμένων, είκοσι εκατομμύρια (20.000.000). Το 1998 για τον ίδιο σκοπό είναι είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) και το 1999 δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000). Μάλιστα, προβλεπόταν στην εισηγητική έκθεση του 1998 η πλήρης εξάλειψη αυτής της ενίσχυσης.

Στα ζητήματα της αποσυμφόρησης των φυλακών, η Κυβέρνηση κάνει ορισμένες αποσπασματικές προσπάθειες με αλλεπάλληλα νομοθετικά μέτρα, που ενώ προκαλούν το αίσθημα της κοινωνικής αδικίας, δεν έχουν και πρακτικά αποτελέσματα.

Στο ζήτημα της πρόληψης, η γνώμη μας είναι ότι όσο θα εφαρμόζονται οι πολιτικές της όλο και πιο σκληρής λιτότητας για τα λαϊκά στρώματα και θα φουντώνει η ανεργία και η

εξαθλίωση, όσο η λογική του εύκολου κέρδους και η αναζήτηση του γρήγορου και με κάθε μέσο πλουτισμού θα κυριαρχεί σαν αντίληψη, όσο θα κλείνουν τα πολιτιστικά κέντρα στις γειτονιές, όσο δεν θα αναπτύσσεται ο μαζικός αθλητισμός, αλλά αντίθετα θα αφήνεται ο πολιτισμός στα χέρια των κάθε λογής Λαμπράκηδων και θα επιδιώκεται στον αθλητισμό ο επαγγελματισμός και ο πρωταθλητισμός, που καταδικάζει ολόκληρες γειτονιές σε αθλητικό μαρασμό, το έγκλημα θα θριεύει. Θα θριεύει όσο δεν οργανώνονται ειδικές υπηρεσίες για την πρόληψη του εγκλήματος, με ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών φορέων, προπαντός σε σχέση με την παραβατικότητα των ανηλίκων και έτσι δεν θα μπορούμε να έχουμε συγκεκριμένη πολιτική πρόληψης.

Ένα άλλο ζήτημα είναι αυτό του εκδημοκρατισμού της λειτουργίας της φυλακής. Έγιναν ορισμένα βήματα, όμως είναι υποβαθμισμένα. Έχουμε υιοθετήσει ως επιτροπή την πρόταση του Συμβουλίου Εποπτείας της Φυλακής και γι' αυτό χρειάζεται ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, τελειώνετε.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Τελιώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Υπερβήκατε κατά πολύ το χρόνο και διαμαρτύρεται και η Αίθουσα, όπως βλέπετε. Θα έχουμε μακρά συζήτηση απόψε.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Τελιώνω με δύο μόνο συμπεράσματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Να δω τότε θα τελειώσετε, γιατί αυτό το "τελιώνω" το δικό σας είναι γνωστό...

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Δεν μπορούμε να μιλάμε για βελτίωση της λειτουργίας του σωφρονιστικού συστήματος, όσο οι προϋπολογισμοί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός):...και έχω πικρή εμπειρία του "τελιώνω" του κ. Κόρακα.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Σύμφωνα, κύριε Πρόεδρε.

...όσο οι προϋπολογισμοί της λιτότητας θα πλήττουν και το χώρο της δικαιοσύνης και δεν θα διατίθενται τα απαραίτητα κονδύλια για βελτίωση της υλικοτεχνικής υποδομής των φυλακών, για στελέχωση του προσωπικού, για εξασφάλιση της εργασίας και της επαγγελματικής κατάρτισης των κρατουμένων, για δημιουργία κέντρων ημιελεύθερης διαβίωσης, που θα προετοιμάζουν τους κρατούμενους να επανενταχθούν στην κοινωνία, για ουσιαστική βοήθεια στους αποφυλακισμένους.

Όσο το πρόβλημα θα αντιμετωπίζεται με αμφίβολης αποτελεσματικότητας και μειωμένης κοινωνικής αποδοχής νομοθετικά μέτρα, άνευ όρων αποσυμφόρησης των φυλακών, όσο η πρόληψη θα μένει εκτός συγκεκριμένης και ολοκληρωμένης πολιτικής βούλησης, το ομόφωνο πόρισμα της Διακομματικής Επιτροπής θα παραμένει κενό γράμμα σε κάποια συρτάρια, όπως συνήθως συμβαίνει με παρόμοιες πρωτοβουλίες και θα αποτελεί άλλοθι μιας κυβερνητικής πολιτικής, που αρνείται να δει κατάματα και να αντιμετωπίσει την κατάσταση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Κουβέλης, εκ μέρους του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου, έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άλλη μία συζήτηση για το σωφρονιστικό σύστημα. Βέβαια, αυτήν τη φορά στην Ολομέλεια της Βουλής μετά την κατάθεση της εκθέσεως-πορίσματος της Διακομματικής Επιτροπής.

Το ζητούμενο είναι όχι η διαπίστωση της παθολογίας του σωφρονιστικού συστήματος, αλλά η λήψη άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση όλων εκείνων που το προσδιορίζουν έντονα αρνητικά. Εν πάση περιπτώσει, ας ευχρηθούμε τούτη η συζήτηση να δρομολογήσει διαδικασίες και να υπάρξουν λύσεις, αν όχι στο σύνολο των προβλημάτων -που είναι εξαιρετικά δύσκολο- τουλάχιστον σε μερικά βασικά από αυτά.

Επιτρέψτε μου, κύριοι συνάδελφοι, να επαναλάβω τον κοινό τόπο ότι το επίπεδο του σωφρονιστικού συστήματος σταθμίζει αποφασιστικά τον πολιτισμό μιας κοινωνίας. Και επιτρέψτε μου ακόμη να θυμίσω ότι όταν κάποιοι πριν από πολλά χρόνια

μιλούσαν για το σωφρονιστικό σύστημα και αναφέρονταν στα δικαιώματα των κρατουμένων και διεκδικούσαν ο εγκλεισμός να μην είναι τιμωρία αλλά διαδικασία επανένταξης στην κοινωνία, εισέπρατταν το χαρακτηρισμό του ρομαντικού και του εξωπραγματικού. Και πρέπει -νομίζω-να συμφωνήσουμε ότι το σωφρονιστικό σύστημα δεν αφορά σε κάποιους κρατούμενους μόνον, δεν αφορά σε κάποιους δικαστές ή σε κάποιους δικηγόρους, αφορά σε ολόκληρη την κοινωνία, η οποία -οφείλω να είμαι ειλικρινής- δεν δικαιούται να αιφνιδιάζεται και υποκριτικά να δακρύζει, όταν πληροφορείται κάποιες εξεγέρσεις ή κάποιες αυτοκτονίες κρατουμένων μέσα στα κελιά των φυλακών, όταν την ίδια ώρα το καθένα από τα μέλη αυτής της κοινωνίας, που έρχεται σε άμεση επαφή με το συγκεκριμένο πρόβλημα, κλείνει την πόρτα του.

Ποια κοινωνική αποδοχή, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει της πρότασης -επισήμανσης ότι ο κρατούμενος εξερχόμενος των φυλακών πρέπει να βρίσκει εργασία; Ποιος είναι τόσο πρόθυμος, από τους κοινωνούς τούτης εδώ της πολιτείας, που ελεύθεροι διαβιούν, να προσφέρει εργασία σ' έναν κρατούμενο, ο οποίος εξέτισε την ποινή του και διεκδικεί την ουσιαστική επανένταξη στους κόλπους μιας κοινωνίας από τους κανόνες της οποίας απέκλινε και τιμωρήθηκε από την ελληνική δικαιοσύνη και εξέτισε την ποινή, που αυτή η δικαιοσύνη του επέβαλε;

Ερωτήματα τα οποία ζητούν απάντηση, διότι αν η ίδια η κοινωνία δεν συνδράμει τη λήψη των οποιωνδήποτε μέτρων λαμβάνονται στο επίπεδο της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, βεβαιωθείτε ότι αυτά τα μέτρα δεν θα είναι αποτελεσματικά, θα καταρρέουν, διότι δεν θα εξασφαλίζουν την κοινωνική στήριξη.

Κύριοι συνάδελφοι, το μεγάλο κεφάλαιο της αντεγκληματικής πολιτικής δεν επιθυμώ να το θίξω στην παρούσα ομιλία μου, διότι πράγματι η κλεψύδρα δεν επιτρέπει τη διεξοδική αντιμετώπισή του. Θα έλεγα, όμως, όπως επιγραμματικά, ότι η αντεγκληματική πολιτική, αυτή η πολιτική, που προληπτικά παρεμβαίνει, επηρεάζει σε σημαντικό βαθμό και τη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος, την ετεροκαθορίζει και -αν θέλετε- σταθμίζει και το βαθμό ανθρωπιάς αυτού του σωφρονιστικού συστήματος.

Είναι ακριβές αυτό που καταγράφεται από την έκθεση-πόρισμα της Διακομματικής Επιτροπής, ότι έχουμε μία υπερβάλλουσα εγκληματοποίηση της συμπεριφοράς, ότι την παραβατικότητα των ανηλίκων την ονομάζουμε παράνομη εγκληματική συμπεριφορά, ότι τα αυτεπαγγέλτως διωκόμενα εγκλήματα είναι πάρα πολλά και μάλιστα πολλά από αυτά θα μπορούσαν να μην είναι εγκλήματα ή έστω να διώκονται κατ' έγκληση. Όπως είναι ακριβές, κύριοι συνάδελφοι, ότι οι Έλληνες δικαστές σε μεγάλο βαθμό -δεν θέλω να αφορίζω και να ισοπεδώνω- όταν δικάζουν και αποφασίζουν και επιμετρούν την ποινή, έχουν τα μάτια τους στραμμένα μόνο στην αίθουσα του ακροατηρίου.

Εκεί δηλαδή εξαντλούν τη δικαιοδοτική τους παρέμβαση. Μετά την απαγγελία της αποφάσεως και την επιβολή της ποινής δεν βλέπουν τι γίνεται από κει και πέρα.

Με μεγάλη ευκολία, κύριοι συνάδελφοι, επιβάλλουν ποινές καθεύξεως πέντε ετών, δέκα ετών, δεκαπέντε ετών, διότι η δικαιοδοτική τους κρίση ασφυκτιά στην αίθουσα του ποινικού ακροατηρίου και δεν έχει επικοινωνία και επαφή με όλα εκείνα που αρχίζουν να συμβαίνουν αμέσως μετά την τελεσιδικία της αποφάσεώς τους, με την οποία επέβαλαν σκληρότατες ποινές.

Το ερώτημα που κάθε φορά ανακύπτει είναι, μετά την επιβολή της εξαιρετικά σκληρής, της εξαιρετικά αυστηρής ποινής, τι γίνεται; Πώς αυτή η ποινή θα εκτιθεί και πώς θα αφομοιωθεί ευεργετικά από το σωφρονιστικό μας σύστημα;

Οφείλω να σας πω ότι οι δικαστές δεν το βλέπουν αυτό. Είναι ακριβές -πιστέψτε με- αυτό που υποστηρίζουν πάρα πολλοί και στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, ότι καλό είναι όλοι οι δικαστές να παραμένουν μερικές ημέρες -εγώ θα έλεγα ότι ένας μήνας είναι αρκετός- μέσα στις φυλακές, όχι με την ιδιότητα του δικαστή. Χωρίς να προκύπτει η ιδιότητα του δικαστή, να μένουν φυλακισμένοι, για να ξέρουν τι σημαίνει να παραμείνεις στη φυλακή ένα μήνα ή ακόμη να παραμείνεις και

μία βδομάδα στο κρατητήριο.

Θα βλέπαμε τότε όλοι πού θα πήγαινε αυτή η ευκολία με την οποία επιβάλλουν εξοντωτικές ποινές. Διότι, επαναλαμβάνω, εκείνο που βλέπουν είναι η εφαρμογή του νόμου με μία τυπικότητα, η οποία οδηγεί πραγματικά σε περιφρόνηση του κοινωνικού περιεχομένου και της κοινωνικής διάστασης μιας δικαιοδοτικής κρίσης και μιας επιβολής ποινής.

Ο παρών Υπουργός Δικαιοσύνης με τη μεγάλη του πείρα στα ποινικά δικαστήρια θα έχει πολλά να καταθέσει ως μαρτυρία, αναφορικά με την επίσης μεγάλη ευκολία των δικαστών να αποφασίζουν -ανακριτές και εισαγγελείς μαζί- την προσωρινή κράτηση, τη λεγόμενη προφυλάκιση.

Με μεγάλη ευκολία το κάνουν, αξιότιμοι κύριοι συνάδελφοι, και μετατρέπουν αυτήν την προσωρινή κράτηση, την προφυλάκιση, σε προκαταβολή ποινής, πράξη απαγορευόμενη και από το γράμμα και από τη φιλοσοφία του δικαίου.

Βεβαίως, οι δικαστές μας σε μεγάλο βαθμό είναι ευθυνόφοβοι. Τους παρακολουθεί ο αφοριστικός λόγος μιας κοινωνίας, η οποία σπεύδει να εκδώσει απόφαση, χωρίς να γνωρίζει τα στοιχεία. Τους παρακολουθεί ο ορμηγός των εύκολων απόψεων των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, οι οποίοι, κύριοι συνάδελφοι, εκδίδουν πλέον προδικαστικές αποφάσεις, οι οποίες επηρεάζουν κάποιους δικαστές και σε κάθε περίπτωση ήδη έχουν δώσει τον όποιον φέρεται ως δράστης, διότι η κοινωνική απαξία, με τα όσα προωθούνται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης -σε σχέση με κάποια απόφαση και υπόθεση- έχει επέλθει. Χρειάζεται αντίσταση σε όλους εκείνους, οι οποίοι με εξαιρετική ευκολία αποφαίνονται και ως προς την ουσία της υποθέσεως, αλλά και ως προς την προσωπικότητα εκείνου που φέρεται ως δράστης συγκεκριμένης εγκληματικής πράξεως.

Το τεκμήριο της αθωότητας είναι στοιχείο του δικαίου μας πολιτισμού, αναμφισβήτητο, κύριοι συνάδελφοι. Πού βρίσκεται αυτό το τεκμήριο της αθωότητας, όταν καταρρακώνεται από τον καθένα με μεγάλη ευκολία, όταν φθάσαμε στο σημείο -και είμαι υποχρεωμένος να το επισημάνω μετά λόγου γνώσεως- κάποιος δικηγόρος, λειτουργός και αυτοί της Θέμιδος, όπως οι δικαστές, να εμφανίζονται σε τηλεοπτικά παράθυρα, όπως κατά το νεολογισμό λέγεται, και να "συνεισφέρουν" και αυτοί από τη δική τους θέση στην έκδοση προδικαστικής αποφάσεως από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης;

Όλα αυτά είναι στοιχεία που δεν είναι δυνατόν κανείς να τα αφήσει δίπλα, να μην τα δει, να μην τα αξιολογήσει στις πραγματικές τους διαστάσεις, διότι, κύριοι συνάδελφοι, αυτός είναι ο υφέρπων φασισμός. Αυτός είναι ο φασισμός ο οποίος αναίρει και τις οικονομικές εγγυήσεις και τα δικαιώματα του κάθε πολίτη που είναι αθώος, μέχρις ότου εκδοθεί η δίκαιη κρίση της ελληνικής δικαιοσύνης.

Κύριοι συνάδελφοι, επιβάλλονται μεγάλες ποινές και από εκεί αρχίζει το μεγάλο πρόβλημα. Τι θα κάνουμε τους πολλούς κρατούμενους που έχουμε στις φυλακές; Η διαδικασία της υφ' όρον απόλυσης. Και ερωτώ: Παιδαγωγεί η πολιτική, η οποία προβλέπει την επιβολή υψηλότερων ποινών, και την άλλη μέρα έρχεται με διαδικασίες υφ' όρον απόλυσης και τα δέκα χρόνια ουσιαστικά τα μετατρέπει σε δυόμισι ή και σε τρία χρόνια; Παιδαγωγεί αντεγκληματικά αυτή η ποινική μεταχείριση, αυτή η δυσαναλογία μεταξύ της επιβληθείσης ποινής και της εκτιομένης, η οποία γίνεται κοινός τόπος, -το γνωρίζουν οι πάντες- παιδαγωγεί, συμμορφώνει, συγκρατεί κάποιους από την εγκληματική πράξη, όταν ξέρουν ότι και δέκα χρόνια να τους επιβληθούν, με διάφορες διαδικασίες και δικονομικές ευκολίες που παρέχονται, θα παραμείνουν στη φυλακή τρία χρόνια από τα συνολικώς δέκα που επεβλήθησαν.

Αυτά είναι ζητήματα, τα οποία συνδέονται με το σωφρονιστικό μας σύστημα και γι' αυτό τα αναφέρω, όπως μεγάλο ζήτημα είναι πια είναι η υπάρχουσα κατάσταση στις φυλακές.

Σας έλεγα, κύριοι συνάδελφοι, λίγο πριν, γι' αυτήν την κοινωνία που δεν δικαιούται προσχηματικά να δακρύζει. Σας βεβαιώνω ότι συμμερίζομαι απόλυτα τον κύριο Υπουργό Δικαιοσύνης ως προς το εξής: Απεφάσισε να κτίσει σύγχρονες

φυλακές.

Κύριε Υπουργέ, πείτε μου, αν βρήκατε μία τοπική κοινωνία πρόθυμη να προσφέρει την εδαφική της έκταση, για να εγκαταστήσετε καταστήματα φυλακής;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αντιθέτως.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Ουδείς. Καμία Τοπική Αυτοδιοίκηση, κύριοι συνάδελφοι. Και ερωτώ: Είναι σωφρονιστική πολιτική αυτό που ουσιαστικά εισηγούνται οι τοπικές κοινωνίες, να κτισθούν οι φυλακές στις κορυφές του Ολύμπου ή να δημιουργήσουμε δύο χρόνια πριν από την ανατολή του καινούριου αιώνα "Σπιναλόγκες"; Αυτό εισηγούνται ουσιαστικά οι τοπικές κοινωνίες με τη στάση τους. Δεν θέλουν φυλακές. Το ερώτημα είναι, πού θα πάνε οι φυλακές; Στα ξερονήσια; Στις κορυφές των βουνών; Ποια σωφρονιστική πολιτική υπηρετεί αυτή η επιλογή, για όλους όσους θητεύουν στην επιστήμη της εγκληματολογίας; Στοιχείο εξανθρωπισμού είναι και η δυνατότητα του κρατούμενου να επικοινωνεί με το συνήγορό του, με την οικογένειά του, με τα φιλικά του πρόσωπα. Να βρίσκεται σε μία δυνατότητα επικοινωνίας με την κοινωνία, έστω και από μακριά, μέσα από το παράθυρο της φυλακής, που μπορεί να του δίνει τη δυνατότητα θέας σε μία κατοικημένη περιοχή.

Με μεγάλη ευκολία, λοιπόν, οι τοπικές κοινωνίες αφορίζουν, κατηγορούν, αλλά όταν οι ίδιες βρεθούν μπροστά στο πρόβλημα, τότε λένε, να εγκατασταθεί σε άλλη περιοχή η φυλακή.

Αυτά είναι ζητήματα τα οποία αφορούν και απασχολούν όχι τον παρόντα Υπουργό της Κυβερνήσεως μόνο. Η μαρτυρία όλων των Υπουργών Δικαιοσύνης αυτό βεβαιώνει κύριοι συνάδελφοι, ότι υπάρχουν δυσκαμψίες, υπάρχουν δυσκολίες από τις ίδιες τις τοπικές κοινωνίες, που δεν επιτρέπουν την προώθηση και εγκατάσταση ενός σωφρονιστικού συστήματος στις περιοχές τους.

Με τα υπάρχοντα καταστήματα φύλαξης το ερώτημα έχει την αυτόδηλη απάντησή του. Ποιο διαχωρισμό κρατουμένων να κάνει; Πώς να διαχωρίσει τους κρατουμένους ανάλογα με τη βαρύτητα της πράξης ή και με το βαθμό συμμετοχής τους στις σωφρονιστικές διαδικασίες;

Με την υπάρχουσα κατάσταση πώς να εισηγηθείς, όταν γνωρίζεις τα πράγματα, τη δημιουργία καταστημάτων εργασίας, διότι αυτά, κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να υπερτερούν. Τα καταστήματα φυλακών, όπου ταυτόχρονα θα παρέχουν τη δυνατότητα στον κρατούμενο να ειδικεύεται σε συγκεκριμένες ειδικότητες, να αποκτά επαγγελματική ικανότητα, ούτως ώστε εξερχόμενος των φυλακών, να μπορεί πράγματι, αξιοποιώντας αυτό που έμαθε στη φυλακή, να επιβιώσει και να ενταχθεί στην κοινωνία από την οποία απέκλινε, όπως σας έλεγα λίγο πριν.

Να αναφερθούμε στα καθημερινά ζητήματα; Βεβαίως, κύριοι συνάδελφοι, το νοσοκομείο των φυλακών δεν έχει επάρκεια. Βεβαιότατα τα ζητήματα των γυναικών φυλακών πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα. Χρειάζονται γυναικολόγοι, χρειάζονται ορισμένες ειδικότητες ιατρών, χρειάζεται να υπάρχει ένα ασθενοφόρο έξω από τις φυλακές, για να μεταφέρει τα επείγοντα περιστατικά σε νοσοκομεία, διότι δεν είναι δυνατόν το νοσοκομείο των φυλακών να καλύψει όλα τα περιστατικά. Βεβαιότατα, επίσης, χρειάζεται ειδικό κατάστημα φύλαξης και εκπαίδευσης, κυρίως εκπαίδευσης, των ανηλίκων που κρατούνται. Αλλά όλα αυτά προϋποθέτουν την ύπαρξη κονδυλίων από τον κρατικό προϋπολογισμό. Και βεβαίως αυτά σχετίζονται με τη συγκεκριμένη επιλογή της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, να δρομολογήσει λύσεις για την άμεση αντιμετώπιση τουλάχιστον όλων εκείνων των ζητημάτων που προβάλλουν απειλητικά, κάθε μέρα και περισσότερο, γιατί όσο τα αφήνεις, τόσο αυτά μεγεθύνονται.

Πιστεύω ότι θα μας το πει και ο παρών Υπουργός της Δικαιοσύνης, ότι ο κρατικός προϋπολογισμός πάντοτε αντιμετώπιζε το Υπουργείο Δικαιοσύνης ως τον παρία της οικονομίας, ως το φτωχό συγγενή.

Είναι δυνατόν να γίνει σωφρονιστική πολιτική; Βεβαίως δεν είναι μόνο τα χρήματα, είναι και η προσχώρηση σε συγκεκριμένη ιδεολογία, με την ευρύτητα του όρου, για το ποιο σωφρονιστικό

σύστημα χρειαζόμαστε. Και νομίζω ότι στην πλειοψηφία μας εδώ μέσα θα συμφωνήσουμε για ένα σωφρονιστικό σύστημα, το οποίο δεν τιμωρεί αλλά σωφρονίζει. Εντάσσει δηλαδή τον καταδικασθέντα στην κοινωνία.

Θα συμφωνήσουμε για ένα σωφρονιστικό σύστημα που αναγνωρίζει δικαιώματα στον κρατούμενο. Διότι χωρίς την αναγνώριση δικαιωμάτων στον κρατούμενο, είναι βέβαιο, κύριοι συνάδελφοι, ότι αντί να τον εξανθρωπίζει αυτό το σωφρονιστικό σύστημα, τον εξαγριώνει και τον παρωθεί σε ακόμα σκληρότερες καταστάσεις.

Κύριοι συνάδελφοι, θα μπορούσαμε ώρες να μιλάμε για όλα αυτά, να περιπτώσιολογούμε, αναφερόμενοι σε διάφορα παραδείγματα. Επιτρέψτε μου όμως να μιλήσω γι' αυτό που και την επικαιρότητα απασχολεί και την απασχόλησε και στον παρελθόν: τα κυκλώματα στο χώρο των φυλακών. Υπάρχουν κυκλώματα; Βεβαίως υπάρχουν. Και υπάρχουν κυκλώματα στα οποία μετέχουν σωφρονιστικοί υπάλληλοι, κάποιοι δικηγόροι, κρατούμενοι, αυτοί που πρωταγωνιστούν στις εσωτερικές διαδικασίες των σκοτεινών θαλάμων των φυλακών, και αυτά τα κυκλώματα νομίζω ότι -δεν υπάρχει αντίθετη άποψη- πρέπει να παταχθούν.

Οφείλω από το Βήμα αυτό, απευθυνόμενος στον Υπουργό Δικαιοσύνης στον κ. Γιαννόπουλο, να του πω ότι, κύριε Υπουργέ, προωθείστε την πάταξη αυτών των κυκλωμάτων και νομίζω ότι θα έχετε την ενεργή συμπαράσταση όλων εκείνων, που τουλάχιστον γνωρίζουν τι γίνεται εκεί. Αλλά εάν δεν συνδράμουν πολλοί στην πάταξη των κυκλωμάτων, τα κυκλώματα θα παραμένουν.

Επιτρέψτε μου όχι την αυτάρεσκη αναφορά, αλλά την αναγκαία μαρτυρία. Όταν ήμουν πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, κύριοι συνάδελφοι, πήρα μία πρωτοβουλία, μαζί με τη μεγάλη πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου, να προωθήσουμε την πάταξη των κυκλωμάτων. Είχαμε μαρτυρίες δικηγόρων, είχαμε δηλώσεις ότι θα έρχονταν και θα δήλωναν ονόματα, πράγματα και καταστάσεις. Και πήγαμε τότε στον αντεισαγγελέα Εφετών και σήμερα εισαγγελέα, δεν ξέρω εάν είναι εν ενεργεία, τον κ. Πουλή, ο οποίος πράγματι, ο άνθρωπος, άσκησε in rem ποινική δίωξη και παρεπέμφθη η υπόθεση στον πρώτο ειδικό ανακριτή.

Σας βεβαιώνω ότι όσοι δικηγόροι προσήλθαν, όλοι μιλούσαν περί ανέμων και υδάτων. Ουδείς κατέθεσε συγκεκριμένη μαρτυρία, για να διευκολυνθεί αυτή η υπόθεση.

Κατά συνέπεια, υπάρχει συνευθύνη όλων εκείνων που γνωρίζουν και σιωπούν.

Κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας θέλω να αναφερθώ στην απουσία εξειδικευμένου προσωπικού στο χώρο των φυλακών. Οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι δεν μπορεί να είναι ανθρωποφύλακες. Έχουν γίνει βήματα τα τελευταία χρόνια κι εγώ δεν θέλω να τα υποτιμήσω.

Χρειάζεται, όπως άλλωστε και το ίδιο το πόρισμα υποστηρίζει και προτείνει, να έχουμε ένα εξειδικευμένο σωφρονιστικό προσωπικό, ένα προσωπικό που θα έχει γνώσεις από μια τριτοβάθμια εκπαίδευση. Και χρειαζόμαστε επίσης την παρουσία των ειδικών επιστημόνων στο χώρο των φυλακών: Κοινωνιολόγους, ψυχιάτρους, παιδαγωγούς, αν θέλουμε πράγματι ο σωφρονισμός να είναι διαδικασία επανένταξης του κρατούμενου στην κοινωνία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σωφρονιστικό σύστημα χρειάζεται τη συμπαράσταση όλων. Και θέλω να σας πω ότι έχω την πολιτική βεβαιότητα ότι το σωφρονιστικό ζήτημα δεν αντέχει στις διελκυστίνδες των κομματικών αντιπαραθέσεων.

Το σωφρονιστικό σύστημα θα αναβαθμιστεί, θα αναταχθεί θετικά, αν εξασφαλιστεί η διακομματική συμφωνία και στήριξη στην προώθηση μέτρων, που πράγματι θα είναι δυνατόν να αντιμετωπίσουν τουλάχιστον μερικά από τα πολλά του προβλήματα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Δημαράς

εκ μέρους του Δημοκρατικού Κοινωνικού Κινήματος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να ομολογήσω ότι είναι από τις δυσκολότερες στιγμές, που έχω νιώσει, σε αυτήν τη μικρή διαδρομή στο ελληνικό Κοινοβούλιο με αυτό το πόρισμα που αφορά την έκθεση για την κατάσταση στις ελληνικές φυλακές και προτάσεις που υπάρχουν σε αυτό. Και αυτό γιατί προηγήθηκαν ήδη επιστήμονες γνωστοί και για την ικανότητά τους και για τις γνώσεις τους αλλά και άνθρωποι οι οποίοι διετέλεσαν και Υπουργοί.

Υπουργός είναι σήμερα ο κ. Ευάγγελος Γιαννόπουλος, του οποίου τις απόψεις έχω την τύχη να καταγράψω και ως δημοσιογράφος, αλλά και ο κ. Φώτης Κουβέλης, ο οποίος ακόμα και όταν διετέλεσε Υπουργός Δικαιοσύνης σε κάποια φάση δεν είχε διστάσει να καταγγείλει τα κυκλώματα, στα οποία αναφέρθηκε προ ολίγου.

'Ενωσα ότι έγινε δυσκολότερη ακόμα η θέση μου, όταν ένας συνάδελφος ο οποίος δεν είναι εδώ, μου λέει "καλά εσύ, ως τι θα μιλήσεις; Ως δικηγόρος;" και λέγω "αλήθεια ποια μοίρα που μου έτυχε να μιλήσω για το θέμα των φυλακών; Ως επιστήμονας θα έπρεπε να μιλήσω στη Βουλή των Ελλήνων;".

Ε, λοιπόν, όχι. Άντλησα δύναμη και θάρρος από το γεγονός ότι έχω επισκεφτεί το Γεντί-Κουλέ, τις φυλακές της Κασσαβέτειας, τον Κορυδαλλό, τη Θεσσαλονίκη και μπορώ και εγώ να μαρτυρήσω με την έννοια και το περιεχόμενο της καταγραφής που ήδη υπάρχει και την γενναιότητα του πολιτικού ανδρός, με τον οποίο ενδεχομένως και τότε και τώρα να μπορώ να διαφωνώ, όσον αφορά τις ιδεολογικές προσεγγίσεις και τα προβλήματα της κοινωνίας, αλλά το θάρρος του δεν πρόκειται ποτέ να το ξεχάσω.

Κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου μετά απ'αυτήν τη μικρή εξήγηση, να ξεκινήσω με ένα γράμμα ενός αείμνηστου και συγχωρεμένου πια πολιτικού, αλλά γενναίου ανθρώπου, εγώ θα πω του κ. Γεωργίου Σταμάτη, όταν ήταν Υπουργός Δικαιοσύνης. Στην επιθυμία και στην προσπάθεια που είχαμε κάποιοι δημοσιογράφοι να επισκεφθούμε φυλακές, ήταν ο πρώτος Υπουργός Δικαιοσύνης που έδωσε άδεια σε δημοσιογράφους για να επισκεφθούμε φυλακές. Το γράμμα αυτό εξακολουθώ να το θυμάμαι και να το έχω οδηγό, γιατί αποδεικνύει τη γενναιότητα του πολιτικού ανδρός, με τον οποίο ενδεχομένως και τότε και τώρα να μπορώ να διαφωνώ, όσον αφορά τις ιδεολογικές προσεγγίσεις και τα προβλήματα της κοινωνίας, αλλά το θάρρος του δεν πρόκειται ποτέ να το ξεχάσω.

Τι έλεγε, λοιπόν, σ'αυτό το γράμμα; Το έστειλε στο διευθυντή σύνταξης της εφημερίδας "ΤΑ ΝΕΑ", τον κ. Καψή, κύριε Γιαννόπουλε, και το ξέρετε πάρα πολύ καλά, ο οποίος ήταν και Υπουργός του ΠΑΣΟΚ. Το διαβάζω από ένα βιβλίο που έγραψε ένας πρώην Υφυπουργός του ΠΑΣΟΚ και σήμερα Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ και αγαπημένος μου φίλος, ο κ. Λιάνης. Και απευθυνόταν στον κ. Καψή λέγοντας τα εξής. Και για μένα έχει πολύ μεγάλη σημασία να θυμόμαστε γιατί εκεί είναι η πεμπτοσύνη της ιστορίας του πορίσματος, τι επισημαίνουμε, τι διακρίνουμε και τι ως πολιτική βούληση επιθυμούμε να υλοποιήσουμε. Μέγα θέμα.

'Ελεγε λοιπόν: "Παρακολουθώ με πολύ ενδιαφέρον και προσοχή τα δημοσιεύματα του συντάκτου σας κ. Γεωργίου Λιάνη σχετικά με τις συνθήκες που επικρατούν στις φυλακές της χώρας και το όλο σωφρονιστικό σύστημα". Δεν θα πρέπει να παραλείψω επίσης και τη σπουδαία δουλειά που είχε κάνει η κ. Λίνα Αλεξίου, η οποία συνεργάζεται και με τον Πρόεδρο της Βουλής σε πολλές εκδηλώσεις της Βουλής -και πολύ καλά κάνει- γιατί και έμπειρη είναι και πολύ σπουδαία και στη δουλειά που διετέλεσε αλλά και ως δικηγόρος. Και το ξέρετε πάρα πολύ καλά.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): 'Ηταν ασκουμένη μου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΑΡΑΣ: 'Ηταν και ασκουμένη σας, ακόμα καλύτερα! Ευχαριστώ.

Λοιπόν, έλεγε: "Θέλω να σας βεβαιώσω ότι τα συμπεράσματα, στα οποία προτίθεται να προβεί ο συντάκτης σας, θα αποτελέσουν για τον υπογράφοινα αντικείμενο εμπεριστατωμένης μελέτης και θα ληφθούν αποφασιστικά μέτρα, τα οποία είμαι βέβαιος ότι θα

θελήσετε και σεις με την καλή πίστη, που σας διακρίνει, να χειροκροτήσετε.

Πρέπει, επίσης, να σας βεβαιώσω ότι δεν φοβόμαι την αλήθεια, όσο οδυνηρή και αν είναι, γι'αυτό άλλωστε παρεχώρησα και την άδεια στους συντάκτες σας να επισκεφθούν τις φυλακές και να καταγράψουν δίκαια και αντικειμενικά ό,τι έχουν διαπιστώσει, πράγμα που συνέβη για πρώτη φορά στη χώρα μας και έτσι έχουν τα πράγματα".

Και καταλήγει: 'Όσον αφορά το δημοσίευμα -με ημερομηνία 1979, κύριε Υπουργέ- που αναφέρεται στη μαρτυρία ενός συγκαταμένου και αναφέρεται σε μία συγκεκριμένη ιστορία, που αφορά την υπόθεση του Βενάρδου, ενδεχομένως να τη γνωρίζετε.

Θέλω να πω, λοιπόν, ότι πέρασαν τα χρόνια και ξαφνικά στο δημοσιογραφικό μου γραφείο παίρνω ένα γράμμα. 'Ηταν ένα ανήλικο παλικάρι δεκαέξι χρόνων, που είχε κλέψει ένα μοτοποδήλατο. Μου έγραφε, λοιπόν, τα σχετικά "είμαι φίλος του γιου σου, του Νικόλα, μένουμε απέναντι..." και ξαφνικά γράφει "ο φίλος σου ο Ηλίας, θέλω να έρθεις να με δεις, να με βοηθήσεις".

Πηγαίνω στον Υπουργό Δικαιοσύνης της εποχής εκείνης, του λέω, κύριε Υπουργέ, μπορώ να επισκεφθώ έναν ανήλικο στις φυλακές; Δεν θέλω να πω ονόματα, για να μην πληγώνω ανθρώπους κλπ. Μου λέει, όχι. Τον ρώτησα, "γιατί" και μου απάντησε, διότι είσαι δημοσιογράφος. Του λέω, με συγχωρείτε, έχω ένα γράμμα από ένα ανήλικο παιδί, είμαι φίλος του, είναι φίλος του γιου μου, θέλει τη βοήθειά μου. Πώς θα την αρνηθώ εγώ στον Ηλία;

Ξέρετε, αυτά τα απλά περιστατικά ίσως είναι ως ένα βαθμό χρήσιμα, γιατί αποτελούν και την πεμπτοσύνη αυτού που αναζητά σήμερα το ελληνικό Κοινοβούλιο. Ο Ηλίας βγήκε έξω, τα κατάφερε στη ζωή του, παντρεύτηκε, έχει και παιδάκια και είναι ένας τίμιος άνθρωπος όπως οι περισσότεροι των νεοελλήνων.

Θέλω να πω ότι καμιά φορά και η αλαζονεία της εξουσίας προσδιορίζει γεγονότα και πράγματα, τα οποία κανένας νομοθέτης δεν μπορεί να προβλέψει, ούτε κανένα πόρισμα μπορεί να περιγράψει. Άρα, μένει και η δική μας ευθύνη, για να δούμε τι ακριβώς συμβαίνει σε τούτη τη χώρα, όταν αναζητούμε ευθύνες.

Θα πάω στο πόρισμα και στην έκθεση αυτή για την κατάσταση στις ελληνικές φυλακές, κύριε Υπουργέ, για να σας πω απερίφραστα ότι με αυτό το πόρισμα, το οποίο συνετάγη το 1994, κανένας από το Δημοκρατικό Κίνημα έτσι και αλλιώς δεν μπορούσε να υπάρχει στην επιτροπή, γιατί δεν υπήρχε στη Βουλή. Ίσως ούτε και στις σκέψεις μας την εποχή εκείνη. Όμως η αλήθεια είναι ότι υπάρχει ένα πόρισμα από το 1991, τελειώνει το 1998 και ακόμα από τις διαπιστώσεις, που από το πόρισμα, με τις οποίες συμφωνούμε, υπάρχουν, καταγράφονται, δεν έχει γίνει τίποτα. Το μέγα ερώτημα, αυτό το οποίο όλους μας απασχολεί και κάθε καιρό όταν δίνεται η ευκαιρία προσπαθούμε να προσεγγίσουμε και να δούμε και να καταλάβουμε, είναι γιατί, αφού έχουμε όλοι συμφωνήσει, δεν γίνεται τίποτα.

Μέγα παράδειγμα. Κορυφαίο γεγονός. Και το έχω καταγράψει με χίλιους τρόπους και με τη δική σας τη βοήθεια, κύριε Υπουργέ. Και όταν λέω με τη βοήθειά σας, εννοώ με τη βοήθεια του ανθρώπου ο οποίος έχει σχέση με τη δικαιοσύνη, παρατηρεί, αγωνιά, προβληματίζεται και προτείνει. Ποιό; Τι γίνεται με το περίφημο Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού; Αυτή είναι η μεγαλύτερη απορία. Θα πεθάνω και δεν θα μου έχει λυθεί. Τι συμβαίνει και δεν γίνεται ο διαχωρισμός των ψυχασθενών από τους τοξικομανείς; Γιατί ενώ όλοι λέτε ότι πρέπει να γίνει αυτός ο διαχωρισμός, δεν γίνεται;

Εγώ, κύριε Υπουργέ, ακόμα μία φορά θα επιμείνω στο θέμα, γιατί αναφέρεται και στην έκθεση για την κατάσταση στις ελληνικές φυλακές, κάτι το οποίο διαπιστώνουν και οι ειδικοί επιστήμονες.

Θα αναφερθώ στο εξής περιστατικό, το οποίο είναι συνταρακτικό. Το 1979-1980, κύριοι συνάδελφοι, είχαν ση-

μειωθεί οκτώ θάνατοι μέσα στο Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού και όλοι κάτω από περίεργες και δύσκολες συνθήκες. Για να μην πάω στην τελευταία περίοδο του θανάτου, που απασχολεί και την πολιτική ζωή της χώρας στο σύνολό της, του Σορίν Ματέι, να μην πάω και λίγο πριν, όπου δολοφονήθηκε ο διευθυντής του Ψυχιατρείου Κρατουμένων Κορυδαλλού, ο Μαράτος -και με ποιες συνθήκες- από μία τρομοκρατική οργάνωση, η οποία ποτέ άλλοτε δεν είχε εμφανισθεί στη χώρα και εμφανίστηκε μόνο για μία φορά, για να διαπράξει αυτήν την τρομοκρατική ενέργεια που κατέληξε και σε δολοφονία.

Μου δόθηκε, λοιπόν, η δυνατότητα, αν θέλετε, μέσα από τα στοιχεία που είχα συγκεντρώσει, να εκτιμήσω κάτι με το οποίο μπορείτε να διαφωνείτε, αλλά εγώ ακόμα δεν έχω πάρει τέτοιες απαντήσεις, για να πω ότι δεν νομιμοποιούμαι να σκέφτομαι ακόμα και τώρα ότι η διακίνηση και όπλων και ναρκωτικών και μέρος της τρομοκρατίας εμψυλεύει στις φυλακές Κορυδαλλού και όχι μόνο.

Κοιτάτε ποια είναι η περιγραφή για την περιφημη καθήλωση, την οποία γνωρίζατε πολύ καλά, κύριε Υπουργέ, και την έχετε καταγγείλει. Από τα ρεπορτάζ του 1979 και μέχρι σήμερα δεν έχει αλλάξει τίποτα. Έχουν γίνει βήματα, έχει σημειωθεί πρόοδος σε κάποια πράγματα και δεν θα την αρνηθούμε, αλλά δεν έχει αλλάξει οριστικά αυτό που και εσείς επιθυμείτε βαθιά και που πριν από λίγο καιρό πληρώσατε κιάλας με τρόπο πολιτικό, με όλα όσα συνέβησαν στις φυλακές.

Η καθήλωση -λέει ένας κρατούμενος και δεν διαψεύστηκε ποτέ- είναι ένα σιδερένιο κρεβάτι -θα σας το πω, να το ακούσετε- φυτεμένο στο ταμμένο στο έγκατα του ψυχιατρείου, γυμνό, σκοτεινό κελί, που δεν φτάνει το φως του ήλιου, ούτε οι ήχοι φτάνουν. Σε δένουν με αλυσίδες στα τέσσερα σημεία του κρεβατιού χειροπόδαρα και σε χτυπάνε με γκλομπς. Εκεί φορές τα ρούχα της υπηρεσίας, τα λεγόμενα τρελά ρούχα -έχουν και ειδική ονομασία- πιτζάμες παμπάλαιες, κατορηγμένες από τα μαρτύρια εκατοντάδων ψυχοπαθών. Αρχικά στην καθήλωση οι γιατροί έστελναν μόνο τους τρελούς. Με τον καιρό πήραν πρωτοβουλία οι φύλακες και το κάνουν τώρα πειθαρχείο. Είναι έθιμο στο ψυχιατρείο, όταν έρχεσαι από έξω, να περνάς για γνωριμία από την καθήλωση, είτε είσαι τρελός είτε όχι. Ελπίζω η καθήλωση να μην υπάρχει πια. Το εύχομαι από βάθους καρδιάς.

Εκείνο όμως το οποίο είναι ίσως από τα πιο σοβαρά που έχω ακούσει τα τελευταία χρόνια, είναι το εξής: Πριν από πέντε-έξι χρόνια, όταν είχε γίνει αυτή η μεγάλη ομαδική απόδραση από τις φυλακές Κορυδαλλού, ένας πολύ γνωστός -φυλακισμένος τότε, ελεύθερος στην κοινωνία τώρα και προσπαθεί να δημιουργήσει και να ζήσει, δεν χρειάζεται να πω το όνομά του- που είχε βγει έξω κανονικά όμως και δεν είχε πάρει μέρος σε όλη αυτήν την ιστορία, είχε καταγγείλει κάτι το εξαιρετικά δραματικό: 'Ότι έφευγαν πολλοί φυλακισμένοι, πήγαιναν στην πτέρυγα που ήταν οι ανήλικοι και βίαζαν αυτά τα νέα παιδιά. Και αυτό το είπε δημόσια. Και δεν έγινε τίποτε! Δεν διαπιστώθηκε τίποτε από κανέναν και ποτέ. Εάν είχε συμβεί κάτι τέτοιο, που εσείς ξέρετε ότι συμβαίνει, δυστυχώς, και δεν θέλετε να συμβαίνει -συμμερίζομαι την αγωνία σας- γιατί δεν υπήρξαν οι ποινές που έπρεπε; Γιατί δε νοιάστηκε η πολιτεία, να δει ποιος, τι έκανε, πού, τότε, ποια ήταν αυτά τα παλικάρια και τα παιδιά; Εάν ήταν ψέματα, έπρεπε να ξαναγυρίσει αυτός που το κατήγγειλε -πολύ γνωστός, επαναλαμβάνω- στη φυλακή, να τον ξαναβάλουμε μέσα. Γιατί δεν μπορεί να συκοφαντείται έτσι η πολιτεία. Βλέπετε, όμως, ότι το σωφρονιστικό σύστημα και ο τρόπος με τον οποίο διαβούν οι κρατούμενοι στις φυλακές είναι ένα ζήτημα το οποίο απασχολεί και την πολιτική και την κοινωνική ζωή της χώρας και απασχολεί και εσάς.

Παρά ταύτα, όμως, γιατί δεν γίνεται ο περίφημος διαχωρισμός των βαρυνομένων, από αυτούς οι οποίοι πρόκειται να εκτίσουν μία μικρή ποινή φυλάκισης για ένα ατυχές περιστατικό που συνέβη στη ζωή τους, για παράδειγμα μια ακάλυπτη επιταγή ή κάτι άλλο; Αυτός ο διαχωρισμός θα γίνει κάποτε;

Εν πάση περιπτώσει, εκείνο το οποίο -και ξέρω ότι θα το έχετε σκεφθεί και εσείς- μου γεννά κάποιες μελαγχολικές σκέψεις, είναι ότι

αυτή η έκθεση και το πόρισμά της διεκπεραιώθηκε το 1994. Τα στοιχεία, που αναφέρονται, ήδη έχουν ξεπεραστεί. Είναι πολύ περισσότεροι πια οι φυλακισμένοι σε χώρους που δεν χωρούν. Το αδιαχώρητο έχει ξεπεραστεί προ πολλού. Έχουν γίνει εξεγέρσεις κρατουμένων, γιατί δεν χωράνε. Και το ξέρετε πάρα πολύ καλά.

Όπως και να έχει το πράγμα, θέλω, κύριε Υπουργέ, να σας πω ότι ξέρω πολύ καλά, όσο μπορώ να το ξέρω από τη δική μου οπτική γωνία, ότι το θέμα δεν είναι απλό. Είναι πολυσύνθετο και πολύπλοκο. Γνωρίζω επίσης -και δεν αμφιβάλλω διόλου- ότι την ίδια επιθυμία που έχετε και εσείς, την έχει ολόκληρος ο ελληνικός λαός και όλα τα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή των Ελλήνων. Υπάρχουν, λοιπόν, κοινοί τόποι αναφοράς, που μπορούν να μας βρουν όλους ενωμένους, για να προσπαθήσουμε και να μπορέσουμε να δώσουμε λύσεις σε κορυφαία ζητήματα, που απασχολούν τη νεοελληνική κοινωνία και το νεοελληνικό πολιτισμό.

Και μια και αναφέρθηκα στο νεοελληνικό πολιτισμό, επιτρέψτε μου να σας πω ότι μέσα στα μέτρα πρόληψης, πρέπει να είναι και για όλα αυτά τα οποία παρακολουθούμε σήμερα από τις τηλεοράσεις και ακούμε από τα ραδιόφωνα. Δεν ξέρω πώς μπορεί να αντιδράσει πια η κοινωνία σήμερα στα πρότυπα αυτά των ηρώων, που προβάλλουν μεγάλες πολυεθνικές εταιρείες, που προβάλλονται από την ιδιότητα, που μαγνητίζουν και αιχμαλωτίζουν τα παιδιά και που ακολουθούνται εν συνεχεία από προτάσεις εμπορευμάτων, τα οποία περνούν στην κατανάλωση. Και έχουμε δεκάδες εκατοντάδες δισεκατομμύρια που διακινούνται με οδηγό τα πρότυπα αναφοράς της ιδιωτικής και κρατικής τηλεόρασης. Θίγω ένα θέμα, που ενδεχομένως να μη συμπεριλαμβάνεται στον προβληματισμό της έκθεσης, όπως την αντιμετωπίζει το ελληνικό Κοινοβούλιο. Φοβάμαι, όμως, ότι πολλές φορές -το έχω διαπιστώσει- έρχεται η συντεταγμένη ελληνική πολιτεία να νομοθετήσει για κοινωνικές συμπεριφορές και κοινωνικά γεγονότα και εκ των πραγμάτων να έχει ξεπεραστεί από αυτά. Πολλές φορές ο προβληματισμός μας είναι προβληματισμός του χθες. Και η κοινωνία προχωρά και τρέχει με ασύλληπτους ρυθμούς. Και δεν καταλαβαίνω -ειλικρινά σας το λέω- πώς μπορούμε να αμυνθούμε απέναντι σε αυτήν την επιτακτική ταχύτητα, που κάποιοι ισχυροί έχουν επιβάλλει.

Θα μείνω λίγο ακόμα στο Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, κύριε Υπουργέ, για να σας πω ότι κάποια φορά προσπαθώντας να καταλάβω περί τίνος ακριβώς πρόκειται, είχα μιλήσει με κυβερνητικά στελέχη της εποχής, με επιστήμονες και όταν τους ρώτησα γιατί δεν γίνεται αυτός ο διαχωρισμός, πήρα την εξής εκπληκτική απάντηση -είναι γραμμένη σε βίντεο, την έχω στο αρχείο μου- ως επίσημη ερμηνεία, ότι είναι αντιπαραγωγική η επένδυση.

Προτιμάμε, λοιπόν, μια αντιπαραγωγική επένδυση με ένα σωρό δολοφονίες ή θανάτους που συμβαίνουν στο Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού, κάτι που ντροπιάζει την ελληνική κοινωνία και δεν μας ενδιαφέρει -καταλήγω σε ένα ερώτημα- να τελειώνουμε μια διά παντός με αυτό το θέμα;

Ξέρετε κάτι; Ακόμα περισσότερο θα μπορούσα να επιχειρηματολογήσω πάνω σε αυτό ειδικά το σημείο, γιατί ένας από τους διακεκριμένους καθηγητές σήμερα, ο κ. Γιάννης Πανούσης, καθηγητής Εγκληματολογίας και Ψυχολογίας, με μια ομάδα φοιτητών του Πανεπιστημίου Θράκης και με την άδεια της κυβέρνησης τότε, γύρω στο 1982-1983, είχε πραγματοποιήσει μια εκτεταμένη και εμπειριστατωμένη έρευνα, με ειδικό άξονα και θέμα αναφοράς το Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού. Είχαν καταλήξει, λοιπόν, σε ένα συμπέρασμα, ότι πρόκειται για κολαστήριο και ότι είναι άμεση η ανάγκη να υπάρξει επτέλους ο διαχωρισμός αυτών οι οποίοι είναι ψυχασθενείς, από εκείνους οι οποίοι είναι τοξικομανείς.

Τελειώνοντας, κύριε Υπουργέ και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να σας πω ότι το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα συμμερίζεται απολύτως και τις επισημάνσεις της έκθεσης και την αγωνία των συναδέλφων, που τη συντάζουν.

Εκείνο για το οποίο πρέπει να σας διαβεβαιώσω είναι ότι

θα είμαστε στο πλευρό σας σε κάθε προσπάθεια, για να μπορέσουμε να βελτιώσουμε, ό,τι μπορούμε να βελτιώσουμε, στο χώρο των φυλακών. Αλλά να ξέρετε κάτι. Θα μας βρείτε απέναντι, με τη μικρή ή μεγάλη φωνή που έχουμε -αυτό το κρίνει ο ελληνικός λαός- αν αυτά που διαπιστώνετε, δεν προσπαθήσετε από την επόμενη κιόλας μέρα να τα υλοποιήσετε.

(Χειροκροτήματα στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Ευάγγελος Γιαννόπουλος έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ευτυχή συγκυρία τη συζήτηση αυτής της εκθέσεως, την οποία έχει καταθέσει η επιτροπή συναδέλφων της προηγούμενης Βουλής και της οποίας τα συμπεράσματα εισάγονται σήμερα προς συζήτηση.

Ομολογώ ότι και από την πληρότητα των διατυπώσεων και από την επισήμανση των θεμάτων και ακόμη από τις υποδείξεις, οι οποίες προτείνονται, εγώ μένω απολύτως ικανοποιημένος, απολύτως ευθυγραμμισμένος, βέβαια πέρα από ένα γεγονός ότι η επιτροπή εκείνη, η οποία είχε συγκροτηθεί ακριβώς για τη μελέτη του σωφρονιστικού συστήματος και την πρόταση μέτρων προς βελτίωσή του, ασχολήθηκε και με την αντεγκληματική πολιτική και μπήκε σε θέματα άλλα, γενικότερα, της πρόληψης, της καταστολής, της επανένταξης στην κοινωνία κλπ., τα οποία δεν είναι θέματα των σωφρονιστικού συστήματος. Όμως πολύ καλά έκανε, γιατί όλα αυτά συνδέονται και όλα πρέπει οπωσδήποτε να καθίστανται γνωστά.

Συχαίρω όλους τους ομιλητές για την πληρότητα των θέσεών τους. Θα κάνω μία διάκριση, βέβαια, για το φίλο μου και άλλοτε ακουμένο μου, τον κ. Κουβέλη, ο οποίος εχρημάτισε και Υπουργός Δικαιοσύνης, ο οποίος με ιδιαίτερη γλαφυρότητα έδωσε ορισμένα πραγματικά περιστατικά, τα οποία συμβαίνουν, που μόνο ένας δικηγόρος, ο οποίος ασχολείται με την ποινική δικηγορία -και είμαστε πολλοί εξ ημών και μέσα στην Αίθουσα και εκτός της Αιθούσης, που έχουμε ασχοληθεί με την ποινική δικηγορία- μπορεί να τα επισημάνει και να τα προσδιορίσει κατ' αυτόν τον τρόπο.

Εμένα με εντυπωσίασε ο παλιός μου ασκούμενος, διακεκριμένος δικηγόρος και πολιτικός βεβαίως, ο κ. Φώτης Κουβέλης, πέρα από κάποιες διαφορές που έχουμε σε άλλα θέματα.

Ομολογώ, κύριοι συνάδελφοι, ότι ο ενώπιόν σας παριστάμενος Υπουργός Δικαιοσύνης σηκώνει σήμερα το σταυρό του μαρτυρίου αγόγγυστα και υπομονετικά, με σύστημα και με θέληση, ένα έργο που μου ανατέθηκε από τον κύριο Πρωθυπουργό της χώρας να τοβάλω μπροστά, να το βοηθήσω και ει δυνατόν, να το φέρω εις πέρας. Έχουμε κάνει μεγάλη, πλούσια δουλειά στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Παρεκάλεσα τους συνεργάτες μου να είναι σήμερα εδώ, να ακούσουν τα όσα θα επιπθούν, να τα ενστερνιστούν, να διδαχθούν από αυτά -και εγώ έγινα σοφότερος, ομολογώ- και να με βοηθήσουν στο έργο μου.

Βεβαίως, δεν θέλω ούτε να καταδικάσω ούτε να καταλογίσω την κατάσταση που επικρατεί σήμερα στις φυλακές σε οποιαδήποτε κυβέρνηση. Όλες οι κυβερνήσεις, από γενέσεως του ελληνικού κράτους και η σημερινή, είμαστε υπόλογοι και υπεύθυνοι ενώπιον του λαού γι' αυτό το σύστημα, το οποίο θα μπορούσε να είναι καλύτερο. Βεβαίως, μας βρήκαν βάσανα και εσωτερικές ταλαιπωρίες από τη φαγομάρα μας -δεν θέλω να μπω σ' αυτά τα θέματα- και έμεινε και αυτό το πρόβλημα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που αντιμετωπίζεται ως παρίας, χωρίς να του δίνεται η ανάλογη προσοχή.

Σας βεβαιώνω, ειλικρινά, ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης αγωνίζεται επιθετικά και μέσα στο Υπουργικό Συμβούλιο, για να μπορέσει να επιτύχει περισσότερα πράγματα, που πρέπει να επιτευχθούν, για να φθάσει και η χώρα μας στο επίπεδο των προηγμένων ευρωπαϊκών χωρών, όσον αφορά και την αντεγκληματική πολιτική και την πρόληψη και την καταστολή, αλλά και το σωφρονισμό των παραβατών του νόμου, οι οποίοι πρέπει να βρουν ένα δρόμο επανένταξης στην κοινωνία.

Είναι πάρα πολλά τα προβλήματα. Βγαίνουν έξω και δεν έχουν

δουλειά. Τι να το κάνεις το σύστημα του εξανθρωπισμού, της βελτιώσεως του ανθρώπινου χαρακτήρα και όλα αυτά, αν δεν μπορέσεις αυτόν τον άνθρωπο να τον βάλεις σε μια δουλειά ή -να το πούμε απλά ή κατά το κουλτουριάρικο σύστημα που πέρασε μέσα στη δικαστική ιστορία- να τον εντάξεις στη λεγόμενη κοινωνία; Όχι μέσα στο λαό, στην κοινωνία, λέει η κουλτούρα κάποιας άποψης.

Κύριε Κουβέλη, δεν είναι οι τοπικές κοινωνίες που αντιδρούν στην ίδρυση των φυλακών σε ορισμένα μέρη, ούτε τα νομαρχιακά ή τα δημοτικά συμβούλια, τα οποία αντιθέτως την εισηγούνται. Είναι οι απόψεις -όπως παρουσιάστηκε και στην πατρίδα μου, την Τρίπολη, για παράδειγμα- κάποιων ευυπόληπτων πολιτών, οι οποίοι θεωρούν ευ αυτούς ότι είναι οι ταγοί της εκπολιτιστικής δουλειάς του λαού ή της κοινωνίας, που πρέπει να εκτελέσουν. Μεταξύ άλλων έκαναν μια ένσταση στο Αρχαιολογικό Συμβούλιο, λέγοντας ότι υπάρχουν αρχαία στους πρόποδες του Μαινάλου, ενώ δεν υπήρχε ποτέ εκεί, καθ' οιονδήποτε τρόπο αναφερόμενο έστω και εμμέσως κάποιο αρχαίο μνημείο ή σημείο. Και μας χασομέρησαν ενάμιση χρόνο. Το λέω αυτό με παράπονο, διότι μερικοί λεγόμενοι περιβαλλοντολόγοι, δημιουργούν προβλήματα. Και αυτά όμως τα αντιμετωπίζουμε.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν έχουμε, βέβαια, σωφρονιστική υποδομή. Δεν έχουμε φυλακές. Οι φυλακές ήταν για τέσσερις χιλιάδες διακόσιους και σήμερα οι φυλακισμένοι είναι επτά χιλιάδες τριακόσιοι. Ενώ υπήρχε ένα κελί για τον καθέναν τότε, σήμερα είναι σε κάθε κελί τέσσερις ή πέντε.

Όμως, έχουμε βάλει ένα πρόγραμμα μπροστά. Θα σας το διαβάσω για την ενημερωσή σας, αλλά και για τα Πρακτικά. Από χτες ήδη είπα να σας το στείλουν, αλλά επειδή ήμουν άρρωστος για μερικές μέρες, δεν εξετελέσθη αυτή μου η εντολή, ας την πούμε, εκ μέρους των συνεργατών μου. Θα κατατεθεί, όμως, στη Βουλή. Μεταξύ άλλων έχω να σας πω ότι είναι έτοιμος ο Σωφρονιστικός Κώδικας, τον οποίο θα σας τον στείλω, κύριοι συνάδελφοι, στα κόμματα. Θέλω μέσα σε δέκα μέρες να μου απαντήσετε -ο κώδικας είναι έτοιμος- διότι κάποιες φραστικές βελτιώσεις για ορισμένα θέματα πρέπει να γίνουν.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Φραστικές είναι;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κοιτάξτε, δεν μπορεί να αλλάξει, όπως ξέρετε, κύριε Μαρκογιαννάκη, ούτε μία λέξη. Είναι κώδικας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Μην τον κάνετε κώδικα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όχι. Είναι κώδικας. Εγώ έχω ήδη συγκροτήσει μία επιτροπή από πέντε άτομα. Δεν ξέρω αν δεχθεί και ο κ. Παυλόπουλος να μπει μέσα στην επιτροπή ή η κ. Μπενάκη, ένας από εσάς, ώστε να τα δείτε και να περάσει. Αυτά που λέμε, πάρα πολλά, είναι μέσα στον κώδικα, ώστε να γίνει νόμος του κράτους πλέον.

Λοιπόν, έργα που έχουν παραδοθεί σε χρήση, όσον αφορά τα Σωφρονιστικά λεγόμενα Καταστήματα. Τώρα την εγκληματικότητα τη λέμε παραβατικότητα επί το ευπρεπέστερο, θα έλεγε κανείς, ή το πολιτιστικότερο. Την αντεγκληματική πολιτική τη λέμε αντιπαραβατική πολιτική. Δηλαδή, να βγάλουμε το έγκλημα, να βγάλουμε από μέσα τη γενική και την ειδική πρόληψη του εγκλήματος. Μα, είναι και φονιάδες, είναι και εγκληματίες εκ πεποιθήσεως, είναι και έμποροι ναρκωτικών! Δεν είναι όλοι άγγελοι. Είναι και δολοφόνοι, είναι και απ' όλα αυτά. Ε, εντάξει, να πάμε να τα χαμηλώσουμε, αλλά μην ξεχάσουμε ότι και η πολιτεία αμυνόμενη έχει υποχρέωση να κολάζει. Έχει υποχρέωση όχι μόνο να προλαβαίνει να δει το έγκλημα, αλλά και να κολάζει και το έγκλημα.

Εν πάση περιπτώσει, εμείς θα πάμε με τα ευγενικά και με τα πολιτιστικά του τελευταίου καιρού να ικανοποιήσουμε και όλες εκείνες τις απόψεις, να μην έχω και ιστορίες, κατά το κοινώς λεγόμενο.

Κύριε Κουβέλη, πριν από σας είχα κινήσει εγώ αυτήν τη διαδικασία και την άφησα στη μέση, όταν συνέβη να παραδώσω τα καθήκοντα του προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών το Μάρτιο του 1981. Δεν βγήκε τίποτα. Στέλνουν

γράμματα, όμως η δικαιοσύνη θέλει αποδείξεις. Ανακαλούν τις επιστολές, ανακαλούν τα πάντα και στο τέλος δεν μένει τίποτα. Παρά ταύτα εμείς πρέπει να επιμένουμε. Και σας λέω ειλικρινά ότι εγώ έχω καλέσει τέσσερις φορές σε τέσσερις συσκέψεις τους εισαγγελείς εφετών του κράτους με παριστάμενο τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και έχουμε κουβεντιάσει τα θέματα της αντεγκληματικότητας. Γιατί εδώ έχουμε το οργανωμένο έγκλημα. Έχουμε το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος, έχουμε τη διεθνή τρομοκρατία υπό την άποψη τη σωστή, έχουμε και άλλα εγκλήματα. Και όμως -έχει δικίο ο κ. Κουβέλης- οι εξεγέρσεις των φυλακών οδηγούνται και εκτελούνται απέξω. Το θέμα είναι πώς να βγάλουν, να απελευθερώσουν τους εμπτύρους ναρκωτικών.

Η επιχείρηση που έγινε στην Κέρκυρα, κατά την οποία απέδρασαν επτά-οκτώ διάσημοι εγκληματίες, ήταν οργανωμένη απέξω. Είχαν και το σκάφος έτοιμο και είχε πάει εκεί και αυτοκίνητο "Μερσεντές", ο πατέρας ενός -θύμα ο άνθρωπος, τι φταίει ο πατέρας- και στο τέλος σκοτώθηκαν μεταξύ τους. Οι δύο ομάδες εκείνες των "νονών" της διακίνησης του εμπορίου των ναρκωτικών αλληλοεξοντωθήκαν και μας αφήσανε χρόνους.

Θέλω να πω, όμως, ότι είχε ετοιμασθεί η εξέγερση στον Άγιο Στέφανο της Πάτρας, είχαν αποκρυβεί σε κάποιο δάσος τα καλάζνικοφ με δεσμίδες πολλές κλπ. Το θέμα βέβαια δόθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης πρώτα και με συνεργασία του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως πήραμε μέτρα. Αλλά εκείνος που έδωσε την πληροφορία ότι κάτι γίνεται εδώ, την έδωσε και από εκεί. Ήταν διπλός πράκτορας, που λένε. Στο τέλος δεν βρήκαμε τίποτα. Βεβαίως τα μυν όπλα και όλα αυτά κατελήφθησαν, κατεσχέθησαν. Όμως η εξέγερση δεν έγινε, γιατί τη μαρτύρησαν. Θα σας αναφέρω δύο περιστατικά.

Λοιπόν, εμείς έχουμε κάνει βελτίωση των μέτρων ασφαλείας στις Στρατιωτικές Φυλακές Αυλώνα και μετατροπή του Σωφρονιστικού Καταστήματος των Ανηλίκων.

Το κατάστημα ανηλίκων του Κορυδαλλού καταργήθηκε. Μεταφέρθηκαν οι ανήλικοι στον Αυλώνα. Εκεί περνάνε πολύ καλά. Έγινε μία απόδραση. Συνελήφθησαν οι μισοί, οι άλλοι έφυγαν. Μικρομεσαίοι είπα εγώ ότι ήταν. Αλλά ήταν παιδιά. Εν πάση περιπτώσει, αυτό για να δείτε πως, ό,τι μέτρα και να πάρει κανείς, συμβαίνουν διάφορα.

Κύριοι συνάδελφοι, δεν πρέπει να ξεχάσω να σας πω ότι το 40% των κρατουμένων είναι ξένοι, εκ των οποίων οι δύο χιλιάδες διακόσιοι είναι Αλβανοί, εκ των οποίων οι χίλιοι οκτακόσιοι είναι με απόφαση εμπορίας ναρκωτικών.

Αντιλαμβάνεσθε, πού βρισκόμαστε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ: Όταν είπα να τους ξεχωρίσουμε, με είπαν ρατσιστή.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα σας πουν ρεβανσιστές και ρατσιστές!

Δεν έχουμε την κατάλληλη φυλακή, το γε νυν έχουν, δεν μπορούμε να το κάνουμε.

Έχουμε βελτίωση των μέτρων ασφαλείας στην κλειστή Φυλακή της Κέρκυρας, αποκατάσταση ζημιών και εξωραϊσμό της Δικαστικής Φυλακής Χανίων, βαφή και διαμόρφωση εστιατορίου στη Φυλακή Κορίνθου. Εκεί αλλάξαμε την Κόρινθο και πήραμε τον Αυλώνα. Έχουμε περίφραξη της Αγροτικής Φυλακής Κασσαβέτιας.

Έργα σε εξέλιξη: Νέα Φυλακή Χαλκίδας. Φυλακή Μαλανδρινού Φωκίδας. Έχουμε και τη Μονάδα Απεξάρτησης Κρατουμένων της Θήβας.

Πολύ σωστά είπε ο κ. Δημαράς -τον παρακολούθησα και δεν ήθελα να τον διακόψω- ότι δεν μπορεί να γίνει χωρισμός του ψυχιατρείου με τους τοξικομανείς. Πήραμε όμως εκείνο το κέντρο που είχαν οι ιεχωβάδες στη Θήβα, πληρώνοντας έξι δισεκατομμύρια (6.000.000.000) δραχμές. Είχαμε και τη βοήθεια της Κοινότητας, από ένα ξεχασμένο κονδύλι που έδωσαν κάποιοι το '90-'91. Είχε διαλυθεί η υπηρεσία, είχε φύγει ο αντιπρόεδρος από κάποιο λάθος δικό μας, ημών των Ελλήνων. Βοηθηθήκαμε και το πήραμε αυτό. Κανονικά πρέπει να λειτουργήσει γύρω στο Γενάρη με Φλεβάρη, αν όλα πάνε καλά, όσον αφορά την πρόσληψη προσωπικού, γιατί

έχουμε και εκεί πρόβλημα. Έχουμε έναν αγώνα μεταξύ Υπουργείου Δικαιοσύνης και Υπουργείου Οικονομικών ή Εθνικής Οικονομίας.

Επίσης, έχουμε και την επέκταση της Φυλακής Κορίνθου και τον εκσυγχρονισμό της Φυλακής Ναυπλίου.

Ολοκληρώθηκαν οι μελέτες και άμεσα δημοπρατούνται. Το νέο Σωφρονιστικό Κατάστημα Χανίων. Μελέτες σε εξέλιξη. Η Φυλακή Τρικάλων, η Φυλακή Ανδρίτσαινας Ηλείας, η νέα Φυλακή Τρίπολης, η Δικαστική Φυλακή Βόλου.

Εκσυγχρονισμός πρώην Ιδρύματος Αγωγής Ανηλίκων Θηλέων Παπάγου, για τη στέγαση ιδρυμάτων αγωγής ανηλίκων. Καταργήσαμε αυτά τα κέντρα και κάναμε πλέον μονάδες μέριμνας έργων.

Έχουμε την Κασσάνδρα. Σε προκαταρκτικό στάδιο είναι η νέα Φυλακή της Κέρκυρας. Εκεί μας έδωσαν επιτέλους οικόπεδο. Εγώ δεν ήξερα από άποψη πληροφόρησης ότι η ιστορική Φυλακή της Κέρκυρας ήταν μέσα στο κέντρο της πόλης, δίπλα από το γυμνάσιο αρρένων και θηλέων της πόλης, που χωρίζονται από ένα δρόμο στον οποίον περνάει δεν περνάει ένα φορτηγό αυτοκίνητο. Πήγα για τις φυλακές ειδικά. Και τους λέω: "Βρε Κερκυραίοι, τόσα χρόνια έχετε τη φυλακή στο κέντρο της πόλης και δεν μιλάτε;" Υπέστην τότε μια επίθεση όχι από τη Νέα Δημοκρατία -ήταν συγκρατημένοι οι συνάδελφοι- από την Αριστερά, ότι δεν κάνουμε τίποτα ως Κυβέρνηση. Και είπα στους Κερκυραίους: "Δεν σκεφθήκατε ότι πρέπει να διώξετε τη φυλακή από δω;". Εν πάση περιπτώσει, μόλις προχθές απεκτήθη οικόπεδο. Και έπρεπε το ΤΑΧΔΙΚ (Ταμείο Ανεγέρσεως Δικαστηρίων κλπ.) να έχει οικόπεδο στην κυριότητά του. Μόλις προχθές κατορθώθηκε να λυθεί αυτό το θέμα.

Έχουμε ακόμη να κατασκευάσουμε Σωφρονιστικό Κατάστημα στην Αλικαρνασό όπως και στην περιοχή Θεσσαλονίκης. Εκεί είχαμε πάρει οικόπεδο περίπου πεντακόσια εξήντα εκατομμύρια, που πήγαν στράφι, γιατί δεν αφήνουν οι κάτοικοι να γίνει. Έχουμε ένα πρόβλημα.

Απλά θέλω να σας πω, κύριοι συνάδελφοι, ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης -βρήκα και από το Βενιζέλο ορισμένα σωστά θέματα- τα συνέχισε, για να διορθωθεί αυτή η κατάσταση.

Τώρα επειδή ο κ. Κόρακας αναφέρθηκε στα δικαστικά μέγαρα, θα σας δώσω για τα Πρακτικά μια κατάσταση, δηλαδή, τι κάναμε για τα δικαστικά μέγαρα, για εκείνα που ήδη έχουν παραδοθεί σε χρήση επί των ημερών μου, για εκείνα τα οποία κατασκευάζονται. Για το νέο Εφετείο Αθηνών κάναμε προχθές μια τροπολογία, κύριε Παυλόπουλε. Είχατε ένα άδικο. Θέλατε να κάνουμε μια δήλωση εδώ πέρα. Είναι έξω από τον 2190.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Να το δούμε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όχι να το δούμε. Άμα το λέει ο Γιαννόπουλος, δεν γίνεται ο Γιαννόπουλος ψεύτης.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ζήτησα τη δήλωση στα Πρακτικά και ερμηνευτικούς λόγους.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ζήτησα, αλλά δεν μπορώ να θέσω κάτω από άδικη κρίση την αξιοπιστία ενός Υπουργού. Εγώ σας άφησα να πείτε. Αν κοιτάζατε το νόμο, θα βλέπατε ότι είναι έξω. Δεν θα γινόταν αλλιώς. Ξέρετε την εταιρεία "ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ". Μέσα σε ενάμιση χρόνο γίνονται κτίρια. Το ΤΑΧΔΙΚ προηγουμένως με το μηχανισμό που είχε, ο οποίος ήταν πολύ αδύνατος σε μηχανικούς κλπ., δεν μπορούσε να φέρει σε πέρας τις υποθέσεις.

Ακόμη, πήραμε το Κρατητήριο των Ανηλίκων του Κορυδαλλού, το επισκευάσαμε με δουλειά των κρατουμένων και μας στοίχισε τριάντα πέντε εκατομμύρια (35.000.000) δραχμές για τα υλικά, ενώ ήταν να πληρώσουμε τριακόσια ογδόντα εκατομμύρια (380.000.000) σε εργολάβους. Μου είπαν δε, να πάω να κάνω τα εγκαίνια. Εγώ εγκαίνια δεν κάνω. Θα μεταφέρουμε εκεί μερικούς.

Έχω ένα γράμμα από την Αστυνομία της Θεσσαλονίκης. Υπάρχουν τετρακόσια άτομα που πρέπει να πάνε στις φυλακές και τώρα βρίσκονται σε διάφορα κρατητήρια. Η κατάσταση είναι αφόρητη. Κάλεσα σήμερα το διευθυντή των Φυλακών

Κορυδαλλού και του είπα να πάρει από τις φυλακές των Διαβατών εξήντα ή εβδομήντα και να τους φέρει κάτω. Αυτοί είναι κρατούμενοι για μικροπράγματα.

Δεν λέω ότι δεν γεμίζουν και οι δικαστές τις φυλακές κ. Κουβέλη. Ξέρετε τον αγώνα μου. Για το 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας "περί προφυλακίσεως" έχω γράψει ολόκληρη μελέτη, όταν ήμουν υπερασπιστής των κατηγορουμένων που τάχα έβαλαν τη νάρκη που εξερράγη στη γιορτή του Γοργοποτάμου το 1965. Όπως απεδείχθη, την είχαν βάλει οι Αμερικανοί με τηλεγράφημα εκ Φραγκφούρτης. Τα κυνηγάει ο Ραχιώτης αυτά. Τότε λοιπόν προφυλακίστηκε ο στρατηγός Αυγερόπουλος και άλλοι αντιστασιακοί, για αντίσταση κατά της αρχής. Ήταν μια σκευωρία. Σε αυτήν την υπόθεση ήμουν υπερασπιστής κατηγορουμένων. Προφυλακίστηκαν όλοι αυτοί. Και όχι μόνο προφυλακίστηκαν, αλλά και μερικοί καταδικάστηκαν. Στο Εφετείο έβαλαν κάτω από ένα χρόνο και πληρώσαμε που λέει ο λόγος.

Τότε έγραψα ένα άρθρο στη "ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΓΝΩΜΗ". Το 282 λέει -ο κ. Μαρκογιαννάκης τα έχει ζήσει αυτά και χάρω, διότι με συνδράμει πάρα πολλές φορές πάνω σε τέτοια θέματα- τότε κάποιος προφυλακίζεται. Πρώτα-πρώτα καταργήσαμε την προφυλάκιση επί πλημμυλημάτων. Μόνο επί κακουρημάτων υπάρχει και όταν τιμωρούνται με ορισμένη ποινή και πάνω. Επίσης προφυλακίζεται κάποιος όταν είναι ύποπτος φυγής ή πρόκειται να δυσχεράνει την ανάκριση ή να διαπράξει αφήμενος ελεύθερος άλλα εγκλήματα. Πρέπει να αιτιολογείται η απόφαση. Το λέμε, το ξαναλέμε, το είπαμε εδώ μέσα, ορίστηκε να γράφεται η αιτιολογία κλπ. Δεν βαριέστε! Δύναται να εκτελέσει, λένε νέα εγκλήματα ή δεν είμαστε σίγουροι ότι δεν θα εκτελέσει νέα εγκλήματα. Προφυλακιστέος. Και γεμίζουν έτσι τις φυλακές.

Φταίει όμως και η ψυχολογία του λαού, διότι μόλις κάποιος κάνει κάτι, λένε προφυλάκιση. Τι έκανε ο ανακριτής; Να τα κανάλια! Θα τον αφήσει; Τι βλέπτε να μείνει ένας έξω. Έκανε ένα αδίκημα. Δεν είναι φονιάς, δεν είναι έμπορος ναρκωτικών. Κάτι χωροφύλακες τώρα, κάτι προχθές, κλπ. Περιμένουν έξω από το ανακριτικό γραφείο, μήπως τυχόν και δεν προφυλακιστούν. Έχουμε βέβαια και δικαστές, που δεν έχουν το θάρρος να αντισταθούν. Μην πω, δηλαδή, αυτό που είπε ο μακαρίτης ο Κωστάκος, ότι εκλήθη εις απολογία και δεν προήχθη, διότι είχε επιβάλει επεικική ποινή κατά την αντίληψη της λεγόμενης διοικήσεως του Αρείου Πάγου. Όχι ηγεσίας. Εγώ δεν δέχομαι τον όρο ηγεσία.

Έχουμε, λοιπόν, όλο αυτό το πλέγμα, όλο αυτό το κύκλωμα και όλη αυτή την αντίληψη, η οποία έχει τόσο βαθιά επηρεάσει την κοινωνία μας, ώστε όποιος είναι κλέφτης, μικρός ή μεγάλος, πρέπει να προφυλακίζεται. Πιστέψτε με, ότι πάνω σ' αυτό το θέμα του 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας έχω γράψει πολλά σχόλια στη "ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΓΝΩΜΗ" ή σε εφημερίδες.

Δεν μου πέρασε. Και όταν ήμουν πρόεδρος στο Δικηγορικό Σύλλογο της Αθήνας, τότε κάναμε μια τροποποίηση και ο αείμνηστος Γεώργιος Σταμάτης, τον οποίο πάντοτε μνημονεύω ευφύμω, εδέχθη τις απόψεις μας, ώστε να μη γίνονται προφυλακίσεις για ψύλλου πήδημα κλπ. Όμως, δεΝ βαριέστε, μετ' ολίγον, τα ξέχασαν.

Αυτά, κύριε Δημαρά, για να μην έχετε παράπονο και από τους δικηγόρους και από το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Εγώ θα σας δώσω

στοιχεία ύστερα και για τα δικαστικά μέγαρα, για να τα βάλετε στα Πρακτικά. Θα τα στείλουμε και στους συναδέλφους.

Θα έλθω, λοιπόν, σε ό,τι είπατε, τα οποία είναι όλα σωστά. Εγώ αυτήν τη φορά θα συμφωνήσω και με τον κ. Κόρακα. Είναι σωστά, είναι δίκαια. Η κοινωνία, οι κυβερνήσεις, πρέπει να κοιτάζουν τον άνθρωπο και πρέπει να εξαλείψουν τις συνθήκες εκείνες, που μέσα από αυτές, είτε εκπορεύονται είτε εκπηγάζουν είτε εκπηδούν τα εγκλήματα, μετά από τη δημιουργία χαρακτηριστικών εγκληματικών. Δεν θέλω να πτώ παλαιότερα. Φταίμε όλοι μας. Όμως, εγώ ρίχνω ελαφρυντικά. Μας βρήκαν βάσανα πολλά στη χώρα μας και κοιτάξαμε άλλα θέματα. Είχαμε και κάποιες ανώμαλες καταστάσεις. Δόξα σοι ο Θεός, νομίζω, ηρεμήσαμε. Εγώ κήρυξα εκεχειρία και στο δικό μου το κόμμα, εκεί που μαλώνουν, ή που έχουν αντιρρήσεις, οι μεν κατά των δε.

Κύριοι συναδέλφω, όπου και να το πιάσει κανείς, όπως και να το πάρει, όποια σελίδα και να ανοίξει, τα πάντα είναι χρήσιμα.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ: Εισηγείστε, δηλαδή, το σωφρονισμό του κόμματος;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Όχι, εισηγούμαι την πειθαρχία, κύριε Πρόεδρε. Η γνώμη είναι ελεύθερη, αλλά η απόφαση της πλειοψηφίας δεσμεύει τη μειοψηφία. Μια και με προκαλείτε, πρέπει να σας πω ότι δεν προχωρούν έτσι τα κόμματα. Μόνο με πειθαρχία και -εάν θέλετε- με αυστηρή πειθαρχία. Λάθος, ξελάθος, όλα διορθώνονται. Όμως η γνώμη είναι ελεύθερη. Αλίμονο εάν στην Ελλάδα, που εγεννήθη η δημοκρατία, έχουμε εξ' ορισμού ή εξ' αφορισμού το "απαγορεύεται", το "verboten". Η γνώμη είναι ελεύθερη, αλλά η μειοψηφία οφείλει να πειθαρχήσει στην πλειοψηφία, όπως έλεγε και ο αείμνηστος ημών Πρόεδρος Γεώργιος Παπανδρέου, του οποίου δεν βλάπτει να διαβάσουμε καμία φορά και κάποιες ωραίες ομιλίες μεταξύ των ετών 1922, 1925, 1928 και 1932, όταν διετέλεσε τότε και Υπουργός της Παιδείας.

Έχει η έκθεση θέματα που αφορούν την εγκληματική πολιτική, δεν ήταν δουλειά της. Θέματα που αφορούν στην απονομή της δικαιοσύνης, δεν ήταν δουλειά της. Η κατάσταση των φυλακών της χώρας, ναι. Το νομοθετικό πλαίσιο της λειτουργίας τους, ναι. Μέριμνα για τους αποφυλακισμένους, δεν ήταν δουλειά της. Ζητήματα από τη διακίνηση των ναρκωτικών, έξω βεβαίως, δεν ήταν δουλειά της. Πάντως, ότι εγράφη, είναι πάρα πολύ χρήσιμο και επιστημονικώς ορθό.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Λέει για τα ναρκωτικά μέσα στις φυλακές.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Μαρκογιαννάκη, το έχω διαβάσει πάρα πολύ καλά. Έχει ένα γενικό αφορισμό και μια ειδικότερη, προς τα μέσα, οπωσδήποτε, ανάλυση. Είναι όλα σωστά, εάν θέλει κανείς να τα αντιμετωπίσει δίκαια. Από εκεί και ύστερα, εγώ θα σας δώσω και μία κατάσταση των αλλοδαπών κρατουμένων και κατά εθνικότητα.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Ευάγγελος Γιαννόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα κατάσταση, η οποία έχει ως εξής:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ

1η Νοεμβρίου 1998			
ΧΩΡΑ	ΥΠΟΔΙΚΟΙ	ΚΑΤΑΔΙΚΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ
Αγιος Δομίνικος			
Αίγυπτος	8	23	31
Αιθιοπία	1	3	4
Αλβανία	850	975	1825
Αλγερία	6	3	9
Απχαζία			
Αργεντινή		5	5
Αρμενία	8	2	10
Αυστραλία		4	4
Αυστρία		1	1
Αφγανιστάν	2	1	3
Βοσνία			
Βουλγαρία	17	48	65
Βενεζουέλα		1	1
Βέλγιο		8	8
Βιρμανία	1		1
Βραζιλία	2	3	5
Βρετανία	5	12	17
Γαλλία	1	10	11
Γερμανία	11	19	30
Γεωργία	47	35	82
Γιουγκοσλαβία	20	45	65
Γκάνα	4	5	9
Γκάμπια		2	2
Δανία		2	2
Εκουαδόρ	1		1
Ελβετία			
Εσθονία	3		3
Η.Π.Α.	4	7	11
Ιορδανία		1	1
Ινδία	1	6	7
Ιράν	9	3	12
Ιράκ	22	26	48
Ιρλανδία		1	1
Ισπανία	2		2
Ισραήλ		3	3
Ιταλία	5	15	20
Ινδονησία	22		22
Κ.Αμερική			
Καζακστάν	7	11	18
Κένυα		1	
Κολομβία		2	2

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ

Κορέα		1	1
Κουρδιστάν		2	2
Κίνα		2	2
Κροατία	1	4	5
Κύπρος	2	5	7
Λευκορωσία			
Λίβανος	3	14	17
Λιβερία	1	2	3
Λιβύη	1	1	2
Μεξικό			
Μοζαμβίκη			
Μολδαβία	6	2	8
Μαρόκο	4	5	9
Μογγολία	1		1
Μπουρούντι			
Μπουρκίνα Φάσο			
Μπαγκλαντές	1	3	4
Μπελίζ		1	1
Ν.Αφρική	1	5	6
Νέα Γουίνέα		1	1
Νέα Ζηλανδία			
Νησ.Μπαρμπάντος			
Νιγηρία	12	2	14
Νικαράγουα		1	1
Ολλανδία			
Ουγγαρία	2	2	4
Ουζμπεκιστάν	2	2	4
Ουκρανία	2	12	14
Ουρουγουάη		1	1
Πολωνία	7	9	16
Πορτογαλία	1		1
Πακιστάν	4	9	13
Παλαιστίνη			
Περου			
Ρουάντα	15	33	48
Ρουμανία	215	250	465
Ρωσία	16	35	51
Σομαλία		3	3
Σουδάν			
Σουηδία			
Σενεγάλη			
Σιγκαπούρη			
Σιέρα Λεόνε		1	1
Σκωτία		1	1
Σλοβακία		3	3
Σλοβενία	1	4	5

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ

Συρία	11	11	22
Τουρκία	11	116	127
Τανζανία	4	8	12
Τάγκα			
Ταγκανίκα			
Τζαμάικα		2	2
Τόγκο			
Τσεχία	1		1
Τυνησία	2	5	7
Φιλανδία	1		1
Φιλιππίνες	2		2
Χιλή	6	7	13
Χόνγκ-Κόνγκ		1	1
Fyrom	5	18	23
Σύνολο	1399	1871	3270

»»

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης):
Επίσης, σας δίνω κατάσταση όλων των φυλακών της χώρας
καθώς και του αριθμού των φυλακισμένων με τη χωρητικότητα
των φυλακών.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Ευάγγελος
Γιαννόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα
κατάσταση, η οποία έχει ως εξής:

**ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΤΟΥ 1998 ΤΗΣ 1^{ης} ΚΑΙ 16^{ης}
ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ**

ΦΥΛΑΚΕΣ	ΙΟΥΛΙΟΣ	ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ							
16η	16η	16η	16η	16η	16η	16η							
ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΦΥΛΑΚΕΣ													
Αγιάς	146	141	155	153	146	144	146	144	149	157	155		
Κασσάνδρας	300	313	312	308	284	289	271	274	279	261	266		
Τίρυνθας	200	290	286	287	363	261	250	248	250	256	209		
ΥΠΟΦΟΝΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΝΗΛΙΚΩΝ													
ΕΙΔ.ΚΑΤ.ΚΡΑΤ. ΑΥΛΩΝΑ	100	189	209	215	214	200	213	237	240	236	248		
ΑΣΚΑ Κασσαβίτιδας	250	203	204	207	192	183	176	181	187	173	181		
Βόλου Ανηλίκων	65	156	163	171	165	175	164	160	169	164	156		
ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΦΥΛΑΚΕΣ													
Αλικαρνασσοῦ	105	219	231	227	230	244	244	236	260	254	258		
Κίρκυρας	115	121	131	131	140	134	145	138	137	130	130		
Πάτρας	343	624	623	611	613	604	579	596	623	609	603		
Τριχίδων	125	152	145	158	157	155	166	163	158	167	165		
Χαλκίδας	120	190	176	186	184	186	180	181	186	185	185		
ΚΚΦ Γυναικῶν	270	268	270	279	277	280	298	297	295	296	301		
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ													
Πρεβαντόριο	100	134	150	154	144	159	158	158	153	147	170		
Ψυχιατρείο	160	216	208	194	195	203	216	203	190	207	210		
Νοσοκομείο	60												
ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΦΥΛΑΚΕΣ													
Θεσσαλονίκης	370	510	525	515	518	510	514	507	515	512	520		
Ιωαννίνων	80	199	220	221	192	200	208	230	213	212	215		
Κομοτινής	105	152	148	168	155	168	154	156	167	166	168		
Κορυδαλλεύ	480	1540	1515	1550	1575	1618	1665	1701	1672	1732	1738		
Κόβ	45	108	111	111	109	102	102	114	103	103	110		
Λάρισας	363	608	592	638	640	621	625	617	637	635	646		
Ναυπλίου	80	168	169	168	165	172	182	170	165	170	173		
Νέπολης	45	129	127	126	135	139	138	125	130	138	136		
Τρίπολης	65	105	111	111	105	100	100	95	99	94	99		
Χανίων	67	97	105	113	106	108	125	120	119	119	115		
Χίου	100	126	117	124	124	112	114	106	113	109	123		
Κορίνθου	35	22	21	19	20	19	17	17	19	18	18		
ΚΑΥΘ	38	36	35	35	34	43	42	41	39	39	43		
ΣΥΝΟΛΟ	4332	7012	7069	7180	7082	7129	7192	7215	7288	7291	7341		

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

από όλες τις Φυλάκες, τα Σωφρονιστικά και Θεραπευτικά Κραστήματα
& την ΚΑΥΦ κατά την 16/8/98, 1/9/98, 16/9/98 1/10/1998 16/10/98, & 1/11/98

α/α		16/8 1998	1/9 1998	16/9 1998	1/10 1998	16/10 1998	1/11/ 1998			
1	Χωρητικότητα των φυλάκων	4332	4332	4332	4332	4332	4332			
2	Αριθμός των κρατούμενων	7082	7129	7192	7215	7288	7291			
3	Αριθμός των υποδικών	2442	2506	2595	2621	2655	2687			
4	Αριθμός των αλλοδαπών κρατούμενων	3199	3221	3152	3161	3458	3270			
5	Αριθμός των γυναικών κρατούμενων	277	280	298	297	295	296			
6	Αριθμός των ανηλικών κρατούμενων	571	558	553	578	596	573			
7	Αριθμός των παρηβατών του νόμου περί ναρκωτικών	2604	2650	2701	2664	2755	2646			
8	Καρτόδικοι με ποινή θανάτου	6	6	6	6	6	4			
9	Καρτόδικοι με ισόβια κάθειρξη	389	391	391	379	383	384			
10	Καρτόδικοι με πρόσκαιρη κάθειρξη: α) Από 5-10 έτη β) Από 10-15 έτη γ) Από 15 έτη και άνω	1322 718 635	1296 735 636	1297 721 630	1273 754 636	1320 722 653	1318 720 658			
11	Καρτόδικοι με φυλάκιση: α) Μέχρι 6 μήνες β) Από 6 μήνες έως 1 έτος γ) Από 1-2 έτη δ) Από 2-5 έτη	160 271 302 745	171 298 284 716	179 294 289 707	175 265 315 704	152 326 265 716	151 291 300 693			
12	Κρατούμενοι για χρέη	18	18	10	11	10	9			

[illegible]

✓

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Επίσης, τυχαίως, διαβάζω από το Σωφρονιστικό Κώδικα, να δείτε πως και αυτός, τα λέει, σοφά, γιατί πάρα πολλά πράγματα, που η επιτροπή έφερε ενώπιόν μας, επιλύονται.

Τυχαίως άνοιξα μία σελίδα. Άρθρο 34. Δεν το διάλεξα και αναφέρεται στην οργάνωση, όπου λέει: "Η πολιτεία κατά την άσκηση της κοινωνικής της πολιτικής ενισχύει τα ενδιαφέροντα των κρατουμένων και συμβάλλει στην ανάπτυξη και διατήρηση των ικανοτήτων τους. Όλοι οι κρατούμενοι έχουν δικαίωμα στη μόρφωση, την εκπαίδευση, την άθληση, την πολιτική έκφραση και δημιουργία, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι αρνητικές επιπτώσεις από την εκτέλεση της ποινής κατά της ελευθερίας. Το συμβούλιο φυλακής αποφασίζει ύστερα από πρόταση του ΚΕΣΦ", εκεί προεδρεύει ο κ. Πανούσης, "...με εισήγηση του σχετικά αρμοδίου φορέα για όλα τα θέματα, που αφορούν την εκπαίδευση και μόρφωση των κρατουμένων, τις κοινωνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, την άθληση, τη δημιουργική διάθεση, κλπ".

Με απόφαση του Υπουργού της Δικαιοσύνης ρυθμίζονται τα πάντα. Θα παρακαλέσω να μου τα στείλετε, γιατί εγώ θα ορίσω μία νομοπαρασκευαστική επιτροπή από πέντε προσωπικότητες, να μας λύσει αυτά τα ζητήματα.

Τι λέει ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Είναι γεγονός ότι κυρίως προβλήματα του σωφρονιστικού μας συστήματος είναι: Η έλλειψη της υλικοτεχνικής υποδομής. Η έλλειψη προσωπικού (διοικητικό, επιστημονικό, φυλαχτικό), ναι. Πρέπει να ξέρετε και κάτι άλλο. Γιατί τα έχω εγώ με το φίλο μου, τον Σάκη το Πεπονή και με το νόμο του. Εδώ και δύο χρόνια εξήγησα δύο εγκληματολόγους, δύο ψυχολόγους, δύο κοινωνιολόγους, και τους έχει εγκρίνει το ΑΣΕΠ. Δεν μας τους έχουν δώσει ακόμα. Έχουν περάσει δύο χρόνια. Όταν, λοιπόν, φέρνω κάτι ενώπιον της Βουλής, αυτές τις αγκυλώσεις πρέπει να τις λύσουμε. Σας λέω, ναι μεν, όχι δε. Λέμε να πάρουμε ακόμα δέκα επιστήμονες στις φυλακές και εκεί άλλη διαδικασία. "Οι επιπτώσεις αυτών των ελλείψεων επηρεάζουν δυσμενώς την καλή λειτουργία των φυλακών" -ναι- "και τη δυνατότητα εφαρμογής θεσμών και προγραμμάτων που προβλέπονται στο Σωφρονιστικό Κώδικα". Τα επί μέρους προβλήματα είναι: Ο υπερπληθυσμός, ο διαχωρισμός των κρατουμένων, η έλλειψη σταθερών δομών επαγγελματικής κατάρτισης, η έλλειψη χώρων άθλησης, ψυχαγωγίας, πολιτιστικές εκδηλώσεις και εργαστήρια. Τα ειδικότερα θέματα που απασχολούν τις γυναίκες κρατούμενες είναι: Μητρότητα, νοσηλεία, εργασία. Τα ειδικότερα θέματα που απασχολούν τους ανήλικους κρατούμενους είναι: Εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση, ψυχαγωγία. Ειδικά θέματα των παραγωγικών μονάδων είναι οι αγροτικές φυλακές και τα ΚΑΥΦ που αφορούν την καλύτερη αξιοποίηση της παραγωγικής δυνατότητας. Έχουμε ακόμα θέματα υγιεινής και ιατρικής περίθαλψης σε όλες τις φυλακές και ειδικότερα στο Νοσοκομείο και το Ψυχιατρείο Κρατουμένων Κορυδαλλού.

Έχουμε ακόμα θέματα των αλλοδαπών, επικοινωνία, έντονες οικονομικές ανάγκες. Θέματα τοξικομανών κρατουμένων, όπως αποτοξίνωση, θεραπεία, απεξάρτηση. Θα κάνουμε και δεύτερο Κέντρο Απεξάρτησης στην Κασσάνδρα μιλάω για τη βόρειο Ελλάδα.

Για την αντιμετώπιση των παραπάνω θεμάτων το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει προχωρήσει στις παρακάτω ενέργειες, όπως σε κτηριολογικό πρόγραμμα ανέγερσης νέων φυλακών, κάτι που αναφερθήκαμε. Στην ίδρυση δύο νέων Κέντρων Απεξάρτησης -και σε αυτό αναφερθήκαμε- για τη θεραπευτική αντιμετώπιση των τοξικομανών κρατουμένων. Το πρώτο κέντρο, που αγοράστηκε, βρίσκεται στην περιοχή της Θήβας και θα λειτουργήσει μόλις προσληφθεί το απαραίτητο προσωπικό. Το δεύτερο κέντρο θα ανεγερθεί σε έκταση των Αγροτικών Φυλακών Κασσάνδρας.

Σε εξέλιξη βρίσκεται, σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού, η οργάνωση και ο εμπλουτισμός των βιβλιοθηκών των φυλακών. Δεύτερον, με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού για την οργανωμένη άθληση των κρατουμένων. Εγκρίθηκε η πρόσληψη δώδεκα υπαλλήλων επιστημονικού προσωπικού φυλακών, πληρώθηκαν οι θέσεις οκτώ αγροτικών ιατρών σε αντίστοιχες φυλακές. Στις νέες

φυλακές έχουμε την εγκατάσταση υδροηλεκτρικών συστημάτων ασφαλείας και ελέγχου και παράλληλα επίκειται η προμήθεια μηχανημάτων ελέγχου μεταλλικών αντικειμένων και ναρκωτικών για τις τέσσερις μεγάλες φυλακές.

Έχει ζητηθεί η πλήρωση ορισμένων οργανικών θέσεων των καταστημάτων κράτησης. Τα λέμε τώρα "καταστήματα κράτησης" τις φυλακές. Έτσι τα λένε και πάμε καλά με τον πολιτισμό!

Κύριοι συνάδελφοι, εάν χρειαστεί κάποια παρέμβαση θα την κάνω. Να συγχάρω, θέλω, μόνο την Επιτροπή από την οποία δυστυχώς μας λείπουν αξιόλογα στελέχη που πρέπει να μνημονεύσω, για την ιστορία που δούλεψαν και είναι οι εξής:

Ο κ. Αθανάσιος Δημητρακόπουλος, ο κ. Εμμανουήλ Παπαστεφανάκης, η κυρία Μαρία Θωμά, ο κ. Γεώργιος-Αλέξανδρος Μαγκάκης, ο κ. Απόστολος Φωτιάδης, ο κ. Ανδρέας Ανδριανόπουλος -αλλά αυτός οικειοθελώς υποχώρησε, οι άλλοι δεν πέτυχαν στις εκλογές- και αν δεν κάνω λάθος, νομίζω ότι είναι και ο κ. Στέφανος Κυριαζόπουλος και τελευταίος ο κ. Παπαναγιώτου, τον οποίο άφησα τελευταίο γιατί τον μνημόνευσε ευφύμως η κ. Κουτσίκου και δεν ήθελα να της αφαιρέσω το μεγαλείο της προβολής που δικαίως έχει. Και έχω να πω, ότι η κ. Κουτσίκου σε όλο το διάστημα της συνεργασίας μας από παλιά, από το 1983, που ήμουν και εγώ τότε σε μία επιτροπή στην οποία ήταν πρόεδρος ο κ. Καλιώτης -γιατί το είχε η νέα γενιά το θέμα των ναρκωτικών- ήταν πάντοτε ενήμερη, διδάσκουσα, δασκάλα μας, δασκάλα όλων και είδατε ότι και μέχρι σήμερα είπε τα πράγματα εκείνα τα οποία έπρεπε να ειπωθούν.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ: Όχι, δασκάλα σας! Μαθήτριά σας!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δασκάλα μας στο θέμα εκείνο, είπα!

Κύριε Πρόεδρε, μη μου αφαιρείτε ένα δικαίωμα που έχω και εγώ καμία φορά να σας μαλώνω, το δικαίωμα της ηλικίας!

Πάντως εγώ, επειδή χθες με είχατε για άρρωστο, πήγα στο Γοργοπόταμο και έπραξα το καθήκον μου! Γιατί ανησύχησε ο φίλος μου ο κ. Ζαφερόπουλος ότι ήμουν άρρωστος!

Τελειώνω, κύριοι συνάδελφοι, με τα συγχαρητήρια που πρέπει να δοθούν και στον Πρόεδρο της Βουλής, ο οποίος έφερε αυτό το θέμα.

Εγώ συμφώνησα να το συζητήσουμε, όπου θα είναι πλέον η πυξίδα, ο μπούσουλας, ο πιλότος για όλους μας, ακριβώς για να βοηθήσουμε στην επίλυση όλων αυτών των θεμάτων, τα οποία έφερε αυτό το πόρισμα ενώπιον της Βουλής.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Προκόπης Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή η επιτροπή αυτή, της οποίας το πόρισμα συζητούμε, έχει μία προϊστορία και επειδή είναι δίκαιο να ξεκινούμε από τις ρίζες μίας πρωτοβουλίας για να φθάσουμε στο πώς κατέληξε, θα μου επιτρέψετε να πω πώς έγιναν τα πράγματα και γιατί φθάσαμε μόλις σήμερα, μετά από τόσα χρόνια, να συζητάμε το πόρισμα.

Το 1993 ξεκίνησε για πρώτη φορά, από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας, όταν ήταν Πρόεδρος τότε ο κ. Μιλτιάδης Έβερετ, μία σειρά επισκέψεων στις φυλακές. Γιατί το πρόβλημα ήταν ήδη εκρηκτικό από την εποχή εκείνη.

Θυμάμαι ότι οι επισκέψεις που μετείχε ο ίδιος -αρμόδια από πλευράς Κοινοβουλευτικής Ομάδας ήταν τότε η κ. Άννα Ψαρούδα-Μπενάκη- ήταν τουλάχιστον δύο. Και θα θυμάμαι πάντοτε αυτό που ελέγχθη από την κ. Έβερετ σε μία από τις επισκέψεις αυτές: Ότι το επίτεδο ευαισθησίας μιας κοινωνίας κρίνεται από πολλά πράγματα. Κρίνεται όμως και από δύο θεσμούς, ήτοι από την κατάσταση στα ψυχιατρεία και από την κατάσταση στις φυλακές.

Με πρωτοβουλία τότε της Νέας Δημοκρατίας ξεκίνησε αυτή η διακομματική επιτροπή. Δεν το λέω γιατί προσπαθούμε να

το εκμεταλλευτούμε κομματικά. Είναι θέμα διακομματικό το ζήτημα του σωφρονιστικού συστήματος, το ζήτημα γενικότερα της καταπολέμησης του εγκλήματος και βεβαίως της λειτουργίας του σωφρονιστικού συστήματος. Αλλά πάντως έχει σημασία ότι ξεκίνησε αυτή η προσπάθεια την εποχή εκείνη και ενώ η επιτροπή - και είναι προς τιμήν της - τελείωσε τις εργασίες της σε μικρό χρονικό διάστημα, πάρα πολύ γρήγορα. Χρειάστηκαν όμως ολόκληρα χρόνια και χρειάστηκε και η επιμονή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης για να έλθει το ζήτημα να συζητηθεί.

Θα ήθελα να πω ότι δεν αρκεί να το συζητούμε. Δεν ήρθαμε εδώ για να διεκτραγωδήσουμε το τι συμβαίνει στο σωφρονιστικό μας σύστημα. Ήρθαμε εδώ για να δούμε τι μπορεί και τι πρέπει να γίνει. Και επειδή το ζήτημα είναι εθνικό, είναι μείζον, να είμαστε όλοι έτοιμοι συναινετικά να προχωρήσουμε σε ορισμένες ενέργειες. Δεν προσφέρεται για κομματική εκμετάλλευση. Αλλά θα ήθελα να πω, ότι επειδή ακριβώς υπάρχει αυτό το συναινετικό κλίμα, είναι μεγαλύτερη η ευθύνη όλων μας και της Κυβέρνησης, αφού μπορεί να εκμεταλλευτεί αυτό το κλίμα, να πάρει τα μέτρα που πρέπει.

Θα θυμίσω ότι το έργο της Επιτροπής, όπως διαμορφώθηκε όταν της δόθηκε η σχετική αποστολή, ήταν διπλό. Ήταν η έρευνα του σωφρονιστικού συστήματος και οι συνθήκες διαβίωσης μέσα στις φυλακές.

Και το λέω αυτό, κύριε Υπουργέ, γιατί εδώ θα μου επιτρέψετε, σχετικά με τη διαπίστωση που κάνατε για το έργο της επιτροπής, να έχω μία μικρή διαφωνία.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σ' αυτά τα δύο, συμφωνώ. Είναι αλληλένδετα.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, αλλά είπατε ότι κακώς ανακατεύτηκαν με θέματα που σχετίζονται...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν είπα "κακώς".

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εν πάση περιπτώσει, είμαι υποχρεωμένος να πω, ότι μέσα στο πόρισμα ορθώς μπήκαν και τα θέματα που αφορούν την αντεγκληματική πολιτική από τη μια πλευρά και από την άλλη τα θέματα τα οποία σχετίζονται με το τι συμβαίνει με τους κρατούμενους από τη στιγμή κατά την οποία αποφυλακίζονται.

Στον Τόπο μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε μια αύξηση της εγκληματικότητας και αυτό είναι γνωστό. Οι αριθμοί δεν είναι εκείνοι οι οποίοι μπορούν να μαρτυρήσουν για το ζήτημα αυτό, αφού οι αριθμοί οι οποίοι δίνονται στη δημοσιότητα πολλές φορές και αντιφατικοί είναι και μη αληθείς. Υπάρχει αύξηση της εγκληματικότητας και ποσοτική και ποιοτική. Και το ζήτημα είναι το εξής: Η αύξηση της εγκληματικότητας έχει πολλές αιτίες. Εν μέρει, όμως, και θα έλεγα κατά μεγάλο μέρος, η εγκληματικότητα αναπαράγεται εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο λειτουργεί το σωφρονιστικό σύστημα. Αντί δηλαδή το σωφρονιστικό σύστημα, όπως είναι, να δημιουργεί συνθήκες σωφρονισμού, επανένταξης στο κοινωνικό σύνολο, αποτροπής από την τέλεση άλλων εγκλημάτων, τελικά συμβάλλει το ίδιο στην αύξηση του εγκλήματος.

Η ποινή, που σαν μέγεθος στο χώρο του ποινικού δικαίου έχει όχι μόνο κατασταλτικό αλλά κυρίως προληπτικό χαρακτήρα, δεν λειτουργεί έτσι, εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο οργανώνεται το σωφρονιστικό μας σύστημα. Φτάνουμε, δηλαδή, στο σημείο δυσλειτουργίας ή αποπροσανατολισμού της αποστολής του ίδιου του συστήματος, όταν το σύστημα αυτό αντί να δημιουργεί τις προϋποθέσεις με τις οποίες θα μειώσουμε την εγκληματικότητα, αντί να επιτελέσει την αποστολή για την οποία, κατά το Σύνταγμα και κατά την κοινωνική του λειτουργία, είναι προορισμένο, κάνει το ακριβώς αντίστροφο: Αναπαράγει το έγκλημα, το καλλιεργεί και θα έλεγα μάλιστα ποιοτικά το επιβαρύνει. Δεν είναι μόνο ότι δημιουργεί περισσότερους εγκληματίες. Είναι ότι τα εγκλήματα που γίνονται, αφού κάποιος φύγει από τη φυλακή, είναι χειρότερα από εκείνα για τα οποία μπαίνει. Είναι διπλό, δηλαδή, το κακό το οποίο συμβαίνει με το σωφρονιστικό μας σύστημα. Δημιουργεί περισσότερους εγκληματίες, παρά τους μειώνει. Και τους κάνει χειρότερους από πλευράς ποιοτικής απ' ό,τι όταν μπήκαν στη φυλακή.

Και το ερώτημα είναι: Γιατί συμβαίνει αυτό το πράγμα; Ποιες είναι οι αιτίες; Εδώ τίθεται το μεγάλο ζήτημα και της αντεγκληματικής πολιτικής και, βεβαίως, το ζήτημα τι κάνει, όταν βγαίνει από τη φυλακή. Γιατί οι αιτίες της κακοδαιμονίας του σωφρονιστικού μας συστήματος ήταν πολλές. Είναι όμως τα εξής ζητήματα κυρίως τα οποία πρέπει να δει κανείς:

Πρώτον, τι είναι έγκλημα σήμερα και τι χαρακτηρίζουμε ως έγκλημα. Γιατί βάζουμε έναν άνθρωπο στη φυλακή; Αυτό είναι θέμα λειτουργίας του σωφρονιστικού συστήματος. Το σωφρονιστικό σύστημα είναι ένας θεσμός, που έχει μια κοινωνική αποστολή. Όταν δεν βάζεις μέσα αυτόν που πρέπει να βάλεις ή όταν αφήνεις έξω αυτόν που έπρεπε να μπει, το σωφρονιστικό σύστημα δεν λειτουργεί. Αυτό είναι σαφές. Άρα, χρειάζεται σ' ένα πρώτο επίπεδο αντεγκληματική πολιτική. Το τι είναι έγκλημα σ' αυτόν τον τόπο, είναι ένα από τα κυριότερα ζητήματα, που δείχνουν ότι το σωφρονιστικό σύστημα δεν λειτουργεί καλά ή δεν μπορεί να επιτελέσει την αποστολή του.

Δεύτερον, είναι το ζήτημα της σώρευσης και της κοινής διαβίωσης διαφόρων κατηγοριών εγκληματιών μέσα στις φυλακές. Και, βεβαίως, είναι το σύστημα του τρόπου με τον οποίο λειτουργούν οι φυλακές και τι γίνεται όταν ο κρατούμενος φύγει έξω από τη φυλακή.

Κι εδώ θα συμφωνήσω μ' αυτό που είπε ο κ. Κουβέλης προηγουμένως. Ότι το δικαστικό μας σύστημα είναι προσανατολισμένο, την ώρα που δικάζει ο δικαστής, στον κατηγορούμενο. Τι γίνεται μετά; Ως εάν αυτός ο άνθρωπος να μην υπάρχει.

Θα ξεκινήσω από το πρώτο από τα τρία θέματα, αυτό που λέμε, τι είναι έγκλημα. Μην αυταπατώμεθα. Στον τόπο μας είναι γνωστό - δεν είμαι ποινικολόγος, αλλά δεν νομίζω ότι χρειάζεται να είναι κανείς ποινικολόγος, για να μπορέσει να κρίνει, εάν και κατά πόσο ο τρόπος με τον οποίο καθορίζεται τι είναι εγκληματική πράξη, είναι επιτυχημένος ή όχι στον τόπο μας - πως το γεγονός και μόνο ότι χαρακτηρίζονται ως εγκλήματα πράξεις οι οποίες δεν έχουν την απαιτούμενη κοινωνική απαξία, βάζει στο χώρο των φυλακών ανθρώπους οι οποίοι δεν έχουν εγκληματική προσωπικότητα. Αντιθέτως μάλιστα την αποκτούν μέσα στο σωφρονιστικό σύστημα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ζούμε ιδιαίτερα μια εποχή όπου η πολιτική των κυβερνήσεων γενικότερα είναι εισπρακτική. Όταν είναι προσανατολισμένη προς αυτήν την κατεύθυνση μια πολιτική, τότε είναι πάρα πολύ απλό να χαρακτηρίζεις συλλήβδην κάθε οικονομική δραστηριότητα η οποία δεν συνάδει προς την αρχή της νομιμότητας και εγκληματική.

Δεν λέω ότι δεν υπάρχουν σοβαρότατα οικονομικά εγκλήματα. Και το κυριότερο απ' όλα, που το ξέρουμε όλοι, είναι το θέμα του ξεπλύματος του βρώμικου χρήματος. Γνωρίζουμε τι συμβαίνει. Αλλά δεν έπεται ότι κάθε δραστηριότητα, η οποία δεν συνάδει με την αρχή της νομιμότητας από πλευράς παράβασης των κανόνων δικαίου, η οποία σχετίζεται με την οικονομική δραστηριότητα, μπορεί και πρέπει να χαρακτηρίζεται ως έγκλημα. Αυτό είναι γνωστό ότι οδηγεί πολλές φορές στις φυλακές ανθρώπους που δεν έχουν ανάγκη σωφρονισμού. Δεν έχουν την εγκληματική προσωπικότητα που απαιτείται για να φθάσει κανείς στη φυλακή. Με αποτέλεσμα να μπαίνει στη φυλακή ένας άνθρωπος, που δεν έχει ανάγκη σωφρονισμού, αλλά που μέσα ακριβώς από την καταπίεση του σωφρονιστικού συστήματος καταλήγει ο ίδιος να είναι μία εγκληματική προσωπικότητα. Διότι δύο τινά θα του συμβούν αν δεν είναι ισχυρός χαρακτήρας για να μπορέσει να αντέξει. Ή θα οδηγηθεί πολλές φορές -και το έχουμε δει αυτό- στην αυτοκτονία ή θα καταλήξει να αποκτήσει εγκληματικά χαρακτηριστικά υπό ορισμένες προϋποθέσεις.

Άρα, εκείνο το οποίο πρέπει να ξεκαθαρίσει κανείς είναι το θέμα της πρόληψης. Γιατί το ζήτημα είναι πως δεν θα φθάσει κανείς στη φυλακή, ποια μέτρα θα πάρουμε για να μη φθάσει στη φυλακή. Πως ακριβώς ο πολίτης θα έχει την παιδεία εκείνη, η οποία θα του επιτρέψει να μην είναι προσανατολισμένος στο έγκλημα.

Υπάρχει επίσης το θέμα της σώρευσης κρατουμένων. Ξέρετε πάρα πολύ καλά και το γνωρίζουμε όλοι ότι το κτιριακό πρόβλημα είναι ένα από τα σημαντικότερα. Μέσα στις φυλακές δεν είναι ότι μένουν μόνο σε ένα κελί -τότε ιδίως που γινόντουσαν οι επισκέψεις από πλευράς του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας- τρία επί πέντε, ίσως και λιγότερο, τέσσερις και πέντε φυλακισμένοι. Δεν είναι μόνο δηλαδή ότι ζουν στον ίδιο χώρο, αλλά δεν μπορείς να κάνεις -και το λέει το πόρισμα πολύ σωστά- τον αναγκαίο διαχωρισμό. Δεν μπορεί να γίνει διαχωρισμός, ο οποίος πρέπει να γίνεται πολλές φορές. Και συγχρωτίζονται, συμφύρονται μέσα στον ίδιο χώρο άνθρωποι με εντελώς διαφορετικές προσωπικότητες, άνθρωποι που μπηγαν μέσα στο χώρο των φυλακών για εντελώς διαφορετικές αιτίες.

Και, βεβαίως, είναι και οι κακές συνθήκες μέσα από τις οποίες λειτουργούν οι φυλακές. Το γνωρίζουμε όλοι. Και εκείνοι που δεν παροικούν το χώρο των φυλακών σαν δικηγόροι γνωρίζουν πάρα πολύ καλά ότι το οργανωμένο έγκλημα δεν είναι μόνο έξω από τις φυλακές, αλλά είναι και μέσα στις φυλακές. Οι νονοί των φυλακών υπάρχουν μέσα στις φυλακές και το ξέρετε. Ξέρουμε όλοι ότι ελέγχονται οι ίδιοι οι κρατούμενοι μέσα στις φυλακές ως προς τον τρόπο με τον οποίο ζουν. Είναι υπόδουλοι στη κυριολεξία. Δεν υπακούουν στους σωφρονιστικούς υπαλλήλους. Περισσότερο υπακούουν σε εκείνους οι οποίοι είναι επικεφαλής των κυκλωμάτων των φυλακών. Αυτοί είναι οι πραγματικοί ηγέτες μέσα στις φυλακές. Και αυτή είναι η τρίτη αιτία.

Και, βεβαίως, μένει και το ζήτημα του τι γίνεται από τη στιγμή κατά την οποία κάποιος φεύγει από τη φυλακή. Γιατί όταν φεύγεις από τη φυλακή με αυτές τις παραστάσεις που έχεις, όταν έχεις εθιστεί χρόνια ολόκληρα μέσα στη φυλακή, μέσα σε ένα καθεστώς το οποίο σου έχει δημιουργήσει παρασάφους παραστάσεις, όταν δεν είναι οι συνθήκες κατάλληλες για να μπορέσεις να ενταχθείς και πάλι στο κοινωνικό σύνολο, εύκολα ξαναγυρίζεις στη φυλακή. Λυπούμαι να το πω, αλλά για ορισμένες κατηγορίες συνανθρώπων μας η επάνοδος στο χώρο των φυλακών, δυστυχώς, αποτελεί ένα συγκεκριμένο τρόπο επιβίωσης και διαβίωσης, ακριβώς γιατί είναι το κοινωνικό μας σύστημα τέτοιο που δεν είναι έτοιμο να τους ξαναπάρει πίσω για να τους επανεντάξει.

Συνοψίζω, λοιπόν, αυτήν την πρώτη ενότητα των όσων είχα να πω. Το σωφρονιστικό μας σύστημα πάσχει, διότι αναπαράγει το έγκλημα. Και το αναπαράγει ποιοτικά σε χειρότερο βαθμό. Αυτό δεν οφείλεται μόνο στη λειτουργία του ίδιου του σωφρονιστικού συστήματος, αλλά και στο ότι δεν υπάρχει αντεγκληματική πολιτική για να μην οδηγείται κανείς στις φυλακές. Δεν υπάρχει διαχωρισμός σωστού του τι είναι εγκληματική πράξη και τι δεν είναι και δεν υπάρχουν μέτρα που θα αποτρέπουν τον άνθρωπο που αποφυλακίζεται να ξαναγυρίζει στη φυλακή.

Όλα αυτά είναι θέματα που το πόρισμα τα θίγει. Και είναι θέματα που πρέπει να τα δούμε. Είναι σωστό να πάρει πρωτοβουλίες η Κυβέρνηση για τα θέματα των κτιρίων, είναι σωστό να πάρει η Κυβέρνηση πρωτοβουλίες για το θέμα του φαγητού, παραδείγματος χάρι ή του τρόπου με τον οποίο επιμορφώνονται ή περνούν τον καιρό τους μέσα στη φυλακή οι κρατούμενοι. Αλλά είναι πολλά άλλα και μεγαλύτερα τα ζητήματα τα οποία αντιμετωπίζει το σωφρονιστικό σύστημα. Δεν πρέπει να μείνουμε στο στενό του πυρήνα. Πρέπει να αγγίξουμε άλλα θέματα πριν. Και είναι ένα ολόκληρο θέμα κυβερνητικής πολιτικής, το οποίο δεν σχετίζεται ακραιφνώς μόνο και μόνο με το ίδιο το σωφρονιστικό μας σύστημα.

Θα έρθω σε ορισμένα ειδικότερα θέματα, τα οποία σχετίζονται, βεβαίως, με τη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος και αναφέρονται στο πόρισμα. Το θέμα της προφυλάκισης, που ορθώς ετέθη από τον κύριο Υπουργό.

Είναι αλήθεια ότι σε ό,τι αφορά το θέμα του τρόπου που απονέμεται η ποινική δικαιοσύνη, τα πράγματα στην Ελλάδα κάθε άλλο παρά ευχάριστα είναι. Και η προφυλάκιση είναι ένας θεσμός που λειτουργεί κατά τρόπο αυθαίρετο. Και βεβαίως ο χρόνος που διαρκεί η εκδίκαση μιας ποινικής υποθέσης είναι πάρα πολύ μακρύς. Οι δικαστές φθάνουν στο σημείο να αναγκάζονται να δικάζουν υποθέσεις ποινικές όταν φθάνουν στο όριο της

παραγραφής τους πλέον. Όταν δηλαδή βρίσκεται ο δικαστής μπροστά στον κίνδυνο να φέρει ο ίδιος προσωπικά την ευθύνη γιατί δεν δίκασε και, επομένως, μπορεί κάποιος να αφεθεί ελεύθερος μόνο και μόνο γιατί παρεγράφη ένα αδίκημα. Η δικαιοσύνη δεν απονέμεται στην Ελλάδα με τρόπο ο οποίος θα μπορούσε να ευνοήσει την άσκηση μιας αντεγκληματικής πολιτικής και τη λειτουργία του σωφρονιστικού συστήματος σύμφωνα με την αποστολή του.

Σε ό,τι αφορά το θέμα της προφυλάκισης:

Είναι αληθές, ότι το θέμα της προφυλάκισης έχει περιοριστεί μόνο σε επίπεδο κακουχημάτων. Και ορθώς ο Υπουργός είπε προηγουμένως πως ό,τι και να πεις στους συγκεκριμένους δικαστές, δεν αντιλαμβάνονται εύκολα ότι η προφυλάκιση δεν είναι ένα μέτρο που πρέπει να το παίρνει κανείς ελαφρά τη καρδία ούτε υπό το κράτος της συγκίνησης που δημιουργεί ακόμα και μια εκπομπή των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Θα ήθελα να πω, ότι εκεί η προφυλάκιση έχει το εξής μεγάλο κακό. Όταν προφυλακίζεις έναν άνθρωπο άδικα, όταν η προσωπικότητά του δεν είναι τέτοια που να χρειάζεται προφυλάκιση, τον βάζεις μέσα στο σωφρονιστικό σύστημα, οπότε το ίδιο το σωφρονιστικό σύστημα ή τον εξουθενώνει ή τον καθιστά εγκληματική προσωπικότητα. Είναι αυτό που λέγαμε προηγουμένως. Ό,τι έλεγα δηλαδή για το θέμα των εγκλημάτων, τα οποία πολλές φορές δεν είναι εγκλήματα και παρόλα αυτά οδηγούν έναν άνθρωπο στη φυλακή. Το ίδιο πράγμα συμβαίνει και με το θέμα της προφυλάκισης -και υπάρχουν πολλά παραδείγματα που όλοι μας τα ξέρουμε- όταν οδηγήθηκαν άνθρωποι στις φυλακές άδικως και μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα βγήκαν έξω, χωρίς να μπορέσει κανείς να τους επιτρέψει να ανακτήσουν τα στοιχεία της προσωπικότητάς τα οποία είχαν προηγουμένως.

Αλλά και η διαδικασία εκδίκασης μιας υπόθεσης διαρκεί πολύ. Ξέρετε τι σημαίνει για μεγάλο χρονικό διάστημα να είναι κανείς υπόδικος από πλευράς προσωπικότητας; Πρώτα-πρώτα, αν είναι κοινός εγκληματίας αυτός που βρίσκεται έξω απολαμβάνει των αγαθών της ελευθερίας ενώ τούτο δεν θα έπρεπε να γίνεται. Και αντιθέτως ένας άνθρωπος που είναι αθώος, εξουθενώνεται στη κυριολεξία.

Αντιλαμβάνεσθε, λοιπόν, πώς είναι δυνατόν να συνδέεται και η δικαιοσύνη με το σωφρονιστικό σύστημα. Είναι σαφής η δυσλειτουργία του σωφρονιστικού μας συστήματος εξαιτίας των ελαττωμάτων που παρουσιάζει και ο θεσμός της προφυλάκισης, αλλά βεβαίως και όλη η λειτουργία της ποινικής δικαιοσύνης.

Στο θέμα της κατάστασης των φυλακών δεν θα επιμείνω, γιατί είναι γνωστό, ότι το θέμα το κτιριακό αυτήν τη στιγμή, παρά τις προσπάθειες που γίνονται, παρά τον προγραμματισμό, βρίσκεται ακόμα στα σπάργανα. Δεν μπορεί -και είναι γνωστό αυτό- οι φυλακές να βρίσκονται στην κατάσταση που βρίσκονται. Είναι αλήθεια επίσης ότι έγιναν προσπάθειες να βρεθούν κτίρια και πρέπει ολοκληρωθούν το συντομότερο δυνατό.

Εμείς ως Αξιωματική Αντιπολίτευση είμαστε διατεθειμένοι να βοηθήσουμε ακόμα και με τον περιορισμό άλλων πόρων, προκειμένου να κτισθούν καταστήματα τα οποία θα επιτρέψουν να λειτουργήσει σωστά το σωφρονιστικό σύστημα. Αλλά πώς να λειτουργήσει; Να λειτουργήσει κάνοντας και τις αναγκαίες τομές σε ό,τι αφορά, κύριε Υπουργέ, το διαχωρισμό των φυλακισμένων γενικότερα. Το είπατε και εσείς. Κάποτε, όταν η Νέα Δημοκρατία και ο κ. Έμπερτ το τόνισε, κατηγορήθηκε ως ρατσιστής. Τώρα φθάσαμε να ξέρουμε κάτι πολύ απλό. Δεν μπορείς να βάζεις μέσα στον ίδιο χώρο ανθρώπους οι οποίοι είναι εξαρτημένοι από τα ναρκωτικά, ανθρώπους οι οποίοι έχουν συγκεκριμένη προσωπικότητα.

Και επειδή θίξατε το θέμα των αλλοδαπών, δεν είναι θέμα ρατσισμού, είναι μία άλλη μορφή εγκληματικότητας, που από τη στιγμή που δεν διαμορφώνεται στην ελληνική κοινωνία -γιατί αυτή η μορφή εγκληματικότητας δεν διαμορφώνεται στην ελληνική κοινωνία- δεν είναι δυνατόν ταυτόχρονα να

έχεις στον ίδιο χώρο ένα πρόσωπο, το οποίο έγινε εγκληματίας μέσα από συγκεκριμένες κοινωνικές συνθήκες και ένα άλλο που δεν έχει τα ίδια χαρακτηριστικά.

Είναι ανάγκη στο σωφρονιστικό μας σύστημα να αποδεχθούμε το εξής: Για να είναι αποτελεσματικό το σωφρονιστικό σύστημα, πρέπει να αντιμετωπίσεις την προσωπικότητα με τέτοιο τρόπο, ώστε να λάβεις υπόψη το εγκληματικό περιβάλλον μέσα από το οποίο διαμορφώθηκε.

Εμείς δεν είχαμε στην Ελλάδα ή σε τέτοια έκταση το οργανωμένο έγκλημα που ξέρουμε. Δεν μπορεί να σωφρονίσεις -γιατί δεν μπορείς να κάνεις διαχωρισμό μέσα στο ίδιο κελί- ανθρώπους οι οποίοι προέρχονται από διαφορετικό κοινωνικό περιβάλλον και έχουν διαφορετική εγκληματική προσωπικότητα. Αυτό όμως προϋποθέτει κτίρια, τα οποία θα μπορούν να κάνουν αυτό το διαχωρισμό, πράγμα το οποίο δεν έχουμε.

Δεν είναι, όμως, μόνο θέμα εκσυγχρονισμού των κτιρίων. Είναι θέμα διαμόρφωσης των κτιρίων κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορείς να κάνεις όχι τους ρατσιστικούς -το τονίζω για να μην παρεξηγηθούμε- διαχωρισμούς, αλλά τους αναγκαίους διαχωρισμούς, ώστε να υπάρξει η αποτελεσματικότητα του σωφρονιστικού συστήματος, να λειτουργήσει το σωφρονιστικό σύστημα προς την κατεύθυνση που πρέπει.

Τέλος, θα ήθελα να πω λίγα λόγια για τρεις κατηγορίες ανθρώπων που βρίσκονται μέσα στις φυλακές και για τους οποίους πρέπει να λάβει κανείς ιδιαίτερα μέτρα.

Πρώτον, είναι το θέμα των ανηλίκων. Είναι γνωστό και δεν χρειάζεται να πω περισσότερα. Εκεί είναι που υπάρχουν τα μεγαλύτερα θύματα της ίδιας της φυλακής. Σπάνια βγαίνει ανήλικος από τη φυλακή και δεν ξαναγυρίζει σ' αυτή ή σπάνια ανήλικος βγαίνει από τη φυλακή και ως ενήλικος στη συνέχεια, όταν περνάει ο χρόνος, δεν γίνεται χειρότερος εγκληματίας.

Αυτό γιατί; Διότι η χειρότερη μορφή κακοδιαμονίας του σωφρονιστικού μας συστήματος εμφανίζεται ακριβώς στις φυλακές ανηλίκων. Εκεί γίνονται τα μεγαλύτερα εγκλήματα, μέσα στο σωφρονιστικό σύστημα. Αυτό πρέπει να το προσέξουμε όλοι και κυρίως πως δεν θα πάει ο ανήλικος στη φυλακή. Και τουλάχιστον όταν πάει, πώς θα έχει εκεί μέσα τη μεταχείριση που πρέπει, ώστε όταν βγει έξω να του δοθούν τα εγγύα ή αν θέλετε, να του παρασχεθούν οι συνθήκες για να μην ξαναγυρίσει. Η κοινωνική του επανένταξη.

Δεύτερον, το θέμα των εξαρτημένων ατόμων. Είναι από τις μεγαλύτερες πληγές αναπαραγωγής της εγκληματικότητας. Και μέσα στις φυλακές σήμερα δεν λειτουργούν σε καμία περίπτωση συστήματα, τουλάχιστον αποτελεσματικά, απεξάρτησης και ενημέρωσης.

Τέλος, υπάρχει και το μεγάλο ζήτημα του σωφρονισμού των αλλοδαπών. Το έθιξα προηγουμένως και πρέπει να το δούμε με νηφαλιότητα, σαν πολιτισμένο κράτος, χωρίς διάθεση ρατσισμού. Αλλά να το δούμε από καθαρά σωφρονιστική άποψη. Και ο σωφρονισμός -το ξαναλέω, κύριε Υπουργέ, και εδώ συμφωνούμε μου φαίνεται, δεν ξέρω αν μπορεί να υπάρξει αντίρρηση- προϋποθέτει την ανάγκη να δούμε την προσωπικότητα του εγκληματία, να δούμε τον κοινωνικό περίγυρο από τον οποίο προέρχεται...

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Και την ομοειδή κατάσταση, κύριε Παυλόπουλε. Με το υλικό που έχουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ, έχετε εγγραφεί για να μιλήσετε. Μη διακόπτετε.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν κάνουμε τίποτα αλλιώς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Περιμένετε. Αφήστε να τελειώσει ο κ. Παυλόπουλος. Θα τα πείτε και εσείς.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τελειώνω, θεωρώντας ότι δεν αρκεί σε καμία περίπτωση να κάνουμε διαπιστώσεις. Είμαστε όλοι εδώ για να συμβάλουμε στη λήψη μέτρων. Αυτό το πόρισμα είναι πολύτιμο. Μπορεί επ' ευκαιρία των θεσμικών μέτρων που έρχονται κάθε τόσο, να εκμεταλλευόμαστε και ένα ένα τα κομμάτια του. Όμως θέλω να πω, ότι αν δεν υπάρξει συνολική αντιμετώπιση του,

συνολική εκτίμησή του, δηλαδή εάν δεν υπάρξει -αν θέλετε- ένα θεσμικό μέτρο που θα λάβει το μεγαλύτερο μέρος υπόψη, αυτή η διασπορά σε επιμέρους νομοθετήματα μπορεί να μην αποδώσει.

Εμείς ως Αξιωματική Αντιπολίτευση, έχοντας και την τιμή να συμβάλουμε στη τη δημιουργία της επιτροπής, του πορίσματος και βεβαίως της σημερινής συζήτησης, είμαστε διατεθειμένοι με την Κυβέρνηση, με τις πολιτικές δυνάμεις του τόπου, να συμπράξουμε.

Το τονίζουμε, για μας δεν είναι θέμα κομματικής αντιπαράθεσης. Είμαστε εδώ για να βοηθήσουμε προς την κατεύθυνση εκείνη η οποία θα οδηγήσει προς καλύτερες μέρες το σωφρονιστικό μας σύστημα και βεβαίως προς καλύτερες μέρες την ίδια μας την κοινωνία.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Παυλόπουλος έκανε την έναρξη της ομιλίας του με το ότι ο κ. Έβερτ ξεκίνησε αυτήν την ενέργεια.

Εγώ έχω τιμήσει τον κ. Έβερτ και για μια άλλη του ενέργεια, όταν ήλθε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, κάνοντας διάβημα σχετικά με την αυτοδύναμη απεξάρτηση κάποτε του Προυσανίδη και εκφράζοντας και τη θέση σχεδόν ολόκληρου του ελληνικού λαού για τα μέτρα που έπρεπε να πάρει η Κυβέρνηση σχετικά με την υπόθεση αυτή.

Ζήτησα συγγνώμη γιατί δεν μπόρεσα να φέρω μια διάταξη για να βοηθήσουμε τα δικαστήρια -γιατί ο νόμος λέει ότι για να είναι κανείς απεξαρτημένος από τα ναρκωτικά πρέπει να έχει ένα πιστοποιητικό από δημόσιο νοσοκομείο ή από μία θεραπευτική κοινότητα και ο άνθρωπος αυτός δεν το είχε- να λύσουν αυτό το θέμα, να μη στέκονται στο γράμμα του νόμου, αλλά να μπουν και στο πνεύμα. Δεν μπόρεσα γιατί δεν υπήρχε κανένα συναφές νομοσχέδιο για να βάλω αυτήν τη διάταξη.

Δέχθηκα την επίσκεψη του κ. Έβερτ, με έντονο διάβημα και βέβαια υπέρ του Υπουργείου Δικαιοσύνης, αλλά εκφράζοντας ο κ. Έβερτ και ολόκληρο το Κοινοβούλιο βέβαια, βοήθησε σε κάποια επίλυση.

Άλλο θέμα αν παρεξηγήθηκα εγώ, κακώς βεβαίως, ότι τάχα επήνεσα μια απόφαση ή έψεξα μια απόφαση, ενώ δεν συνέβαινε τέτοιο πράγμα.

Κύριε Παυλόπουλε, βεβαίως ήταν επιμονή της Νέας Δημοκρατίας να συζητηθεί το πόρισμα αυτό. Ξέρετε πόσο είναι φορτωμένος εδώ ο μηχανισμός της λειτουργίας επιψηφίσεως των νομοσχεδίων; Το δικό μου νομοσχέδιο, που το έστειλα στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή, είναι εκεί τρεις μήνες. Τώρα δεν το βιάζονται κι από 'κει, γιατί δεν είναι από τα επείγοντα νομοσχέδια. Πάντως, εγώ είπα ότι συγχάρω τον Πρόεδρο της Βουλής γι' αυτήν του την ενέργεια.

Ξέρετε, είναι χωρισμένοι οι κρατούμενοι στον Κορυδαλλό και στον Άγιο Στέφανο της Πάτρας όσον αφορά τα ναρκωτικά, τους τοξικομανείς. Επίσης είναι χωρισμένοι και οι ανήλικοι. Μην το ξαναλέτε. Οι ανήλικοι και τότε ήταν χωριστά και σήμερα είναι χωριστά στον Αυλώνα ...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν είπα για τους ανήλικους.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Καλώς, άμα είναι έτσι, να λύσουμε μια παρεξήγηση.

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΕΒΕΡΤ: Γνωρίζετε καλύτερα ότι τα ναρκωτικά περνάνε πάνω από τη μάντρα. Και τα έχουμε διαπιστώσει από κοινού αυτά τα πράγματα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, να σας πω ότι υπάρχουν δεκάδι τρόποι όπου εισαγωγής ναρκωτικών μέσα στις φυλακές; Δεν έχω τον πίνακα εδώ, θα σας τον στείλω. Υπάρχουν δεκάδι τρόποι, όχι που καταπίνουν ένα πλαστικό και είναι μέσα στο στομάχι ή που βάζουν στον πρωκτό ή άλλα. Χίλιους δυο τρόπους μηχανεύονται.

Κι εγώ είχα παρεξηγηθεί κακώς, κάποτε, που είχα πει ότι αν δε συνεργαστούν οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι, δε μπαίνουν ναρκωτικά στις φυλακές. Και τα έχουμε βέβαια περιορίσει, να μην πω ότι τα έχουμε καταργήσει, γιατί δεν αναλαμβάνω τέτοια

ευθύνη. Τα έχουμε περιορίσει βέβαια.

Επίσης ο Ποινικός Κώδικας έγινε το 1950 μαζί με τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και θεωρήθηκε ο προοδευτικότερος Ποινικός Κώδικας του κόσμου. Ο Χωραφάς, ο Τεγόπουλος, ο Μπουρόπουλος, ο Τσαγκαρόλας, ήταν η επιτροπή. Έζησα τις συζητήσεις, ασκούμενος τότε στο γραφείο του αείμνηστου Τεγόπουλου.

Θεωρήθηκε, λοιπόν, τότε και ήταν πράγματι πολύ προοδευτικός. Η τότε κοινωνία, ο τότε λαός, το τότε Κοινοβούλιο, η τότε επιστήμη προσδιόρισαν αυτά τα αδικήματα. Απο 'κει και ύστερα, αν έγιναν άλλα μεγαλύτερα, εντονότερα, δολοφονικότερα και αν κάποια άλλα βέβαια πρέπει οπωσδήποτε να χάσουν το χαρακτήρα τους ως εγκληματικά -και να πάμε στην αντεγκληματική οπωσδήποτε τακτοποίηση- εγώ σ' αυτά συμφωνώ, όπως έκανα πρώτος για άλλα θέματα, τις ακάλυπτες επιταγές του ΙΚΑ, τις καταβολές. Και πρέπει να γίνουν και άλλα. Σ' αυτά συμφωνώ.

Θα ήθελα να μνημονεύσω, για τον κ. Κουβέλη, ότι ο Μπούρι, διάσημος Γερμανός δικαστής, αεροπαγίτης είχε πει ότι οι ανακριτές πρέπει να μπαίνουν μέσα στη φυλακή τουλάχιστον για ένα μήνα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Αορίστως.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Για ένα μήνα. Να είναι φυλακισμένοι, αλλά να μην ξέρουν ότι θα βγουν μετά από ένα μήνα. Να δουν τις συνθήκες. Επειδή έχω κάνει φυλακισμένος και μικρός και μεγάλος, εγώ τα έχω γράψει στη "Δικηγορική Γνώμη" και έχω και τα στοιχεία. Ένα μήνα ο ανακριτής πρέπει να μπαίνει μέσα στη φυλακή, να ξέρει τι θα πει στέρηση ελευθερίας, αλλά να είναι και απομονωμένος και όχι να ξέρει ότι θα βγει μέσα σ' ένα μήνα ...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Να μην υφίσταται όμως ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ας μη γίνεται διάλογος, σας παρακαλώ, κύριε Μαρκογιαννάκη.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Για την επιτάχυνση της εκδίκασης των δικών, έχω να πληροφορήσω ότι γίνονται -ίσως να έχουν τελειώσει- και δυο ακροατήρια στις Γυναικείες Φυλακές Κορυδαλλού, ένα για το Εφετείο Αθηνών και ένα για το Εφετείο Πειραιώς, γιατί οι δικαστές παραπονούνται ότι δεν έχουν ακροατήρια να δικάσουν όσον αφορά την επιτάχυνση της διεξαγωγής των δικών. Είναι και ένα στη Θεσσαλονίκη.

Για το τι είναι έγκλημα, ας μην πάμε τώρα στα θεωρητικά. Πάσα πράξη άδικος, η οποία προβλέπεται στον Ποινικό Κώδικα, τιμωρούμενη υπό νόμου κλπ. Τρώτε την ώρα, κύριε Παυλόπουλε ..

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ο διευθυντής της "Αυγής" κόντεψε για χρέη προς το Ι.Κ.Α. να πάει ισόβια. Είναι έγκλημα αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ να συντομεύουμε. Κύριε Παυλόπουλε, μην διακόπτετε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Είπα ότι οι κατηγορούμενοι για ναρκωτικά, είναι στην τέταρτη πτέρυγα, χωριστά και στον Άγιο Στέφανο. Αν χρειαστεί και μετά τις άλλες ομιλίες, θα κάνω μια παρέμβαση, γιατί δε θα δευτερολογήσω.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Ευάγγελος Γιαννόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία έχουν ως εξής:

"Α. ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΜΕΓΑΡΑ (42)

I. ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΑΡΑΔΟΘΕΙ ΣΕ ΧΡΗΣΗ (11)

1. Δικαστικό Μέγαρο Θηβών
2. Μεταστέγαση Διοικητικού Εφετείου Πειραιά
3. Δικαστικό Μέγαρο Διδυμοτείχου
4. Δικαστικό Μέγαρο Τρικάλων
5. Εκσυγχρονισμός Δικαστικού Μεγάρου Θεσσαλονίκης . (Μέρος των εργασιών)
6. Συντήρηση Διοικητικών Δικαστηρίων Αθηνών.
7. Εκσυγχρονισμός και επισκευές Δικαστικού Μεγάρου Χανίων.
8. Συντήρηση Ειρηνοδικείου Αθηνών
9. Ειρηνοδικείο Βάμμου
10. Ειρηνοδικείο Σελίνου (Κανδάνου)
11. Αποπεράτωση Δ.Μ. Καλαμάτας

II. ΕΡΓΑ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ (14)

1. Νέο Εφετείο Αθηνών
2. Νέα Διοικητικά Δικαστήρια Αθηνών
3. Δικαστικό Μέγαρο Κομοτηνής
4. Δικαστικό Μέγαρο Αιγίου
5. Δικαστικό Μέγαρο Κατερίνης
6. Ειρηνοδικείο Ηρακλείας Σερρών
7. Ειρηνοδικείο Ηρακλείας Σερρών
8. Ειρηνοδικείο Ελασσόνας
9. Μέτρα ασφαλείας Δικαστηρίων της πρώην Σχολής Ευελπίδων
10. Δικαστικό Μέγαρο Θεσσαλονίκης (προσθήκη 2 ακροατηρίων)
11. Δ.Μ. Θεσσαλονίκης (χρωματισμοί)
12. Δικαστικό Μέγαρο Πολύγυρου
13. Δικαστικό Μέγαρο Ηγουμενίστας
14. Μετατροπή υφιστάμενης αίθουσας ακροατηρίου σε δύο αίθουσες ακροατηρίων στην Κλειστή Φυλακή Γυναικών Κορυδαλλού.

II. ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ (10)

1. Δικαστικό Μέγαρο Ορεστιάδας
2. Δικαστικό Μέγαρο Τρίπολης (Συντήρηση και Εκσυγχρονισμός)
3. Ειρηνοδικείο Σερίφου
4. Ειρηνοδικείο Αλμωπίας
5. Επέκταση Δικαστικού Μεγάρου Θεσσαλονίκης (Αγορά κτιρίου)
6. Νέο Δικαστικό Μέγαρο Κέρκυρας
7. Δικαστικό Μέγαρο Κορίνθου (Εκσυγχρονισμός και Αναδιαρρύθμιση)
8. Νέο Δικαστικό Μέγαρο Καβάλας
9. Υποθηκοφυλακείο Θεσσαλονίκης
10. Επέκταση Δικαστικού Μεγάρου Τρικάλων

IV. ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΕ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ (8)

1. Νέο Δικαστικό Μέγαρο Σπάρτης
2. Δικαστικό Μέγαρο Λαμίας
3. Νέο Δικαστικό Μέγαρο Κω
4. Νέο Δικαστικό Μέγαρο Καλαβρύτων
5. Νέο Δικαστικό Μέγαρο Κιλκίς
6. Νέο Δικαστικό Μέγαρο Βέροιας
7. Ειρηνοδικείο Μακρακώμης
8. Δ.Μ. Καστοριάς

Γ. ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΣΤΕΓΑΣΗ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (8)

I. ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΑΡΑΔΟΘΕΙ ΣΕ ΧΡΗΣΗ (3)

1. Διαμόρφωση κτιρίου για τη στέγαση της Αρχής Προστασίας του Πολίτη και εξοπλισμός των γραφείων της.
2. Αναδιαρρύθμιση και αλλαγή χρήσης του υπογείου χώρου του Υπουργείου Δικαιοσύνης σε γραφεία και αρχεία της εταιρείας "ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε."
3. Μεταστέγαση Υποθηκοφυλακείου Αθηνών.

II. ΕΡΓΑ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ (1)

1. Αποπεράτωση της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Αθηνών.

III. ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΕ ΕΞΕΛΙΞΗ (2)

1. Χώροι στέγασης του Τμήματος Ποινικού Μητρώου του Υπουργείου Δικαιοσύνης.
 2. Υπόγειος σταθμός αυτοκινήτων στο οικόπεδο ανέγερσης του Δικαστικού Μεγάρου Αθηνών (Εφετείου)
- IV. ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ (2)
1. Νεκροτομείο ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Αθηνών (Αγορά κτιρίου)
 2. Ελληνικό Ινστιτούτο Διεθνούς και Αλλοδαπού Δικαίου (Αγορά κτιρίου)"

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Ο κ. Λεωνίδας Τζανής, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος τους ΠΑΣΟΚ έχει το λόγο, για τη παρθενική του ομιλία υπό τη νέα του ιδιότητα. Καλορίζικος.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, με πολλή χαρά διαπιστώνω ότι το καλό κλίμα που επικράτησε κατά τη διάρκεια των εργασιών της διακομματικής επιτροπής, στην οποία συνέβη να συμμετέχω και εγώ, εξακολουθεί να υπάρχει και κατά τη σημερινή συζήτηση.

Η συζήτηση αυτή αφορά χωρίς αμφιβολία ένα πολύ μεγάλο, θα έλεγα ένα σκοτεινό, ένα αφώτιστο κεφάλαιο της ελληνικής -και όχι μόνο- κοινωνίας, αφορά το σωφρονιστικό σύστημα.

Έχω την αίσθηση ότι πολλοί από εμάς, όταν μιλούν για σωφρονιστικό σύστημα, αισθάνονται ίσως αυθόρμητα, ενστικτωδώς θα έλεγα, τη διάθεση να τοποθετήσουν το επίθετο σε εισαγωγικά. Και αυτό γιατί, ανεξάρτητα από το χαρακτηρισμό του, το γεγονός του εγκλεισμού ενός ανθρώπου στη φυλακή από ελάχιστους θεωρείται ότι οδηγεί τελικά στο σωφρονισμό του. Ως σωφρονισμός δε, θα πρέπει να θεωρείται η μείωση της τάσης του σωφρονιζομένου για παραβατική και αντικοινωνική συμπεριφορά. Οι περισσότεροι άνθρωποι πιστεύουν ότι αυτό -δηλαδή, ο εγκλεισμός στη φυλακή- οδηγεί απλά στη στέρηση της ελευθερίας του ατόμου ως ποινή χωρίς όμως και ο εξ ορισμού σκοπός της ποινής, δηλαδή ο σωφρονισμός, να επιτυγχάνεται.

Δεν σκοπεύω να σας καλέσω να πελαγοδρομήσουμε σε θεωρητικές λέξεις και σε φιλοσοφικές προσεγγίσεις ενός πρακτικού κατ' εξοχήν ζητήματος, όπως είναι το σωφρονιστικό σύστημα. Γνωρίζω πολύ καλά ότι η συζήτηση πρέπει να είναι πρακτική, όπως πολύ καλά γνωρίζουμε όλοι, ότι δεν είναι η πρώτη φορά που η Βουλή, άλλοτε κυρίως και άλλοτε παρεμπιπτόντως, ασχολείται με τη λειτουργία των φυλακών, τις συνθήκες κράτησης των κρατουμένων, την ύπαρξη και δράση κυκλωμάτων στο χώρο, γεγονός που ακούστηκε και σήμερα κλπ.

Είναι όμως χρήσιμο και πιστεύω ότι αξίζει το κόπο να σας καλέσω να ταξιδέψουμε...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, λίγη ησυχία. Καθίστε στις θέσεις σας, γίνεται συζήτηση. Είναι ο αγορητής επί του Βήματος. Δεν εξαντλήθηκε το θέμα.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: ...σε κάποιες σκέψεις που καταθέτει ο Όσκαρ Ουάιλντ στο βιβλίο του *De profundis*. Ο Όσκαρ Ουάιλντ σας θυμίζω, ότι πέρασε δύο χρόνια κλεισμένος στις βασιλικές φυλακές του Ρέντινγκ της Μεγάλης Βρετανίας. Είναι κρίσιμο να δούμε πώς ένας διανοούμενος περιγράφει τη ζωή και τα βιώματά του μέσα στη φυλακή.

"Μέσα στη φυλακή" λέει ο Όσκαρ Ουάιλντ "είσαι απλώς το νούμερο και το γράμμα ενός μικρού κελιού σε μια μακριά γαλαρία, ένας από τους χιλιάδες άψυχους αριθμούς χιλιάδων άψυχων υπάρξεων. Δυστυχισμένοι άνθρωποι που κρύβονται στη σκοτεινιά του κελιού τους και κάνουν την κατασχώνη τους ένα είδος ιερού. Η κοινωνία έχοντας επιβάλει τη θέλησή της τραβάει το δρόμο της και τους αφήνει να υποφέρουν, να υποφέρουν ανενόχλητοι".

"Η φυλακή" λέει ο Όσκαρ Ουάιλντ "κάνει τον άνθρωπο παρία..."

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι. Δύο στο βάθος, δύο στη μέση και δύο μπροστά. Θα λάβω ιδιαίτερα σωφρονιστικά μέτρα. Παρακαλώ.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ασωφρόνιστοι είμαστε. Δεν σωφρονιζόμαστε!

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Πάντως εάν συνεχισθεί αυτό το πράγμα, κύριε Ζαφειρόπουλε, εγώ δεν έχω διάθεση να συνεχίσω.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν είναι επαρκή τα μέτρα του σωφρονισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Σας παρακαλώ.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: "Μόλις και μετά βίας" λέει ο Όσκαρ Ουάιλντ "έχεις δικαίωμα στον αέρα και στον ήλιο. Δεν έχεις δικαίωμα να δεις ούτε κλεφτά το φεγγάρι".

"Όταν πρωτομπήκα στη φυλακή" λέει ο Ουάιλντ "μερικοί άνθρωποι με συμβούλευσαν να ξεχάσω ποιός ήμουν. Τολμώ να πω πως πρέπει να μπει κανείς στη φυλακή για να την καταλάβει". (Είναι

αυτό που πρότειναν κάποιοι συνάδελφοι ότι και οι δικαστές πρέπει να περνάνε από τη φυλακή για να καταλάβουν τι σημαίνει μία μέρα στέρησης της ελευθερίας).

"Το σύστημα της φυλακής είναι ολοκληρωτικά και απόλυτα άδικο. Θα έδινά το κάθε τι για να μπορέσω να το αλλάξω, όταν βγω από εδώ" συνεχίζει ο Ουάιλντ.

Και τελειώνει: "Για εκείνους που βρίσκονται στη φυλακή τα δάκρυα αποτελούν ένα μέρος από την καθημερινή τους εμπειρία. Μία μέρα στη φυλακή χωρίς δάκρυα είναι μια μέρα που η καρδιά σου είναι σκληρή και όχι μια μέρα που νοιώθεις χαρούμενος".

Με όλα αυτά δεν επιχειρώ, αγαπητοί συνάδελφοι, να ισχυριστώ ότι όλοι όσοι για διάφορους λόγους βρίσκονται μέσα στις φυλακές αντιμετωπίζουν αυτήν τη δοκιμασία με την ευαισθησία και τη δύναμη της σκέψης του Όσκαρ Ουάιλντ.

Όσο όμως διαφέρει το πνεύμα των ανθρώπων -πιστεύω ότι συμφωνούμε όλοι σε αυτό- τόσο μοιάζει το περιεχόμενο της ψυχής τους. Κι αυτό, όσοι από μας, έστω και επαγγελματικά -ως επαγγελματίες επισκέπτες του χώρου των φυλακών- είχαν την ευκαιρία να το δουν, ξέρουν πολύ καλά ότι είναι έτσι.

Το άνοιγμα της πόρτας της φυλακής δε σημαίνει ότι αυτός που τη διαβαίνει "πρέπει να ξεχνάει ποιος είναι", ούτε βέβαια ότι αφήνει έξω από την πόρτα της φυλακής το σύνολο των δικαιωμάτων του ως άνθρωπος και ως πολίτης.

Η πολιτεία έχει ασφαλώς την υποχρέωση να προστατεύει τους νομοταγείς πολίτες από τους παραβατικούς και βεβαίως να προστατεύει κυρίως τα δικαιώματα των πολιτών, δεν δικαιούται όμως σε καμία περίπτωση να ρίχνει στον Καιάδα, όσους παραβαίνουν τους κανόνες της κοινωνικής συμβίωσης.

Αυτές τις σκέψεις, αγαπητοί συνάδελφοι, θεώρησα αναγκαίο να τις καταθέσω, για να μην απομακρυνόμαστε από τον ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα του προβλήματος, του θέματος που σήμερα συζητούμε.

Η Έκθεση της διακομματικής επιτροπής που σήμερα συζητούμε, για την εξέταση του σωφρονιστικού συστήματος της χώρας αποτελεί, χωρίς αμφιβολία, ένα πολύ χρήσιμο κείμενο. Πρόκειται για προϊόν εποικοδομητικής και υπεύθυνης δουλειάς και συνεργασίας που έγινε από όλα τα μέλη της επιτροπής, ένα μέρος του οποίου λήφθηκε σοβαρά υπόψη στα μετέπειτα ψηφισθέντα νομοσχέδια του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Ο κ. Δημαράς έθεσε το ερώτημα -και κάποιοι άλλοι συνάδελφοι, νομίζω ο κ. Παυλόπουλος- κατά πόσο λήφθηκε υπόψη το πόρισμα της διακομματικής επιτροπής. Πρέπει να πούμε ότι λήφθηκε υπόψη. Ορισμένα κεφάλαια της Έκθεσης αυτής λήφθηκαν υπόψη, όπως για παράδειγμα οι προτάσεις που περιέχονται στη σελίδα 10 του πορίσματος, για την καθιέρωση της κατ' έγκληση διώξεως του αδικήματος ακάλυπτων επιταγών. (Εκεί στηρίχθηκε το Υπουργείο Δικαιοσύνης και καθιέρωσε την κατ' έγκληση διώξη των ακάλυπτων επιταγών).

Η πρόταση για την κατάργηση της προσωπικής κράτησης για χρέη προς ιδιώτες που είναι ένα μέρος του συγκεκριμένου πορίσματος. Επίσης, η καθιέρωση του επιτρεπτού της προσωρινής κράτησης μόνο για κακουργήματα, στηρίχθηκε κι αυτή σε προτάσεις του συγκεκριμένου πορίσματος. Επομένως, δεν είναι σωστό να λέμε ότι τίποτε δεν έγινε από τότε.

Επίσης, είμαι υποχρεωμένος να αναφέρω αυτά που λίγο πριν και ο κύριος Υπουργός της Δικαιοσύνης ανέφερε, ότι ήδη δηλαδή κατασκευάζονται φυλακές χωρητικότητας δύο χιλιάδων περίπου κρατουμένων. Είμαι υποχρεωμένος ακόμη να θυμίσω ότι από τότε και μετά προσλήφθηκαν φύλακες για τις φυλακές. Δεν είναι σωστό να λέμε ότι δεν έγινε τίποτα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, η εικόνα των ελληνικών φυλακών είναι διαφορετική, ανάλογα με τις χρονικές περιόδους και τις κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις στην όντως προβληματική γειτονιά μας. Αυτό προκύπτει εύκολα από τους σχετικούς στατιστικούς πίνακες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, όπου απεικονίζεται ο αριθμός και η εθνολογική σύνθεση των

κρατουμένων στις ελληνικές φυλακές, πριν από τις πολιτικές αλλαγές στην Αλβανία, στη Βουλγαρία, στη Γιουγκοσλαβία, στην πρώην Σοβιετική Ένωση και μετά από αυτές τις αλλαγές.

Αυτό ακριβώς το γεγονός που απασχολεί κύρια την Ελλάδα και αμέσως μετά την Ιταλία, μεταξύ των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρόσφατα -και θα το καταθέσω σαν μια εμπειρία- συζητήθηκε και σε μια κοινοβουλευτική συνδιάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες. Είχαμε την ευκαιρία εγώ και ο κ. Κασικόπουλος, που σήμερα είναι εισηγητής, να συμμετέχουμε εκεί όπου συζητήθηκε το θέμα της γενικότερης αντιμετώπισης του οργανωμένου εγκλήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έχω την άποψη ότι το πρόβλημα που παρατηρείται στις φυλακές των παραμεθορίων περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι η Ελλάδα, είναι ουσιαστικά πρόβλημα της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυματοθραύστης της οποίας επί του προκειμένου είναι η Ελλάδα. Η Ελλάδα δεν κάνει τίποτε άλλο, παρά να σταματά όλα αυτά τα κύματα των ανθρώπων που για συγκεκριμένους λόγους ψάχνουν να βρουν ένα κομμάτι ψωμί και περνούν τα πρώτα σύνορα που βρίσκουν μπροστά τους. Αν δεν σταμάτησαν σ' εμάς θα μπουν στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρα λοιπόν είναι πρόβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης το πρόβλημα αυτό, που τελικά οδηγεί στην αύξηση της εγκληματικότητας και στην αύξηση του αριθμού των κρατουμένων.

Το πρόβλημα, λοιπόν, αυτό μπορεί να συνδυαστεί με τη γενικότερη αντιμετώπιση των συνεπειών των σοβαρών μεταναστευτικών πιέσεων που δέχονται τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρα και η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να έχει συμμετοχή στην αντιμετώπισή του.

Στην πρόσφατη, λοιπόν, συνδιάσκεψη στην οποία παραβρεθήκαμε, διαπιστώσαμε την προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προχωρήσει στην καθιέρωση ενός ενιαίου δικαστικού χώρου για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έχω την εντύπωση, ότι μπορούμε στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας, να αναζητήσουμε και τη δυνατότητα δημιουργίας ενός ενιαίου σωφρονιστικού χώρου με το δεδομένο και το σκεπτικό που λίγο πριν ανέφερα.

Οι χώρες-μέλη, της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυτήν την περίοδο αναζητούν τη δυνατότητα δημιουργίας και ενός ενιαίου ποινικού δικαίου. Σας θυμίζω, ότι ήδη έχει καταρτισθεί ένα σχέδιο γενικών διατάξεων, το οποίο αποκαλείται *corpus juris*. Αποτελείται από τριάντα πέντε άρθρα και είναι μία προσπάθεια σύγκλισης των ποινικών νομοθεσιών των κρατών-μελών προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης, κυρίως του οικονομικού εγκλήματος και ιδιαίτερα του εγκλήματος που στρέφεται κατά των συμφερόντων του κοινοτικού προϋπολογισμού.

Μπροστά, λοιπόν, σ' αυτήν την προσπάθεια δημιουργίας ενιαίου ευρωπαϊκού δικαίου, που αποτελεί πιστεύω ότι φυσική συνέπεια της γενικότερης διεργασίας της ευρωπαϊκής οικοδόμησης, νομιμοποιούμαστε να θέσουμε το θέμα της αντιμετώπισης των συνεπειών, που επιφέρουν αυτά τα μεταναστευτικά ρεύματα των γειτονικών μας χωρών, στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είναι, λοιπόν, χρήσιμο να θυμηθούμε επί τροχάδην, ποια είναι η εικόνα που παρουσιάζεται στις ελληνικές φυλακές, μετά από αυτές τις πολιτικές εξελίξεις στις γειτονικές μας χώρες.

Την 1η Απριλίου του 1994 σε σύνολο έξι χιλιάδων εξακοσίων εννέα κρατουμένων, με χωρητικότητα των ελληνικών φυλακών τριών χιλιάδων οκτακοσίων ενενήντα δύο κρατουμένων, το 22% ήταν αλλοδαποί και από αυτούς, τετρακόσιοι ήταν Αλβανοί. Αναφέρομαι σε Αλβανούς, γιατί είναι η πιο πολυάριθμη ομάδα. Στις 16-11-98 με χωρητικότητα τεσσάρων χιλιάδων τριακοσίων τριάντα δύο κρατουμένων στις ελληνικές φυλακές, κρατούνται επτά χιλιάδες τριακόσιοι σαράντα ένας κατάδικοι ή υπόδικοι, από τους οποίους, τρεις χιλιάδες εκατόν ογδόντα ένας είναι αλλοδαποί, δηλαδή ποσοστό 43%, περίπου, έναντι του 23% του 1994 και από αυτούς περίπου δύο χιλιάδες είναι Αλβανοί, εξήντα τέσσερις είναι Γιουγκοσλάβοι, εβδομήντα επτά είναι Γεωργιανοί, πενήντα οκτώ είναι Ιρακινοί, εκατόν είκοσι τέσσερις είναι Τούρκοι, τετρακόσιο

ογδόντα είναι Ρουμάνοι κλπ.

Αξίζει να σας πω, ότι από το σύνολο των αλλοδαπών κρατουμένων χίλιοι οκτακόσιοι δεκαεννέα είναι υπόδικοι και χίλιοι τριακόσιοι σαράντα δύο είναι κατάδικοι.

Αξίζει επίσης να προσθέσουμε ότι, από αυτό το σύνολο των αλλοδαπών κρατουμένων, πολίτες χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι μόνο εκατό, γεγονός που αποδεικνύει αυτό που είπαμε πριν λίγο, ότι η χώρα μας λειτουργεί, ως ο κυματοθραύστης της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέναντι στα μεταναστευτικά κύματα των μη μελών της χωρών.

Ακόμη αξίζει να πούμε, ότι ο υπερπληθυσμός των φυλακών δεν είναι μόνο ελληνικό φαινόμενο. Σύμφωνα με στοιχεία του Διεθνούς Συνεδρίου του Ελσίνκι που έγινε το 1997, στη Γαλλία με θέσεις κρατουμένων σαράντα οκτώ χιλιάδες, οι κρατούμενοι είναι πενήντα τέσσερις χιλιάδες. Θα μου πείτε, η ποσοστιαία υπέρβαση είναι μικρότερη σε σχέση με την Ελλάδα, αλλά η Γαλλία δεν γειτονεύει με την Αλβανία.

Στην Ισπανία με είκοσι εννέα χιλιάδες πεντακόσιες θέσεις κρατουμένων, οι κρατούμενοι είναι σαράντα χιλιάδες εκατόν πενήντα.

Στην Ιταλία επί συνόλου σαράντα χιλιάδων θέσεων, οι κρατούμενοι είναι σαράντα οκτώ χιλιάδες.

Έχω την εντύπωση, λοιπόν, ότι το πρόβλημα πρέπει να αντιμετωπιστεί και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδιαίτερα διότι είναι ένα γενικότερο φαινόμενο, όπως γενικότερο φαινόμενο -και πιστεύω ότι συμφωνούμε σε αυτό- είναι και η ένταση της εγκληματικότητας στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πιστεύω, όμως, ότι ήδη έχω κάνει ένα λάθος, με το να περιοριστώ μόνο στο κεφάλαιο "φυλακές και χωρητικότητα", ενώ βέβαια το θέμα του σωφρονιστικού συστήματος είναι περισσότερο σύνθετο και περιλαμβάνει τις γενικότερες συνθήκες διαβίωσης των κρατουμένων, το διαχωρισμό υποδικών από καταδίκους, την ύπαρξη φυλακών για πρωτοφυλακιζόμενους -πιστεύω ότι είναι καθοριστικό στοιχείο αυτό για το σωφρονιστικό σύστημα- τη μεγαλύτερη εφαρμογή της εργασιοθεραπείας, την εφαρμογή εκπαιδευτικών προγραμμάτων, τη δημιουργία κοινοχρήστων χώρων και εργαστηρίων και ιδιαίτερα χώρων άθλησης, τη βελτίωση των συνθηκών υγιεινομικής περίθαλψης των κρατουμένων, τη λήψη μέτρων κοινωνικής επανένταξης των αποφυλακισμένων, πράγματα όμως τα οποία αναπτύχθηκαν και δεν επιθυμώ να αναφερθώ και πάλι σε αυτά.

Ταυτόχρονα, απαιτείται σύγχρονος και αποτελεσματικός τρόπος φύλαξης των κρατουμένων, γιατί παράλληλα με τα δικαιώματά τους, υπάρχουν βέβαια και τα δικαιώματα της κοινωνίας. Και τα κυριότερα δικαιώματα των πολιτών είναι να αισθάνονται ασφαλείς απέναντι στα άτομα, που δεν συμμορφώνονται προς τους κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς. Βασικότερη υποχρέωση των κρατουμένων βέβαια είναι η υποχρέωση για τη νόμιμη και πλήρη έκτιση της ποινής τους.

Είναι χρήσιμο ίσως να θυμηθούμε, μια και έγινε πολύς λόγος για τα πολυθρόνητα κυκλώματα, ότι η αντιμετώπιση του φαινομένου των κυκλωμάτων, αγαπητοί συνάδελφοι, ίσως να ταυτίζεται ή να μοιάζει αρκετά με το φαινόμενο της Λερναίας Ύδρας. Και είναι χαρακτηριστικό αυτό που έγραφε ο Τύπος της εποχής, όταν ο αείμνηστος Αθανάσιος Κανελλόπουλος, Υπουργός Δικαιοσύνης τότε, προσπαθούσε -να το πω στην καθομιλουμένη- "να βάλει χέρι" στα κυκλώματα. Σας θυμίζω ότι πρόκειται για την επιχείρηση του Αθανάσιου Κανελλόπουλου η οποία καθ' ορισμένους οδήγησε στις μαζικές αποδράσεις του Κορυδαλλού. Οι παλιότεροι τα ξέρουν καλύτερα από μένα. Έγραφε, λοιπόν, ο Τύπος της εποχής: "Ο Υπουργός της Δικαιοσύνης έκανε "το μοιραίο" σφάλμα: σε ένα χώρο απεριόριστης αθλιότητας, που ανήκει στην αδιαμφισβήτητη και αδυσώπητη εξουσία των κυκλωμάτων, τόλμησε να δείξει ένα ανθρωπινό πρόσωπο. Κάθισε στο ίδιο τραπέζι και συζητήσε μ'αυτούς που η γνωστή υποκρισία και οι κατευθυνόμενες συλλογικές μας ψυχώσεις έχουν τοποθετήσει στον Καιάδα της κοινωνικής διαστρωμάτωσης. Ανέθεσε σε ομάδα πανεπιστημιακών να επεξεργαστεί ένα σύγχρονο σωφρονιστικό πλαίσιο,

παρακάμπτοντας τα αγκυλωμένα υπηρεσιακά συμβούλια και τους ex officio επαίοντες. Όλα αυτά έπεσαν βαριά σ' αυτούς που επενδύουν την οικονομική τους κραιπάλη στην εσαεί διατήρηση της αθλιότητας των φυλακών και στη δυστυχία των σωφρονιζομένων. Σ' αυτούς, με άλλα λόγια, που προσωποποιούν τα πολυθρόνητα κυκλώματα. Αποτέλεσμα: -συνεχίζει το άρθρο της εποχής-"ογδόντα κρατούμενοι κατάπληκτοι βρήκαν μπροστά τους όλες τις πόρτες ανοιχτές και τη φρουρά χαμένη. Όμως ογδόντα κρατούμενοι δεν φεύγουν εύκολα, αν δεν τους αφήσεις να φύγουν". Αυτά έγραφε ο Τύπος της εποχής κρίνοντας την προσπάθεια του Αθανάσιου Κανελλόπουλου, όπως σας είπα "να βάλει χέρι" στα κυκλώματα.

Τα κυκλώματα αυτά ασφαλώς υπάρχουν. Ζουν και βασιλεύουν έστω και αν σήμερα δεν εμφανίζουν τη δυναμική του παρελθόντος. Και θα εμφανίζουν όπως είπα την αντοχή της Λερναίας Ύδρας, όποτε η πολιτεία θα προσπαθεί να τα ξεριζώσει. Είναι γνωστό ότι το χώρο των φυλακών τον λυμαίνονται συγκεκριμένοι άνθρωποι, συγκεκριμένοι περισπούδαστοι δικηγόροι που πολύ μικρή νομική υποδομή και κατάρτιση διαθέτουν, άριστη όμως επίδοση έχουν στις δημόσιες σχέσεις τους, στα τραπεζώματα με διευθυντές φυλακών και όχι μόνο. Τα κυκλώματα αυτά τα λυμαίνονται συγκεκριμένοι σωφρονιστικοί υπάλληλοι, τα λυμαίνονται συγκεκριμένοι δικαστικοί υπάλληλοι. Δεν τολμώ να πω τη λέξη ότι τα λυμαίνονται και οι δικαστές, γιατί δεν θέλω να σκέφτομαι ότι φθάνει ως εκεί το κύκλωμα αυτό.

Αγαπητοί συνάδελφοι, για την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, η αντιμετώπιση του προβλήματος της σωστής και αποδοτικής λειτουργίας του σωφρονιστικού συστήματος είναι εξίσου αναγκαία και επιβεβλημένη όπως και η αντιμετώπιση του προβλήματος της αυξημένης εγκληματικότητας. Και εδώ πρέπει να πω ότι με εξαιρετική χαρά άκουσα όλους τους συναδέλφους να συμφωνούν, ότι αυτό τουλάχιστον το θέμα δεν προσφέρεται για την αντιπαράθεση κομμάτων. Δεν είναι τώρα ώρα να συζητάμε γιατί καθυστερήσαμε από το 1994 -η Βουλή δηλαδή καθυστέρησε- να φέρουμε το συγκεκριμένο πόρισμα. Ξέρουμε πολύ καλά ότι και το πόρισμα για την αντιμετώπιση του προβλήματος των τροχαίων ατυχημάτων τώρα συζητήθηκε πριν λίγο καιρό. Αυτό δεν σημαίνει κυβερνητική υστεροβουλία ούτε βέβαια ολιγωρία της Βουλής. Είναι ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία της Βουλής. Όπως επίσης, νομίζω ότι δεν είναι θεμιτό να προσπαθούμε να οικειοποιηθούμε ή να προβάλουμε την σκέψη ή την πρωτοβουλία ποιος την είχε -που ορθότατα την είχε ο κ. Έμπερτ- να ανακινήσει το θέμα του σωφρονιστικού συστήματος και τη συγκρότηση της αντίστοιχης διακομματικής επιτροπής.

Ο Υπουργός Δικαιοσύνης ανέφερε ορισμένα απ'όσα η Κυβέρνηση έκανε. Κανείς δεν λέει ότι κάναμε το σύνολο αυτών που πρέπει, γιατί για να κάνουμε το σύνολο αυτών που πρέπει, πρέπει να συνοδεύουμε και τις αντίστοιχες ενέργειες και από έναν προϋπολογισμό που αντέχει στην εκτέλεση των όσων εμείς προγραμματίζουμε.

Ο κύριος Υπουργός, λοιπόν ανέφερε ότι η Κυβέρνηση έχει ήδη καταρτίσει τον νέο σωφρονιστικό κώδικα και είναι έτοιμη να τον συζητήσει. Ότι έχει εξαγγείλει την κατασκευή νέων φυλακών χωρητικότητας δυο χιλιάδων θέσεων κρατουμένων. Ότι προέβη στη μεταφορά του σωφρονιστικού καταστήματος ανηλίκων από τον Κορυδαλλό στον Αιγάλεω. Ότι προέβη σε επισκευή, συντήρηση και βελτίωση των φυλακών της Κέρκυρας, των Χανίων, του Ναυπλίου. Ότι σχεδιάζει την ανέγερση νέας φυλακής στα Τρίκαλα. Νομίζω ότι κάποια από αυτά πρέπει να τα αναγνωρίζουμε και τουλάχιστον εκεί που γίνονται να τα επικροτούμε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Αγαπητοί συνάδελφοι, τελειώνοντας, αισθάνομαι και πάλι την ανάγκη να συγχαρώ όλα τα μέλη της διακομματικής επιτροπής που παρέδωσαν στη Βουλή και πιστεύω και στο κοινωνικό σύνολο ένα εξαιρετικά χρήσιμο κείμενο. Ένα κείμενο, που πολύ σωστά είπε και ο κύριος Υπουργός, ότι μπορεί να αποτελέσει την πυξίδα όχι μόνο για τις παραπέρα ενέργειες της Κυβερνήσεως αλλά και για το

γενικότερο δικό μας προβληματισμό κάθε φορά που θα ερχόμαστε σ'αυτήν την Αίθουσα και θα μιλάμε για το σωφρονιστικό σύστημα, θα ξέρουμε, ότι υπάρχει ένα λαμπρό κείμενο που μπορεί να αποτελεί για μας πηγή γνώσης, πηγή άντλησης επιχειρημάτων για τις προτάσεις μας. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Καρακώστας έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΚΩΣΤΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση της διακομματικής επιτροπής που θεωρώ ότι πράγματι είναι ένα αξιόλογο κείμενο σε περιεχόμενο, μας δίνει την ευκαιρία να ασχοληθούμε με ένα όντως μεγάλο πρόβλημα που αυτό σχετίζεται με την αξία που λέγεται άνθρωπος και με τις ελευθερίες του.

Όπως γνωρίζετε, κύριε Υπουργέ, το σύστημα το σωφρονιστικό δεν λειτουργεί σαν τέτοιο, αλλά λειτουργεί σαν φυλακιστικό γιατί μέσα στο χώρο αυτό παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και έχουμε έντονες διαμαρτυρίες. Και δεν θα πρέπει το σύστημα να το δούμε μεμονωμένα, αλλά να το δούμε σφαιρικά, γιατί η προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας αρχίζει από τη στιγμή της σύλληψης του κατηγορουμένου για κάποια αξιόποινη πράξη, συνεχίζεται στο αστυνομικό κρατητήριο, στη μεταγωγή στα δικαστήρια, στην κατάδικη και στη μεταγωγή στις φυλακές σε περίπτωση καταδίκης και φυλάκιση μέχρι της απελευθέρωσής του.

Θα θυμάστε, κύριε Υπουργέ, και όλοι σας εδώ μέσα τη φυλακισμένη επί δύο μήνες αλλοδαπή διότι δεν είχε άδεια παραμονής, η οποία συγχρωτίζετο στα κρατητήρια της αστυνομίας στην Κρήτη μέσα σε κατάδικους και ήταν και έγκυος.

Θα θυμάστε επίσης τη μικρή στη Θεσσαλονίκη που είχε καταδικασθεί σε μικρή ηλικία και τη μετέγαγε στις φυλακές μεταφέροντάς την σε κατάδικους όπου δέχθηκε εκεί και τη σεξουαλική παρενόχληση.

Επομένως, τα ζητήματα εδώ είναι πελώρια. Δεν είναι μεμονωμένα μέσα στις φυλακές. Και θα έλεγα -σας είχα κάνει κι άλλη μια φορά πρόταση- όπως ξέρετε καλύτερα από μένα, γιατί είσθε διακεκριμένος νομικός, το ουσιαστικό και δικονομικό μας δίκαιο -και διαφωνώ με αυτό που είπατε για τον κώδικα- απηχεί στις αντιλήψεις του 18ου αιώνα, από τις οποίες αντιλήψεις είναι επηρεασμένοι όλοι οι ποινικοί κώδικες των κρατών της Ευρώπης. Και θα σας πω ποια είναι η πρότασή μου διότι τότε, δηλαδή αυτές τις αντιλήψεις, εξέφραζαν το δίκαιο της πολιτείας και όχι της πολιτείας των ενεργών πολιτών.

Η πρότασή μου είναι η εξής: Να κάνετε επιτροπή για να αλλάξετε τη δομή του Κώδικα και του Ποινικού και της Ποινικής Δικονομίας. Να καταργηθεί η τριχοτόμηση των εγκλημάτων σε πταίσματα, πλημμελήματα και κακουργήματα. Και αν'αυτής της τριχοτόμησης να καθιερωθεί πρώτον: Η διάκριση σε εγκλήματα που είναι επικίνδυνα για τον άνθρωπο και δεύτερον σε παραβάσεις τάξης. Και στις παραβάσεις τάξης θα υπαχθούν όλα τα πταίσματα και όλα τα εγκλήματα του Μονομελούς Πλημμελοδικείου και μερικά του Τριμελούς και να μην επιβάλλονται ποινές στέρησης της ελευθερίας σε αυτά τα εγκλήματα, αλλά άλλες μορφές διοικητικού περιεχομένου, αστικού περιεχομένου, ηθικού περιεχομένου όπως παραδείγματος χάρη στέρησης του βαθμού, στέρησης της αδειάς κυκλοφορίας, στέρησης της επαγγελματικής αδειάς κ.ο.κ.

Και θα έχουμε αποσυμφόρηση από φυλακισμένους, οι οποίοι για μικρές απλές πράξεις και παραβάσεις συγχρωτίζονται με τους επικίνδυνους εγκληματίες, οι οποίοι βρίσκονται στις φυλακές. Γι' αυτό, λοιπόν, θα πρέπει να εξετάσετε ότι ο Ποινικός Κώδικας και ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας χρειάζονται βαθιά αναδιάρθρωση. Πάντως εκεί είναι και οι δικαστές. Μπορεί οι δικαστές να έχουν νομικές γνώσεις, αλλά τίποτε άλλο το ιδιαίτερο. Το γνωρίζουμε από την πείρα μας. Δεν ξέρουν να δικάζουν, δεν ξέρουν να επιβάλουν ποινές. Επιβάλλουν ποινές εξετάζοντας το γράμμα του νόμου και δεν μπαίνουν στην ουσία, στην προσωπικότητα.

Ευτυχώς που η Εισαγγελέως στη Θεσσαλονίκη, είδε αυτήν

τη μικρή ανήλικη με ένα ανθρώπινο πρόσωπο. Αν ήταν κανένας άλλος, όπως εκείνος ο εισαγγελεύς, που έπιασε το φοιτητή που καθόταν στα σκαλιά και τον έστειλε αυτόφωρο, το αποτέλεσμα θα ήταν τραγικό. Σκεφθείτε τι δικαστικούς λειτουργούς έχουμε, κύριε Υπουργέ, πώς σκέφτονται και πώς λειτουργούν. Αυτό το σύστημα θέλει εκ βάθρων αναδιάρθρωση. Να το αλλάξουμε σε όλην τη δομή και λειτουργία του, διότι σήμερα είμαστε σε άλλες εποχές, είμαστε μπροστά στην ανατολή του 21ου αιώνα. Πρέπει να φτιάξουμε καινούριο Ποινικό Κώδικα και Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, με καινούριες αντιλήψεις, κύριε Υπουργέ. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Παπαδημόπουλος έχει το λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, για ένα τόσο σοβαρό πρόβλημα, όπως είναι αυτό που συζητούμε απόψε, με τόσες διαστάσεις κοινωνικού, νομικού, πρακτικού ενδιαφέροντος, θα ήταν αστείο να υποστηρίξει κανείς ότι με το πεντάλεπτο θα μπορούσε να εισέλθει στο θέμα και πολύ περισσότερο να αναλύσει κάποιες πτυχές αυτού του προβλήματος. Εν πάση περιπτώσει.

Πρώτα-πρώτα, πρέπει να δούμε -για να φτάσουμε, δηλαδή, σε σωστά συμπεράσματα- τι είναι αυτό που φταίει κυρίως στη χώρα μας, όταν προ μερικών ετών είχαμε ένα νούμερο πεντακοσίων χιλιάδων περίπου μηνύσεων μέσα σε ένα χρόνο. Το ακούσατε καλά, κύριε Υπουργέ; Στα δέκα εκατομμύρια έχουμε πεντακόσιες χιλιάδες εγκληματίες; Πρέπει δηλαδή να βγάλει κανείς το συμπέρασμα ότι οι νεοέλληνες αποτελούν ένα σύνολο εγκληματιών. Και πού οφείλεται αυτό; Είς το ότι έχουμε ποινικοποιήσει και την καλημέρα. Διότι δεν είναι δυνατόν να έχουμε ένα επαρχιακό πλημμελειοδικείο όπου στο πινάκίό του να περιλαμβάνονται εκατόν πενήντα υποθέσεις, που αφορούν εισπράξεις των ασφαλιστικών ταμείων ή δεν ξέρω τι άλλο. Ευτυχώς που με τις επιταγές έγινε αυτό που έγινε. Αλλά εδώ υπάρχουν τόσες άλλες περιπτώσεις, που γεμίζουν τα πινάκια των δικαστηρίων. Πρέπει να γίνει αποσυμφόρηση. Δεν μπορούμε να οδηγηθούμε σε ένα σωστό σωφρονιστικό σύστημα, αν δεν αρχίσουμε απ' αυτό πρώτα. Απεγκληματοποίηση. Πώς θα γίνει; Να φύγουν όλες αυτές οι παραβάσεις, όπως είπα και ο προλαλήσας συνάδελφος. Να εφαρμοστούν άλλα μέτρα, για να μπορέσουμε να έχουμε μικρότερο αριθμό εγκλημάτων, αδικημάτων αν θέλετε, και εν συνεχεία φυσικά μικρότερο αριθμό ανθρώπων, που θα οδηγούνται στις φυλακές.

Ένα δεύτερο που πρέπει να προσέξουμε, είναι ότι το σωφρονιστικό σύστημα δεν είναι και αυτό κάτι το οποίο μπορεί να διαρκέσει εφ' όρου ζωής. Εξετάζουμε τι γίνεται γύρω-γύρω, το περιβάλλον, την τάση που έχουν οι σύγχρονοι άνθρωποι στη διάπραξη διαφόρων αδικημάτων ώστε να ληφθούν και τα κατάλληλα μέτρα στο σωφρονιστικό σύστημα.

Βλέπετε σήμερα ότι τα πιο πολλά εγκλήματα είναι κυρίως τυφλά εγκλήματα. Δεν είναι εκείνα τα εγκλήματα, που είχαμε προ ετών, όπου πράγματι οι στόχοι ήταν εκ των προτέρων γνωστοί στους δράστες. Ο δράστης απεφάσιζε παλιότερα να τελέσει ένα αδίκημα π.χ. κατά των ηθών ή κατά της ζωής, το έβαλε εκ των προτέρων στο μυαλό του και περίμενε να βρει την ευκαιρία, για να τελέσει αυτό το αδίκημα, έχοντας ως στόχο ένα συγκεκριμένο άτομο.

Συνεπώς, τα λοιπά άτομα της κοινωνίας δεν έπρεπε να έχουν ανησυχία, ότι δεν κινδύνευαν από τέτοιου είδους δράστες. Διότι πράγματι ο συγκεκριμένος εγκληματίας εστρέφεται κατά συγκεκριμένου ατόμου. Σήμερα όμως έχουμε σωρεία αδικημάτων στα τυφλά. Βλέπετε ότι παλιότερα παίρνατε το αυτοκίνητο, κύριε Υπουργέ και πηγαίνατε στη πατρίδα σας, την Τρίπολη και, αν κουραζόσασταν στο δρόμο, σταματούσατε κάπου και δεν είχατε κανένα φόβο ότι θα έρθει κάποιος εγκληματίας να σας αφαιρέσει τη ζωή. Σήμερα όμως, δεν τολμάει κανείς να κατεβεί από το αυτοκίνητο, καθώς παίρνει κάποιο δρόμο να πάει κάπου, γιατί κάποιος θα έλθει να τελέσει πράγματι ένα έγκλημα στα τυφλά. Άρα, εδώ μπορεί να υποστηρίξει κανείς ότι όντως άλλαξε η μορφή των αδικημάτων ο τρόπος ενέργειας των δράστών και η κοινωνία, η οργανωμένη πολιτεία θα πρέπει να τα δει αυτά χωριστά και να πει

στο κάτω κάτω, πώς θα αντιδράσει. Να πάμε στη παλιά θεωρία δηλαδή, ότι πρέπει να κάνουμε τόσο κακό στον εγκληματία όσο έκανε αυτός σε έναν άλλον για να νιώσει, να δει πόσο άσχημο είναι αυτό που έκανε; Ή και αυτό, αλλά κυρίως να εφαρμόσουμε τη σύγχρονη θεωρία να κοιτάσουμε τη γενική και την ειδική πρόληψη να προφυλάξουμε τα λοιπά μέλη της κοινωνίας από τη διάπραξη νέων αξιολογικών πράξεων του συγκεκριμένου δράστη. Φυσικά αυτό προβλέπει, αυτό υποστηρίζει η σύγχρονη ποινική και εγκληματολογική επιστήμη. Αλλά βεβαίως θα πρέπει να το συσχετίσουμε και με την ευαισθησία της κοινωνίας. Βλέπετε προχθές στην περίπτωση Ματέϊ, τηλεπαρουσιαστής αγωνιούσε, γιατί δεν διεκομίσθη αμέσως ο Ματέϊ στο νοσοκομείο. Και μάλιστα επιτιμούσε όλους αστυνομικούς, γιατρούς κλπ., γιατί δεν διεκόμεζαν γρήγορα τον Ματέϊ, ώστε να μη χάσει καμιά σταγόνα αίμα. Για την άλλη τη ταλαίπωρη, το θύμα, για τη Γκινάκη, καμιά ανησυχία. Δηλαδή, πρέπει να δεχθούμε ότι οι εγκληματίες δικαιούνται καλύτερη περιποίηση περιμένουν από τους νομοταγείς πολίτες. Να αλλάζουμε κάθε πρωί τα λουλούδια στο βάζο του κελιού; Να τους έχουμε τηλεόραση, να τους δίνουμε άδειες; Ή πρέπει να καταλάβουν και εκείνοι ότι κάτι έκαναν εν πάση περιπτώσει. Γι' αυτό το πρόβλημα είναι πάρα πολύ σοβαρό και περίπλοκο και θα πρέπει και το ένα να δούμε και το άλλο, αλλά κυρίως να προσέξουμε και τα νομοταγή άτομα. Γιατί θα βλέπετε κάθε βράδυ εκπομπές στα κανάλια, όπου κανείς δεν ασχολείται επιτέλους με το νομοταγή πολίτη, με τον πολύτεκνο κλπ. Όλοι ασχολούμαστε με τα δικαιώματα αυτών που έχουν διαπράξει αδικήματα. Κάποτε πρέπει να αντιληφθούν και αυτοί ότι υπάρχουν και συνέπειες. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Τσαφούλιας έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΑΦΟΥΛΙΑΣ: Κύριε Υπουργέ, οι λαοί για να επιζησουν πρέπει όπωσδήποτε να λειτουργήσουν και να αφεθούν ολόψυχα στον αγώνα για την επικράτηση των αρχών του πολιτισμού και της δικαιοσύνης. Χωρίς πολιτισμό και χωρίς δικαιοσύνη δεν υπάρχει κοινωνία. Το Υπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Δικαιοσύνης είναι τα έσχατα των εσχάτων στον προϋπολογισμό. Είναι τα σκουπίδια του προϋπολογισμού, το Υπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Επομένως, σ' αυτό θέλω μια απάντηση, θα πάρετε σαφή θέση εν όψει της ψηφίσετε του προϋπολογισμού, ότι το κονδύλι που δίνεται, το 1,5%, αποτελεί καταισχύνη για τη λειτουργία της απονομής του δικαίου; Και πειθαρχώντας στη δημοκρατική διαδικασία να ψηφίσετε τον προϋπολογισμό. Δεν λέει τίποτε, κανένας δεν σας λέει να μη ψηφίσετε τον Προϋπολογισμό και κανένας δεν σας είπε να μην υπακούσετε στις αρχές της δημοκρατικής διαδικασίας. Εδώ και τώρα όμως, να διασαφηνίσετε τη θέση σας, εν όψει συγκλίσεως υπουργικού συμβουλίου, συζητήσεως του προϋπολογισμού προς τον Παπαντωνίου, ό τι αυτό είναι πάρα πολύ κακό για το σύστημα λειτουργίας απονομής του δικαίου. Και πρέπει όπωσδήποτε να αυξηθεί το ποσό το οποίο δίδεται από τον κρατικό προϋπολογισμό για το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Όλα τα άλλα είναι επιμέρους θέματα, τα οποία αντιμετωπίζονται με συζητήσεις και λογοδιάρροιες. Ένα και ένα κάνουν δυο. Κύριε Παπαντωνίου, διαφωνώ. Εάν υπάρχουν λόγοι να πείτε ότι καλώς δίνει το 1,5% και πρέπει να δώσει αλλού, πάλι, κύριε Υπουργέ, να το διασαφηνίσετε στον ελληνικό λαό.

Διότι η ιστορία σας είναι συνδεδεμένη με το λαό και πρέπει να πείτε καθαρά ότι αυτό που δίνει είναι αρκετό, γιατί υπάρχουν άλλες ανάγκες που πρέπει να καλυφθούν. Διότι υπάρχουν άλλες χιλίες τόσες ανάγκες που δεν πρέπει να καλυφθούν μπροστά από τις ανάγκες του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Να καθορίσετε τη θέση σας και να ψηφίσετε εκατό φορές, όπως είπατε προηγουμένως για πειθαρχία στη λειτουργία της δημοκρατικής διαδικασίας.

Αυτές τις θέσεις και αυτές τις απαντήσεις περιμένω εγώ από εσάς στη συγκεκριμένη περίπτωση για το εάν πράγματι θα καθορίσετε τη θέση σας πειθαρχώντας στη λειτουργία της δημοκρατικής διαδικασίας εν όψει του προϋπολογισμού. Και

απόψε δεν κάνουμε τίποτα άλλο από το να έχουμε αρνητικό συμπέρασμα. Σαν λειτουργία Βουλής έχουμε αρνητικό αποτέλεσμα. Το αποτέλεσμα είναι ένα και ένα. Αυτήν τη στιγμή αποφασίζει η Ολομέλεια της Βουλής που συζητάει το Σωφρονιστικό Κώδικα να ζητήσει εν όψει της ψηφίσεως του προϋπολογισμού αύξηση του κονδυλίου για τη Δικαιοσύνη. Αυτό είναι συμπέρασμα, αυτό είναι αποτέλεσμα.

Ως προς τα άλλα τι λέμε; Παραμύθια; Εμείς αυτήν τη στιγμή κάνουμε ευχολογίες εδώ. Ανέβηκε επάνω ο κ. Τζανής και έλεγε τα περί ευχολογίων κλπ. Εδώ, απόψε, εδώ και τώρα, που έλεγε ο Ανδρέας ο Παπανδρέου, να αποφασίσουμε σαν Βουλή και να πούμε ότι η Ολομέλεια που συζητάει το Σωφρονιστικό Κώδικα ζητάει αύξηση του κονδυλίου για τη Δικαιοσύνη. Οπότε είναι κάτι αυτό εν όψει της ψηφίσεως του προϋπολογισμού. Και γίνεται αναμόρφωση του Προϋπολογισμού και μπορούν να μειωθούν πολλά κονδύλια άλλα και να αυξηθούν του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Επ'αυτού εγώ έχω πολλά να πω. Τώρα δεν μπορώ να πω ποια να μειωθούν. Να μου πείτε, όμως, εσείς, κύριε Υπουργέ, γιατί πρέπει να μείνει εκεί το ποσό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, να μη μειωθούν τα άλλα και να αυξηθεί αυτό ή να αυξηθεί αυτό παράλληλα προς τα άλλα.

Τώρα, όσον αφορά τα κυκλώματα θέλω να πω τα εξής: Τα κυκλώματα λειτουργούν περισσότερο από το κράτος. Η αξία της έννοιας της ισχύος του κράτους πάει κάτω από την αξία της έννοιας της ισχύος των κυκλωμάτων. Και δικηγόροι και υπάλληλοι κλπ. Επομένως, εκεί τι συμβαίνει; Δεν είναι ότι τους καλούμε και δεν λένε. Καλά κάνουν και δεν λένε γιατί έχουν συμφέροντα. Ένα κράτος με τέτοια εξουσία και με τόσο ισχυρή δύναμη δεν μπορούσε να καταπολεμήσει τα κυκλώματα; Έπρεπε να καταπολεμηθούν τα κυκλώματα. Το να δηλώνουμε ότι έχουμε αδυναμία αντιμετώπισης της λειτουργίας των κυκλωμάτων στις φυλακές, αυτό πάει να πει ότι η αξία της έννοιας της λειτουργίας της εξουσίας που ασκούμε, είναι κατώτερη από τα κυκλώματα. Άρα, είμαστε δούλοι της μαφίας και των κυκλωμάτων που λειτουργούν στα σωφρονιστικά καταστήματα και γενικότερα στη λειτουργία της απονομής του δικαίου. Εδώ πρέπει να αντιμετωπιστεί το θέμα. Έφυγε ο Ρωμαίος, ανέλαβε ο Πετσάλνικος. Να δούμε τι θα κάνει ο Πετσάλνικος. Θα καταργήσει αυτό που λέει περί διαφθοράς;

Εγώ δεν σας λέω ότι δεν κάνετε προσπάθειες. Κάνετε και πολύ σοβαρές μάλιστα. Δεν έχει μπει, όμως, δρόμος αντιμετώπισης και καταργήσεως των κυκλωμάτων αυτών.

Όσον αφορά τα άλλα θέματα τώρα έχω να πω τα εξής: Να πούμε για την προσωπική κράτηση; Εκδικάζονται υποθέσεις στο Εφετείο Πατρών, που ήμουν δικηγόρος. Τώρα δεν ασκώ βέβαια, το επάγγελμα. Υπάρχουν περιπτώσεις που γίνεται το Εφετείο Τριμελές Ποινικό Εφετείο Κακουρηγημάτων και πάει στο Πενταμελές. Ένα χρόνο, ενάμιση χρόνο, δύο χρόνια και δυόμισι χρόνια με αναβολές. Είναι απονομή δικαίου αυτό; Εδώ στο θέμα του γενικού νόμου που θα φέρετε, πρέπει να το βάλετε μέσα. Οι εφέσεις κατά των αποφάσεων των Τριμελών Ποινικών Εφετείων Κακουρηγημάτων κλπ. πρέπει να εκδικάζονται σε δύο μήνες. Να βγάλουν υπερωρίες στους εφέτες να μην σταματάνε στις 15.00'. Να πληρωθούν. Να τα χρήματα του προϋπολογισμού. Να η έννοια της απονομής του δικαίου.

Τώρα, το θέμα της ανεργίας είναι συνδεδεμένο με το θέμα της εγκληματικότητας. Κοινωνική πολιτική και ανεργία. Η ανεργία, ο άνεργος, έχει ψυχολογία καταντήματος και είναι δυσδιάκριτα τα όρια του διαχωρισμού του κατηντήματος από τα όρια του εγκλήματος και ως εκ τούτου οι άνεργοι, λόγω της ψυχολογικής κατάστασης στην οποία φθάνουν, ταυτίζονται με το κατήντημά τους. Εδώ είναι ένα μεγάλο ψυχολογικό πρόβλημα. Ξένοι μελετητές του Ποινικού Δικαίου έχουν φθάσει να αναλύουν αυτά τα σημερινά γεγονότα της Ευρώπης για τα είκοσι εκατομμύρια των ανέργων και λένε ότι αυτοί οι άνθρωποι θα έπρεπε να έχουν ελαφρυντικό.

Επομένως, είναι πάρα πολλά εκείνα τα οποία πρέπει να μας απασχολήσουν και τα οποία είναι βασικά. Εγώ πάντως για αυτά που σας έθεσα σαν ερωτήματα περιμένω μια απάντηση η οποία θα σας τιμά και η οποία δεν σας θέτει σε καμία θέση εκτός της κομματικής σας διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Μαρκογιαννάκης έχει το λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς επαινετή η πρωτοβουλία του κ. Έβερετ, χρήσιμη και η συζήτηση που κάνουμε, θαυμάσιο το πόρισμα και ως προς τις επισημάνσεις και ως προς τις προτάσεις. Έχω την αίσθηση, όμως, ότι σήμερα τυπικά εκπληρώνουμε μία υποχρέωση η οποία προβλέπεται από τον Κανονισμό και ακούμε και λέμε πράγματα τα οποία είναι χιλιοειπωμένα, έχουν επισημανθεί και στο παρελθόν, τα έχουμε ξανακούσει, αλλά τίποτα δεν γίνεται.

Εγώ κύριε Υπουργέ, σας έχω ακούσει και έχετε πει πάρα πολλές φορές στην Αίθουσα αυτή τα ίδια πράγματα. Σας έχω ακούσει να μιλάτε για ανακαινίσεις φυλακών, για νέα προγράμματα, για νέα κτίρια εδώ και αρκετά χρόνια. Αλλά από αυτά τίποτα δεν βλέπω.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κάνετε μέγα λάθος!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Και ναι μεν συζητούμε θεωρητικά, αλλά θα πρέπει να καταλογίζονται και ευθύνες. Από το 1981 μέχρι σήμερα, δεκαεπτά - δεκαοκτώ ολόκληρα χρόνια, είστε σχεδόν συνέχεια στην Κυβέρνηση. Και θα ήθελα ν'ακούσω τι κάνατε -και παρακαλώ πάρα πολύ εν συνεχεία να μας απαντήσετε-αυτά τα χρόνια, για να μη φθάσουμε στο κατάντημα στο οποίο έχουμε φθάσει σήμερα. Γιατί το σωφρονιστικό μας σύστημα είναι τέτοιο που μου δίνει το δικαίωμα να μιλήσω για κατάντημα! Και κυριολεκτώ.

Άκουσα με προσοχή τους συναδέλφους που μίλησαν προηγουμένως. Γίνεται μια σύγχυση μεταξύ του σκοπού της επιβολής της ποινής και του σωφρονιστικού συστήματος. Σκοπός της επιβολής της ποινής είναι όπως όλοι γνωρίζουμε, η γενική και ειδική πρόβλεψη. Το σωφρονιστικό σύστημα έχει σαν στόχο τον εξαγνισμό, την ηθική βελτίωση των κρατουμένων. Αυτός που θα βγει από τη φυλακή να είναι καλύτερος, αν είναι δυνατόν, απ'ό,τι ήταν όταν μπήκε.

Και το ερώτημα το οποίο γεννάται είναι: Πιστεύει κανένας από εμάς σήμερα ότι έστω και ένας από αυτούς που βγαίνουν από τη φυλακή είναι καλύτερος απ'ό,τι μπήκε; Οι μόνοι, που ίσως βγαίνουν αλώβητοι από εκεί μέσα, είναι οι εκ περιστάσεως εγκληματίες βίας οι οποίοι μάλιστα, μπαίνουν μέσα και σε κάποια ηλικία και κοιτάζουν πώς να εκτίσουν την ποινή τους και να φύγουν.

Θέλω να ρωτήσω όμως, γιατί περισσεύει η υποκρισία. Δεν γνωρίζαμε και δεν γνωρίζουμε όλοι ότι στις φυλακές κυκλοφορούν τα ναρκωτικά ευκολότερα απ'όσο κυκλοφορούν έξω; Δεν γνωρίζετε, κύριε Υπουργέ, και δεν γνωρίζουμε όλοι μας ότι στις φυλακές όποιος πρωτομπεί, ιδιαίτερα αν είναι νέος και ευπαρουσίαστος, το πρώτο πράγμα που κινδυνεύει να υποστεί θα είναι ο βιασμός;

Θα σας αναφέρω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα: Με πήρε έντρομος κάποιος πατέρας ένα πρωινό και μου είπε: "Χθες προφυλάκισαν τον ηλικίας δεκαεννέα ετών γιό μου". Και το παιδί έτρεξε στο αρχιφυλακείο, γιατί έγινε μακελειό μέσα στη φυλακή μεταξύ δύο ομάδων που υπήρχαν που έριξαν μεταξύ τους για το ποιος θα τον πάρει στο κελί του για να τον βιάσει! Αυτά συμβαίνουν στις φυλακές!

Δεν γνωρίζουμε ότι στις φυλακές υπάρχουν και νονοί, ότι υπάρχουν κυκλώματα, όλα αυτά τα πράγματα;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Το καταγγείλατε αυτό το γεγονός;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Να το καταγγείλω πού και τι θα βγει;

Ακούσατε προηγουμένως από τον κ. Κουβέλη ότι έκανε μια επιτροπή για να καταγγεληθούν...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Θα το στείλω εγώ αύριο στον εισαγγελέα. Να πάτε να καταθέσετε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Σας παρακαλώ πάρα πολύ. Αυτά τα πράγματα καταγγέλλονται.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εσείς το καταγγείλατε;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Εγώ να το καταγγείλω; Δεν έχω κανένα δισταγμό.

Αυτή είναι η κατάσταση. Και απορώ, κύριε Υπουργέ, γιατί εξανίστασθε. Δεν τα ξέρετε αυτά τα πράγματα;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αυτό που λέτε, δεν το ξέρω.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Δεν τα ξέρετε; Δεν σας τα έχουν πει ακόμη; Δεν ξέρετε ότι γίνονται βιασμοί στις φυλακές;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Λέτε παραμύθια, κύριε συνάδελφε! Εγώ, θα το στείλω στον εισαγγελέα και να πάτε να καταθέσετε να δω τι θα πείτε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Εντάξει. Εσείς μπορεί να λέτε ότι εγώ λέω παραμύθια. Σας λέω όμως και εγώ, ότι μακράν της χώρας ταύτης ευρίσκεσθε!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Φαίνεται ότι σηκωθήκατε για καυγά και ζητάτε και τα ρέστα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ, μη διακόπτετε. Αφήστε τον ομιλητή να μιλήσει.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Όχι, δεν σηκώθηκα για καυγά. Κάθομαι εδώ πάνω από τρεις ώρες και ακούω που φιλολογούμε. Και είμαι βέβαιος ότι φεύγοντας από εδώ, μάλλον θα τα ξεχάσουμε πάλι, όπως τα έχουμε ξεχάσει τόσες φορές. Και γι'αυτό ανέβασα τον τόνο της φωνής μου. Πρέπει επιτέλους, κάποια στιγμή να συζητήσουμε κάποια πράγματα και να πάρουμε κάποιες αποφάσεις.

Κύριε Υπουργέ, το μέγα πρόβλημα το οποίο σήμερα υπάρχει - εντάξει, το σωφρονιστικό σύστημα χρειάζεται να το δούμε εξ υπαρχής όλοι μαζί διακομματικά, συναινετικά- είναι ο υπερπληθυσμός των φυλακών. Και πρέπει κάτι να κάνετε, αφού οι φυλακές σήμερα χωράνε συγκεκριμένο αριθμό, να πηγαίνουν εκείνοι που πρέπει να πηγαίνουν και να μην πηγαίνουν εκείνοι που δεν πρέπει να πηγαίνουν, ή εν πάση περιπτώσει, εκείνοι που είναι οι λιγότερο εγκληματίες. Προς αυτήν την κατεύθυνση πρέπει να κινηθείτε είτε νομοθετικά είτε κατ' άλλον τρόπο. Γιατί διαφορετικά η κατάσταση αυτή θα διαιωνίζεται. Και τουλάχιστον, εξ όσων μπορώ εγώ να αντιληφθώ, δεν είναι εύκολο λίαν συντόμως να επιτύχετε θεαματικά αποτελέσματα.

Θα ήθελα να επισημάνω δύο, τρία θέματα.

Το πρώτο αφορά την ευρεία αποποινικοποίηση. Το δεύτερο αφορά τον τρόπο έκτισης των μικρών ποινών από εκείνους, οι οποίοι δεν μπορούν να εξαγοράσουν την ποινή τους, που σημαίνει ότι είναι σε υποδεέστερη θέση από τους οικονομικά ισχυρούς που πάνε και τις εξαγοράζουν.

Είναι άνισο και ανήθικο αν θέλετε, το σύστημα, διότι ένας ο οποίοςδικάζεται για μια ανθρωποκτονία εξ αμελείας σε φυλάκιση δυο ετών και είναι οικονομικά εύρωστος πηγαίνει και πληρώνει και πάει στίπι του και ένας φτωχός και φουκαράς κάθεται και βγάζει δυο χρόνια φυλακή. Λέω ένα παράδειγμα αυτήν τη στιγμή.

Να δούμε τι θα γίνει με το θέμα της προσωρινής κράτησης. Το λέμε και το ξαναλέμε, φωνή βοώντος εν τη ερήμω, διότι οι κύριοι δικαστές δεν καταλαβαίνουν τίποτα.

Να δούμε πώς θα κατοχυρώσουμε το θέμα του ανασταλτικού αποτελέσματος της εφέσεως από τον πρώτο στο δεύτερο βαθμό, τουλάχιστον σε ποινές οι οποίες είναι κάτω από μια ορισμένη χρονική διάρκεια. Είναι και άλλα πολλά αυτά που πρέπει να δούμε, διότι διαφορετικά φοβάμαι ότι το πρόβλημα θα παραμείνει και το μόνο το οποίο θα ικανοποιεί τον εκάστοτε Υπουργό, κύριε Υπουργέ μου, θα είναι να μην έχουμε εξεγέρσεις και να μην έχουμε αποδράσεις από τις φυλακές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε, κύριε Μαρκογιαννάκη.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

Σας φθάνουν πέντε λεπτά;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Πολύ λιγότερα γιατί ο κ. Μαρκογιαννάκης σήκωσε την ατμόσφαιρα. Καλά πηγαίναμε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Χρειαζόταν.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Αν

χρειαζόταν, κύριε συνάδελφε, να τα πείτε και σεις.

Κύριε Μαρκογιαννάκη, κυβερνάτε την Ελλάδα από το 1952....

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Το πρόβλημα είναι τώρα τελευταία.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): ... με δυο μικρές αναλαμπές κατά τις οποίες ο αείμνηστος ημών Πρόεδρος Γεώργιος Παπανδρέου κυβέρνησε ή ο Πλαστήρας, ο Βενιζέλος και ο Παπανδρέου.

Τον Απρίλιο του 1990 παραλάβατε πάλι την εξουσία, την κρατήσατε τριάντι χρόνια και γυρίσατε την Ελλάδα πίσω δεκαπέντε χρόνια.

Να σας πω και κάτι άλλο. Δεν ήθελα να σας το πω. Είχε δώσει η Ευρωπαϊκή Ένωση δέκα δισεκατομμύρια διακόσια εκατομμύρια για φυλακές και τ' αφήσατε στο συρτάρι. Βρήκα ένα χαρτί τυχαίως που ψάχνω τα παλιά για να τα ζητήσω, να ανασυγκροτηθεί κάποια άλλη επιτροπή που είχε διαλυθεί. Τα είχαν μοιράσει τα λεφτά και τα πήρανε. Ήταν δέκα δισεκατομμύρια. Με αυτά κάνουμε τις φυλακές. Δεν ακούσατε πόσες φυλακές φτιάχνουμε;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Κύριε Υπουργέ, πριν...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σας παρακαλώ μη διακόπτετε. Δεν σας επιτρέπω, ειδικώς εσάς. Ξέρετε γιατί.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Ευχαριστώ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Και θα έρθει η ώρα σας να τα ακούσετε, κύριε ευγενέστατε πρίγκιπα της Πίνδου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σας επαναφέρω στην ομιλία σας την προχθεσινή, πώς άρχισες με το γράμμα του πατριώτη σου, από την Καρδίτσα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Αυτό είναι δικό μου θέμα, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, επί του θέματος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εγώ σας παρακαλώ, γιατί με διακόπτει, κύριε Πρόεδρε. Γιατί δεν προστατεύετε την ελεύθερη ομιλία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, ας συνεχίσουμε ...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σε παρακαλώ και εσένα, κύριε Πρόεδρε. Ποιος διέκοψε; Για να είμαστε σε κάποια τάξη, δηλαδή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Κύριε Υπουργέ, σας παρακαλώ ας επανέλθουμε στη συζήτηση του πορίσματος.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Το "σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ", δεν το δέχομαι. Και εγώ σε παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, να προστατεύεις την ελευθερία της ομιλίας. Όταν ανεβαίνετε πάνω, όλοι οι Υπουργοί σας φτάνει, αντί να επιβάλετε την τάξη.

Μιλήσαμε για την ευρεία αποποινικοποίηση, μιλήσαμε για τον τρόπο έκτισης των μικρών ποινών και έχουμε βγάλει τέσσερις διατάξεις με τις οποίες λύσαμε πολλά προβλήματα και για τις επιταγές και για τα χρέη προς το ΙΚΑ, προς τους οργανισμούς κλπ.

Για την προσωρινή κράτηση τι να σας κάνω;

Κύριε πρώην εισαγγελέα τι να κάνουμε;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Εγώ δεν είμαι Υπουργός, εσείς είστε.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τι να κάνω; Να ασκώ πειθαρχικές διώξεις; Θα το εισηγείσθω εσείς;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ: Αν ήμουν εγώ Υπουργός ξέρω τι θα έκανα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τέλος πάντων.

Στο ανασταλτικό αποτέλεσμα της έφεσης τι να κάνουμε; Είπαμε να έχουμε μια ελευθερία γνώμης, να εκφράζουν τη δική τους αντίληψη, τη δική τους οπποσδήποτε δικανική πεποίθηση, να μην επεμβαίνει κανείς στο έργο τους και να

μην ακούνε ούτε τους προϊσταμένους τους ακόμη που σήμερα "ναί μεν, αλλά". Για κάποιο θέμα θα τα ακούσετε μετά από λίγες μέρες, για κάποιο συμπατριώτη σας, που ζητήθηκε να του ασκήσω πειθαρχική δίωξη και δεν την άσκησα.

Επειδή μιλήσατε για υποκρισία, σας διαβεβαιώ ειλικρινά, κύριε Μαρκογιαννάκη, ότι πρώτη φορά ακούω για βιασμό. Έχουμε αντιμετωπίσει αυτά τα θέματα με όλο το επιτελείο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Δεν έχει συμβεί, τουλάχιστον όσον καιρό είμαι εγώ Υπουργός. Δεν μου καταγγέλθηκε τίποτα. Αφού όμως το καταγγέλλατε, θα το θέσω στη διαδικασία της έρευνας και να βάλετε αυτό το παιδί να το πει, για να τιμωρηθούν οι ένοχοι.

Τίποτα άλλο δεν έχω να πω, κύριε Πρόεδρε. Με συγχωρείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Η κ. Βασιλική Αράπη-Καραγιάννη έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΡΑΠΗ-ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ: Κύριε Υπουργέ, ένας συνάδελφος μίλησε προηγουμένως για τον Όσκαρ Ουάιλντ. Εγώ θα αναφέρω ότι Έλληνας φυλακισμένος έγραψε ότι τα τέσσερα δικαιώματα που έχουν οι άνθρωποι, στη φυλακή παραβιάζονται και μάλιστα το πρώτο δικαίωμα που έχει ο άνθρωπος, που είναι να μη θίγεται η προσωπικότητά του είναι εκείνο που παραβιάζεται κατ'εξοχήν. "Μας κάνουν να αισθανόμαστε τιποτένιοι, μας κάνουν να αισθανόμαστε ζώα" είπε.

Κύριε Πρόεδρε, το είπε και η κ. Κουτσίκου, θέλω και εγώ να το επισημάνω, ότι η μεγαλύτερη πληγή αναπαράγωγής εγκληματικότητας είναι τα παιδιά των φαναριών. Δεν είναι μόνο η ανθρωπιστική διάθεση που έχουμε όσον αφορά αυτά τα παιδιά. Κάθε φορά που σταματάω στα φανάρια και αυτά τα μικρά και βρώμικα χεράκια είναι τεντωμένα και μου ζητάνε λεφτά, νιώθω ντροπή, αλλά νιώθω και φόβο, γιατί αυτά τα μικρά παιδιά που σήμερα είναι επαιτές, αύριο θα γίνουν εγκληματίες.

Το μεγάλο πρόβλημα είναι ότι έχουμε χιλιάδες μετανάστες στη χώρα μας και δεν υπάρχει πρόνοια όσον αφορά τη διαπαιδαγώγηση αυτών των μικρών παιδιών. Αν υπήρχε πρόνοια από την κοινωνία μας, θα μπορούσαν τα παιδιά αυτά να ενταχθούν σε μία καλύτερη κοινωνία, να πάνε στο σχολείο και να μη γίνουν αργότερα στυγνοί εγκληματίες, διότι είναι σίγουρο ότι τα παιδιά αυτά θα γίνουν εγκληματίες.

Αν η Αστυνομία συλλάβει εξήντα ή εβδομήντα παιδιά, τι θα γίνει τότε, κύριε Υπουργέ; Θα τα μαζέψουν και θα τα μεταφέρουν σε ένα αστυνομικό τμήμα, όπου θα μένουν στα αζήτητα, διότι οι γονείς τους θα φοβούνται να πάνε να τα πάρουν, για να μην τους συλλάβουν και τους απελάσουν; Θα πρέπει οι αστυνομικοί να τα βοηθάνε για να μην πεθάνουν; Αυτό είναι ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα και θα πρέπει να υπάρξει μία πολιτική σε αυτόν τον τομέα. Επίσης, αφού πάμε προς την Ενωμένη Ευρώπη και εκσυγχρονιζόμαστε, θα πρέπει να εκσυγχρονιστούμε και σε αυτό το θέμα.

Ένα άλλο θέμα αφορά τις γυναίκες στις φυλακές. Φυσικά, είναι πολύ ωραία αυτά που λέει η έκθεση, κύριε Υπουργέ, αλλά το σπουδαιότερο πρόβλημα είναι ότι οι γυναίκες που έχουν μικρά παιδιά, θα πρέπει μέχρι αυτά να γίνουν δύο ετών, να τα έχουν στη φυλακή. Θα πρέπει να ληφθεί κάποια πρόνοια -πέρα από τους κοινωνικούς λειτουργούς και τους ψυχολόγους που έπρεπε να έχουμε- και αντί να αντιμετωπίζουν τα παιδιά αυτά τα προβλήματα των τοίχων, της φυλακής, χωρίς να βλέπουν τον ήλιο και τη φύση, χωρίς να κοινωνικοποιούνται, θα πρέπει με τη συγκατάθεση της μητέρας να τα πηγαίνουν σε βρεφονηπιακούς σταθμούς ή μεγαλώνοντας αργότερα σε κάποιους νηπιακούς σταθμούς.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Να κάνουμε βρεφονηπιακούς σταθμούς στον Κορυδαλλό; Έχουμε κάνει!

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΡΑΠΗ-ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ: Τα μικρά παιδιά τα έχουν οι μητέρες τους μέχρι δύο χρονών, όπως διάβασα. Κύριε Υπουργέ, πρέπει να δείξουμε μία ευαισθησία όσον αφορά το θέμα αυτό.

Επιπλέον, όπως ξέρουμε, οι γυναίκες είναι από τη φύση τους πολύ δραστήριες στο νοικοκυριό τους και στο σπίτι τους. Γι'αυτό, καλό θα είναι να γίνουν τμήματα υφαντουργίας, αργυροχοίας και εκμάθησης άλλων χειρωνακτικών επαγγελματιών στις φυλακές, για να μπορούν

να αποδώσουν οι γυναίκες που είναι εκεί.

Φυσικά καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και ειδικότερα για τις ανήλικες κοπέλες να υπάρχει ειδικό τμήμα, διότι ξέρουμε καλά τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε την κ. Καραγιάννη.

Η κ. Μπενάκη έχει το λόγο.

ANNA ΨΑΡΟΥΔΑ-ΜΠΕΝΑΚΗ: Κύριε Πρόεδρε, η συζήτηση του πορίσματος για το σωφρονιστικό σύστημα στη Βουλή καθυστέρησε τέσσερα χρόνια και νομίζω ότι επιβεβαιώνει τη δραματική καθυστέρηση που εμφανίζουμε ως χώρα σε σχέση με το σωφρονιστικό σύστημα. Διότι, δυστυχώς, αντί να σημειώνουμε έστω και μία στοιχειώδη βελτίωση, πηγαίνουμε ολοταχώς προς τα πίσω.

Οι δυσμενείς παράγοντες που επηρεάζουν και δυσχεραίνουν το σωφρονιστικό σύστημα, όπως είναι η εισροή των αλλοδαπών, η ανεργία, πολλαπλασιάζουν τις επιδράσεις τους και δεν συμβαδίζουν πραγματικά με τη δράση της πολιτείας, η οποία κυριολεκτικά πηγαίνει με ρυθμό αραμπά.

Λυπούμαι πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε, γιατί σ' αυτήν την Αίθουσα αναπτύξαμε θαυμάσιες ιδέες περί αντιεγκληματικής πολιτικής, καταστρώσαμε ένα ιδεώδες σωφρονιστικό σύστημα για τη χώρα μας, καταθέσαμε και ευγενικότερες προθέσεις και από τον κύριο Υπουργό και από μας και απ' όλους, αλλά αυτός ήταν ο στόχος μας ή να δούμε τα άθλια χάλια στα οποία βρίσκεται το σωφρονιστικό σύστημα και κυρίως να δούμε ότι δεν κάνουμε ούτε ένα βήμα μπροστά;

Θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να σας διαβάσω το δελτίο Τύπου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με ημερομηνία 6.12.95. Υπουργός τότε πρέπει να ήταν ή ο κ. Κουβελάκης ή ο κ. Ποττάκης. Θα παρακαλέσω τους συναδέλφους που θα το ακούσουν, να μου πουν εάν διακρίνουν την παραμικρή διαφορά σ' αυτά που εξαγγέλλει το Υπουργείο Δικαιοσύνης στις 6 Δεκεμβρίου του 1995 ότι "θα" κάνει με αυτά που μας είπε σήμερα ο κύριος Υπουργός, που επίσης "θα" κάνει.

Διαβάζω, λοιπόν: "Για τη μεταφορά των φυλακών του Κορυδαλλού" -και για να γίνουν και πολλά άλλα θαύματα- "το Υπουργείο συνεργάστηκε με τις νομαρχίες και αποφάσισε τα εξής: Πρώτον, θα ανεγερθούν τρία καινούρια σωφρονιστικά καταστήματα σε εκτάσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης στις περιοχές Τίρυνθας, Κασσαβέτειας και Κασσάνδρας". Νομίζω ότι ακούσατε, κύριοι συνάδελφοι, ότι στην περιοχή της Κασσαβέτειας και στην περιοχή της Κασσάνδρας, "θα" ανεγερθούν και σήμερα με τις δηλώσεις του κυρίου Υπουργού σωφρονιστικά καταστήματα. "Η δυναμικότητά τους θα είναι διακοσίων κρατουμένων και θα γίνουν με το σύστημα της προκατασκευής, κατά το πρότυπο των ξένων, που θα μας οδηγήσουν σε μία ταχύτατη ανέγερση. Με τον τρόπο αυτό ελπίζεται εντός του 1996 να έχουν περατωθεί τρία σωφρονιστικά καταστήματα". Αυτά που ακούσαμε ότι θα γίνουν.

Ερχόμαστε στη φυλακή της Ριτσώνας. Εδώ αναφέρει το δελτίο Τύπου του Δεκεμβρίου του 1995: "Προχωρούν με εντατικό ρυθμό οι διαδικασίες για την κατασκευή του σωφρονιστικού καταστήματος της Ριτσώνας και εντός του Δεκεμβρίου του 1996 θα γίνει ο διαγωνισμός μελέτης κατασκευής".

Ξέρετε τι έχει γίνει με τη φυλακή της Ριτσώνας; Σε λίγους μήνες "θα" εκδοθεί -αναμένεται- η οικοδομική άδεια.

Το Μήλεσι, που είναι στη Θήβα, στην περιοχή της Βοιωτίας, το κέντρο απεξάρτησης που μας ανέφερε ο κύριος Υπουργός που ελπίζει πλην απροόπτου, όπως είπε, να λειτουργήσει τον Ιανουάριο, θα ήταν έτοιμο από το Δεκέμβριο του 1995. Για το Μήλεσι -λέει- εξεδόθη απόφαση αποχαρακτηρισμού της έκτασης, στην οποία θα κατασκευαστεί η μονάδα, δυναμικότητας εκατόν είκοσι τοξικομανών κρατουμένων και η κατασκευή θα γίνει με το σύστημα της προκατασκευής.

Κύριοι συνάδελφοι, αυτήν τη στιγμή -μας τα είπε και ο κύριος Υπουργός, να μην τα επαναλαμβάνω, αλλά θέλω να συγκριθούν με αυτά που ελέγοντο το 1995- στο στάδιο της μελέτης βρίσκονται οι φυλακές Αρκαδίας, Ανδρίτσαινας,

Τρικάλων, Χανίων, Θήβας και Κασσάνδρας που σας ανέφερα, Ναυπλίου.

Και το μόνο που θεμελιώθηκε είναι το Μαλανδρίνο Φωκίδας, πριν από δύο μήνες. Η μόνη φυλακή που έγινε τελικά είναι του Αυλώνας, το σωφρονιστικό κατάστημα ανηλίκων. Και αυτό γιατί; Γιατί παραχωρήθηκε το κτίριο από το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης. Σήμερα εκεί, ενώ είναι δυναμικότητας εκατό θέσεων, κρατούνται διακόσιοι πενήντα κρατούμενοι.

Κύριοι συνάδελφοι, με αυτούς τους ρυθμούς αντιμετωπίζουμε το σωφρονιστικό πρόβλημα της χώρας; Με αυτούς τους ρυθμούς θα αντιμετωπίσουμε την αυξανόμενη εγκληματικότητα, την οποία -ας μην αυταπατώμεθα- δεν τη σταματάμε με όσες ευεργετικές διατάξεις και αν ψηφίσουμε για να καταργούμε την προσωπική κράτηση, για να μετατρέπουμε τις ποινές και για να δίνουμε άδειες στους κρατούμενους. Ένα σωστό σύστημα δηλαδή να το παραποιούμε και να το κακομεταχειριζόμαστε, μόνο και μόνο επειδή δεν φθάνουν οι φυλακές. Πού να φθάσουν, κύριοι συνάδελφοι;

Έχω το δελτίο που εκδίδεται κάθε (16) του μηνός στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Έχω το δελτίο του Νοεμβρίου. Ξέρετε πόσοι είναι όλοι οι κρατούμενοι; Είναι επτά χιλιάδες τριακόσιοι σαράντα, εκ των οποίων οι αλλοδαποί είναι τρεις τετρακόσιοι και εξ αυτών οι Αλβανοί χίλιοι επτακόσιοι.

Αλλά είναι πολύ πιο χαρακτηριστικό να ακούσετε μερικές φυλακές, σε δυναμικότητα και σε αριθμό κρατουμένων: Κορυδαλλός, τετρακόσιοι ογδόντα η δυναμικότητα, και έχει χίλιους επτακόσιους τριάντα οκτώ. Αυτό στις 16 Νοεμβρίου. Η Λάρισα έχει τριακόσιους εξήντα τρεις σε δυναμικότητα και οι κρατούμενοι είναι εξακόσιοι σαράντα έξι. Τα Χανιά -κύριε Μαρκογιαννάκη που σας ενδιαφέρει- είναι σε δυναμικότητα εξήντα επτά και έχει εκατόν δεκαπέντε κρατουμένους.

Δεν μπορώ να συνεχίσω λόγω χρόνου, κύριε Πρόεδρε.

Τέλος, ο Σωφρονιστικός Κώδικας. Βεβαίως και δεν έρχεται να ψηφιστεί με ανασταλμένες τις περισσότερες διατάξεις. Γιατί με ποια ανθρώπινη υποδομή και με ποια υλικοτεχνική υποδομή θα εφαρμόσουμε εργασία κρατουμένων ως εναλλακτική ποινή; Αλλάξαμε σχετικά τον Ποινικό Κώδικα, τον έφερε ο κύριος Υπουργός και σωστά έκανε και διόρθωσε τα λάθη, που υπήρχαν. Αλλά πού θα την εφαρμόσει;

Σύστημα ημιελεύθερης διαβίωσης, προοδευμένο και εφαρμοζόμενο ευρύτατα σύστημα, που θα εφαρμοστεί; Σε ποια κτίρια και με ποιους ανθρώπους;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ευχαριστούμε, κυρία Μπενάκη.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Να μην αναφερθώ και στους σωφρονιστικούς υπαλλήλους και στην εξωτερική φύλαξη, για την οποία θέλουμε να ακούσουμε από τον κύριο Υπουργό τι θα γίνει. Θα πάρει δικούς του; Θα διορίσει καινούριους; Θα μείνουν στην Αστυνομία;

Κύριε Πρόεδρε, αυτά πρέπει να διαπιστώσουμε στη Βουλή. Όσο για ωραίες ιδέες και προθέσεις, έχουμε όλοι μας. Αυτό είναι βέβαιο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριε Πρόεδρε, δεν περίμενα τέτοια πολιτική ή αντιπολιτευτική σκληρότητα, κακότητα ή εμπάθεια. Δεν ακούσατε πόσα έργα έχουμε βάλει μπρος; Πήρε η κ. Μπενάκη του 1995 και λέει τι θα κάνουμε. Και εμείς έχουμε κάνει τα 8/10 από αυτά. Οι φυλακές Ριτσώνας γίνονται, είναι σε εξέλιξη. Γίνονται μελέτες. Είναι στο στάδιο εγκαταστάσεως εργολάβου. Γίνονται δημοπρασίες. Θέλουν χρόνο όλα αυτά. Του Μαλανδρίνου εγκαινιάστηκε.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Αυτό το είπα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Μιλάτε τώρα για την μονάδα απεξάρτησης κρατουμένων, που τα λεφτά, δυστυχώς, επί της υπουργίας σας ή δεν ξέρω ποιας άλλης υπουργίας -δεν ήθελα να το πω- τα είχατε στο συρτάρι και δεν δεχθήκατε τον αντιπρόεδρο της επιτροπής της κοινότητας να πει πως θα σας δώσει τα λεφτά. Και δημιουργήσαμε ολόκληρο

πρόβλημα, να έχει καταργηθεί η υπηρεσία, τα λεφτά να έχουν διατεθεί αλλού. Και τελικά τα πήραμε. Ήταν δέκα δισεκατομμύρια διακόσια εκατομμύρια (10.200.000.000) δραχμές. Και είχατε τα χαρτιά στο συρτάρι.

Και κάνετε μία επίθεση, κυρία Μπενάκη, που είναι ανεπίτρεπτη, για μία καθηγήτρια. Επίθεση κάνετε. Δεκαπέντε έργα είναι.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Όχι σε σας η επίθεση, αλλά σε όλη την Κυβέρνηση.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεκαπέντε, είκοσι έργα είναι και να παρακολουθήσετε και εσείς πώς θα γίνουν. Δεν είναι κατάσταση να χαλάτε ολόκληρο κλίμα για να κάνετε αντιπολίτευση. Αυτός είναι ο ρόλος μας εδώ;

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Αυτή είναι η κατάσταση δεν κάνουμε εμείς αντιπολίτευση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Βεζδρεβάνης έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακολούθησα με προσοχή την πρώτη ομιλία του κυρίου Υπουργού και θέλω να παρατηρήσω τα εξής:

Πρώτον, ότι συγχαρήκατε τον κύριο Πρόεδρο της Βουλής, γιατί έφερε το πόρισμα.

Μετά από τέσσερα χρόνια ήταν δικό σας καθήκον να πιέσετε για να έλθει νωρίτερα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κάνετε λάθος, δεν είναι δική μου δουλειά.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριε Υπουργέ, μη μου τρώτε το χρόνο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εγώ έχω φέρει δεκατέσσερα νομοσχέδια.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριε Υπουργέ, εγώ είπα ότι ήταν δική σας υπόθεση να πιέσετε τον κύριο Πρόεδρο της Βουλής να το φέρει ταχύτατα και όχι μετά από τέσσερα χρόνια.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Δεν είναι δική μου δουλειά. Ούτε μου χρειάζεται το πόρισμα.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Βεβαίως δεν μου χρειάζεται, κύριε Παυλόπουλε. Εγώ έχω κάνει έργο.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Κύριε Υπουργέ, αναγινώσκοντας τα θέματα του πορίσματος, είπατε ότι άλλα ήταν εντός και άλλα εκτός. Είναι τόσο συναφές το θέμα...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Και είπα καλώς ετέθησαν.

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Ορθώς. Δεν σας αδικώ. Λέγω, λοιπόν, ότι είναι τόσο συναφή τα θέματα που ορθώς ετέθησαν μέσα. Μπορούσε να είναι ο παραπεμπτικός τίτλος για το πόρισμα, "Η Δικαιοσύνη και το Σωφρονιστικό Σύστημα" ώστε να μπορεί να συμπεριλαμβάνει όλα τα θέματα.

Κατά τη μακρόχρονη παρουσία μου σε αυτήν την Αίθουσα μου δόθηκε η ευκαιρία να συμμετάσχω σε πολλές διακομματικές επιτροπές. Από την συμμετοχή μου σε αυτές έχω διαπιστώσει ότι γίνεται δουλειά σε βάθος και χωρίς κομματικές προκαταλήψεις. Σε αυτές τις επιτροπές οι Βουλευτές κατορθώνουν να ξεπεράσουν τις κομματικές σκοπιμότητες και να αρθούν υπεράνω των περιστάσεων και να κάνουν σωστή δουλειά. Θα ήταν μάλιστα ευχής έργο να λειτουργούν οι Βουλευτές κατά τον ίδιο τρόπο σε όλα τα κοινοβουλευτικά τους έργα. Ας είμαστε όμως ειλικρινείς. Αυτό δεν είναι εύκολο.

Όμως στις διακομματικές επιτροπές στο μέγιστο βαθμό οι Βουλευτές λειτουργούν με αντικειμενικότητα και σεβασμό προς την αλήθεια. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Τέτοιο ενδιαφέρον επέδειξαν οι Βουλευτές που συμμετείχαν σε αυτήν την επιτροπή. Ορθώς όλοι όσοι ομίλησαν και πρώτος ο κύριος Υπουργός, συνεχάρησαν τους πάντες για τα πάντα.

Είναι αλήθεια ότι τα περισσότερα πορίσματα είναι ομόφωνα ή σχεδόν ομόφωνα. Εκεί που διαφέρουν είναι στο "δια ταύτα". Το "δια ταύτα" σε πολύ λίγες περιπτώσεις διαφέρει, αλλά εν

πάση περιπτώσει δεν είναι προς θάνατον. Σημασία έχει το ότι από τις επιτροπές βγαίνουν σωστά πορίσματα. Το θέμα είναι όμως να υλοποιούνται στο μέγιστο βαθμό.

Βεβαίως η νομοθετική εξουσία δεν μπορεί να γνωρίζει τις δυνατότητες της εκτελεστικής εξουσίας. Γι' αυτό εγώ, κύριε Υπουργέ, δεν θεωρώ ότι θα πρέπει να υλοποιήσετε το σύνολο του πορίσματος. Όμως ένα μεγάλο μέρος απ' αυτό πρέπει να το βάλετε μπροστά. Βεβαίως σας άκουσα και δεν σας αδικώ. Είπατε ότι πολλά βρίσκονται προς τη σωστή κατεύθυνση. Πολλά, περισσότερα όμως βρίσκονται προς την ανάγκη υλοποίησής.

Θα σταματήσω, λοιπόν, κάνοντας μερικές παρατηρήσεις. Βεβαίως δεν πιστεύω ότι κομίζω γλαύκας στην Αθήνα, αλλά αυτή είναι μία αλήθεια. Πρώτη παρατήρηση. Η καταδίκη ενός ανθρώπου δεν αποβλέπει στην εξόντωσή του βιολογική ή ηθική. Οι στόχοι και οι σκοποί είναι γνωστοί σε όλους μας. Άρα τα καταδικασμένα άτομα δικαιούνται από ένα κράτος δικαίου ανάλογη συμπεριφορά και μεταχείριση. Ένα ελάχιστο επίπεδο ποιότητας ζωής το δικαιούται ο οποιοσδήποτε φυλακισμένος. Το έχουμε εξασφαλίσει; Εάν όχι, πρέπει να βρούμε τον τρόπο να το εξασφαλίσουμε.

Δεύτερον, κατά κανόνα η ζωή ενός φυλακισμένου θεωρείται "φθηνή". Είναι απαράδεκτο και πρέπει να φέρουμε τα πράγματα στη σωστή τους θέση. Κάθε ανθρώπινη ζωή είναι το ίδιο ανεκτίμητη.

Τρίτον, έχουμε φυλακές για τρειςήμισι χιλιάδες ανθρώπους και διπλάσιους φυλακισμένους. Οφείλουμε να έχουμε ανάλογους χώρους ασχέτως των μέτρων αποσυμφορήσεως των φυλακών.

Τα λέω όλα αυτά τηλεγραφικά, κύριε Πρόεδρε, διότι δυστυχώς πάλι οι "πληθείοι" Βουλευτές περιορίστηκαν στο πεντάλεπτο.

Τέταρτον, κατάδικοι, υπόδικοι και ανήλικοι τελούν κάτω από τις ίδιες συνθήκες φυλακίσεως. Αυτός ο συγχρωτισμός είναι απαράδεκτος και δεν υπηρετεί καθόλου το σωφρονισμό. Απεναντίας γεννά εγκληματίες. Πρέπει να υπάρξει δυνατότητα διαχωρισμού των αναφερθεισών κατηγοριών.

Πέμπτον, η καθυστέρηση απονομής της δικαιοσύνης με χιλιάδες υποδίκους μεγαλώνει το πρόβλημα. Οφείλουμε να βρούμε τον τρόπο να εκδικάζονται οι υποθέσεις ταχύτερα.

Έκτον, το Συμβούλιο Πρόληψης Εγκληματικότητας δεν το θεωρώ πανάκεια, αλλά κάτι θα βοηθούσε εάν λειτουργούσε. Δεν λειτουργήσε επί τέσσερα χρόνια. Πρέπει να λειτουργήσει το ταχύτερο.

Όπως βλέπετε, κύριε Υπουργέ, και από αυτήν τη θέση λειτουργώ με διακομματική συνείδηση.

Με βάση αυτή μου την τοποθέτηση και αυτήν τη λογική θα κάνω και την τελευταία παρατήρηση που έχω:

Είναι το θέμα της αδείας και της υφ'όρον απόλυσης. Βεβαίως δεν θα γυρίσουμε πίσω, βεβαίως δεν θα πάμε στο Μεσαίωνα. Βεβαίως θα αποδεχούμε τα μηνύματα των καιρών. Αλλά είναι απαράδεκτος ο τρόπος με τον οποίο δίδονται. Ζητώ αυστηρότερα κριτήρια, γιατί, κύριε Υπουργέ, δημιουργούνται πολλά κοινωνικά προβλήματα με αυτές τις άδειες που δίδονται.

Πρώτον, όπως γνωρίζετε, μεγάλος αριθμός εξ αυτών δεν επιστρέφει στις φυλακές.

Δεύτερον, όσοι ήταν παράγοντες της δίκης τελούν υπό μία φοβία του τι μπορεί να συμβεί από τον άνθρωπο ο οποίος εξήλθε των φυλακών με άδεια.

Παλαιότερα -δεν ήσασταν εσείς Υπουργός Δικαιοσύνης- είχα ζητήσει από τον προκάτοχό σας συνάδελφο να βγαίνει δελτίο, που να ανακοινώνεται ποιοι εγκληματίες παίρνουν άδεια, να λαμβάνουν τουλάχιστο τα μέτρα τους οι παράγοντες της δίκης. Αντιλαμβάνεσθε τι λέω. Και δεν εννοώ, κύριε Υπουργέ, τους δικηγόρους ή τους δικαστές, αλλά εννοώ κυρίως τους μάρτυρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Τελειώνετε, κύριε Βεζδρεβάνη!

ΗΛΙΑΣ ΒΕΖΔΡΕΒΑΝΗΣ: Τελιώνω, κύριε Πρόεδρε.

Γι' αυτό, θα σας παρακαλέσω πάρα πολύ να δείτε ξανά το θέμα.

Είπα, δεν θα επιστρέψουμε το Μεσαίωνα. Θα δεχθούμε τα μηνύματα των καιρών και θα καθιερώσουμε για τις άδειες αυστηρότερα κριτήρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καλώς, κύριε Βεζδρεβάνη.

Ο κ. Ζαφειρόπουλος έχει το λόγο.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, εμείς δεν κατηγορούμε εσάς. Εσείς κληρονομήσατε μία κατάσταση από το 1981 μέχρι σήμερα. Ποια είναι η κατάσταση αυτή; Η αδιαφορία των κυβερνήσεων του ΠΑ.ΣΟ.Κ και η αιχμαλωσία και οι αγκυλώσεις σε ορισμένες ιδέες και αρχές, δηλαδή, ότι ο κρατούμενος είναι κρατούμενος και πρέπει να παραμείνει έτσι, ότι δεν έχουμε λεφτά για να εξελιχθούμε ή να επιβάλουμε καινούρια σωφρονιστικά συστήματα κλπ. Τι είναι ο σωφρονισμός, κύριε Υπουργέ; Τα ξέρετε ίσως καλύτερα από εμένα. Έχετε βιώσει και έχετε υπηρετήσει στα Ποινικά Δικαστήρια. Είναι, λοιπόν, μέθοδοι, δεν είναι κανόνες εφαρμογής. Από τις μεθόδους προέρχεται ο κανόνας εφαρμογής. Λοιπόν, βρίσκουμε τις μεθόδους αλλά δεν μπορούμε να τις υλοποιήσουμε με κανόνες εφαρμογής. Δεν έχουμε επομένως σωφρονισμό, δεν έχουμε τίποτα. Και ιδού η απόδειξη, σας το λέω ως παράδειγμα:

Είχε συσταθεί η Σχολή Επιμόρφωσης Προσωπικού και έχει να λειτουργήσει κατά τις πληροφορίες μου τόσα χρόνια. Λειτουργεί σήμερα; Όχι, δεν λειτουργεί. Είναι στις φυλακές Κορυδαλλού. Έχουμε, λοιπόν, ένα προσωπικό το οποίο είναι και ελιπέστατο και ελιπές από πλευράς ικανοτήτων, και ανεκπαιδευτο.

Πολύ ορθά είπατε ότι διαφωνείτε με το φίλο σας τον κ. Πεττονή. Ναι, όλοι μπορεί να διαφωνούμε. Αλλά μπήκε μία τάξη με το ν. 2190. Θέλετε όμως να σας πω, κύριε Υπουργέ; Εδώ είναι ειδικής κατηγορίας υπάλληλοι. Ελάτε όλοι μαζί να συμβάλουμε, να δούμε μία άποψη, ώστε να προσληφθεί όχι κομματικό προσωπικό αλλά αντικειμενικό προσωπικό, επιστήμονες που χρειάζονται, σωφρονιστικοί υπάλληλοι, οι οποίοι ξέρουν να σωφρονίζουν και οι οποίοι με σύγχρονες μεθόδους θα λειτουργήσουν αυτόν το σωφρονισμό.

Είπα προηγουμένως -κατά τη διάρκεια που μιλούσε ο κ. Παυλόπουλος, τελειώνοντας το λόγο του- για την ομοειδή κατάταξη. Μπορεί στις φυλακές Κορυδαλλού να έχουμε απομονώσει κάπως σε μία πτέρυγα τους χρήστες των ναρκωτικών, μα στην άλλη έχουμε τους εμπόρους, στην άλλη έχουμε τους βιαστές, στην άλλη έχουμε τους παιδραστές. Τι θα γίνει εκεί; Δεν μπορούμε με το υπάρχον υλικό, μέχρι να ανεγερθούν οι καινούριες φυλακές, να μπορέσουμε να έχουμε μία ομοειδή κατάταξη σε φυλακές, έτσι ώστε να μπορέσουμε να εξυπηρετήσουμε αυτόν το σκοπό τον οποίο θέλουμε;

Και πώς θα το κάνουμε; Εγώ να σας θυμίσω το εξής, κύριε Υπουργέ: Είπε ο κ. Δημαράς ότι είχαν πάει τότε με τον αιμύνηστο Σταμάτη. Ναι, εάν θυμόσαστε ο αιμύνηστος Σταμάτης επί προεδρίας δικής σας είχε συστήσει μια επιτροπή και επειδή ήμουν ο αρχαιότερος των συμβούλων ήμουν και επικεφαλής και πηγαίναμε -επί προεδρίας δικής σας, το 1979- να επισκεφθούμε τις φυλακές και σας δίναμε και αναφορά τι βλέπαμε μέσα στις φυλακές. Εσείς μας είχατε προτείνει από το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου. Ήμουν εγώ, ήταν ο κ. Κουρής, δεν θυμάμαι αν ήταν και ο κ. Κουβέλης μαζί. Και όταν έγινε η στάση επί πρώτης υπουργίας του κ. Αλεξανδρή -αν θυμάμαι καλά τα Χριστούγεννα του 1981 της τετάρτης πτέρυγος- εμένα φώναξε ο κ. Αλεξανδρής και δέχθηκα και πήγα και κάθησα όλη την ημέρα μέχρι τα ξημερώματα των Χριστουγέννων, για να μπορέσουμε να βοηθήσουμε να σταματήσει η στάση εκείνη.

Έρχεται η Κυβέρνηση το 1981 η δική σας και ενώ είχαν εξαγγελθεί να γίνουν φυλακές σύγχρονες στο Μεσολόγγι, δεν ξέρω γιατί -και ενώ υπήρχαν οι πιστώσεις και τα σχέδια- και ποιοι παράγοντες επέδρασαν, δεν έγιναν οι φυλακές στο Μεσολόγγι. Ένα το κρατούμενο.

Είπατε προηγουμένως ότι βρήκατε στα συρτάρια του Υπουργείου τα χρήματα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, τα οποία ήταν για τις φυλακές. Ναι, επί υπουργίας του αιμύνηστου

Αθανασίου Κανελλοπούλου. Αλλά εσείς που τα βρήκατε στα συρτάρια, οι προηγούμενοι Υπουργοί από σας τι έκαναν; Ήταν ο κ. Κουβελάκης, ήταν ο κ. Πεπονής, ήταν ο κ. Βενιζέλος, ήταν ο κ. Ποττάκης. Εσείς ήσαστε μετά. Εσείς μην το παίρνετε προσωπικά ότι σας κάνουμε επίθεση.

Εμείς, κύριε Υπουργέ, σας λέμε το εξής: Ότι δυστυχώς υπηρετείτε μία Κυβέρνηση η οποία και αιχμαλωτισμένο το λαό έχει, όπως έχει αιχμαλωτισμένο το Υπουργικό της Συμβούλιο. Όπως είναι αιχμάλωτη μίας πολιτικής την οποία σέρνει από το 1981 μέχρι σήμερα. Να σας πω κάτι, κύριε Υπουργέ; Εμείς κάναμε το Μάιο μία ημερίδα εγκληματικότητας και σωφρονιστικής και νομίζω ότι πρέπει να σας στείλαμε και στο Υπουργείο τα πορίσματά μας. Τούτο εδώ το πόρισμα το οποίο ή κακώς άκουσα ή θα το πάρετε πίσω, γιατί δεν το πιστεύω από σας ότι είχατε ειλικρίνεια να το πείτε, ότι δεν λαμβάνετε υπόψη σας το αντικειμενικό πόρισμα της Βουλής...

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εννέα περιπτώσεις του πορίσματος, χωρίς να ξέρω πόρισμα, έχουν γίνει νόμοι του κράτους.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ, κύριε Υπουργέ, πιστεύω ότι εσείς θα υιοθετήσετε το πόρισμα, όπως είπατε στην πρωτολογία σας. Είναι πάρα πολύ σωστό γιατί είναι αντικειμενικό πόρισμα της Βουλής. Είμαστε υποχρεωμένοι πάνω σ' αυτό το πόρισμα. Εμείς κάναμε μία ημερίδα και πάρα πολλά αυτά τα συμπεριλάβαμε. Ποιοι άρχισαν χειρών αδικιών; Εμείς; Όχι. Εμείς προσπαθούμε να συμβάλουμε. Δεν μπορείτε -αυτό να το καταλάβουμε- και το ξέρω.

Ύστερα συστήσατε ανώνυμη εταιρεία την "ΘΕΜΙΣ" για να κάνετε τις ανεγέρσεις. Τι χρειάζονται τώρα οι διαγωνισμοί και κολοκύθα τούμπανα, εφόσον έχουμε τέτοιες ανάγκες; Κάντε μία επιτροπή αντικειμενική μέσα από τη Βουλή να συνδράμουμε εμείς, κύριε Υπουργέ, να προχωρήσετε. Μπορείτε όμως από την πολιτική της Κυβέρνησής σας; Πιστεύω πως όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Παυλόπουλε, έχετε το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, έχω την εντύπωση ότι στη διάρκεια της συζήτησης πήρατε προσωπικά, θέματα τα οποία ούτε προσωπικά είναι και η ευθύνη, όπως γνωρίζετε κάλλιον εμού, γιατί έχετε πολύ περισσότερα χρόνια στο χώρο της πολιτικής, είναι αντικειμενική. Η ευθύνη βαρύνει τις κυβερνήσεις εκείνες που προηγήθηκαν. Και αν θέλετε, να δεχθώ και να δεχθούμε τις ευθύνες που μας αναλογούν για τρία χρόνια που κυβέρνησε η Νέα Δημοκρατία. Αλλά δεν μπορεί να παραγνωρίσει κανείς ότι για δεκατέσσερα ολόκληρα χρόνια συμβαίνουν ορισμένα πράγματα τα οποία είναι πασιφανή.

Και ξεκινάω από το εξής γεγονός: Πρώτο και βασικό. Δεν καταλαβαίνω για ποιο λόγο πρέπει να συγχάριουμε εαυτούς και αλλήλους, γιατί ήρθε το πόρισμα επιτέλους στη Βουλή. Είναι αληθές ότι το πόρισμα καθυστέρησε να έρθει στη Βουλή. Όταν από το 1994 είναι έτοιμο, το πόρισμα έπρεπε να έχει έρθει και να έχει συζητηθεί. Γιατί άραγε συστήθηκε αυτή η επιτροπή; Δεν ήσαστε τότε Υπουργός Δικαιοσύνης, αλλά βαρύνει τους προκατόχους σας το θέμα αυτό.

Είπατε, δεν χρειάζομαι το πόρισμα αυτό, Και αν δεχθώ -θα δούμε στη συνέχεια ότι δεν είναι ακριβές αυτό το πράγμα- ότι εσείς πήρατε τώρα συγκεκριμένες πρωτοβουλίες οι προκατόχοί σας δεν άγγιξαν ουσιαστικά τίποτε από αυτό το πόρισμα.

Γιατί να χρειαστεί η Αξιωματική Αντιπολίτευση να πιέζει για να συζητήσουμε το θέμα; Είπατε, μα, έχει πολύ μεγάλο νομοθετικό έργο η Βουλή, ψηφίζει συνεχώς νομοσχέδια και δεν της μένει χρόνος. Κύριε Υπουργέ, ξέρουμε όλοι ότι αυτού του είδους οι συζητήσεις για τις επιτροπές γίνονται σε καιρό κοινοβουλευτικού ελέγχου. Σήμερα είναι Δευτέρα και έχουμε κοινοβουλευτικό έλεγχο. Δεν αφαιρούμε από το νομοθετικό έργο. Εμείς δεν ζητήσαμε κάτι άλλο. Δικαίωμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ζητήσαμε να φαλκιδευθεί, δηλαδή να μη συζητηθούν επερωτήσεις της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και να συζητηθεί το πόρισμα. Τόσο καιρό το ζητάμε. Γιατί δεν το φέρνει ο Πρόεδρος της Βουλής; Και

κάτι άλλο: Γιατί δεν το κάνει η ίδια η Κυβέρνηση; Δεν είναι κρίμα μια εργασία στην οποία διακομματικά και ομόφωνα κατέληξαν ορισμένοι άνθρωποι να μην έχει συζητηθεί τόσο καιρό;

Είπατε από και πέρα ότι αυτήν τη στιγμή έχει ξεκινήσει να γίνεται έργο στο χώρο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Ξανατονίζω: Δεν έχει μόνο σημασία τι ξεκινήσατε σεις -και θα έλθω και στο σημείο αυτό- αλλά τι έκαναν οι προκατόχοί σας επίσης. Άραγε δεν πέρασαν κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ οι οποίες όλα αυτά τα προβλήματα τα γνώριζαν; Αφού λέτε ότι δεν χρειαζόταν αυτό το πόρισμα, γιατί λέει πολλές φορές αυτονόητα πράγματα, γιατί δεν έγιναν; Και στο κάτω κάτω της γραφής, όταν οι κυβερνήσεις έχουν συνέχεια -και υπάρχει συνέχεια αυτών των κυβερνήσεων- σας είπα και πάλι η ευθύνη είναι συλλογική.

Και ορισμένα θέματα τα οποία αφορούν την πραγματικότητα. Κύριε Υπουργέ, δεν είναι ανάγκη να λέτε ότι ξεκινήσατε ορισμένα πράγματα. Και έχετε πάντοτε -ίσως η ευθύνη σας είναι υπερβολική, ίσως ένα αίσθημα υπερηφάνειας που έχετε είναι υπερβολικό- την τάση κάθε φορά που σας αποδίδουν κάτι το οποίο αφορά τον κοινοβουλευτικό έλεγχο να το παίρνετε εντελώς προσωπικά προσπαθώντας να δώσετε έναν άλλο τόνο. Γιατί να μη δεχθείτε ορισμένα πράγματα ως προς τα οποία, εν πάση περιπτώσει, να δεσμευθείτε ότι θα γίνουν και ότι υπάρχουν και καθυστερήσεις;

Και εγώ να σας πω το εξής: Είναι άραγε κάτι το οποίο δεν είναι αληθινό, ότι αυτήν τη στιγμή το κτιριακό πρόβλημα έχει καθυστερήσει ανεπανόρθωτα; Και αυτό που είπε ο κ. Ζαφειρόπουλος και οι άλλοι προηγούμενους: Και αν η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το λίγο χρόνο που έμεινε δεν κατάφερε να εκμεταλλευθεί αυτά τα χρήματα γιατί δεν το έκαναν οι Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ; Γιατί αφέθηκε όλο αυτό το χρονικό διάστημα; Το κτιριακό σήμερα βαδίζει με έναν απαράδεκτο ρυθμό. Είναι πάρα πολύ καθυστερημένο και το γνωρίζουμε αυτό.

Μιλήσατε για τις φυλακές Αυλώνας. Μην επανέλθουμε σε ένα θέμα το οποίο δεν τιμά τον τόπο. Οι φυλακές Αυλώνας ήταν έτοιμες από πλευράς κτιριακής. Όταν ακριβώς μετά έγινε ένα φρεσκάρισμα απλό, ξέρετε ποια ήταν τα αποτελέσματα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τετρακόσια πενήντα εκατομμύρια (450.000.000).

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, σεις ο ίδιος είπατε ότι οι κουλτουριάρηδες σύμβουλοί σας δεν σας άφησαν να φτιάξετε συρματοπλέγματα μέχρι εκεί που έπρεπε και απέδρασαν οι κρατούμενοι. Μα, για τους κουλτουριάρηδες συμβούλους σας ποιος ευθύνεται; Η Νέα Δημοκρατία; Εκείνους που επιλέγει τους συμβούλους και τους ακούει ευθύνεται. Και μην το παίρνετε, επαναλαμβάνω, προσωπικά για να δημιουργούμε εντάσεις στη Βουλή;

Το θέμα το οποίο σχετίζεται από και πέρα με το ζήτημα των ναρκωτικών: Κύριε Υπουργέ, μην αρχίσουμε να λέμε ποιος καταγγέλλει τι. Είναι γνωστό ότι οι φυλακές αυτήν τη στιγμή αποτελούν -είναι δεδομένο- χώρο διακίνησης ναρκωτικών. Ξέρουμε πολύ καλά ότι σ' αυτήν τη διαδικασία είναι μπλεγμένοι και σωφρονιστικοί υπάλληλοι. Αυτή είναι μια πραγματικότητα.

Το θέμα των αδειών: Πρέπει να δεσμευθείτε στο σημείο αυτό. Εμείς δεν είμαστε εναντίον του θεσμού της αδειοδότησης. Είναι ένας τρόπος κοινωνικής επανένταξης. Αλλά είναι γεγονός ότι σήμερα ο τρόπος με τον οποίο παρέχονται οι άδειες λαμβάνει υπόψη ένα και μόνο στοιχείο: Τη συμπεριφορά του κρατουμένου στη φυλακή. Ούτε τι έγκλημα τέλεσε ούτε ποια είναι η συνολική του προσωπικότητα. Και βεβαίως δεν υπάρχει ουσιαστική επίβλεψη με μία αποδιοργανωμένη ΕΛ.ΑΣ. Εδώ δεν μπορούν να κοιτάξουν τι συμβαίνει στην καθημερινή πραγματικότητα, κρατούμενους οι οποίοι μάλιστα είναι εθισμένοι στις αποδράσεις είναι δυνατόν να κοιτάξουν αυτοί οι άνθρωποι;

Όλα αυτά είναι πράγματα που ξέρετε ότι αποτελούν σίγμα για το σωφρονιστικό σύστημα και τον τρόπο λειτουργίας του. Και για όλα αυτά υπάρχουν ευθύνες. Εκείνο που σας ζητάμε αυτήν την ώρα είναι να δεσμευθείτε ότι τις προτάσεις του πορίσματος θα τις κοιτάξουμε όλοι μαζί και θα προχωρήσουμε

όλοι μαζί.

Από και πέρα πιστεύω ότι το να παίρνει κανείς προσωπικά ορισμένα ζητήματα δεν έχει απολύτως κανένα νόημα. Το ξανατονίζω: Ήλθαμε εδώ για να αναλογιστούμε όλοι τις ευθύνες μας και να πάρουμε τις αποφάσεις μας. Όχι για να αναδείξουμε ένα έργο το οποίο, και αν ακόμη έχει αρχίσει, δεν έχει αποδώσει καρπούς και δεν προοιωνίζονται τα πράγματα έτσι ώστε να είμαστε βέβαιοι ότι θα αποδώσει καρπούς στο άμεσο μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε, κύριε Παυλόπουλε.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να εξηγουόμεθα. Είπε η κ. Μπενάκη, αφού διάβασε ένα δελτίο του 1995, ότι μέχρι τώρα δεν έγινε τίποτα, όλο "θα" και "θα".

Εάν δεν άκουσα καλώς, να με συγχωρεί, αλλά αυτό ελέγχθη. Έχω εδώ είκοσι μία περιπτώσεις ενεργειών πάνω στα σωφρονιστικά καταστήματα είτε με εκσυγχρονισμούς είτε με ανακαινισμούς είτε με νέα σωφρονιστικά καταστήματα, τα οποία είναι επτά τον αριθμό και έχουν μπει μπροστά για να γίνουν.

Δεν μπορεί, λοιπόν, να λέγεται ότι δεν έγινε τίποτα. Είμαστε εδώ μέσα άνθρωποι υποτιθεμένως ευφυείς. Τι μύγα σας τσίμπησε; Σας είπε κανείς ότι επειδή πάει μαλακά η συζήτηση πρέπει να κάνετε καμιά σκληρή κορώνα αντιπολίτευσης και να ξεσηκωθείτε δύο, τρεις;

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι κύριε Υπουργέ, αλλά κάθε φορά που λέμε μία λέξη εσείς δημιουργείτε ένταση.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εγώ; Μα με προκάλεσε. Για όνομα του Θεού! Μπροστά είμαστε. Δεν μπορώ να τα ανέχομαι. Τέτοια θέματα δεν ανέχονται, να λέει ότι από το 1995 δεν έγινε τίποτα. Εκτός αν δεν άκουσα καλά, αλλά άκουσα πολύ καλά. Να μην απαντήσω; Απήντησα.

Κυβερνήσατε τριάντι χρόνια. Έχω γράψει δημοσίως και δεν απαντήσατε. Καταστρέψατε τη χώρα. Εγώ δεν ήθελα να ανοίξω τέτοια συζήτηση. Μη μου λέτε ότι κυβερνάμε τόσα χρόνια. Κυβερνάμε, αλλά είχαμε μία ανακοπή. Αυτή η ανακοπή μας στοίχισε και αν υποφέρουμε, υποφέρουμε εξ αιτίας αυτής της ανακοπής. Γιατί, αν πηγαίναμε ομαλά το 1989 και δεν μας κάνατε αυτήν τη σκευωρία για να μας βάλετε φυλακή και να μας διαλύσετε, θα ήμασταν πολύ καλύτερα. Μπορεί να ερχόταν και η σειρά σας να κυβερνήσετε και θα κυβερνούσατε ομαλά, αλλά πήγατε με άλλη διαδικασία, την οποία βέβαια πληρώσατε.

Κύριε Παυλόπουλε, θέλω, σαν καθηγητής του Δικαίου, να μου πείτε αν δέχεσθε αυτήν τη φράση, γιατί εγώ κράτησα αυτόν τον κώδικα. Στο άρθρο 3, ισότητα στην μεταχείριση των κρατουμένων, λέει: "Οι κανόνες του παρόντος κώδικα εφαρμόζονται αμερόληπτα". Μπορεί αυτό το "αμερόληπτα" να μπει σε κείμενο νόμου; Μπορεί;

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ποιος το λέει αυτό;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Είναι από το σωφρονιστικό κώδικα. Γι' αυτό τον κράτησα. Να πει "εφαρμόζεται ακριβοδικαίως" ή να πει κάτι άλλο, αλλά "αμερόληπτα"; Θέτει εν αμφιβόλω το ίδιο το κράτος, όταν τούτο κάνει ένα νόμο, εάν θα εφαρμόσει ή δεν θα εφαρμόσει ακριβοδικαίως;

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ο φόβος φυλάει τα έρρημα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Ξέρετε πότε άρχισε να γίνεται αυτός ο κώδικας; Το 1950. Μετά τους κώδικες, κυρία Μπενάκη....

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Ο ισχύων θέλετε να πείτε;

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Τι "ισχύων", τώρα; Ο ισχύων και ο παρισχύων.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Έχουμε έναν.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Η χούντα τον έφτιαξε και πάμε να τον αναμορφώσουμε.

Πιστέψτε με, όταν έπεσα πάνω σ' αυτό, είπα ότι θα είναι και άλλες

τέτοιες ατελείς φράσεις και πράγματι βρήκα κι άλλες, αλλά δεν μπορούμε να αλλάξουμε λέξη, διότι έχει υπογράψει η επιτροπή συγκροτήσεως κωδίκων και κατά το Σύνταγμα οι κώδικες ψηφίζονται ως έχουν ή δεν ψηφίζονται.

Δεν ξέρετε τι τράβηξα και με τον κώδικα περί υιοθεσίας, πόσα λάθη πέρασαν εκεί, αλλά επειδή ήταν κώδικας δεν μπόρεσα να τα διορθώσω. Τα διόρθωσα μετά με τροποποιήσεις του κώδικα.

Γι' αυτό σας παρακαλώ να ηρεμήσετε και να μην προκαλείτε για να μην ακούσετε εκείνα τα οποία ακούτε κάθε φορά. Καλά πηγαίναμε, ομαλά πηγαίναμε, συνεναικικά πηγαίναμε, πολιτισμένα πηγαίναμε, να δει και ο κόσμος ότι δεν έχουμε εδώ καμιά κατάσταση αντιπαλότητας να τρωγόμαστε μεταξύ μας χωρίς λόγο.

Εγώ σας λέω ειλικρινά, επειδή ξέρω τα προβλήματα, τα ζητήματα, ότι με τις υπηρεσίες έχουμε κάνει εννιά τροποποιήσεις πάνω σ' αυτά τα θέματα. Βεβαίως, πρέπει να βγάλουμε πάρα πολλά και να τα απεγκληματίσουμε ή να τα αποποινικοποιήσουμε. Πάνω σ' αυτά δουλεύουμε και πάνω σ' αυτά θα βοηθήσετε και εσείς. Γι' αυτό μίλησα για τη σύνταξη του κειμένου αυτού, που πράγματι βοηθάει, γιατί έχουμε μία επιστημονική στήριξη και μία ομόφωνη διακομματική στήριξη αυτής της προτάσεως που δίνεται με το πόρισμα.

Γι' αυτό επήνεσα, γι' αυτό μίλησα με πάρα πολύ επιείκεια και ευγένεια και δεν περίμενα τις επιθέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Τζανής έχει το λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι εξαιρετικά σύντομος, προσπαθώντας να συμβάλω στην εκτόνωση αυτής της οξύτητας, που πιστεύω ότι αδικαιολόγητα δημιουργήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Δεν υπάρχει οξύτητα, τα αντιμετωπίζουμε κάθε μέρα αυτά.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Πιστεύω ότι η οξύτητα δημιουργήθηκε, διότι ίσως η κ. Μπενάκη θεώρησε ότι και αυτό το αντικείμενο, όπως είναι το πόρισμα που σήμερα συζητάμε, στο οποίο ομόφωνα καταλήξαμε και το οποίο μπορώ να πω ότι το συζητήσαμε, όση ώρα το συζητήσαμε, με απολύτως θετική διάθεση, προσφέρεται και αυτό για κομματική αντιπαράθεση.

Αυτό όμως αποτελεί μία αντίθεση προς τα όσα οι συνάδελφοι του ίδιου κόμματος, της Νέας Δημοκρατίας, λίγο πριν είπαν, ότι αυτού το θέμα δεν προσφέρεται για κομματική αντιπαράθεση. Ας συμφωνήσουμε σε κάποια πράγματα. Οι φυλακές ήταν κακές και επί Νέας Δημοκρατίας, είναι κακές και επί ΠΑΣΟΚ. Η εγκληματικότητα υπήρχε και επί Νέας Δημοκρατίας, υπάρχει και επί ΠΑΣΟΚ, γιατί είναι κοινωνικό φαινόμενο. Δεν είναι δημιούργημα της πολιτικής του άλφα ή του βήτα κόμματος.

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ: Πότε άρχισε να εξαπλώνεται η εγκληματικότητα; Αυτό να μας πείτε, κύριε συνάδελφε.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Κύριε Ζαφειρόπουλε, σας παρακαλώ πάρα πολύ. Θέλετε να συμφωνήσουμε σε κάτι; Είναι ξεπερασμένη αυτή η πρακτική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Σας παρακαλώ, κύριε Τζανή. Δια του Προεδρείου η συζήτηση. Σας παρακαλώ, κύριε Ζαφειρόπουλε.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Πρέπει κι εκείνος να σεβαστεί το δικαίωμά μου να μιλήσω.

Είναι ξεπερασμένη η πρακτική να ανασύρουμε οτιδήποτε νομίζουμε ότι μπορεί να μας δώσει τη δυνατότητα αντιπαράθεσης, για να μπορέσουμε να πούμε στον κόσμο, ότι: "Ξέρετε, εκεί μέσα δεν περνάμε το χρόνο μας σάμπα. Αντιπαρatiθέμεθα χωρίς λόγο".

Πιστεύω ότι μεγιστοποιείται ένα ανύπαρκτο θέμα, το ότι δηλαδή καθυστέρησε να έρθει το πόρισμα για συζήτηση στη Βουλή. Το ξέρετε πολύ καλά ότι δεν είναι θέμα Κυβέρνησης, είναι θέμα Βουλής. Και η Βουλή είναι απόλυτα δικαιολογημένη σε ό,τι αφορά την καθυστέρηση συζήτησης των πορισμάτων. Και δεν είναι μόνο το πόρισμα της διακομματικής για το σωφρονιστικό σύστημα. Είναι και το πόρισμα για τα τροχαία

ατυχήματα, που καθυστέρησε να συζητηθεί.

Δεύτερο ερώτημα, αν ενοχλείτο η Νέα Δημοκρατία στα χρόνια που πέρασαν, πού είναι μία ερώτηση που κατέθεσε; Να πει "Γιατί, κύριοι, δεν συζητείται το πόρισμα της Διακομματικής Επιτροπής;" Που είναι η ενόχλησή σας;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΦΟΥΣΑΣ: Πολλές φορές το έχουμε κάνει.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Ποτέ, κύριε Φούσα. Βρείτε μου μία ερώτηση, που να έχει να κάνει με αυτό το αντικείμενο.

Τρίτο θέμα, εάν πάλι το σωφρονιστικό σύστημα για σας δεν βαδίζει καλά τα χρόνια που πέρασαν, που είναι μια σχετική ερώτηση ή ανάγκες δημιουργούνται και αυξάνονται, γιατί αυξάνεται ο αριθμός των κρατουμένων, γιατί αυξάνεται ο αριθμός των μεταναστών από τις γειτονικές μας χώρες. Και θα αυξάνεται για κάμποσο χρονικό διάστημα. Για φανταστείτε να ξεσπούσαν πιο άγρια γεγονότα στο Κοσσυφοπέδιο. Δεν θα είχαμε μεγαλύτερη ανάγκη, αφού η εγκληματικότητα εισάγεται και αυξάνει; Θα κατηγορούσατε πάλι την Κυβέρνηση ότι δεν είναι έτοιμη με φυλακές να δεχθεί τα νέα μεταναστευτικά ρεύματα;

Τελειώνω με το εξής: Έγινε πολύς λόγος για το κτιριακό. Θα παρακαλέσω να θυμηθούμε ένα βασικό πράγμα. Οι κτιριακές ανάγκες δημιουργούνται και αυξάνονται, γιατί αυξάνεται ο αριθμός των κρατουμένων, γιατί αυξάνεται ο αριθμός των μεταναστών από τις γειτονικές μας χώρες. Και θα αυξάνεται για κάμποσο χρονικό διάστημα. Για φανταστείτε να ξεσπούσαν πιο άγρια γεγονότα στο Κοσσυφοπέδιο. Δεν θα είχαμε μεγαλύτερη ανάγκη, αφού η εγκληματικότητα εισάγεται και αυξάνει; Θα κατηγορούσατε πάλι την Κυβέρνηση ότι δεν είναι έτοιμη με φυλακές να δεχθεί τα νέα μεταναστευτικά ρεύματα;

Κύριε Παυλόπουλε, έγινε λόγος για το θεσμό των αδειών των κρατουμένων. Δεν θα οδηγηθούμε στο να καταργήσουμε τις άδειες ...

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Όχι.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Ξέρω ότι δεν το είπατε, αλλά δεν θα οδηγηθούμε στο να σκεφτούμε την κατάργηση των αδειών, γιατί υπήρξαν ορισμένοι κρατούμενοι, οι οποίοι δεν ήταν συνεπείς στην τήρηση των υποχρεώσεών τους. Κάντε συγκεκριμένες προτάσεις.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Ελάχιστοι.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Ήταν ελάχιστοι, όπως λέει και ο κ. Κουβέλης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Έγιναν προτάσεις.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΤΖΑΝΗΣ: Για να τελειώνουμε με αυτό το θέμα, τις άδειες δεν τις χορηγεί ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Υπάρχει το διευθυντήριο των φυλακών, εποπτεύει τη συμπεριφορά και τη διαγωγή των κρατουμένων και αναλαμβάνει την ευθύνη, όπως την ευθύνη αναλαμβάνει ο ανακριτής, όταν αποφασίζει την προσωρινή κράτηση ενός κρατουμένου, όπως την ευθύνη αναλαμβάνουν οι δικαστικές αρχές, όταν αποφασίζουν την αποφυλάκιση ενός κρατουμένου. Επιτέλους, όταν ένας δικαστής δεν κάνει τη δουλειά του, δεν ευθύνεται ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Όταν ο διευθυντής των φυλακών δεν εφαρμόζει σωστά το νόμο, δεν ευθύνεται η πολιτική ηγεσία.

Νομίζω ότι η συζήτηση πήγε πάρα πολύ καλά και πιστεύω ότι έχουμε τη δυνατότητα να πάει καλά μέχρι το τέλος. Έχω την αίσθηση -και τονίστηκε και από πολλούς- ότι ήδη κάποια μέρη του πορίσματος αυτού έχουν γίνει νόμος του κράτους. Σας ανέφερα χαρακτηριστικά την κατάργηση της προσωρινής κράτησης για τα πλημμελήματα, την κατάργηση της αυτεπάγγελτης δίωξης των ακάλυπτων επιταγών, τη λήψη σοβαρά υπόψη των επιχειρημάτων για την υπ' όρον απόλυση. Ξέρει η κ. Μπενάκη ότι αυτά πέρασαν στα νομοσχέδια από το 1994 και μετέπειτα. Ας μη λέμε, λοιπόν, ότι δεν έγινε τίποτα από το πόρισμα.

Αλλά και σε πρακτικό επίπεδο, όταν έχουν ξεκινήσει και κατασκευάζονται εννέα φυλακές και αυτό είναι έργο. Εξελισσόμενο έργο, αλλά είναι έργο.

Ας τα δούμε τα πράγματα, λοιπόν, στην πραγματικότητα και δεν υπάρχει λόγος να υπάρχει αυτή η αντιπαράθεση που δεν έχει καμία ουσία και κανένα περιεχόμενο.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Καλώς, κύριε Τζάνη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ: Και εμείς χειροκροτούμε για την παρθενική του ομιλία.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Κόρακας έχει το λόγο.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Έγινε πάλι αυτή η συζήτηση για ένα πόρισμα μιας επιτροπής και όπως δυστυχώς προβλέψαμε και στην πρωτολογία μας, μάλλον και αυτό θα έχει την τύχη όλων των άλλων πορισμάτων.

Θυμάστε μαζί έτυχε να βρεθούμε και σε ορισμένα άλλα, όπως το πόρισμα για την ανάπτυξη της Θράκης και των νησιών του Αιγαίου. Κάπου χάθηκε σε ένα συρτάρι, πού και πού το θυμόμαστε, όποιος το κρατάει έστω σε κάποιο αντίτυπο το αναφέρει κάπου. Φοβάμαι, λοιπόν, ότι αυτό θα γίνει εδώ πέρα.

Εμένα μου κάνει εντύπωση ο τρόπος με τον οποίο ο κ. Τζάνης αντιμετώπισε την καθυστέρηση των τεσσέραμις ετών για να συζητηθεί αυτό το πόρισμα και ψάχνει για ερωτήσεις κλπ.

Είναι γεγονός ότι το πόρισμα για ένα τόσο σοβαρό πρόβλημα έπρεπε να έχει συζητηθεί πιο μπροστά και να έρθει σήμερα η Κυβέρνηση να πει ποιες από τις προτάσεις του πορίσματος υλοποίησε.

Εγώ έθεσα ένα ερώτημα στην αρχή ξεκινώντας. Καλό θα ήταν να μας λέγατε τι απ' όσα προτείνει το πόρισμα -γιατί το πόρισμα ήταν στη διάθεση του Υπουργείου- υλοποιήθηκε.

Φοβάμαι πολύ ότι έγιναν πάρα πολύ λίγα απ' αυτά που προτείνει το πόρισμα, για να μην πω τίποτα. Αυτό δεν σημαίνει ότι ισχυρίζομαι ότι δεν έγινε τίποτα στα χρόνια αυτά. Αυτό έλεπε να μη γίνει τίποτα. Έγιναν ορισμένα πραγματάκια, αλλά πολύ πίσω από τις ανάγκες.

Επίσης, σας είπα ότι η ανέγερση των επτά, οκτώ, εννιά -δεν ξέρω πόσες θα είναι τελικά- νέων φυλακών θα απαιτήσει, σύμφωνα με δημοσιεύματα στον Τύπο, έκκυρων εφημερίδων καλά πληροφορημένων, πάνω από πενήντα δισεκατομμύρια (50.000.000.000) δραχμές και πρέπει κανονικά να παραδοθούν το 2000. Κάνω, λοιπόν, ένα λογαριασμό και μέχρι σήμερα έχουν διατεθεί συνολικά καμιά δεκαριά δισεκατομμύρια και ούτε -μαζί με αυτά που προβλέπονται για το 1999- και να δούμε τι θα απορροφηθεί. Το 2000 είναι εδώ και δεν είναι δυνατόν να περιμένουμε το 2000 να έχουμε όλες αυτές τις φυλακές. Και όλα αυτά γιατί; Για να ξανάρθουμε στην ίδια βάση που το τονίζει το πόρισμα, διότι για μια σωστή σωφρονιστική πολιτική πριν απ' όλα και πάνω απ' όλα, χρειάζονται λεφτά και ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Δικαιοσύνης, παίρνοντας υπόψη και τον πληθωρισμό, δεν αυξάνεται.

Έπρεπε, λοιπόν, εδώ το κονδύλι από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων να μην είναι πέντε δισεκατομμύρια εννιακόσια εκατομμύρια (5.900.000.000), αλλά να είναι είκοσι δισεκατομμύρια (20.000.000.000) για το 1999 για να έχουμε μια ελπίδα το 2002, το 2003 να έχουν τελειώσει αυτές οι φυλακές.

Έρχομαι σε ένα άλλο θέμα σχετικά με την αντεγκληματική πολιτική, γιατί φοβάμαι πολύ, κύριε Πρόεδρε, ότι χτυπάμε το σαμάρι γιατί δεν θέλουμε να χτυπήσουμε το γάιδαρο.

Ποια είναι η βασική αιτία των εγκλημάτων που διαπράττονται; Έτσι εκ Θεού δημιουργούνται κάποια κυκλώματα, γεννιούνται εγκληματίες; Είναι η ίδια η κοινωνική κατάσταση, της εξουακώσεως. Τούτο εδώ το σύστημα της εκμετάλλευσης, της εξαθλίωσης των εργαζομένων, το ότι καρπώνεται μία ισχνότερη μειοψηφία τον ιδρώτα όλων των υπόλοιπων είναι στη βάση της εγκληματικότητας. Έχουμε από εκεί και πέρα την ανεργία που φουντώνει, την εξαθλίωση που φουντώνει. Έχει γίνει πια το μοτίβο της εποχής μας. Το μόνο ιερό και όσιο είναι το κέρδος. Όποιος καταφέρνει και πλουτίζει γρήγορα αυτός είναι και ο έξυπνος, αυτός είναι και ο ικανός, αυτός είναι και ο αξιοσεβαστός σ' αυτήν την κοινωνία. Αυτά τα πράγματα προωθούνται καθημερινά.

Άρα, θα πρέπει να δούμε τι αυτό το σύστημα το καπιταλιστικό είναι το θερμοκήπιο που τρέφει την εγκληματικότητα. Και βεβαίως υπάρχουν όλα τα άλλα. Τι μέτρα πάρθηκαν για τον αναπροσανατολισμό των Σωμάτων Ασφαλείας, έστω για την καταστολή; Τι μέτρα προληπτικά παίρνονται;

Είπε ο κ. Τζάνης ότι πάρθηκαν ένα σωρό μέτρα αποποινι-

κοποίησης ορισμένων αδικημάτων που ήταν ποινικοποιημένα κλπ.

'Εγιναν όλα αυτά, αλλά ο αριθμός των κρατουμένων αυξήθηκε.

Θέλω, κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ για ένα λεπτό σε ένα πάρα πολύ σοβαρό πρόβλημα, στο οποίο γίνεται κατά τη γνώμη μου απαράδεκτη κατηλέα. Είναι το πρόβλημα των αλλοδαπών.

Ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης έδωσε στην αρχή αυτού του χρόνου συγκεκριμένα στοιχεία που δείχνουν ότι η εγκληματικότητα, η προερχόμενη από τους αλλοδαπούς, είναι πολύ μικρότερη από την εγκληματικότητα την προερχόμενη από τους Έλληνες. Αν στις φυλακές έχουμε τόσους κρατούμενους, πρέπει να δούμε την αλήθεια, ότι δηλαδή ένα μεγάλο μέρος των κρατουμένων αυτών είναι για παράνομη παραμονή στην Ελλάδα.

Πήγε ο κ. Σαμαράς και είπε: "Ελάτε, η μητέρα πατρίδα σας περιμένει με ανοιχτές αγκάλιες". Και πλάκωσαν κατά εκατοντάδες χιλιάδες, άστεγοι, άνεργοι, εξαθλιωμένοι.

Βεβαίως, ευθύνονται κατά κύριο λόγο όλοι αυτοί που κυβέρνησαν και κυβερνούν αυτό τον τόπο και που σκόπημα -και το υπογραμμίζω, κύριε Τζανή- κράτησαν αυτούς τους ανθρώπους σ'αυτήν την κατάσταση εξαθλίωσης. Λέω σκόπημα, διότι θέλουν να συνεχισθεί το σύγχρονο δουλεμπόριο. Το αρνείσθε αυτό;

Θέλετε να κάνουμε μια έρευνα; Θέλετε να πάμε στο Μετρό της Αθήνας; Θα δείτε ότι σε συμβάσεις απασχολούνται χιλιάδες ξένων εργαζομένων ανασφάλιστοι και τους πετάνε με ψύλλου πήδημα στο δρόμο. Σκοτώνονται οι άνθρωποι και πάνε σαν τα σκυλιά σ'αμπέλι. Σακατεύονται, έχουν οικογένειες και μένουν χωρίς σύνταξη.

'Αρα, λοιπόν, ας είμαστε λιγάκι συνεπείς και ας αφήσουμε τη δημιουργία. Η εγκληματικότητα είναι σε όλους τους τομείς αυξανόμενη, ανεξάρτητα φύλου, εθνότητας, θρησκείας κλπ., γιατί το κοινωνικό σύστημα αυτό καθ'εαυτό την προκαλεί.

Κύριε Πρόεδρε, ένα δεύτερο θέμα που είναι πάρα πολύ σημαντικό είναι το θέμα των ναρκωτικών. Είναι αλήθεια ότι και στο θέμα αυτό δεν παίρνονται εκείνα τα μέτρα που θα έπρεπε να παρθούν. Το θέμα αυτό διατηρείται σκόπημα. Πόσοι μεγαλέμποροι ναρκωτικών δεν αφέθηκαν ελεύθεροι από τις φυλακές; Είναι δεκάδες τα τελευταία χρόνια. Και όποιος τολμήσει να βάλει χέρι, τον τιμωρούν κιόλας.

Δεν θυμάμαι ακριβώς, πώς την έλεγαν την εισαγγελέα, νομίζω Γιαταγάν, η οποία επιμωρήθηκε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Θα πέσει όμως επάνω σας το γιαταγάνι του χρόνου, κύριε συνάδελφε. Τελειώστε, παρακαλώ.

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, καταλαβαίνω.

Για να κλείσω λοιπόν, θα ήθελα να πω ότι αν πράγματι η Κυβέρνηση ήθελε να δείξει την καλή της πίστη για όλα αυτά που λέει, θα πρέπει δραστικά να αυξήσει τα κονδύλια που πάνε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης. Η αύξηση που δίνεται για το 1999 είναι ουσιαστικά μείωση, αν πάρουμε υπόψη μας τον πληθωρισμό και αν πάρουμε υπόψη μας και το γεγονός ότι το 1998 είχαμε μία αύξηση 4,7%, αλλά στην πραγματικότητα δεν απορροφήθηκαν όλα τα κονδύλια και η αύξηση ήταν πολύ μικρότερη, δηλαδή κατώτερη κατά πολύ από τον πληθωρισμό.

'Αρα και το 1998 είχαμε μείωση. Με τέτοια κατάσταση δεν μπορούμε να πάμε μπροστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κ. Κουβέλης έχει το λόγο.

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θέλω να υπερασπισθώ το μέτρο των αδειών για τους κρατουμένους.

Στη χώρα μας αυτό το μέτρο έχει επιτύχει και εμφανίζει τα μικρότερα ποσοστά λαθών, σε σύγκριση με τα ποσοστά που παρατηρούνται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Κατά συνέπεια, οι εξαιρέσεις δεν είναι εκείνες οι οποίες μπορούν να τροφοδοτούν απόψεις για την κατάργηση του μέτρου.

Βεβαίως, χαίρομαι διότι κανένας ευθέως δεν εισηγείται την κατάργηση, παρά το γεγονός ότι στο πρόσφατο παρελθόν έχουμε δει δηλώσεις διαφόρων πολιτικών, οι οποίοι υπερασπίζονται την

άποψη κατάργησης του μέτρου των αδειών.

Δεύτερη επισήμανσή μου. Είναι λάθος να υπερασπιζόμαστε την αναβάθμιση του σωφρονιστικού μας συστήματος, επιδιώκοντας τη σύγκριση του παρόντος με εκείνο που έγινε στο παρελθόν. Η σύγκριση δεν πρέπει να γίνεται με το παρελθόν. Η σύγκριση πρέπει να γίνεται με τη συνεχή διεκδίκηση για την καλύτερευση του σωφρονιστικού συστήματος. Νομίζω ότι προς την κατεύθυνση αυτή όλοι πρέπει να συμβάλλουμε.

Τρίτη και τελευταία επισήμανσή μου, κύριε Πρόεδρε.

Εμείς αναμφισβήτητα, κύριε Υπουργέ, παρακολουθούμε σε ποιο βαθμό το Υπουργείο Δικαιοσύνης υλοποιεί προτάσεις από το ομόφωνο πόρισμα αυτής της επιτροπής. Αυτή είναι η δουλειά μας, να παρακολουθούμε και να ελέγχουμε.

Οτιδήποτε άλλο που εντάσσεται, όπως έλεγα λίγο πριν, στη στεία κομματική διεκδυσίνδα για το σωφρονιστικό σύστημα, δεν μας αφορά. Εκείνο που μας αφορά είναι η βελτίωσή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ευχαριστούμε τον κ. Κουβέλη.

Ο κ. Παυλόπουλος έχει το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, πρώτα-πρώτα θέλω να διευκρινίσω αυτό που είπε ο κ. Τζανής. Όχι μόνο δεν ζητήσαμε την κατάργηση του συστήματος των αδειών -ούτε κι εκείνος το υπονόησε- αλλά μιας και είπε ποιες είναι οι προτάσεις μας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Το είπατε, κάνατε προτάσεις.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, και με την ευκαιρία του νομοσχεδίου του κυρίου Υπουργού, να θέσουμε δύο πράγματα κατά βάση. Εκτός από την αστυνόμευση, που είναι θέμα ΕΛΑΣ και είναι λίγο δύσκολο να το περιλάβει σε ένα νομοσχέδιο, γιατί είναι θέμα πρακτικής εφαρμογής, υπάρχουν και δύο άλλα θέματα: "Ότι πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από την επιτροπή που είναι αρμόδια και το έγκλημα που τελέστηκε και η προσωπικότητα του εγκληματία, πριν και κατά τη διάρκεια και όχι μόνο κατά τη διάρκεια, όπως είναι σήμερα. Αυτό είναι κάτι βασικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Καθώς και το να ειδοποιούνται και αυτοί, οι οποίοι ήταν μάρτυρες.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Σίγουρα.

'Ενα πρακτικό θέμα μόνο, σε ό,τι αφορά τον κώδικα, κύριε Πρόεδρε. Είχαμε μια εμπειρία στην αρμόδια επιτροπή -θα δούμε πώς θα πάει, γιατί είναι και θέμα του πώς θα το δει ο Πρόεδρος της Βουλής- όταν εξετάσαμε με Υπουργό τον κ. Παπαδόπουλο, το σχέδιο κώδικα διοικητικής διαδικασίας, στο οποίο βρήκαμε πολλές ελλείψεις. Τις είδε και ο Υπουργός.

Η συζήτηση που έγινε στην επιτροπή ήταν πάρα πολύ παραγωγική, ακριβώς γιατί έδωσε τη δυνατότητα σε Βουλευτές να εκφραστούν και βεβαίως να επισημάνουν πολλά πράγματα, τα οποία πολιτικά έχουν μεγάλη σημασία.

Λέει το Σύνταγμα και η κείμενη νομοθεσία, ότι οι κώδικες ψηφίζονται με ειδική διαδικασία. Κατά την εκτίμησή μου τουλάχιστον -το ίδιο πίστευε και ο Υπουργός, ο Πρόεδρος της Βουλής επιφυλάχθηκε να το δει -αυτό αφορά τη συζήτηση μέσα στην Ολομέλεια. Θα μπορούσατε, λοιπόν, να το φέρετε στην επιτροπή, εάν το δεχθεί και ο πρόεδρος, να γίνει συζήτηση και εάν υπάρξουν ελλείψεις -και υπάρχουν ελλείψεις- να επανασυσταθεί για ένα μικρό χρονικό διάστημα η επιτροπή. Και να μη συζητηθεί ξανά στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή, αλλά να έρθει στην Ολομέλεια και εκεί να ψηφιστεί με τη διαδικασία των κωδίκων. Με τον τρόπο όμως αυτόν, αν γίνει δεκτή μια τέτοια διαδικασία -που δεν παραβιάζει το Σύνταγμα σε τίποτα, γιατί η ψήφιση έτσι θα γίνει-θα δινόταν στη Βουλή η δυνατότητα -κάτι που δεν γίνεται μέχρι σήμερα- να σκεφθεί το θέμα και να έχει κοινοβουλευτική παρουσία και συμμετοχή. Διότι είναι άδικο με τη διαδικασία των κωδίκων, ουσιαστικά η Βουλή να μην έχει την παραμικρή παρουσία και την παραμικρή δυνατότητα παρέμβασης. Συνεννοηθείτε με τον Πρόεδρο της Βουλής. Και αν το κάνει δεκτό, θα ήταν μια

ευκαιρία να το εφαρμόσετε και με το σωφρονιστικό κώδικα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Εγώ φρονώ ότι συντομότερη διαδικασία, είναι εκείνη που προτείνω. Δηλαδή, να συγκροτήσουμε μια επιτροπή πενταμελή -να μπειτε κι εσείς, αν θέλετε κύριε Παυλόπουλε- η οποία θα επεξεργαστεί αυτό το θέμα, αφού και τα κόμματα μέσα σε δέκα μέρες μου στείλουν τις προτάσεις, ώστε να το συμπληρώσουμε και να το περάσουμε.

Βεβαίως, χάριν της ιστορίας των Πρακτικών κλπ., έχω να πω ότι το σύστημα της χορηγήσεως αδειών στους κρατούμενους, το εισήχθη η κ. Μπενάκη.

ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ: Και εμμένω σ' αυτό.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Δικαιοσύνης): Σας επαίνεσα δημοσίως τότε από άλλη θέση. Δεν ήμουν Υπουργός της Κυβερνήσεως, εσείς ήσασταν Κυβέρνηση. Εγώ είπα ότι είναι πάρα πολύ σωστό, διότι πράγματι είναι μια εξελιγμένη συμπεριφορά, όσον αφορά την αντιμετώπιση των κρατουμένων. Επειδή το σύστημα αυτό, κυρίως στα σκανδιναβικά κράτη, πέτυχε απόλυτα, γι' αυτό όλοι είπαμε ναι. Πολύ καλά. Και το ψηφίσαμε τότε. Εμείς απέξω είπαμε ναι και φρονώ ότι και στη Βουλή το ΠΑΣΟΚ ψήφισε.

Το είπα για την κ. Μπενάκη, η οποία κάθε τόσο μου δημιουργεί προβλήματα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Το τελευταίο ήταν καλόπιασμα.

Ολοκληρώθηκε η συζήτηση, σύμφωνα με τα άρθρα 45 και 51 παράγραφος 4 και 137 του Κανονισμού της Βουλής, επί της εκθέσεως της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής, της συσταθείσης με ομόφωνη απόφαση της Ολομελείας της Βουλής, για την εξέταση του Σωφρονιστικού Συστήματος της Χώρας και των συνθηκών διαβίωσης των κρατουμένων.

Έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τρίτης 10 Νοεμβρίου 1998 και της Πέμπτης 12 Νοεμβρίου 1998 και ερωτάται το Σώμα, εάν επικυρούνται.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης): Συνεπώς τα Πρακτικά της Τρίτης 10 Νοεμβρίου 1998 και της Πέμπτης 12 Νοεμβρίου 1998 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεσθε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 23.34' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τρίτη 24 Νοεμβρίου 1998 και ώρα 18.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση αναφορών και ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη, που έχει διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ